

RADOVAN RADINOVIC
OBRAD KUJOVIC

VOJNO DELO
opštevojni teorijski časopis

BIBLIOGRAFIJA
objavljenih radova
1949-1983

Beograd
1983

REDAKCIJA ČASOPISA „VOJNO DELO“

VOJNO DELO
časopis vojne tehnike i vojne teorije

VIKTOGRAPIJA
objavljenih radova

izdavač: Vojno delo
redakcija: Vojno delo

časopis vojne tehnike i vojne teorije
Beograd, ZAGREB, Šibenik

Beograd, 1983.

SAVET ČASOPISA

Ŗamiz ABDULI, Zdravko ANTONIĆ, Milan BJELOGRLIĆ, Živko BLAGOJEV, Nemanja BOŽIĆ, Pero CAR, Vojin DIMITRIJEVIĆ, Milojko DRULOVIĆ, Slavko ĐURĐEVIĆ, Josip GREGORIĆ, Asim HODŽIĆ, Ante ILIĆ, Stevo ILIĆ, Đoko IVANOVIĆ, Georgije JOVIĆIĆ (zamenik predsednika), Zvonimir KOŠTIĆ, Zdravko LONČAR, Đuro LONČAREVIĆ, Slavko MARIĆEVIĆ, Lambe MIHAJLOVSKI, Vojislav MIKIĆ, Drago NIKOLIĆ, Đorđo NOVOSEL, Svetozar ORO, Edvard PAVČIĆ, Nikola PEJNOVIĆ, Tomislav PERUNIĆIĆ, Stanimir PETROVIĆ, Svetislav POPOVIĆ, Jože PRAPROTKNIK, Radovan RADINOVIC, Drago RAKOČEVIĆ, Miraš STOŽINIĆ (sekretar), Rade SUŠA (predsednik), Džemil ŠARAC, Drago ŠTOK, Pavel ŠUC, Stipe ŠUVAR, Franc TAVČAR, Spasoje TODOROVIĆ, Gojko UZELAC, Svetozar VIŠNJIĆ, Azem VLASI, Vladimir VOJVODIĆ, Avgust VRTAR, Bruno VULETIĆ, Sreten ZARIĆ

REDAKCIJSKI ODBOR

Vojislav ANDONOVIC, Simeon BUNČIĆ, Vasilije CEROVIĆ, Mladenko COLIĆ, Milko CUPARA, Jovan ČANAK, Nikola ČUBRA, Mićo ČUŠIĆ, Radosav ĐORĐEVIĆ, Mensur IBRAHIMPAŠIĆ, Zlatko ISAKOVIĆ, Dušan JANKOVIĆ, Miodrag JOKIĆ, Branislav JOVANOVIĆ, Milan KAPAMADŽIN, Ejub KUČUK, Ivo KUŠNIR, Dragomir MATOVIĆ, Mihajlo MILOJEVIĆ, Simo NENEZIĆ, Ilija NIKEZIĆ, Dane POPOVIĆ, Jovo POPOVIĆ, Radovan RADINOVIC, Milan RADOVINOVIĆ, Veso SRDIĆ, Đorđe STANIĆ, Miraš STOŽINIĆ, Vladan ŠLJIVIĆ, Boško TODOROVIĆ, Vuleta VULETIĆ, Risto ŽERAJIĆ

GLAVNI UREDNIK

Miraš STOŽINIĆ, pukovnik

ODGOVORNI UREDNIK

Jovan ČANAK, pukovnik

RECENZENTI

Rade SUŠA, general-pukovnik
mr Aleksandar VASILJEVIĆ, pukovnik

Dr RADOVAN RADINOVIC, pukovnik
OBRAD KUJOVIC, arheolog, bibliograf

VOJNO DELO

opštevojní teorijski časopis

BIBLIOGRAFIJA objavljenih rada 1949-1983

B E O G R A D

VOJNOIZDAVAČKI ZAVOD

1983.

UDK 016"1949/1983":355.688(497.1)

RADINOVIC, RADOVAN ...

VOJNO DELO: opštevojni teorijski časopis. BIBLIOGRAFIJA : objavljenih radova 1949—1983 / Radovan Radinović, Obrad Kujović. — Beograd : Vojnoizdavački zavod, 1983 (Beograd : Vojna štamparija). 980 str. ; 25 cm. — Tiraž 2000.

Bibliografija predstavlja sistematizovanu i sredenu gradu koja je objavljena na stranicama časopisa »Vojno delo« od 1949. do 1983. godine. Ona obuhvata 4.191 bibliografsku jedinicu. Svi članci i prilozi grupisani su po kriterijumu njihove predmetne pripadnosti naučnim oblastima i naučnim disciplinama, pre svega disciplinama vojne nauke. Radi lakšeg snalaženja i korišćenja Bibliografijom urađeni su pomoćni registri, i to: registar autora, predmetni registar, registar definisanih pojmove i registar geografskih pojmove. Pored navedenih priloga, Bibliografija sadrži i registar razrešenih i nerazrešenih inicijala, sadržaje brojeva 4 i 5 časopisa »Vojno delo« iz 1983. godine i pregled redakcijskih i uredivačkih odbora, saveta časopisa, odgovornih urednika i redakcija opštevojnog teorijskog časopisa »Vojno delo« za period od 1949. do 1983. godine.

Članci i prilozi su bibliografski obrađeni i anotirani u skladu sa međunarodnim standardima. Anotacija upućuje korisnike u osnovne sadržaje objavljenih radova u »Vojnom delu«. Bibliografija predstavlja značajnu i neophodnu publikaciju za svakog ko se bavi istraživanjem i stručnim radom u oblasti opštenarodne odbrane i društvene samozaštite i, posebno, ratne veštine, i za one koji, u okviru obrazovno-vaspitnog procesa i samoobrazovanja, nastoje da studijom teorijskih pitanja ratne veštine upotpune svoja teorijska znanja.

UVOD

1. OSNOVNA POLAZIŠTA U KONCIPIRANJU I IZRADI BIBLIOGRAFIJE

Prošlo je trideset pet godina od kako je Josip Broz Tito, maršal Jugoslavije i vrhovni komandant oružanih snaga (svojom Naredbom br. 40 od 13. decembra 1948. godine) pokrenuo opštevojni teorijski časopis »Vojno delo«. To je period najdubljih društvenih promena, period zgusnut brojnim događajima na unutrašnjem i međunarodnom planu koji su bitno uticali na tokove naše novije istorije, a koje sažeto možemo izraziti na ovaj način: a) uspešan završetak procesa obnove i izgradnje, što je bilo rezultat nezapamćenog elana naših radnih ljudi i omladine; b) začetak i razvoj samoupravljanja kao neposredne demokratije i vlasti radničke klase i njegovo konstituisanje u celoviti društveni sistem; c) veoma brz razvoj materijalnih dobara i proizvodnih snaga rada i na toj osnovi ubrzana izmena celokupne društvene strukture i njene nadgradnje; d) snažna međunarodna afirmacija naše dosledne nezavisne spoljne politike i doktrine nesvrstavanja; e) odlučan stav u odbrani nezavisnosti, suvereniteta i teritorijalnog integriteta naše zemlje, bez obzira na stepen i oblik ugrožavanja sa bilo koje strane; f) izgradnja sistema opštenarodne odbrane i društvene samozaštite kao celovite odbrambeno-samozaštitne organizacije društva, u kojoj svaki društveni subjekt obavlja funkcije odbrane i zaštite kao deo svoje redovne društvene i proizvodne delatnosti. Konačno, to je period u kome je naša zemlja, od ratom opustošene poluugarske i nerazvijene, stala u red srednje razvijenih zemalja Evrope. To je period za koji je vezano konstituisanje našeg novog društvenog (socijalističkog) sistema, sa svim njegovim pozitivnim promenama i razvojnim karakteristikama.

Oružane snage, kao konkretan oblik ostvarivanja marksističke ideje o naoružanom narodu u našim jugoslovenskim uslovima i kao integralni

deo sistema opštenarodne odbrane i društvene samozaštite i društveno-političkog sistema, u celokupnom posleratnom periodu bile su aktivni sudionik naše socijalističke izgradnje, a posebno jačanja odbrambene moći naše zemlje. Izrasle iz naroda, izgrađivane i učvršćivane u surovoj ratnoj praksi i na iskustvima NOR-a i revolucije, oružane snage su u svom posleratnom razvoju sledile najsvetlijе tradicije narodne proletersko-seljačke vojske u najpozitivnijem značenju te reči. One su bile garant nezavisnosti i samostalnog socijalističkog razvoja u svim kriznim trenucima po našu slobodu i nezavisnost. One su, napokon, delovale kao veoma efikasan faktor odvraćanja potencijalnih agresora od agresije na našu zemlju. Nikada u svojoj posleratnoj istoriji oružane snage nisu ni pokušale da se bilo čime ili na bilo koji način nametnu kao sila iznad društva. One su uvek delile sudbinu svoje klase i svog naroda čije su tekovine i interes predano čuvale. Sva bitna društvena kretanja, njegova dostignuća i vrednost našla su svoje plodno tlo i u redovima oružanih snaga, koje su sve-srđno podržavale sve što je progresivno, a odlučno negirale sve što je suprotno interesima revolucije. Razume se da su i oružane snage tokom posleratnog društvenog razvoja doživljavale one promene koje su proistekle iz bitnih društvenih (revolucionarnih) promena, ali sa neprekinutim kontinuitetom revolucionarnog rasta i razvoja na osnovama samoupravne društvene prakse i marksističke revolucionarne vojne teorije.

Nema sumnje da je u razvoju i jačanju naše odbrambene moći, u sveukupnoj izgradnji oružanih snaga i u celokupnim pripremama društva za opštenarodnu odbranu i društvenu samozaštitu časopis »Vojno delo« odigrao višestruku značajnu ulogu. On je sve vreme svoga postojanja bio objektivna i nepristrasna hronika svih bitnih zbivanja na frontu izgradnje socijalizma u nas, a posebno jačanja njegovih odbrambenih moći i oružanih snaga. »Vojno delo« je svojim raspravama, napisima, analizama i uopštavanjima bilo svojevrstan animator i podstrekač svih napora organizovanih subjektivnih snaga društva, državnog i vojnog rukovodstva i starešinskog kadra u celini, na jačanju naše odbrane i zaštite, pa je časopis i hronika glavnih zbivanja i dostignuća na polju naše vojnoteorijske misli i prakse, razume se u meri u kojoj to može biti javna publikacija ove vrste. Štaviše, najveći deo ukupne produkcije »Vojnog dela« može se smatrati svojevrsnom vojnom teorijom. Najblaže rečeno, časopis je na svojim stranicama pružao presek — sliku naučnoteorijske svesti naših vojnih kadrova i prosečno stanje izgrađenosti naše vojne nauke. Kao takav, on je veoma pogodan medijum za istraživanje istorije naše ratne vještine i identifikaciju osnovnih teorijskih (i doktrinarnih) uticaja na razvoj naše vojne misli.

Dakle, »Vojno delo« je za istraživače veoma interesantna i značajna periodična publikacija: (1) svojom tematikom, autorima, metodologijom i metodikom pruža mogućnost veoma različitih klasifikacija i eksplikacija; (2) saznanja koja se mogu dobiti njegovim istraživanjem imaju visoku indikativnu vrednost za stanje vojnonaučne misli i prakse u pojedinim etapama našeg posleratnog razvoja. Upravo su to osnovni razlozi koji su motivisali Savet, Redakcijski odbor i Redakciju časopisa »Vojno delo« da pristupe izradi ove Bibliografije.

Osnovno usmerenje časopisu dao je drug Tito u Naredbi kojom je osnovao »Vojno delo«. Polazeći od tih usmeravajućih zahteva, »Vojno delo« je svoje stranice ustupalo najvrednijim stvaraocima u oblasti vojne nauke i prakse. Izlazeći decenijama, a sledeći Titovu ideju vojnoteorijskog glasila, časopis je konstantno imao relativno stabilnu strukturu, koja je sinteza kriterijuma i zahteva koji se uopšte postavljaju pred primerno uređeni časopis i potreba i zahteva vremena u kome je časopis izlazio. Stoga je povremeno dolazilo i do izvesnih promena u rubrikama i između njih, što je i razumljivo i rezultat je dobro smisljene i vodene uređivačke politike.

Iako se u unutrašnjoj strukturi časopisa susreću različiti sadržaji i njihove različite intonacije (što je rezultat aktuelnih vojnonaučnih, praktičnih i idejno-političkih zahteva vremena) ovo bibliografsko istraživanje nedvosmisleno pokazuje da se časopis u osnovi odlikuje stalnošću metodološkog i teorijskog pristupa i oblika teorijskog i publicističkog iskaza. Nema sumnje da i ovaj podatak svedoči o visokom kvalitetu uređivačke politike, pažljivom negovanju stila i jezika vojnonaučnog rada i strpljivom i kontinuiranom podizanju kvaliteta svih osnovnih obeležja časopisa. Sigurno je da je to zasluga i svih onih koji su na bilo koji način sarađivali sa »Vojnim delom«, a prvenstveno njegovih redakcija.

Imajući u vidu da »Vojno delo«, kao opštevojno teorijsko glasilo, ima višestruki značaj za našu vojnu misao i praksu, a povodom njegovog jubileja — tridesetpetogodišnjice izlaženja, pristupilo se ovom bibliografskom istraživanju. Rezultati toga istraživanja izloženi su u Bibliografiji, koja se, evo, stavlja na uvid našoj vojnonaučnoj i drugoj javnosti. Značaj ovoga istraživanja ogleda se u sledećem.

a) Bibliografija na jednom mestu skuplja i sistematizuje ogromno stvaralaštvo vojnih pisaca, objavljeno na stranicama »Vojnog dela« u toku trideset pet godina i o tome u skraćenoj formi pruža početnu informaciju u pogledu predmetno-naučne pripadnosti materije i njene osnovne

tematike i sadržaja. Razume se, Bibliografija ne može da zameni časopis. Međutim, ona pruža velike mogućnosti vojnonaučnim i vojnostručnim radnicima da se vrlo brzo informišu o tematici koju im »Vojno delo« nudi u traganju za odgovorima na pitanja koja ih interesuju. Na taj način Bibliografija doprinosi lakšem, bržem, dubljem i kompleksnijem istraživanju i izučavanju problematike opštenarodne odbrane i društvene samozastite, vojne teorije (ratne veštine) i pitanja i problema stvaranja i razvoja oružanih snaga revolucije. Pored toga, Bibliografija na posredan način pruža mogućnost da se dobiju početne informacije i o celokupnoj produkciji u oblasti naše vojne teorije. Naime »Vojno delo« je povremeno obaveštavalo svoje čitalaštvo i o novoizdatim knjigama naših autora (i stranih naravno) i o njima donosilo veoma inspirativne prikaze. Pružajući i ovu vrstu početnih informacija, Bibliografija kompletira sliku o vojnотеоријској produkciji u nas u čitavom posleratnom periodu. Razume se, ovo se odnosi isključivo na publikacije koje su bile dostupne široj javnosti, što nije ni izdaleka sve što je na polju vojne teorije i prakse u proteklim decenijama urađeno. Izvan toga ostala je veoma obimna nastavno-obrazovna literatura, koja je kao interni materijal, rađena za potrebe vojnih škola i akademija kao i brojne studije i analize koje su imale interni karakter itd. Dakle, Bibliografija daje početnu informaciju o onom delu teorijske produkcije u oblasti najšire shvaćene vojne nauke, koja je prikazivana na stranicama »Vojnog dela«.

b) Bibliografija je aktivni posrednik između savremenih i budućih istraživača, na jednoj strani, i sadržaja teorijskih priloga na stranicama »Vojnog dela« kao istraživačkih područja, na drugoj strani. U ovom slučaju »Vojno delo« i njegovi teorijski prilozi za buduće istraživače imaju dvostruku ulogu: ono je i *istraživačko područje novih sistematizacija, uopštavanja i interpretacija*, dakle *izvor naučnih informacija*, ali i sama *naučna informacija*. U tom smislu, Bibliografija *registruje* sve priloge »Vojnog dela« (napise) na neki od načina bibliografske interpretacije i sređivanja, kao što je to uobičajeno u bibliografskim istraživanjima i *upućuje korisnike u glavni sadržaj i bitne poruke svakog od obrađenih priloga*. Kao takva, Bibliografija je nezaobilazni materijal koji treba *konsultovati za svako istraživanje u oblasti vojne teorije* i na osnovu nje odabrati onu teorijsku građu koja se odnosi na problem koji se istražuje. U tome je njen izvanredan značaj.

c) Na stranicama »Vojnog dela« pojavljivali su se najeminentniji autori naše posleratne vojne misli, proslavljeni ratni komandanti i vojni rukovodioci. Kao autor mnogih priloga u »Vojnom delu« pojavljivao se i Josip Broz Tito — maršal Jugoslavije i vrhovni komandant oružanih

snaga Jugoslavije. Svi su oni, a posebno drug Tito, utisnuli neizbrisiv pečat časopisu i našem vojnom delu uopšte. Časopisu i svima koji su ga decenijama uređivali predstavlja izuzetnu čast i ponos što su svoje stranice i uređivačke usluge povremeno ustupali čelnim ljudima naše revolucije i naših oružanih snaga. Za istoriju časopisa, za njegov ugled i budućnost, a samim tim i za snagu njegovog uticaja na oblikovanje vojnoteorijske svesti i uopšte javnog mnenja u oružanim snagama u odnosu na bitno pitanje izgradnje i jačanja naše odbrambene moći, od izuzetnog značaja je da se posebno i *trajno* bibliografski prikažu, obrade i na odmeren način prezentiraju budućim korisnicima ti tekstovi. Njihovim istraživanjem mogu se otkrивati glavni tokovi razvoja i izgradnje naše vojne teorije i doktrine. Nema sumnje da ta činjenica podiže teorijski i istoriografski značaj Bibliografije.

d) Bibliografija je jedan od značajnih priloga stvaranju *istorije časopisa »Vojno delo«* kao jedinog opšteteorijskog vojnog glasila u našim oružanim snagama. U njoj je pedantno zabeleženo i na odgovarajući način obrađeno i interpretirano sve što čini prošlost ovog časopisa od njegovog pokretanja do danas, pa to predstavlja solidan putokaz i osnovu za slične korake koje će preduzimati buduće generacije radi kontinuiranog uređivanja i određivanja fisionomije časopisa.

e) Pomoću Bibliografije časopis »Vojno delo« prvi put u svojoj tridesetpetogodišnjoj istoriji na celovit način izlazi u svet da bi mu kontinuirano predstavio svoju višegodišnju produkciju. Stoga je Bibliografija svojevrsna *legitimacija našeg identiteta* u pogledu dostignuća u razvoju i izgradnji naše vojne nauke i to pred domaćom i svetskom javnošću.

U koncipiranju i izradi Bibliografije pošlo se od toga da ona mora da pruži osnovne informacije o glavnim tematskim preokupacijama časopisa i njegovim doprinosima:

- teorijskoj razradi koncepcije i doktrine opštenarodne odbrane i društvene samozaštite, sa posebnim osvrtom na pripremu društva za opštendarodni odbrambeni rat;
- teorijskoj razradi naše originalne ratne veštine, koja se oslanja na uopštavanje iskustava iz našeg narodnooslobodilačkog rata i revolucije, iskustava iz savremenih ratova, karakteristika rata i oružane borbe, a posebno naoružanja i vojne opreme i napokon karakteristika i dostignuća u razvoju našeg socijalističkog samoupravnog društva, njegovih društvenih, moralno-političkih, materijalnih, demografskih i svih drugih mogućnosti i resursa;

- teorijskoj razradi i uobličavanju osnovnih opredeljenja o organizaciji, opremanju, osposobljavanju i borbenoj upotrebi oružanih snaga na nivou strategije, operatike i taktike, u okviru ratišta, vojišta i glavnih strategijsko-operativnih pravaca;
- teorijskoj razradi opredeljenja o ulozi svesnih subjektivnih snaga socijalizma, a pre svega SKJ, SSRNJ i SSOJ u procesu ukupne borbene izgradnje oružanih snaga i jačanja opštenarodne odbrane i društvene samozaštite u celini;
- utemeljivanju i teorijsko-metodološkom oblikovanju naučnoistraživačkog rada u oblasti vojnih nauka, a osobito u oblasti ratne veštine;
- praćenju stanja i razvoja vojnoteorijske misli, vojne politike i strategije supersila i vojnih blokova, kao značajnih varijabli koje utiču na izgradnju naše ratne veštine.

Navedene tematske preokupacije časopisa i njegov teorijski doprinos prema glavnim tematskim i doktrinarnim oblastima — kao što je to pretходно izloženo — bili su okvir prema kome je za Bibliografiju sačinjen klasifikacijski sistem prema naučnim oblastima i naučnim disciplinama.

2. FIZIONOMIJA BIBLIOGRAFIJE

Bibliografija obuhvata 4.249 članaka, prikaza i ostalih priloga, objavljenih u vojnoteorijskom časopisu »Vojno delo« za period od 1949. do 1983. godine, s tim što su za 1983. godinu obrađena samo tri prva broja.

Iako je u časopisu »Vojno delo« u toku trideset pet godina objavljeno 4.249 članaka, prikaza i ostalih priloga, Bibliografija sadrži ukupno 4.191 bibliografsku jedinicu. Razlika koja se pojavljuje između ova dva broja nastala je zbog ponovljenog objavljivanja aktuelnih članaka. Podaci o ponovljenom objavljivanju pojedinih članaka navedeni su u bibliografskoj jedinici tog istog članka popisanog kada je on prvi put objavljen. Bibliografski opis građe tridesetpetogodišnje produkcije časopisa »Vojno delo«, uobličavanje toga opisa, redosled bibliografskih elemenata, interpunkcija i grafička obrada, rađeni su *de visu* (sa dokumentom u ruci), prema međunarodnim standardima ISBD (S) i ISBD (CP), čija je svrha da se obezbedi međunarodno prihvaćen način bibliografske obrade časopisa i njihovih članaka. Na taj način Bibliografija predstavlja upotrebljiv naučni dokumenat, odnosno naučnu informaciju u širim međunarodnim

razmerama, a time se pruža mogućnost da ona širi informacije o časopisu i o našem vojnom stvaralaštvu i izvan naših granica.

Pored bibliografskog opisa, za svaku bibliografsku jedinicu, urađena je anotacija ili kraća bibliografska beleška.

Za članke jugoslovenskih i inostranih autora urađene su anotacije, a za prikaze domaćih i inostranih članaka i drugih vrsta publikacija, koje su pisali jugoslovenski i inostrani autori, kao i za priloge o taktičko-tehničkim novinama u inostranim armijama, u većini slučajeva, nisu rađene anotacije, već bibliografske beleške, koje sadrže osnovne podatke za identifikaciju prikazanog dela.

U bibliografskom opisu, uz imena autora članaka, navedeni su samo činovi i akademske titule. Naslovi članaka i imena autora, popisani su onako kako su u »Vojnom delu« odštampani. Bibliografska obrada urađena je latinicom, bez obzira što je »Vojno delo« do 1963. godine štampano više cirilicom nego latinicom.

Razrešene skraćenice i druge dopune bibliografskog opisa, autori Bibliografije stavljali su u četvrtaste zgrade.

U više navrata Redakcija »Vojnog dela« je organizovala razgovor — diskusiju o nekoj aktuelnoj temi (vojna nauka, specijalni rat, opštena-rodna odbrana i društvena samozaštita i dr.), u kojoj su učestvovali predstavnici iz JNA i iz građanstva. Ako su prilikom objavljivanja tih diskusija — razgovora u »Vojnom delu« navedena samo imena učesnika, a ne i naslovi njihovih diskusija, takav članak je obrađen kao i ostali članci pojedinih autora, a u anotaciji ili u bibliografskoj belešci navedena su imena svih učesnika razgovora — diskusije. Ukoliko su razgovori — diskusije učesnika objavljeni u »Vojnom delu« sa naznačenim naslovom, onda je svaki od njih popisan i bibliografski obrađen kao posebna bibliografska jedinica.

Za razrešavanje inicijala saradnika »Vojnog dela«, autorima Bibliografije pružili su veliku pomoć bivši i sadašnji članovi Redakcije »Vojnog dela« (profesor Velimir Hristić, pukovnik u penziji Mihajlo Vučinić, pukovnik Jovan Čanak i dr.), na čemu im se odaje posebna zahvalnost. No, iako su uloženi maksimalni napor, neki se inicijali za sada nisu mogli razjasniti. Teškoća je bilo i u tome što se pod istim inicijalima kriju dva, tri pa i više saradnika »Vojnog dela«. Za autore Bibliografije bilo bi nezahvalno da bez ikakve dokumentacije, pojedine radove objavljene pod

navedenim inicijalima u »Vojnom delu«, opredeli za bilo kojeg od autora, a da prethodno to nisu sigurno utvrdili.

Bibliografska građa je sistematizovana prema vojnonaučnim oblastima. Izuzetak čine radovi Josipa Broza Tita i radovi o Josipu Brozu Titu, objavljeni u »Vojnom delu« u periodu 1949—1983. godine, koji su dati na početku Bibliografije. Titova Naredba o formiranju časopisa »Vojno delo«, njegov intervju »Vojnom delu« od 10. decembra 1973. godine i njegov poslednji razgovor sa delegacijom oružanih snaga prilikom prijema povodom Dana Jugoslovenske narodne armije, u Karađordjevu, 21. decembra 1979. godine, nisu anotirani već su dati u celosti. Prva dva napisa — Naredba i Intervju imaju programatski značaj i karakter za časopis »Vojno delo« i za vojnonaučnu delatnost u celini, a razgovor u Karađordjevu ima izvanredan bibliografski i emotivan značaj, budući da se radi o poslednjem istupanju našeg Vrhovnog komandanta u »Vojnom delu«. To su i razlozi što smo ova tri teksta dali integralno i bez ikakvih intervencija.

Sledeću grupu u sistematizaciji bibliografske građe čine radovi iz oblasti opštenarodne odbrane i društvene samogaštite, zatim teorije o ratu, specijalni rat, globalna strategija velikih sila i vojnih blokova i vojna nauka i metodologija vojne nauke. Posebnu i najveću grupu čini ratna veština koja obuhvata strategiju, operativku i taktiku, rukovođenje i komandovanje i metodologiju ratne veštine. Operativka i taktika su posebno obrađeni za svaki vid, rod i službu. Posle ove grupe je vojna istorija koja je podeljena na ratove do 1914. godine, zatim na prvi svetski rat, drugi svetski rat, iz kojeg je u posebnu celinu izdvojen narodnooslobodilački rat jugoslovenskih naroda i narodnosti i na kraju ratovi vođeni posle drugog svetskog rata. Iza vojne istorije slede grupe: vojna sociologija, vojna psihologija, vojna andragogija, organizacija oružanih snaga, vojna ekonomika, moral armije, Savez komunista u Jugoslovenskoj narodnoj armiji i partijsko-politički rad u JNA, politika i politički i međunarodni odnosi, pravne nauke, vojna geografija i druge prirodne nauke, naoružanje i vojna oprema, kibernetika, medicinsko-biološke nauke, vojno-politički komentari, referati povodom raznih jubileja, nagrade i na kraju ostali članci. U grupi ostalih članaka ima izvanredno značajnih materijala, ali se prema svojoj tematiki i sadržaju nisu mogli uklopiti ni u jednu klasifikacijsku jedinicu. Stoga smo bili prinuđeni da ih svrstamo u posebnu grupu, koju smo nazvali »ostali članci«.

Bibliografske jedinice u svim navedenim grupama sređene su hronološki, prema vremenu objavlјivanja.

U okviru pojedinih grupa bibliografska građa je razvrstana u dve celine: prvu čine članci i prikazi koji doprinose razvoju jugoslovenske vojne misli, teorije i prakse, a drugu članci i prikazi čiji se sadržaj odnosi na inostrane armije i njihova iskustva.

Pojedine grupe imaju i podgrupe, kao na primer, operativika, koja se deli na opštu operativiku, operativku Kopnene vojske, operativku Ratnog vazduhoplovstva i PVO i operativku Ratne mornarice. I u okviru ovih podgrupa korisnik Bibliografije naići će prvo na jugoslovenska, a zatim na inostrana iskustva.

Prilikom sistematizacije bibliografske građe, autori Bibliografije su nastojali da se osnovni članak, kao i prikazi ili kritički osvrti na taj članak, nađu u istoj grupi ili podgrupi. Međutim, ako se sadržaj osnovnog članka odnosio na strategiju, operativiku i taktiku, sa težištem na strategiji, a prikazivač je više razmatrao taktiku, onda su ova dva priloga razdvojena: osnovni članak je razvrstan u grupu strategija, a prikaz u grupu taktika.

»Vojno delo« je objavljivalo i one članke i priloge u kojima se ne razmatra vojna problematika, kao na primer, sociologija, a ne vojna sociologija, ili psihologija, a ne vojna psihologija itd. Takvi članci i prilozi razvrstavani su u odgovarajuće grupe, odnosno najsrodnije vojnonaučne oblasti.

Radi lakšeg, bržeg i potpunijeg korišćenja Bibliografije, sačinjeni su: pregled sistematizacije bibliografske građe, registar autora, predmetni registar, registar definisanih pojmoveva, registar geografskih pojmoveva i registar razrešenih i nerazrešenih inicijala. Pošto se radi o instrumentima koji su u ovakvim delima uobičajeni, nema potrebe da se oni posebno obrazlažu niti čitalac upućuje u njihovo značenje i korišćenje. Izuzetak je samo *registar definisanih pojmoveva*. U bibliografijama je praksa da se daju pojmovi koji na stranicama dela, za koja se bibliografija radi, komuniciraju sa ciljem da se čitalac uputi u njihove pojedine odrednice, što ima, pre svega, teorijski značaj. Ovom prilikom u Bibliografiji je napravljen izuzetak. Sačinjen je registar *definisanih* a ne bilo kakvih pojmoveva. Rang definisanog pojma u Bibliografiji dobili su oni pojmovi koji su potpuno definisani na jedan od ovih načina valjanog logičkog definisanja: nominalno (značenjski) i suštinski. Nisu uzimane u obzir deskriptivne i genetičke definicije upravo zato što se radi o relativno ekstenzivnim tekstovima i ekstenzivnom načinu definisanja, koji u smislu izgradnje teorije značenja u vojnoj

nauci i njoj graničnim naukama ne čine osobiti doprinos niti pomoći istraživačima u logičko-metodološkom zasnivanju svojih istraživanja.

Bibliografija sadrži i spisak odgovornih urednika, članova redakcijskog — uređivačkog odbora, članova saveta časopisa, urednika i članova redakcije.

Bibliografija, kao što je već rečeno, ima karakter saopštenja rezultata istraživanja. Njena je prevashodna namena da doprinese dalnjem sređivanju, sistematizaciji i potpunoj teorijskoj izgradnji naše vojne nauke. Predajući je na korišćenje i na kritiku istraživačima i javnosti uopšte, nadamo se da smo učinili mali ali značajan korak na putu stvaranja uslova za kvalitetniji, racionalniji i efikasniji naučni i stručni rad u našim oružanim snagama.

AUTORI

PREGLED SITEMATIZACIJE BIBLIOGRAFSKE GRAĐE

Klasifikacijske grupe	Broj bibliografske jedinice	Stranica
RADOVI JOSIPA BROZA TITA U »VOJNOM DELU»	1—38	19
RADOVI O JOSIPU BROZU TITU U »VOJNOM DELU«	39—148	42
OPŠTENARODNA ODBRANA I DRUŠVENA SAMOZAŠТИTA	149—345	69
KONCEPCIJE ODBRANE INOSTRANIH ZEMALJA	346—395	115
TEORIJA O RATU	396—559	124
SPECIJALNI RAT	560—608	161
GLOBALNE STRATEGIJE	609—711	171
METODOLOGIJA VOJNE NAUKE	712—755	189
RATNA VEŠTINA		199
OPŠTA TEORIJA RATNE VEŠTINE	756—999	199
STRATEGIJA	1000—1170	255
OPERATIKA		296
Opšta operatika	1171—1224	296
Operatika KoV	1225—1261	310
Operatika RV i PVO	1262—1268	320
Operatika RM	1269—1280	322
TAKTIKA		325
Opšta taktika	1281—1418	325
Pešadija	1419—1436	356
Artiljerija	1437—1484	359
Artiljerijsko-raketne jedinice PVO	1485—1506	370

Klasifikacijske grupe	Broj bibliografske jedinice	Stranica
Oklopne i mehanizovane jedinice	1507—1547	375
Inžinjerija	1548—1580	384
Veza	1581—1606	392
Atomsko-biološko-hemijska odbrana	1607—1639	397
Jedinice za elektronsko izviđanje i protivelektronska dejstva	1640—1647	404
Ratno vazduhoplovstvo i protivvazdušna odbrana	1648—1670	406
Ratna mornarica	1671—1678	411
Opšta taktika pozadinskih službi	1679—1709	413
Tehnička služba	1710—1722	420
Sanitetska služba	1723—1741	423
Veterinarska služba	1742—1743	428
Saobraćajna služba	1744—1764	428
Pravna služba	1765—1767	433
Obaveštajna služba	1768—1770	434
<i>RUKOVOĐENJE I KOMANDOVANJE</i>	1771—1924	434
<i>METODOLOGIJA RATNE VEŠTINE</i>	1925—1947	470
<i>ISTORIJA RATNE VEŠTINE</i>	1948—1953	475
VOJNA ISTORIJA UOPŠTE	1954—1956	477
<i>RATOVI DO 1914. GODINE</i>	1957—1971	478
<i>PRVI SVETSKI RAT</i>	1972—1985	481
<i>DRUGI SVETSKI RAT</i>	1986—2066	486
<i>NARODNOOSLOBODILAČKI RAT NARODA I NARODNOSTI JUGOSLAVIJE 1941—1945.</i>	2067—2332	503
RATOVI VOĐENI POSLE DRUGOG SVETSKOG RATA		568
Taktika artiljerije	2333	568
Rat u Indokini	2334—2340	568
Kineski narodnooslobodilački rat	2341	569
Arapsko-izraelski ratovi	2342—2354	570
Rat u Alžиру	2355—2359	572
Rat u Kašmiru	2360	573
Indijsko-pakistanski rat	2361	574
Rat u Vijetnamu	2362—2388	574
Rat u Koreji	2389—2442	579
VOJNA SOCIOLOGIJA	2443—2471	589
VOJNA PSIHOLOGIJA	2472—2507	595
VOJNA ANDRAGOGIJA	2508—2820	603

Klasifikacijske grupe	Broj bibliografske jedinice	Stranica
ORGANIZACIJA ORUŽANIH SNAGA	2821—3223	668
RATNA EKONOMIKA — VOJNA EKONOMIKA	3224—3295	736
MORAL ARMIJE	3296—3307	751
SAVEZ KOMUNISTA JUGOSLAVIJE I ONO I DSZ I AKTIVNOSTI SKJ U JNA	3308—3390	754
POLITIKA I POLITIČKI ODNOSI — MEĐUNARODNI ODNOSI	3391—3451	771
PRAVNE NAUKE	3452—3493	783
VOJNA GEOGRAFIJA — METEOROLOGIJA — DEMOGRAFIJA	3494—3516	793
NAORUŽANJE I VOJNA OPREMA	3517—3620	798
NAORUŽANJE I VOJNA OPREMA KoV	3621—3773	815
NAORUŽANJE I VOJNA OPREMA RV I PVO	3774—3912	840
NAORUŽANJE I VOJNA OPREMA RM	3913—3969	861
TEHNIČKE I VOJNOTEHNIČKE NAUKE	3970—3973	870
KIBERNETIKA — ORGANACIONE NAUKE	3974—3991	870
MEDICINSKO-BIOLOŠKE NAUKE	3992—4010	874
VOJNO-POLITIČKI KOMENTARI	4011—4058	878
REFERATI POVODOM JUBILEJA	4059—4070	887
NAGRADE UOPŠTE — NAGRADA »22. DECEMBAR«	4071—4094	890
OSTALI ČLANCI I DRUGI PRILOZI	4095—4191	894

Dobitnik naredbe — ministar vojske

RADOVI JOSIPA BROZA TITA U „VOJNOM DELU“

1. NAREDBA BR. 40 VRHOVNOG KOMANDANTA ORUŽANIH SNAGA I MINISTRA NARODNE ODBRANE FNRJ: 13. decembar 1948. godine / Josip Broz Tito. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 1, br. 1 (1949, januar/februar); str. /7/

N A R E D B A B R. 40

VRHOVNOG KOMANDANTA ORUŽANIH SNAGA I MINISTRA NARODNE ODBRANE FNRJ

13. decembra 1948 godine — Beograd

U cilju unapređenja naše vojno-naučne misli, usavršavanja vojnih znanja, daljeg podizanja idejnog nivoa i ujednačenja pogleda viših rukovodećih kadrova naše Armije

N A R E Đ U J E M :

1 — Pri Vojnoj akademiji Jugoslovenske armije od januara 1949 godine otpočeti sa izdavanjem opštevojnog teoretskog časopisa »Vojno delo«.

2 — Časopis »Vojno delo« izdavati kao organ Ministarstva narodne odbrane.

3 — Zadaci časopisa:

a) razrađuje pitanja operativne veštine i taktike viših jedinica, razmatra pitanja strategije, vojne nauke uopšte, i vojne ekonomike napose;

b) proučava i obrađuje operacije (bojeve) i iskustva iz našeg Narodnooslobodilačkog rata, analizira ratove i ratne operacije iz naše nacionalne prošlosti;

v) proučava i unapređuje metode pripreme štabova i komandi viših jedinica;

g) upoznaje rukovodeći sastav armije sa razvitim vojno-naučne misli inostranih armija, sa načelima njihove strategije, operativne veštine i taktike;

d) rasmatra značajne vojno-političke događaje u svetu kao najvažnija idejno-politička pitanja.

4 — Sadržinu časopisa podesiti za komandni kadar počev od komande streljačke divizije pa na više.

Smrt fašizmu — Sloboda narodu!

Vrhovni komandant oružanih snaga i
Ministar narodne odbrane
Maršal Jugoslavije,
JOSIP BROZ TITO, s. r.

2. NAREDBA VRHOVNOG KOMANDANTA ORUŽANIH SNAGA I MINISTRA NARODNE ODBRANE FEDERATIVNE NARODNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE ZA 22. DECEMBER 1949. GODINE /Josip Broz Tito. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 2, br. 1 (1950, januar/februar); str. 3—4

Obraćajući se pripadnicima Armije povodom Dana JA, Vrhovni komandant u Naredbi naglašava da se osma godišnjica JA proslavlja u uslovima kada narodi Jugoslavije, uz neviđene teškoće, postižu krupne pobede u izgradnji zemlje, kada agresivne snage zaoštrevaju međunarodne odnose i prete trećim svetskim ratom, i kada se na granicama Jugoslavije i dalje vrše provokacije i vojni pritisak. Govoreći o uspešima, Vrhovni komandant je istakao da ovu godišnjicu Armija dočekuje sa značajnim rezultatima u svojoj izgradnji, i da i dalje treba podizati na viši stepen vojnu veštinu, jedinstvo i borbenu gotovost. Pri tome je naročito naglasio obaveze u čuvanju neprikosnovenosti granica, vojno-političku budnost i jačanje veza Armije i naroda.

3. POVODOM ČETRDESETOGODIŠNICE VELIKE OKTOBARSKE REVOLUCIJE /Josip Broz Tito. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 9, br. 10—11 (1957, oktobar/novembar); str. 671—675

U članku povodom 40-godišnjice oktobarske revolucije, objavljenom u »Borbi« 7. novembra 1957. godine, drug Tito je rekao da je oktobarska revolucija postala svojina više od milijarde ljudi. Marks i Engels su otkrili protivurečnosti kapitalističkog društvenog sistema i puteve za uspostavljanje novih društvenih odnosa, a oktobarska revolucija je probudila stotine miliona eksploatisanih i ugnjetavanih u čitavom svetu. Tito je dalje govorio o tome kakve je ogromne teškoće morala da savlada Boljševička partija da bi organizovala i sačuvala novu vlast radnika i seljaka i da je prva socijalistička država značila ogromnu podršku borbi radničke klase kapitalističkih zemalja protiv eksploatacije i ugnjetavanja. Govoreći o KPJ, Tito je u članku naveo da je ona bila jedina revolucionarna snaga u borbi radničke klase za njene interese, i da je ispoljila istinski internacionalizam u borbi protiv fašizma a narodi

Jugoslavije već prvog dana napada hitlerovskih fašističkih hordi na SSSR, na poziv i pod rukovodstvom KPJ, stupili su u najtežu i najkrvaviju borbu u svojoj istoriji protiv okupatora i domaćih kvislinga. Danas narodi Jugoslavije, jedinstveni kao nikad do sada u svojoj istoriji, grade uspešno svoju bolju budućnost — socijalizam.

4. [UVODNA REČ JOSIPA BROZA TITA ZA ZBORNIK »SUTJESKA«] / Josip Broz Tito. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 10, br. 6 (1958, jun); str. 373—374

U uvodnoj reči maršal Tito navodi da učesnici natčovečanske herojske borbe, vođene na uskom prostoru, protiv daleko nadmoćnijih okupatorskih trupa, nose u svojim srcima likove heroja koji su toj borbi dali svoje živote. Zbornik »Sutjeska« predstavlja samo jedan mali i skromni prikaz tih herojskih dana naše NOB, te da su svi prežивeli borci dužni da opišu najvažnije momente iz te borbe, jer su mnogi tragični i herojski momenti iz te borbe malo poznati našim narodima. Sadašnja i buduća pokolenja treba da se napajaju vrlinama mladića i devojaka, koji su se gladni, slabo odeveni i iznureni, borili i umirali herojskom smrću, sa verom da time donose srećniji i bolji život novim pokolenjima. Današnje i buduće generacije, kaže se na kraju uvodne reči, najbolje će se odužiti herojima, palim na Tjentištu, što će gajiti one ideale za koje su oni pali, ako budu vodili upornu borbu za ostvarenje socijalizma i čuvali i gajili najveću tekovinu naše borbe — bratstvo i jedinstvo naših naroda.

5. ČETRDESET GODINA REVOLUCIONARNE BORBE KOMUNISTIČKE PARTIJE JUGOSLAVIJE / Josip Broz Tito. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 11, br. 4—5 (1959, april/maj); str. 163—187

Referat generalnog sekretara Saveza komunista Jugoslavije Josipa Broza Tita na svečanoj sednici CK SKJ, održanoj 19. aprila 1959. godine, povodom 40-godišnjice KPJ. Prvi deo referata posvećen je nastanku i razvoju KPJ od njenog osnivanja do početka NOB i revolucije. U drugom delu obrađena je uloga KPJ kao organizatora i rukovodioca narodnooslobodilačkog rata i socijalističke revolucije. Treći deo obrađuje socijalističku revoluciju u Jugoslaviji u toku drugog svetskog rata i neposredno nakon njegovog završetka. U četvrtom delu razmatra se uloga KPJ u posleratnoj izgradnji zemlje, u unutrašnjim i spoljnopolitičkim problemima zemlje, razvoju odnosa u međunarodnom radničkom pokretu, sukobu sa Staljinom i Informbiroom. Navode se uloga i značaj Šestog i Sedmog kongresa KPJ (SKJ) i značaj Programa SKJ.

6. POVODOM DVADESETOGODIŠNICE JNA: Intervju listu »Narodna Armija« / Josip Broz Tito, maršal Jugoslavije. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 13, br. 12 (1961, decembar); str. 739—744

U razgovoru sa direktorom lista »Narodna armija« na Brionima, 19. decembra 1961. godine, povodom 20-godišnjice Jugoslovenske narodne armije, maršal Tito je govorio o uslovima pod kojima je oformljena 1. proleterska narodnooslobodilačka udarna brigada i o značaju toga događaja za razvitak oslobodilačkog rata i revolucije u Jugoslaviji. Govoreći o društvenoj ulozi i zadacima Jugoslovenske narodne armije, maršal Tito je istakao da je snaga Armije u njenoj povezanosti s narodom, u njenom unutrašnjem moralno-političkom jedinstvu, a zatim je ukazao i na ulogu koju ima organizacija Saveza komunista u JNA za dalji razvoj Armije, a isto tako i na ulogu čoveka kao osnovnog faktora u odbrani zemlje. Podvukao je da je visoko organizovano vojno, političko i kulturno vaspitanje odlučujući činilac u jačanju borbene sposobnosti Armije. Na kraju razgovora, maršal Tito je uputio pozdrav svim pripadnicima Armije povodom dve decenije njenog postojanja.

7. JAČANJE SNAGA NARODNE ODBRANE / Josip Broz Tito, maršal Jugoslavije. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 17, br. 6 (1965, novembar/decembar); str. 3—9

U intervjuu »Narodnoj armiji« povodom 20-godišnjice izlaženja lista, maršal Tito je ukazao na potrebu da se uporedo sa stalnom borbom za jačanje mira u svetu, jača i odbrambena sposobnost Jugoslavije, jer to zahtevaju spoljna situacija i ratno huškačke pojave i postupci nekih zemalja i vlada. Govoreći o najvažnijim i najaktuelnijim zadacima u jačanju narodne odbrane Jugoslavije, istakao je da je visoka obučenost jedinica izvanredno značajan element borbenog morala naše armije. Ukazao je na potrebu stalnog podmladivanja kadrova Armije. Podvukao je dužnost penzionisanih starešina da budu aktivni u društvenom životu nakon odlaska u penziju. Podsećajući da je trupa svojevrstan nastavak školovanja za sve mlade starešine, maršal Tito je rekao da je zvanje starešine naše armije — čast i dužnost koja zahteva visoku odgovornost i trajne napore u izvršavanju obaveza.

8. OBAVEZA NA NOVE NAPORE U JAČANJU ODBRAMBENIH SPOSOBNOSTI / Josip Broz Tito. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 19, br. 1 (1967, januar/februar); str. 3—4

Čestitka maršala Tita pripadnicima oružanih snaga SFRJ povodom 25-godišnjice formiranja JNA. U čestitki se ističe da je Armija faktor stvaranja nove, nezavisne i socijalističke zemlje, čiji su narodi, nošeni revolucionarnim idejama u posleratnom periodu, postigli krupne uspehe u izgradnji socijalističke zajednice, u obezbeđenju borbene sposobnosti i gotovosti svojih oružanih snaga, u jačanju njenog moralno-političkog jedinstva, podizanju političke svesti, učvršćivanju neraskidivih veza sa narodom i učvršćivanje bratstva i jedinstva jugoslovenskih naroda i narodnosti.

9. OKTOBARSKA REVOLUCIJA I NARODI JUGOSLAVIJE / Josip Broz Tito, maršal Jugoslavije. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 19, br. 5 (1967, septembar/oktobar); str. 3—16

Članak druga Tita objavljen u knjizi »SSSR zemlja oktobra«, štampanoj povodom 50-godišnjice oktobarske revolucije, u kojem je ukazano na međunarodni značaj pobeđe oktobarske revolucije i njen uticaj na razvoj revolucionarnog pokreta u Jugoslaviji.

10. UKAZ BROJ 172 PREDSEDNIKA SOCIJALISTIČKE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE / Josip Broz Tito. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 20, br. 6 (1968, novembar/decembar); str. /I/

Povodom 20-godišnjice izlaženja, časopis »Vojno delo« odlikovan je »Ordenom za vojne zasluge sa velikom zvezdom«, 6. novembra 1968.

11. ČASOPISU »VOJNO DELO« / Josip Broz Tito // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 20, br. 6 (1968, novembar/decembar); str. /II/

Pismo druga Tita povodom 20-godišnjice izlaženja časopisa »Vojno delo«.

12. SAMOUPRAVNI SISTEM I OPŠTENARODNA ODBRANA / Josip Broz Tito, maršal Jugoslavije. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 22, br. 1 (1970, januar/februar); str. 3—11

Članak je deo izlaganja J. B. Tita povodom proslave 50-godišnjice rada slovenačkog Univerziteta u Ljubljani. U analizi uslova i karakteristika našeg NOB-a, drug Tito je ukazao na duboki internacionalizam KPJ; pokušaj umanjivanja značaja NOB-a i oslonac našeg pokreta na vlastite snage. U razmatranju našeg savremenog sistema opštendarodne odbrane, drug Tito je posebno ukazao na: samoupravni sistem i opštendarodnu odbranu; potrebu skladne izgradnje svih elemenata odbrane; odnos KPJ prema nacionalnom pitanju; Partiju kao vodeću snagu svih naroda i narodnosti; naš beskompromisani stav prema nacionalizmu.

13. MANEVAR — SMOTRA NAŠE ODBRAMBENE SPOSOBNOSTI: Manevar »Sloboda 71« / Josip Broz Tito. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 23, br. 6 (1971, novembar/decembar); str. 3—15

Razgovor Josipa Broza Tita koji je, 8. oktobra 1971. godine, vodio u Karlovcu s predstavnicima deset komuna Banije, Like, Kordune, Bele krajine i zapadne Bosne i govor na velikom narodnom zboru u Karlovcu 9. oktobra 1971. godine, neposredno posle završetka manevra oružanih snaga SFRJ »Sloboda 71«. Dajući pohvalnu ocenu za organizaciju i izvođenje manevra, Tito je posebno izrazio svoje zadovoljstvo zbog spremnosti i uvežbanosti jedinica i zbog odnosa i uspešne saradnje jedinica JNA sa jedinicama Teritorijalne odbrane i stanovništvom u

skladu sa koncepcijom opštenarodne odbrane. Kao jednu od glavnih karakteristika manevra, podvukao je duh jedinstva, odnosno izraz volje svih da se spremno i zajednički brani samoupravna socijalistička zajednica. Govoreći posebno o učesnicima manevra, Tito je visoko ocenio ulogu i način dejstva jedinica TO u vrlo složenim uslovima upotrebe. S tim u vezi, ukazao je na potrebu njihovog boljeg opremanja mehanizacijom. Takođe, istakao je spremnost, uvežbanost i disciplinovanost jedinica JNA i ukazao na potrebu analize iskustava stečenih na manevru.

14. PRIMJERNO IZVRŠENI ZADACI: [Manevar »Sloboda 71»] / Josip Broz Tito. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 23, br. 6 (1971, novembar/decembar); str. 19—21

Odgovor J. B. Tita na zdravici saveznog sekretara za narodnu odbranu, generala Ljubičića, koju je ovaj održao povodom završetka manevra »Sloboda 71». Tito je zahvalio svim učesnicima manevra i organizatorima i istakao da je zadovoljan uspesima koji su na manevru ostvareni.

15. JUGOSLOVENSKA NARODNA ARMIJA — ČUVAR TEKOVINA NAŠE REVOLUCIJE / Josip Broz Tito, maršal Jugoslavije. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 1 (1972, januar/februar); str. 3—15

Gовор врховног команданта маршала Југославије Јосипа Броза Тита на свећаности у Рудом поводом 30-годишњице ЈНА.

Drug Tito je evocirao uspomene na slavni put naše armije u ratu i u posleratnoj izgradnji i ukazao na njene zadatke na jačanju odbrambene moći društva. Posebno je istakao ove momente: natčovečanske napore koje je Armija podnela u NOR-u protiv nadmoćnijeg neprijatelja; победносни put Armije; potrebu uključivanja mlađih u tradiciju i tokove naše borbe; nerazrušivost naše zajednice; potpuno informisanje radničke klase i radnih ljudi; jačanje jedinstva u SKJ; izgradnja i jačanje jedinstvene Armije; potreba vaspitavanja na principima socijalističkog patriotizma; potreba borbe protiv klasnog neprijatelja.

16. RATNA MORNARICA ČUVAR BEZBJEDNOSTI MIRNOG STVARALAŠTVA NAŠIH RADNIH LJUDI / Josip Broz Tito, maršal Jugoslavije. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 5 (1972, septembar/oktobar); str. 3—4

Čestitka pripadnicima Ratne mornarice, pomorstva i rečnog brodarstva povodom 30-godišnjice njihovog osnivanja i razvoja.

17. PREDANI BORAC NAŠE REVOLUCIJE: [Izjava povodom smrti general-pukovnika Viktora Bubnja] / Josip Broz Tito. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 6 (1972, novembar/decembar); str. 5

Povodom smrti general-pukovnika Viktora Bubnja — načelnika Generalštaba JNA, drug Tito je izjavio da je to ogroman gubitak za naše narode, SKJ, a posebno za JNA. Pored toga, drug Tito je istakao ogroman doprinos generala Bubnja u izgradnji i jačanju odbrambene snage našeg društva.

18. NAUKA U SLUŽBI ODBRANE ZEMLJE / Josip Broz Tito, maršal Jugoslavije. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 25, br. 6 (1973, novembar/decembar); str. 5—14

Vrhovni komandant oružanih snaga SFRJ maršal Jugoslavije Josip Broz Tito primio je 10. decembra 1973. godine, povodom 25-godišnjice izlaženja opštevojnog teorijskog časopisa »Vojno delo«, glavnog i odgovornog urednika pukovnika Mihajla Vučinića i dao mu sledeći intervju.

Pitanje:

Druže Maršale, živimo u svijetu dubokih i složenih društveno-ekonomskih, političkih i drugih protivurječnosti i krupnih promjena u međunarodnim odnosima. Politika sa pozicija sile, prijetnje imperijalističkih snaga, pa i ratovi, realnost su savremenog svijeta.

O tim procesima u svijetu i tendencijama daljeg razvoja ima različitih gledišta. Zbog značaja koji imaju i za časopis »Vojno delo«, kao opštevojnog teorijskog glasila, željeli bismo da nam izložite Vaše mišljenje o tome.

Odgovor:

U posljednje vrijeme je zaista došlo do krupnih promjena u svijetu. Pored poznatih pozitivnih kretanja, ima procesa koji izazivaju ozbiljnu zabrinutost i nespokojoštvo.

Mnoštvo raznih protivurječnosti i neriješenih problema potresa savremeno čovječanstvo, a u nekim regionima svijeta dolazi do zategnutosti, kriza, raznih oblika imperijalističkih pritisaka i prijetnji, pa i ratova. Imperijalističke i reakcionarne snage ne biraju sredstva u nastojanju da spriječe borbu naroda za svoja prava na slobodu i nezavisnost. Pariškim sporazumom dugogodišnja borba vijetnamskog naroda formalno je završena, ali sajgonski režim taj sporazum ne poštuje, već ogromnu tehniku koju je dobio od Sjedinjenih Američkih Država i dalje koristi, napadajući oslobođene teritorije Južnog Vijetnama. Kambodžanski narod i dalje se mora boriti za svoju slobodu protiv kvislinškog režima Lon Nola. Bezobzirna agresija Izraela protiv arapskih zemalja, kao i brutalni udar vojne hunte u Čileu, u čijoj pozadini su najreakcionarnije imperijalističke snage, ugrožavaju svjetski mir i osnove saradnje među državama i narodima, i predstavljaju ozbiljno upozorenje za sve miroljubive, demokratske i napredne snage svijeta. Rasistički režim

južne Afrike, Rodezije i Portugala u Angoli ne samo da vode istrebljivački rat protiv oslobođilačkih pokreta i domorodaca, već i stalno ugrožavaju integritet i nezavisnost nekih progresivnih afričkih zemalja.

Zbog objektivno smanjene opasnosti od svjetskog nuklearnog rata protagonisti »teorija« o lokalnim, ograničenim ratovima misle da bi na taj način i sredstvima »specijalnog rata« mogli da nametnu svoju volju drugim narodima, a da istovremeno ne izazovu proširenje sukoba do svjetskih razmjera. Međutim, lokalni rat je »lokalan« samo za agresora, ali je totalan za zemlju koja je žrtva agresije. Takav rat pogada sve narode, jer uvijek postoji opasnost od njegove eskalacije, mogućnost da se proširi na cijeli svijet. Konačno, iako »ograničen« prostorno, takav rat dovodi do opredjeljivanja zemalja i naroda koji u njemu ne učestvuju direktno, utiče na njihove političke, ekonomske i druge međusobne odnose, otežava im saradnju, izaziva poremećaje i, nekada, vrlo teške posljedice.

Pitanje:

Druže Maršale, Vaše teze o mogućnostima lokalnog rata i opasnosti njegove eskalacije potvrđile su se i u ovom ratu na Bliskom istoku.

Odgovor:

Da, na žalost, to je tako. Situacija na Bliskom istoku, zbog brutalne agresivne politike Izraela i stava onih snaga koje mu pružaju podršku i izdašnu vojnu pomoć, i pored ukazivanja progresivnih miroljubivih snaga u svijetu na ozbiljnu opasnost za mir, razvijala se tako da je novi ratni sukob, bio neminovan. Svijet se isuviše dugo odnosio ravnodušno, a imperialističke i reakcionarne snage neprijateljski, prema pravednim zahtjevima arapskih zemalja i njihovim nastojanjima da se mirnim putem riješe nastali problemi, odnosno da se Izrael primora da poštuje Rezoluciju Savjeta bezbjednosti.

Izraelska agresija ne smije biti plaćena arapskim teritorijama. Svijet ne smije dozvoliti da agresor grubom silom i ratom ostvaruje svoje ciljeve, jer bi to bio presedan kome se ne može sagledati kraj. To bi nas vodilo u potpunu nestabilnost, neprekidan lanac lokalnih ratova i drugih vrsta pritisaka i agresija. I na kraju, to stalno ugrožava mir u svijetu.

Rat na Bliskom istoku je pokazao koliko se u lokalnom ratu savremeni svijet suočava s opasnošću od širih sukoba i konfrontacija. On je prijetio da uništi sve one napore koji su uloženi radi saradnje i sporazumijevanja naroda i država u svijetu. Međutim, u vezi s njim pokazali su se i politička snaga, odlučnost i efikasnost nesvrstanih, socijalističkih i drugih miroljubivih zemalja u svijetu. One su, svojim jedinstvom, spriječile eskalaciju rata i pružile snažnu podršku i pomoć pravednoj oslobođilačkoj borbi arapskih naroda. Politički prestiž, diplomatska ak-

tivnost, ekonomski resursi, naročito nafta, predstavljali su realnu snagu nesvrstanih zemalja. Agresor je ostao izolovan i osuđen od ogromnog broja zemalja, što nije moglo da ostane bez utjecaja na njegovu politiku i postupke snaga koje ga podržavaju.

I sa stanovišta ratne doktrine, ovaj rat je ukazao na neke važne stvari, o kojima naša vojna teorija i praksa moraju da povedu računa. Pokazalo se da se neprijatelj ne smije potcenjivati, da su pravedan karakter rata, savremeno naoružana, dobro obučena i moralno-politički pripremljena živa sila — bitan faktor u oružanoj borbi, pri čemu su sposobnost starješinskog kadra i efikasnost komandovanja jedan od odlučujućih činilaca. Savremene oružane snage moraju biti sposobne za manevre, brze prodore i udare, iznenadna dejstva, itd.

Pitanje:

Druže Maršale, u realizovanju koncepcije opštenarodne odbrane u posljednje vrijeme ulagani su znatni napor u svim strukturama društva. Kako ocjenjujete postignute rezultate, posebno one u pripremi oružanih snaga?

Odgovor:

Rezultati koje smo do sada postigli u pripremi našeg društva za odbranu su takvi da predstavljaju garanciju bezbjednosti i odbrambene sposobnosti naše samoupravne socijalističke zajednice. Posebno me raduje da su naši radni ljudi i građani, sve naše društveno-političke zajednice, društveno-političke organizacije i drugi, pripremu za odbranu shvatili kao svoj neposredan i stalni zadatak. Bez toga ne bi bili mogući dosadašnji uspjesi.

Podruštvljavanje odbrane je revolucionaran proces i trajan interes radničke klase, naroda i narodnosti Jugoslavije. Kao značajan i nerazdvojni dio samoupravljanja ono treba da doprinosi i jačanju jedinstva opštenarodne odbrane. Bez jedinstvene doktrine i strategije, jedinstvenih oružanih snaga, bez jedinstvenog cijelokupnog sistema odbrane nema uspješne odbrane.

Na nama je, na svim odgovornim faktorima u zemlji, da spremnost naše radničke klase, naših radnih ljudi za napore u odbrani pravilno usmjeravamo kako bismo još brže i bolje razvijali i unapređivali odbrambenu sposobnost cijelog društva. Za to još postoje neiskorišćene mogućnosti. Moramo stalno imati na umu da se socijalistička Jugoslavija nalazi na veoma osjetljivom vojno-političkom i strategijskom području, na kome se prepliću mnogi i suprotni interesi. Time želim da istaknem da nas naše poslijeratno iskustvo upućuje da nezavisnost, samostalnost i slobodan razvitak možemo očuvati jedino ako smo potpuno jedinstveni i spremni da, oslanjajući se prije svega na sopstvene snage, svim snagama i sredstvima branimo nepovredivost naših granica, nacio-

nalni suverenitet i socijalistički samoupravni razvoj. Postignuti rezultati u realizaciji koncepcije opštenarodne odbrane upravo potvrđuju da su naši radni ljudi i građani svjesni te činjenice. Pri tome je veoma važno, da pravilno ocjenjujemo ko je prijatelj a ko neprijatelj naše socijalističke zajednice.

Što se tiče priprema oružanih snaga, mogu reći da sam zadovoljan postignutim rezultatima, jer su oružane snage uložile stvaralački napor na realizaciji koncepcije. Ono što je, po mom mišljenju, izuzetno značajno — realno smo utvrdili doktrinu i strategiju rata i oružane borbe, program izgradnje oružanih snaga, utvrdili smo njihovu strukturu, dimenzije i odredili pravce daljeg razvoja i priprema. To što je učinjeno počiva na realnim osnovama, jer vodi računa o karakteru našeg samoupravnog socijalističkog društva, prirodi i karakteristikama savremenog rata, interesima odbrane i realnim mogućnostima naše privrede. Sve potrebne pripreme oružanih snaga i cijelog društva izvršili smo tako da nas izbjanje kriza ili ugrožavanje zemlje ne može i ne smije iznenaditi.

Dosta je učinjeno i u pogledu moralno-političkog jedinstva, modernizacije, vojnostručne obuke i borbene gotovosti Jugoslovenske narodne armije i Teritorijalne odbrane, tako da su cjelokupne oružane snage sposobljene za izvršavanje postavljenih zadataka. One su spremne da pruže uspješan otpor u slučaju agresije i da obezbijede socijalistički razvoj i nezavisnost naše zemlje. Naše oružane snage su zajedničke snage radničke klase i radnih ljudi, svih naših naroda i narodnosti, njihov nerazdvojni dio, one taj svoj narodni i socijalistički karakter stalno produbljuju.

Pitanje:

Druže Maršale, molimo Vas da nam kažete kako gledate na dalji razvoj i ulogu Jugoslovenske narodne armije i Teritorijalne odbrane — te dvije komponente naših oružanih snaga?

Odgovor:

Jugoslovenska narodna armija i Teritorijalna odbrana su jedinstvene oružane snage naše zemlje, kao što mora biti jedinstven sistem opštenarodne odbrane u cjelini, jer to zahtijevaju karakter našeg društveno-političkog uređenja, karakter i fizionomija eventualnog rata. Odbrana bilo kog dijela naše teritorije tiče se podjednako svih nas. Mi organizujemo oružane snage na način koji najbolje odgovara našem samoupravnom sistemu, ekonomskim mogućnostima zemlje i zahtjevima uspješnog vođenja oružane borbe. Dobro organizovane i sve bolje obučene i opremljene snage Teritorijalne odbrane, za koje se brinu sve društveno-političke zajednice, značajan su faktor naše odbrambene sposobnosti. Jugoslovensku narodnu armiju moramo i dalje opremati modernim naoružanjem i opremom, solidno obučavati i stručno uzdizati starjeinski i

vojnički sastav kako bi svakim danom bila sve jača i spremnija. Isto tako, i Teritorijalnu odbranu treba dalje opremati u skladu sa jedinstvenim ciljevima, planovima i doktrinom upotrebe oružanih snaga. Jugoslovenska narodna armija i Teritorijalna odbrana su dva oblika organizovanja oružanih snaga sa jedinstvenim klasnim, političkim i vojnim ciljevima. Obje komponente naših oružanih snaga imaju istu društveno-političku suštinu.

Napomenuo bih da se u razvoju i modernizaciji naših oružanih snaga moramo što više oslanjati na sopstvene proizvodne snage, na sve veću sposobljenost naše industrije za proizvodnju masovnog i modernog naoružanja.

Prema tome, svi zajedno moramo neprekidno raditi na izgradnji i daljem usavršavanju naših oružanih snaga, pri čemu se aktivni i rezervni starješinski sastav nalazi pred velikim i odgovornim zadacima. Mislim, prije svega, na zadatke na polju moralno-političkog vaspitanja i vojnostručne obuke koje moramo stalno podizati na još viši nivo. Obuka stanovništva, svih naših radnih ljudi i građana, a posebno omladine u fabrikama, školama i fakultetima, trajan je zadatak, i u tom pogledu veliku obavezu i odgovornost pred našim društvom ima Jugoslovenska narodna armija, jer sve mogućnosti još uvijek nisu iscrpljene.

Pitanje:

Druže Maršale, u Naredbi o pokretanju časopisa »Vojno delo« Vi ste, pored ostalih zadataka, posebno ukazali na potrebu starnog, sistemske i što svestranijeg izučavanja našeg narodnooslobodilačkog rata i socijalističke revolucije kao trajnih izvora naše odbrambene doktrine. Kako ocjenjujete rezultate i doprinos našeg časopisa i ostalih vojnih publikacija u ostvarivanju tog zadatka?

Odgovor:

Izučavanje iskustava narodnooslobodilačkog rata jeste značajan zadatak ne samo vojne publicistike već i šire, jer narodnooslobodilačka borba je nepresušno vrelo za naš revolucionarni razvoj, za odbrambenu politiku i praksu. Ta iskustva su od posebnog značaja za dalji razvoj i naše vojne teorije. Dosljedno ostvarujući principе koncepcije opštene narodne odbrane, moramo se stalno vraćati tom našem neiscrplnom izvoru.

Ovom prilikom ukazao bih, prvo, na kontinuitet koncepcije opštene narodne odbrane, koja je nastala i potvrdila se u narodnooslobodilačkom ratu i revoluciji. Ona se kontinuirano razvijala kroz cijeli period naše socijalističke izgradnje, onako kako se razvijalo cijelo naše društvo. A to nije bilo kretanje u prvoj liniji, već buran proces izgradnje novog samoupravnog socijalističkog društvenog sistema. Bez shvatanja klasne suštine naše revolucije i uloge oružanih snaga u oružanoj borbi i revoluciji, bez razumijevanja našeg puta u socijalističkoj izgradnji i s njim

povezane odbrambene politike, ne mogu se razumjeti ni naš savremeni društveni razvitak i suština klasne borbe, ne mogu se shvatiti socijalistički karakter ni zadaci oružanih snaga u odbrani nezavisnosti, samoupravnog socijalističkog sistema i tekovina naše narodnooslobodilačke borbe i revolucije.

Drugo, podsjetio bih na moralnu snagu naše revolucije, na ulogu čovjeka kao odlučujućeg faktora borbe i otpora. Svi jest naših boraca i cijelog naroda proizilazila je iz društvene suštine našeg oslobođilačkog rata i karaktera revolucije. Moralno-politička snaga i svijest naših boraca i naroda proizilazili su iz pravednih ciljeva i jasne perspektive revolucije, jer su svi naši borci i narod čvrsto vjerovali u te ciljeve, u sopstvene snage i u pobjedu.

Takva odlučujuća uloga čovjeka potvrdila se i u oslobođilačkim i revolucionarnim ratovima i poslije drugog svjetskog rata. Da pomenem samo Vijetnam, gdje je čovjek pokazao superiornost i nad najsavremenijom tehnikom kojom je raspolagao agresor. Koristeći se takvim iskustvima iz našeg narodnooslobodilačkog rata i ostalih ratova, mi i danas moramo voditi izuzetnu brigu o moralnom faktoru, o ljudima koji će biti odlučujući činilac i u eventualnom ratu.

Treće, mi smo u narodnooslobodilačkom ratu imali svoju originalnu strategiju i taktiku oružane borbe koja je vođena u specijalnim uslovima u hitlerovskoj evropskoj tvrđavi i uz postojanje brojnih domaćih kvislinga. Ta naša strategija i taktika bile su zasnovane na karakteru našeg rata i odlučujućoj ulozi čovjeka, koje su se u praksi pokazale superiornijim od neprijateljskih. Samo tako smo mogli postići uspjeh na bojnom polju. Ova iskustva iz borbenih dejstava moramo i dalje izučavati, ugrađivati ih u našu vojnu doktrinu, u obuku, jasno, polazeći od savremenih uslova i fizionomije eventualnog rata, realnih mogućnosti potencijalnog agresora, savremenog naoružanja itd.

To što su učinili časopis »Vojno delo«, ostala vojna publicistika i historiografija je dobro, ali to još nije dovoljno. Treba više studija, kritičkih analiza i takvih naučnih i stručnih radova koji će poslužiti mlađim kadrovima da dublje shvate našu borbu, da unapređuju doktrinu oružane borbe, da na bratstvu i jedinstvu, tradicijama narodnooslobodilačkog rata i revolucije, kao i na historiji naših naroda, vaspitavaju nove generacije. Uporedo s tim treba svestranije izučavati uslove borbe i iskustva oslobođilačkih i revolucionarnih ratova drugih naroda, naročito u oblasti oružane borbe, jer ti narodi vode borbu protiv moderno opremljenih trupa agresora i to veoma uspešno.

Pitanje:

Druže Maršale, kako gledate na naše zadatke u odbrani zemlje u daljem razvoju našeg društva?

Odgovor:

Ja sam o tome već nešto govorio. U novom Ustavu i Platformi za X kongres SKJ trasiran je put našeg daljeg razvoja u svim oblastima, pa i u oblasti narodne odbrane. Narodna odbrana je sastavna, integralna funkcija našeg samoupravnog društva, uslov njegovog mirnog i bezbednog razvoja. Jačanjem našeg samoupravnog društva jača i uticaj radničke klase, tj. onih snaga koje stvaraju materijalna dobra, a samim tim jača i odgovornost za odbranu i samozaštitu. Većom materijalnom bazom i standardom radnih ljudi jačaće materijalna osnova odbrane i opšta spremnost da se štiti naša samoupravna zajednica.

U društvene procese, koji su široko pokrenuti u masama Pismom Izvršnog biroa, ustavnim promjenama i Platformom za X kongres SKJ, svestrano je uključena i naša armija. Pripadnici Jugoslovenske narodne armije su aktivno učestvovali u progresivnim procesima u društvu, doprinosili njegovoj stabilnosti, unutrašnjoj i spoljnoj bezbjednosti. Organizacija SK u Jugoslovenskoj narodnoj armiji pokazala je idejno-političku zrelost i spremnost da dosljedno sprovodi politiku Saveza komunista Jugoslavije i zbog toga je naša armija postigla značajne rezultate i ugled u društvu. Na tom putu treba istražati, postizati još veće rezultate, stalno kritički i samokritički provjeravati učinjeno, jer nikada ne treba biti zadovoljan dostignutim.

Zahvaljujući aktivnosti Saveza komunista, komandi i starješina, moralno-političkoj svjeti i odgovornosti pripadnika naše armije, razne nacionalističke, liberalističke i birokratsko-tehnokratske snage nisu uspjele u pokušaju da oslabe njeno jedinstvo. Moramo biti budni i čuvati se raznih pokušaja stvaranja vještačkih dilema i nerazumijevanja u bitnim pitanjima odbrane zemlje, kao što su uloga, karakter, organizacija i perspektiva razvoja naših oružanih snaga, jer njihova specifičnost i zadaci ne dozvoljavaju da egzistiraju takve pojave. Njih treba što prije otklanjati da ne bi utjecale na borbenu gotovost, odnose među ljudima, na moralno-političko stanje. Nikom ne smijemo dozvoliti da pod bilo kojim izgovorom slabiti snagu odbrane i bezbjednosti zemlje.

Organizacija Saveza komunista u Jugoslovenskoj narodnoj armiji mora da podstiče i podržava napore komunista, komandi, starješina i vojnika u razvijanju svih elemenata koji doprinose jačanju borbene spremnosti i moralno-političke čvrstine JNA i borbenom, moralno-političkom jedinstvu oružanih snaga u cjelini.

Svojom idejno-političkom akcijom Savez komunista treba da se bori za humane međuljudske odnose, da razvija sve one moralne norme koje moraju da krase starješine i vojниke naše armije. Treba ulagati dalje napore na razvijanju bratstva i jedinstva, jugoslovenskog socijalističkog patriotism, na stvaranju visoke moralno-političke svijesti pripadnika naših oružanih snaga.

20. JUGOSLAVIJA — NEOSVOJIV BASTION ZA SVAKOG AGRESORA / Josip Broz Tito. // U: Vojno delo. Beograd. — God. 26, br. 4 (1974, jul/avgust); str. 5—8

Iz izlaganja na X kongresu SKJ u članku se razmatraju: odbrana zemlje postala je briga, pravo i obaveza svakog radnog čoveka, a Jugoslavija neosvojivi bastion za svakog agresora; potreba stalnog jačanja opštenarodne odbrane; značaj geostrategijskog prostora Jugoslavije; konstantnost pritiska na Jugoslaviju tokom čitavog posleratnog perioda; težište konfrontacija pomera se ka Sredozemlju i Bliskom istoku; mi smo uporni i dosledni borci za mir; priprema svih snaga i potencijala za rat; dosadašnja (1974) izgradnja sistema ONO i DSZ spada u najkrupnija ostvarenja našeg društvenog razvoja; JNA i TO — dve komponente jedinstvenih oružanih snaga; JNA — udarni deo OS, a TO najmasovniji deo; proširivanje pojma pripadnika oružanih snaga u našem sistemu; sistem ONO je integralni deo novih samoupravnih društvenih odnosa; odlučujuća uloga radnih ljudi u sistemu odbrane upotpunjava njihova prava i samoupravni položaj; uloga svih subjekata društva u ONO i DSZ; potreba za daljom modernizacijom odbrane; JNA nije bila pod uticajem nacionalizma niti drugih izama; uloga SKJ na daljem unapredavanju sistema ONO i DSZ.

21. IMAMO SPOSOBNE BORCE I ORGANIZATORE ODBRANE / Josip Broz Tito. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 26, br. 4 (1974, jul/avgust); str. 9—10

Iz govora druga Tita na proslavi 30-godišnjice drvarske bitke. Drug Tito je u ovom delu svoga izlaganja zahvalio vojnicima i starešinama koji su svojom vežbom evocirali uspomene na tu slavnu bitku našeg NOR-a i pohvalio njihovo umeće. Takođe je istakao nekoliko osnovnih poruka X kongresa SKJ, koje se odnose na jačanje bratstva i jedinstva naših naroda i narodnosti i na jedinstvo u redovima SKJ.

22. NAŠ DOPRINOS POBEDI NAD FAŠIZMOM / Josip Broz Tito. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 27, br. 3 (1975, maj/jun); str. 5—9

U izlaganju političkom aktivu Makedonije, 2. aprila 1975. godine, nakon razgovora o političkoj i ekonomskoj situaciji u toj republici, predsednik SFRJ Josip Broz Tito je naglasio da je učinjen snažan korak napred, naročito u sređivanju redova u Savezu komunista ali da ima još nedostataka, koji se u Savezu komunista, u svim njegovim organizacijama i u svim republikama, moraju otklanjati. Istakao je potrebu za čvršćom disciplinom u SKJ. Naveo je neke pokušaje iz inostranstva da se omalovažava značaj, veličina i doprinos NOB-a naroda Jugoslavije pobedi nad fašizmom. Rekao je da ne smemo dozvoliti da se istorija kri-votvori. Traži od komunista i učesnika NOB-a da budu uporni i jedinstveni u odbrani istine. Izneo je neke činjenice o uslovima i učešću Crvene armije i bugarske vojske u ratnim operacijama na području Jugoslavije, i doprinos Jugoslavije pobedi nad fašizmom.

23. NOVE TENDENCIJE I PROMJENE U MEĐUNARODNIM POLITIČKIM, EKONOMSKIM I DRUŠTVENIM ODNOSIMA / Josip Broz Tito. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 27, br. 5 (1975, septembar/oktobar); str. 7—13

U govoru na Evropskoj konferenciji o bezbednosti i saradnji u Helsinki, 31. jula 1975. godine, predsednik Tito se osvrnuo na značaj Konferencije i izneo stavove SFRJ o pitanju bezbednosti i saradnje u Evropi. Naglasio je da su mir i bezbednost — imperativ čovečanstva i da je Konferencija veliki trenutak u istoriji Evrope, jer pobuduje nadu u bolju sutrašnjicu budućih pokolenja. Ukažao je na uzroke koji su otežavali bolju saradnju u Evropi i podsetio na dužnosti svih zemalja da doprinose uspostavljanju pravednijih ekonomskih odnosa. Ocenio je političke i vojne aspekte evropske bezbednosti, za koje je rekao da se u poslednje vreme kreću u pozitivnom pravcu, ali je pri tome naglasio »da mir, koji bi se održavao silom oružja ili samostrahom od uništenja ne bi bio mir«. Izrazio je nadu da je ova konferencija samo početak jednog procesa u obezbeđenju trajnog mira i sporazumevanja među narodima.

24. [TELEGRAM NAUČNOM SKUPU O VOJNO-POLITIČKOM SAVETOVANJU U STOLICAMA] / Josip Broz Tito. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 28, br. 6 (1976, novembar/decembar); str. 119

Drug Tito je u svom pozdravnom telegramu istakao da je tema savetovanja od izvanrednog značaja; da je savetovanje presudno uticalo na razvoj i karakter našeg NOP-a, te da zato treba da bude predmet stalne pažnje naše istoriografije. Drug Tito je uveren da će rezultati ovih istraživanja doprineti daljem svestranom izučavanju i popularizaciji iskustava NOR-a, a time i usavršavanja naše koncepcije opštenarodne odbrane.

25. NAŠE OSLOBOĐENJE JE NAŠE DJELO / Josip Broz Tito. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 1 (1977, januar/februar); str. 5—33

Pristupna beseda na promociji za našeg prvog doktora vojnih nauka. Nakon prigodnih reči zahvale za dodelu najvećeg naučnog zvanja, drug Tito je istakao ove momente: NOP je od početka bio izvanredno organizovan, borili smo se vlastitim snagama i postigli da naše oslobođenje bulde naše delo; beskompromisni stav KPJ u borbi protiv fašizma; od samog početka vodili smo opštenarodni rat; od samog početka smo imali orientaciju na stvaranje oslobođilačke armije; ogroman doprinos koji smo dali pobedi saveznika nad fašizmom; razmere i rezultati borbe na našem ratištu; pokušaj izvrtanja istorijskih činjenica i krive interpretacije borbe — umanjivanje doprinosova, ciljevi i programi naše oslobođilačke borbe; AVNOJ i njegovo drugo zasedanje kao rezultat vojnih i političkih pobeda; pregled snaga NOV i POJ 1944. godine; tok i ishod završnih operacija; učešće Crvene armije i bugarske armije u završnim operacijama; oslobođilački pohod Jugoslovenske armije;

odbrana istine o našem NOB-u; ideja da se ustankom rukovodi iz Beograda a ne iz nekog drugog rejona; stanje u međunarodnim odnosima; nesvrstana spoljna politika Jugoslavije; nedeljivost mira i bezbednosti; odbrambeni cilj i zadatak naše ONO; izvorište naše koncepcije i doktrine ONO (marksistička nauka, praksa socijalističkog samoupravljanja, iskustvo NOR-a); zavisnost odbrambene moći društva od njegove organizovanosti i pripremljenosti za odbranu; visoki stepen podruštvenosti ONO i DSZ; zadatak svih subjekata društva mora biti i obavljanje poslova ONO i DSZ kao sastavnih delova svakodnevne delatnosti; JNA — udarni deo sistema odbrane; TO — najmasovniji deo oružanih snaga; obukom za oružanu borbu treba obuhvatiti što veći broj ljudi; vodeća uloga SKJ u odbrani i zaštiti; uloga tradicije u vaspitanju mlade generacije; opštenarodna odbrana OS sigurna su garancija mira i bezbednosti; bratstvo i jedinstvo kao osnov celokupnog života našeg društva.

26. SNAŽNIJI SMO I ČVRŠĆI NEGO IKAD RANLJE / Josip Broz Tito. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 3 (1977, maj/jun); str. 7—10

Pismo maršala Tita Konferenciji organizacije SKJ u JNA, od 30. marta 1977. godine, u kome se osvrće na protekli period, od X kongresa SKJ i postignute rezultate u jačanju stabilnosti socijalističkog društva, povećavanju odbrambenih sposobnosti i usavršavanju sistema opštenske odbrane i društvene samozaštite. Istiće da je veliku ulogu u ostvarivanju ovakvih rezultata imala organizacija SKJ u JNA i da se njeno veliko angažovanje očekuje i u pripremama za XI kongres SKJ, pa u vezi s tim ukazuje i na dalje zadatke komunista u JNA.

27. NAŠI USPJESI — DJELO RADNIH LJUDI / Josip Broz Tito. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 5 (1977, septembar/oktobar); str. 5—6

Na prijemu delegacije Jugoslovenske ratne mornarice, pomorstva i rečnog brodarstva Jugoslavije, 10. septembra 1977. godine, povodom proslave 35-godišnjice, maršal Tito se, pored ostalog, osvrnuo i na posleratni razvoj i dostignuća JRM, trgovačke mornarice i brodogradnje i ukazao na njihove zadatke u izgradnji socijalističke Jugoslavije.

28. POZDRAVNI TELEGRAM DRUGA TITA: MORNARIMA, VOJNICIMA, STARJEŠINAMA I GRAĐANSKIM LICIMA NA SLUŽBI U RATNOJ MORNARICI JUGOSLOVENSKE NARODNE ARMIJE / Josip Broz Tito, Maršal Jugoslavije. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 5 (1977, septembar/oktobar); str. 7—8

Čestitka Maršala Tita povodom proslave 35-godišnjice formiranja Jugoslovenske ratne mornarice, pomorstva i rečnog brodarstva, s osvrtom na njihov doprinos oslobođenju zemlje i posleratnoj izgradnji.

29. JEDINSTVO NARODA I ARMIJE / Josip Broz Tito. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 30, br. 1 (1978, januar/februar); str. 5—10

Zahvaljujući se na zdravici generala armije Nikole Ljubičića, koju je održao na svečanoj večeri 22. decembra 1977. godine, na Brionima, maršal Tito se osvrnuo na ulogu JNA u ratu i u posleratnoj izgradnji socijalističke Jugoslavije, na rezultate izgradnje oružanih snaga, kao i na aktualna međunarodna pitanja i probleme i puteve njihovog rešavanja.

30. SAVEZ KOMUNISTA JUGOSLAVIJE U BORBI ZA DALJI RAZVITAK SOCIJALISTIČKE SAMOUPRAVNE I NESVRSTANE JUGOSLAVIJE / Josip Broz Tito. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 30, br. 4 (1978, juli/avgust); str. 5—71

Referat Josipa Broza Tita na XI kongresu SKJ, održanom od 20. do 23. juna 1978. godine, u kome se, pored ostalog, analiziraju društveno-politički i privredni razvoj Jugoslavije između dva kongresa, aktivnost SKJ kao vodeće i usmeravajuće snage u izgradnji socijalizma, međunarodni odnosi i spoljna politika Jugoslavije i njen doprinos očuvanju mira u svetu, odnosi u međunarodnom radničkom pokretu i zadaci SKJ za naredni period. Navodi se da su ostvareni značajni rezultati u izgradnji sistema opštenarodne odbrane i društvene samozaštite, kao integralnog dela društvenog sistema socijalističkog samoupravljanja. Posebno se analiziraju marksistička teorija, nauka, obrazovanje i kultura, kao i rad na idejnem osposobljavanju komunista i kadrovska politika. Naglašeno je da je ideja radničkog samoupravljanja ugaoni kamen teorije marksizma-lenjinizma, a da su nauka i obrazovanje faktori razvoja moći udruženih radnika. Ukazano je na potrebu prilagodavanja oblika organizovanja i delovanja SKJ novim uslovima socijalističkog samoupravljanja.

31. PORUKA PREDSELDNIKA REPUBLIKE JOSIPA BROZA TITA SPECIJALNOM ZASEDANJU GENERALNE SKUPŠTINE O[RGANIZACIJE] U[JEDINJENIH] N[ACIJA] O RAZORUŽANJU / Josip Broz Tito. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 30, br. 4 (1978, jul/avgust); str. 73—75

Ukazuje se na probleme razoružanja i apeluјe na učesnike zasedanja da ih svestrano razmotre i da to postane stalna briga Organizacije ujedinjenih naroda. Naglasio je da se nastavlja trka u naoružanju koja svodi mir na veoma krhkou ravnotežu, zasnovanu dobrom delom na sili, koja rađa nepoverenje i strah. Zato je sazivanje specijalnog zasedanja Generalne skupštine OUN dragocena prilika da čovečanstvo otpočne konstruktivnije da rešava ovaj problem, jer razoružanje predstavlja uslov da se ne samo smanji opasnost od izbijanja nuklearne katastrofe, već i da se oslobođe ogromna sredstva za korisne svrhe i stvore uslovi za prevazilaženje podele sveta na blokove. Na

kraju Tito u poruci ističe da će današnje i buduće generacije ceniti zemlje i državnike ne po uništavajućoj snazi oružja kojim raspolažu, već po stvarnim naporima i doprinosu da se spreči razaranje i samo-uništenje sveta.

32. PRETVORIMO NAŠE RIJEČI U DJELA / Josip Broz Tito. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 30, br. 5 (1978, septembar/oktobar) str. 5—11

U završnoj reči na XI kongresu SKJ, 23. juna 1978. godine, Tito je istakao da je Kongres imao plodan radni dogovor jugoslovenskih komunista i da će imati ogroman značaj za dalji razvoj naše socijalističke samoupravne zajednice. Tito je dalje naglasio da se na Kongresu potvrdilo jedinstvo komunista u svim pitanjima daljeg razvoja zemlje i SKJ i da su između X i XI kongresa postignuti značajni rezultati. Pozvao je komuniste da povedu aktivnu borbu za otklanjanje slabosti i nedostataka i da pređu sa reči na dela. Konstatovao je da je privreda jedna od ključnih oblasti daljeg angažovanja komunista i da je Kongres bio odlučan u tome, da samoupravljanje jačamo u svim oblastima društvenog života.

33. JAČANJE JEDINSTVA NAŠIH POGLEDA / Josip Broz Tito. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 30, br. 6 (1978, novembar/decembar); str. 7—8

Pozdravno pismo vrhovnog komandanta Josipa Broza Tita uredništvu časopisa »Vojno delo«, povodom 30-godišnjice njegovog izlaženja. U pismu se ističe da je časopis u proteklom periodu doprineo teorijskoj razradi koncepcije i doktrine opštenarodne odbrane, razvoju vojne nauke, ideološko-političkom i vojnostručnom uzdizanju kadrova, i pripremi oružanih snaga i društva u celini za odbranu zemlje. Povezujući bogata ratna iskustva iz NOR-a sa savremenom teorijom, časopis je održao kontinuitet i autentičnost koncepcije ONO. Zato ta iskustva treba još više analitički, kritički i studiozno razradivati i ugrađivati u savremena saznanja i praktična rešenja. Na kraju pisma Tito je naglasio da zadaci koji se danas postavljaju pred jugoslovensku vojnu publicistiku i vojnu nauku proizilaze iz razvoja samoupravnih društvenih odnosa i daljeg podruštvljavanja odbrane i bezbednosti.

34. BOGATO REVOLUCIONARNO DJELO UGRAĐENO U NAŠE DRUŠTVENO BIĆE: (Izjava druga Tita povodom smrti Edvarda Kardelja) / Josip Broz Tito. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 1 (1979, januar/februar); str. 7—9

U izjavi povodom smrti Edvarda Kardelja, drug Tito je, pored lične žalosti za izgubljenim drugom, saradnikom i saborcem, istakao Kardeљeve ogromne zasluge za naš pokret, naš SKJ i našu zemlju na njenom putu samostalne socijalističke izgradnje.

35. ŠEZDESET GODINA REVOLUCIONARNE BORBE SAVEZA KOMUNISTA JUGOSLAVIJE / Josip Broz Tito // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 3 (1979, maj/jun); str. 5—39

Govor na svečanosti povodom jubileja Partije, SKOJ-a i revolucionarnih sindikata i pokreta žena. Tito je istakao: osnivanje KPJ — istorijska prekretnica; nastanak KPJ iz revolucionarnog jezgra socijalističkih pokreta i socijaldemokratskih partija u zemljama današnje Jugoslavije; idejno sazrevanje KPJ u predratnoj revolucionarnej borbi i borbi sa režimom — stvaranje narodnog fronta; borba za jedinstvenost Partije; krize buržoaskog sistema i fašistička najeza. Osnovna platforma borbe u ratu bilo je oslobođanje od okupatora i revolucionarni preobražaj društva; najšira platforma borbe; uspesi oružane borbe; kolaboracija i domaći izdajnici; uloga Partije u održavanju doslednog antifašističkog kursa NOR-a; velike bitke na Neretvi i Sutjesci; AVNOJ i narodna vlast; Međunarodno priznanje Jugoslaviji; borbe za obnovu ratom razorenog zemlje; borba za očuvanje nezavisnosti; jedinstvo KPJ u borbi protiv Staljinizma; »fabrike radnicima« — naš put u oslobođenje rada; deetatizacija i decentralizacija funkcija države; delegatski sistem; slabosti u razvoju samoupravljanja; ključni zadaci SKJ i drugih organizovanih socijalističkih snaga; uloga SKJ u odbrani tekovina revolucije; međunarodni položaj naše zemlje; nesvrstanost kao doktrina i kao pokret; odnosi među radničkim i komunističkim partijama; dostoјno mesto našeg pokreta u istoriji revolucionarnih pokreta.

36. PREDGOVOR »SABRANIM DJELIMA« / Josip Broz Tito. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 32, br. 3 (1980, maj/jun); str. 27—32

Drug Tito je u predgovoru svojim »Sabranim djelima«, koji donosi »Vojno delo«, istakao da je veliki broj njegovih dela nastajao u različitom vremenu i pod različitim pseudonimima objavljivan, pa je utoliko bilo potrebnije da ih on lično autorizuje. Pored toga u »Predgovoru...« ističe i sledeće: njegovo sazrevanje od radnika u Kraljevici do kooptiranja za člana Politbiroa CK KPJ; pečat koji njegova dela nose pod uticajem vremena u kojem su nastajala i funkcije koju je u radničkom i komunističkom pokretu obavljao; dolazak na čelo KPJ i mere koje je kao Generalni sekretar preduzeo prema Kominterni i prema rukovodstvu, članstvu i uopšte prema zatečenom stanju u Partiji; izuzetan značaj NOR-a i revolucije u istoriji naše partije, pa i u Titovom stvaralaštvu; radovi iz posleratnog perioda nose obeležja dinamike društvenog razvijanja: borba za priznavanje Jugoslavije, obnova i izgradnja, borba protiv staljinizma, razvoj socijalizma na osnovama samoupravljanja; uticaj Kominterne na Titova dela; odnos prema saradnicima koji su iz različitih razloga napustili pokret i odnos prema dokumentima koja svedoče o Titovoj bliskoj saradnji sa tim ljudima.

37. NAŠA GLAVNA SNAGA JE U BRATSTVU I JEDINSTVU / Josip Broz Tito. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 3 (1981, maj/juni); str. 39

Izlaganje Josipa Broza Tita na zajedničkoj sednici Predsedništva SAP Kosovo i Pokrajinskog komiteta Saveza komunista Kosova, u Prištini, 16. oktobra 1979.

38. ŽELIM DA ARMIJA OSTANE UZDANICA NAŠIH NARODA I NARODNOSTI / Josip Broz Tito. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 6 (1981, novembar/decembar); str. 7—10

Iz razgovora Josipa Broza Tita sa delegacijom oružanih snaga SFRJ prilikom prijema povodom Dana Jugoslovenske narodne armije, u Kardarđevu, 21. decembra 1979. godine.

Radeći ovih dana na svojim sjećanjima, zastao sam nad periodom uoči drugog svjetskog rata. I to vrijeme me, na žalost, dosta podsjeća na ovo sadašnje doba. Tada, 1935. i 1936. godine, događaji su se brzo smjenjivali. Osjećao se nekakav haos u svijetu, vlade su padale, situacija se ozbiljno zaoštravala. Antanta se raspala, u Evropi je počeo da raste teror, učvršćivala se vlast fašista, a posebno Hitlera. Talijani su vršili pritisak na Jugoslaviju, tražeći promjenu granica.

Sadašnja situacija je takođe vrlo ozbiljna i opasna po mir u svijetu. Trka u naoružavanju među velikim silama ne sluti na dobro. Jer, kad god se uvećava naoružanje, čovječanstvo se približava ratu. Ipak, ja mislim da rata neće biti.

U svijetu su dominantna dva društvena sistema, socijalizam i kapitalizam, i svaki od njih nastoji da opstane i da sebi obezbijedi budućnost. Međutim, tu su sa svojim interesima i velike sile koje imaju veliki uticaj na međunarodne odnose. Ali, tu su i nesvrstane zemlje, koje pozitivno djeluju u pravcu smirivanja u međunarodnim odnosima. Pitam se: da nije pokreta nesvrstanih i njegove aktivne uloge na međunarodnoj sceni, šta bi bilo sa svijetom? Nesvrstanost je zaista jedina alternativa za čovječanstvo. Pokret nesvrstanih je poslije Havane opet očvrnuo.

U ono vrijeme, uoči drugog svjetskog rata, zbog opasnosti u kojoj se našla Jugoslavija, trebalo je, prije svega, jačati Komunističku partiju Jugoslavije. Ona je jedina bila u stanju da povede naše narode u borbu za odbranu od fašizma. I sada je isto tako, zbog opće situacije u svijetu, neophodno jačati ulogu Saveza komunista Jugoslavije. Avangarda radničke klase treba uvijek da je čvrsta i sposobna, kad god je situacija složenija.

Imajući te međunarodne odnose na umu, i mi bismo u svojoj zemlji morali bolje da se ponašamo. Stabilnost našeg društva zavisi od nas samih. Prije svega treba što prije stabilizovati našu privredu. Za to je

Partija odgovorna. Odgovornost, disciplina i red moraju jačati. Takođe je značajno i jedinstvo Saveza komunista. U posljednje vrijeme, SKJ je značajno nabujao, jer je u njegove redove došlo mnogo mlađih ljudi. I to je razlog da se pojača ideološki rad i da se što više snaže partijska disciplina i odgovornost.

Stabilnost našeg društva i naše privrede ima odraza i na odbranu zemlje. Veoma sam zadovoljan kad vidim da vi, drugovi, u Armiji pažljivo pratite sva zbivanja u zemlji i da sa svoje strane doprinosite, koliko možete, da stvari idu nabolje. Na vama, odgovornim rukovodiocima, je da vodite računa o tome da oružane snage budu stalno spremne i da ne dozvolimo nikakvo iznenadenje. Vi u Armiji moraćete, kao i do sada, dobro da rasporedite onaj dio budžeta koji je namijenjen za oružane snage, jer Federacija, zbog stabilizacije, neće moći da nadoknadi sve ono što je obavezna prema vojnom budžetu. Biće neophodno da štedite. Domaćinski se odnosite prema društvenim sredstvima. Vidim da ste, prilikom usvajanja budžeta u Skupštini, poslužili kao primjer drugima. Savezni sekretar je, obrazlažući potrebe oružanih snaga, zatražio manja sredstva od onih koja odbrani pripadaju u skladu sa društvenim dogovorom. To je dobro, to treba i drugi da slijede. Kada ste vi štedljivi i odgovorni prema društvenom dinaru, onda imate pravo da to tražite i od drugih. Pripadnici Armije, kao komunisti i građani, treba da se u tom pravcu založe i u sredini u kojoj žive.

Htio bih da iskoristim ovu priliku da čestitam svim pripadnicima naših oružanih snaga praznik naše armije, koja je, zahvaljujući brizi svih nas, cijele naše zajednice, izrasla do visokog nivoa borbene ospozobljenosti i gotovosti. Armija je dala veliki doprinos sticanju i jačanju prestiža naše zemlje u svijetu, i u toku i poslije rata. Na taj prestiž mi možemo biti ponosni. Ali, ona je taj ugled, prije svega, jačala unutar zemlje. Naš narod voli svoju Armiju. Naš narod je sa velikim razumijevanjem pozdravio i podržao koncepciju opštenarodne odbrane, koja predviđa učešće svih građana u odbrani naše socijalističke zemlje, u odbrani tekovina naše revolucije.

Stvaranje naše armije, počelo je u najtežim momentima za našu zemlju, kada su je fašisti okupirali i međusobno podijelili. Naročito nas je teško pogodilo to što se u Jugoslaviji našao dosta veliki broj domaćih izroda, izdajica, što su okupatorima priskočili u pomoć ustaše Pavelića, četnici Draže Mihailovića i drugi kvislinci.

Početak je bio najteži. Prva proleterska brigada odigrala je zaista ogromnu ulogu u stvaranju naše armije. Bilo je mnogo žrtava, ali broj boraca se nije smanjivao, jer su stalno pristupali novi. U svakom predahu, prije i poslije velikih bitaka, orila se pjesma. Velikog uticaja imao je i pravilan odnos prema seljacima. Ništa se nije smelo silom uzimati. A naši ljudi, pored ostalog i zbog takvog odnosa prema njima, davali su sve što su mogli da daju. Pored toga, počev od Užica, stvarani su narodnooslobodilački odbori i oni su od početka igrali ogromnu ulogu. Njihov je zadatak bio i briga o snabdjevanju naših jedinica, što su sa uspjehom izvršavali.

Jednom riječju, stvaranje prve regularne jedinice naše narodne armije, predstavlja veliki događaj. Mnogi ne mogu da sagledaju svu veličinu toga čina. Radili smo to kao nešto što je bilo potrebno i normalno. Ali danas, kada na to gledamo sa historijskog rastojanja, vidimo kakav je to bio grandiozan poduhvat.

Rađanje i stvaranje naše armije nije nešto što je uobičajeno. Bio je to jedinstven slučaj u borbi naroda za svoju slobodu i nezavisnost. Takvi i slični ustanci najčešće su doživljavali neuspjehe. A naša Narodnooslobodilačka vojska je stalno rasla i jačala. Bio je to rezultat politike koju smo vodili, pravilnog odnosa prema narodu i jasnog ukazivanja na perspektivu koju otvara naša borba. Naša borba bila je u stalnom porastu i zbog toga što nismo dozvoljavali da se pojedini neuspjesi pretvaraju u poraze. Naš stav je bio: ako se negdje mora odstupiti, to se odmah mora nadoknaditi pobjedom na drugom mjestu, da bi se moral očuvao i još više ojačao.

Voditi rat sa tako ogromnim i do zuba naoružanim neprijateljima i iz toga rata izaći kao pobjednik — nije mala stvar. Naše jedinice su se pretvarale u sve veću i moćniju borbenu snagu, tako da je naša armija krajem rata narasla na 800 hiljada boraca. Naša armija je izrasla iz naroda i zbog toga je naš narod toliko i voli. A kako je rasla Armija, tako je rastao i njen komandni kadar. Imali smo, doduše, kurseve i škole, ali ljudi su se uglavnom, učili i vrednovali na bojištu, u bitkama protiv neprijatelja, prsa u prsa. Starješine su napredovale ne po volji ovog ili onog već po ocjeni i želji samih boraca. To, zato ja i kažem da se naša armija, na koju zaista možemo biti ponosni, stvarala na jedinstven način.

Ovaj praznik ima ogroman značaj, ne samo kao povod za ozivljavanje sjećanja na prošlost. On ima ogroman značaj za nove generacije naših građana i posebno pripadnika naše armije i naše teritorijalne obrane. Jer, potrebno je da se iskustva iz naše borbe prenose na mlade. Razumije se, današnja Armija u pogledu naoružanja ne može se uporediti sa onom iz vremena narodnooslobodilačke borbe, pa ni sa onom sa kraja rata, iako je već tada bila dosta dobro naoružana. Ali, i danas moramo gajiti tradicije našeg narodnooslobodilačkog rata i onaj moral koji je vladao među borcima i u našoj Komunističkoj partiji.

Eto, drugovi, to sam htio da kažem vama, sadašnjim rukovodiocima naše armije. Nastavite rad na daljem usavršavanju Armije. Sredstva koja su za to potrebna naš narod rado daje. Narod zna da nam je potrebna obrana i da ona zavisi od svih nas, a ne samo od Armije. Ali, Armija je jedna od osnovnih garancija da Jugoslavija više nikada ne može biti ničiji pion, da niko neće smjeti da posegne na našu slobodu i nezavisnost. Jer, naš narod je, ako zatreba, spremjan da se bori zajedno sa Armijom.

Ja zahvaljujem što ste doprinijeli da naša armija bude ponos naših naroda sposobna da brani i odbrani zemlju od bilo kog agresora. Naročito se radujem što je moralno-političko stanje u Armiji na visini.

Čuvajte jedinstvo i ubuduće. Valja stalno raditi na tome da moralno-političko stanje Armije bude na visini, da se pripadnici Armije vaspitavaju u socijalističkom duhu, da Armija i dalje bude uzdanica naših naroda. Treba jačati jedinstvo zemlje i bratstvo naših naroda i narodnosti i što dosljednije graditi socijalističko društvo. U pogledu jedinstva i izgradnje socijalizma, Jugoslavija treba da bude primjer drugima. Armija ima veliku ulogu u podizanju svijesti njenih pripadnika, naših građana, a posebno omladine. Ja imam najmanje briga sa Armijom. Vi ste jedinstveni. Ono što JNA preduzme da izgradi ili da nešto drugo učini ona i izvrši. Ona se, dakle, na djelu dokazuje. I pored toga što naša vojska obavlja svoje svakodnevne vojničke zadatke, što se vojno-stručno i politički ospozobljava, ona stigne i da učestvuje u izgradnji zemlje. I u tome ona daje primjer kako se treba zalagati da bi naša zemlja napredovala.

Želim vam mnogo uspjeha u budućem radu, želim da Armija ostane uzdanica naših naroda i narodnosti.

RADOVI O JOSIPU BROZU TITU U „VOJNOM DELU“

39. POVELJA NARODA JUGOSLAVIJE DRUGU TITU. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 10, br. 6 (1958, jun); str. 371—372

Povelja Josipu Brozu Titu uručena je povodom proslave petnaestogodišnjice bitke na Sutjesci, 4. jula 1958.

40. TITO NA SUTJESCI / Pavle Jakšić, general-pukovnik. // U: Vojno delo. Beograd. — God. 10, br. 6 (1958, jun); str. 375—381

Tekst je pisan u povodu 15-godišnjice bitke na Sutjesci. Ističu se ogromne zasluge druga Tita kao vrhovnog komandanta NOV i POJ u ovoj veličanstvenoj bici i njegove bitne osobine i metod komandovanja: nalazi se neposredno na bojištu; uspešno organizuje i vodi operacije u partizanskom ratu, što je izuzetno složen problem; bezgranično poverenje u narodne mase i radničku klasu; organizuje oružane snage i odabira takvu ratnu veštinu koja će omogućiti da dođe do izražaja stvaralaštvo ljudi; uvek je u ţizi okršaja i zbivanja; lična hrabrost i prisebnost i ogroman moralni uticaj na okolinu; neposredno komandovanje Glavnom operativnom grupom; humanost najvišeg ranga i maksimalna briga za ljude; znao je da se ova bitka ne sme izgubiti; stalna inicijativa; iz obruča je rukovodio i komandovao celokupnom NOV i POJ; u toku bitke je imao nekoliko vrlo odgovornih dužnosti.

41. SUSRETI SA TITOM U BICI NA SUTJESCI. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 10, br. 6 (1958, jun); str. 461—472

Sećanje dr Ivana Ribara, Vicka Krstulovića, Peka Dapčevića, Vojislava Terzića, Pavla Jakšića, Milinka Đurovića, Nikole Karanovića i Miloša Zekića na susrete sa Titom, koje je zabeležio potpukovnik Milišav Nikić.

42. I TITO JE RANJEN / Radonja Dodig, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 10, br. 6 (1958, jun); str. 473—476

Opisuju se uslovi, momenat ranjavanja druga Tita u bici na Sutjesci i period koji je nastupio neposredno iza toga. Članak upućuje čitaocu veoma snažnu poruku koja ima izvanredan moralni efekat: drugi Tito je jedini vrhovni komandant u drugom svetskom ratu koji je ranjen u borbenom rasporedu svojih jedinica.

43. TITO — STRATEG REVOLUCIJE I TVORAC NARODNE ARMIJE / Ivan Gošnjak, general armije. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 14, br. 4—5 (1962, april/maj); str. 3—53

U članku se razmatra uloga druga Tita kao stratega revolucije i tvorca Narodne armije; tadašnji državni sekretar za poslove narodne odbrane analizira ovo pitanje i probleme; oružani ustank naroda Jugoslavije; kurs na oružanu borbu; partizanski rat — vojni oblik oružanog ustanka; narodna vlast kao rezultat i faktor ustanka; sprega okupatora i domaćih izdajnika protiv NOP-a; vojno-politički uspesi u ustanku; prerastanje narodnog ustanka u opštenarodni rat; stvaranje brigada; postavljanje prvih temelja nove države; velike borbe i pobede NOV: formiranje divizija i korpusa i način njihovog dejstva; ratna veština NOR-a; rađanje nove države (AVNOJ); oslobođenje istočnih i južnih krajeva Jugoslavije; formiranje armija i završne operacije; doprinos NOR-a borbi protiv fašizma. Uloga druga Tita u posleratnom razvitu i jačanju JNA i snaga narodne odbrane; društvena uloga Armije. U analizi svih pitanja i problema našeg NOR-a i revolucije, našeg posleratnog jačanja odbrambenih snaga zemlje i borbene izgradnje oružanih snaga, autor vidi presudnu ulogu druga Tita kao vođe revolucije i vrhovnog komandanta u miru i ratu. Autor to i izričito ističe i detaljno obrazlaže. No, uvek to čini uz obavezno naglašavanje avangardne uloge KPJ (i SKJ) i uz isticanje Titove sudbinske povezanosti sa narodom i radničkom klasom.

(Članak je u skraćenom obimu ponovo objavljen u »Vojnom delu« — vanredno izdanje za mesec maj 1980).

44. TITO: VOJNA DJELA / Dušan Bilandžić. // U: Vojno delo. — Beograd — God. 14, br. 6 (1962, jun); str. 33—47

Osvrt na Titova »Vojna djela« koja je izdao Vojnoizdavački zavod JNA »Vojno delo«, 1961. godine. Autor ovoga prikaza je dao svoj sud (veoma pozitivan) o osnovnim sadržajima, metodu i stilu izlaganja građe u Titovim »Vojnim djelima«, te o pripeđivačkom i izdavačkom poduhvatu izdavača ovih jedinstvenih dela u našoj vojnonaučnoj i publicističkoj delatnosti. Takođe je ukazao na teorijski, praktični i edukativni značaj ovih dela i uticaj koji se može očekivati da izvrše u procesu formiranja ličnosti starešina naših oružanih snaga.

45. TITO — HUMANIST I REVOLUCIONAR / *Milan M. Miladinović*, pukovnik. // U: *Vojno delo*. — Beograd. — God. 21, br. 3 (1969, maj/juni); str. 8—17

Članak je objavljen povodom Titovog 77. rođendana i 50-godišnjice SKJ (KPJ). U njemu autor ističe i u neophodnoj meri obrazlaže bitne crte Titovog humanizma i Titove revolucionarnosti, po čemu je inače poznat i priznat u celom svetu. Autor obrađuje izrazite primere iz NOP-a i posleratnog perioda.

46. TITO TVORAC NAŠE STRATEGIJE U RATU I MIRU: [Manevar »Sloboda 71«] / *Nikola Ljubičić*, general armije. // U: *Vojno delo*. — Beograd. — God. 23, br. 6 (1971, novembar/decembar); str. 16—19

Zdravica povodom završetka manevra »Sloboda 71« u kasarni »Ivica Gojak« u Karlovcu. General Ljubičić je istakao zasluge J. B. Tita kao tvorca naše doktrine i strategije, kao vođe i vrhovnog komandanta. Po njegovim rečima, Manevar je zamišljen i realizovan po Titovoj ideji, u kojoj je veza naroda i armije osnovna vodilja.

47. SNAGA TITOVOE VOJNE MISLI / *Mirko Jovanović*, general-pukovnik. // U: *Vojno delo*. — Beograd. — God. 24, br. 3 (1972, maj/juni); str. 5—9

Notiraju se glavne vrednosti Titove vojne misli: da je delo izraslo na učenju klasika marksizma; da je u tom delu odslikana revolucionarna borba radničke klase i svih naših naroda i narodnosti; da je reorganizovao i preusmerio Partiju ka vitalnim pitanjima pokreta i naroda; da je tvorac koncepcije i strategije NOR-a; da je izveo pobedonosnu revoluciju; da je stvorio NOV; da je tvorac koncepcije ONOR-a; da je vrhovni komandant, strateg i vojskovođa koga su poštovali i prijatelji i neprijatelji; da se odlikuje izuzetnom ličnom hrabrošću i visokim humanizmom; da je antidogmatik i stvaralač naše vojne teorije i prakse.

48. TITO O LIKU KOMUNISTE / *Milan Miladinović*, pukovnik. // U: *Vojno delo*. — Beograd. — God. 25, br. 2 (1973, mart/april); str. 3—17

Osnovna poruka ovog članka je da drug Tito celog svog revolucionarnog života predano radi na vaspitanju i razvijanju moralno-političkih osobina komunista, njihove borbenosti i revolucionarne doslednosti, partijnosti, odanosti i disciplini. Ovaj svoj stav autor obrazlaže i ilustruje pozivom na mnoge izričite Titove stavove, izrečene u njegovim mnogobrojnim delima i istupanjima.

49. TITOVA VOJNA MISAO I DELO — TRAJAN IZVOR DOKTRINE NAŠE ODBRANE / *Nikola Pejnović*, general-potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 26, br. 1 (1974, januar/februar); str. 7—16

Izlaganje predsednika saveta časopisa »Vojno delo« u čast 25-go dišnjice njegovog izlaženja. General Pejnović je istakao da je časopis sve vreme izlaženja ostao dosledno na tragu onih zadataka i usmerenja koja mu je dao drug Tito Naredbom o njegovom pokretanju i da je upravo Titova misao i delo trajan izvor naše doktrine ONO. Zasluge časopisa u razvoju naše vojno-teoretske misli i naše koncepcije — po rečima generala Pejnovića — jesu nesumnjive.

50. TITO — STRATEG NARODNOOSLOBODILAČKOG RATA I REVOLUCIJE / *Pero Morača*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 27, br. 3 (1975, maj/jun); str. 10—63

Studija o Titu kao strategu narodnooslobodilačkog rata je jedna od najsloženijih tema te oblasti. Tito je bio najodgovorniji za stvaranje koncepcije oružane borbe. Specifičnost Titove uloge u rukovođenju borbenim dejstvima oružanih snaga. Dva bitna faktora bila su polazna osnova u formiranju Titove strategijske koncepcije o pokretanju i vođenju oružane borbe: rešenost KPJ da se brani zemlja; saznanje da Kraljevina nije u stanju da pruži efikasan otpor. Politička platforma KPJ na V zemaljskoj konferenciji. Titovo shvatanje uslova stvorenih okupacijom. Titova koncepcija oružane borbe koju je izložio na sednici Politbiroa CK KPJ 4. jula 1941, a koju je formulisao u obliku uputstva »Zadatak narodnooslobodilačkih partizanskih odreda«. Osnovna načela vojne organizacije partizanskih snaga. Odlučno angažovanje KPJ u izgradnji partizanske vojne organizacije. Krize početka i neke dileme koje su se javljale u sprovodenju Titove koncepcije ustanka. Značaj odluka savetovanja u Stolicama 1941. za dalji razvoj strategije i taktike NOR-a i izgradnju vojne organizacije. Formiranje brigada i njihov vojni i revolucionarni značaj. Situacija na ostalim ratištima i njen uticaj na naš rat i revoluciju. Kominternine kritike na račun KPJ 1942. Viša forma organizovanja Narodnooslobodilačke vojske. Titovo strategijsko rukovođenje i komandovanje. Odluke AVNOJ-a i njihov revolucionarni i vojni značaj. Ostvarivanje Titovog strategijskog plana na Neretvi. Titova ideja prodora u Srbiju i Makedoniju i njena izmena pod uticajem razvoja događaja na ostalim ratištima. Međunarodni položaj našeg narodnooslobodilačkog pokreta 1943. godine. Suština Titove odluke o preusmeravanju strategijskog težišta na Italijanskoj okupacionoj zoni.

51. TITO — TVORAC NAŠE SAVREMENE KONCEPCIJE OPŠTENARODNE ODBRANE / *Veljko Kadijević*, general-potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 28, br. 6 (1976, novembar/decembar); str. 5—22

Titova originalna koncepcija i doktrina NOP-a i revolucije. Pojam koncepcije ONO. Osnovni faktori koji utiču na koncepciju ONO: samopravni socijalistički društveni sistem; nesvrstana politika naše zemlje; geostrategijski položaj SFRJ; mogući agresorov cilj; karakter i fizionomija agresije; tradicija. Osnovne postavke koncepcije ONO. Funkcija koncepcije ONO. Geneza koncepcije ONO. Posleratni razvoj koncepcije ONO.

(Članak je u skraćenom obimu ponovo objavljen u »Vojnom delu« — vanredno izdanje za mesec maj 1980).

52. IZUZETNA LIČNOST NAŠEG VREMENA / *Nikola Ljubičić*, general armije. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 1 (1977, januar/februar) str. 34—41

Gовор на свечаности Центра високих војних школа приликом промоције друга Тита за првог доктора војних наука. Савезни секретар за народну одбрану, генерал армије Никола Јубићић, у главне доприносе друга Тита војном делу истакао је: победносни завршетак NOR-а и револуције; легендарни војсковођа и врховни командант славне NOV; стваралачка примена марксистичке науке на наше прлике и изградња кoncepcije ONO и DSZ; стварање револуционарне Армије новог типа. Општенародни рат — ослонcem на сопствене снаге; творац оригиналне ратне вештине и стратегије.

53. PRIZNANJE ORUŽANIH SNAGA SVOM VRHOVNOM KOMANDANTU / *Mirko Jovanović*, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 1 (1977, januar/februar); str. 42—56

Образлоženje odluke nastavno-naučnog veća Centra visokih војних школа о додели доктората војних наука Ј. Б. Титу. Олуку је образлоžio наčelnik Centra i predsednik nastavno-naučnog veća, ističući ova Titova velika ostvarenja: победа против višestruko nadmoćnije imperialističke sile; jedinstvo nacionalnooslobodilačkih i klasno-socijalnih ciljeva i težnji naroda; stvorio je koncepciju ONO kao celovit klasni i društveni pogled na rat i odbranu zemlje; izgradio je nove revolucionarne oružane snage; izgradio je originalnu ratnu veshtinu; bio je vrhovni komandant u borbenom stroju; visoke sposobnosti predviđanja događaja; humanista najvišeg ranga; творац оригиналне strategije oružane borbe.

54. TITOVA STRATEGIJA / *Nikola Ljubičić*, general armije. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 1 (1977, januar/februar); str. 57—101

Iz knjige »Opštenarodna odbrana — strategija mira«. У članku se susreću ova pitanja: ciljevi NOR-а и Titova uloga u pripremi KPJ i

izgradnji njene revolucionarne strategije; vojna strategija NOR-a i njena priprema; stvaranje, organizacija i strategijska upotreba oružanih snaga NOR-a i revolucije; partizanski oblik oružane borbe; kombinovani oblik oružane borbe.

(Deo ovog teksta ponovo je objavljen u »Vojnom delu« br. 6/1978. i u vanrednom izdanju za mesec maj 1980).

55. TITO — VOJSKOVOĐA OSLOBODILAČKOG RATA / *Kosta Nađ*, general armije. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 1 (1977, januar/februar); str. 102—108

Istaknuta su osnovna obeležja Titovog vrhovnog komandovanja i rukovođenja u NOR-u. Na početku članka istaknut je put druga Tita do generalnog sekretara Partije i vrhovnog komandanta i vojskovođe u NOR-u i revoluciji. Potom je obrazložena Titova koncepcija oružanih ustanaka; stvaranje oružanih snaga; razvijanje i jačanje bratstva i jedinstva; originalna strategija oružane borbe.

56. BRIGA DRUGA TITA O BORBENOM MORALU ORUŽANIH SNAGA / *Dane Petkovski*, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 1 (1977, januar/februar); str. 109—124

Istiće se i obrazlaže stanovište da je drug Tito kontinuirano u prvi plan svoje strategije stavljao čoveka, njegova opredeljenja, idejno-političku svest i borbeni moral, te da je izgradnja visokog borbenog morala oružanih snaga najvažniji deo njene ukupne borbene izgradnje.

57. TITO JE POLOŽIO ČVRSTE TEMELJE NAŠOJ SADAŠNOSTI I BUDUĆNOSTI / *Fadilj Hodža*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 1 (1977, januar/februar); str. 126—129

Istiće se Titov pravilan stav prema narodnooslobodilačkoj borbi naroda i narodnosti na Kosovu i Titov doprinos stvaranju bratstva i jedinstva naroda i narodnosti na Kosovu i njihovom ispoljavanju kao subjekta svoje istorije.

58. ZAPIS O SUSRETIMA S TITOM U 1941. GODINI / *Rodoljub Čolaković*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 1 (1977, januar/februar); str. 130—139

Autor priča o svojim susretima sa drugom Titom od davnih predratnih ilegalnih dana do sudbonosnih događaja u našoj revoluciji: uz svaki susret, autor izlaže i svoje impresije o Titu, njegovoj ličnosti, suggestivnosti i drugim karakternim i rukovodilačkim osobinama.

(Članak je u skraćenom obimu ponovo objavljen u »Vojnom delu« br. 6/1978. i u vanrednom izdanju za mesec maj 1980).

59. TITOVO VOJNO DJELO — PRILOG SAVREMENOJ VOJNOJ NAUCI / *Miloš Šumonja*, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 1 (1977, januar/februar); str. 140—145

Razmatra se doprinos Titovog vojnog stvaralaštva — teorijskog i praktičnog — savremenoj vojnoj nauci. U tom pogledu autor posebno apostrofira: oslonac na sopstvene snage kao trajno obeležje Titove strategije; Titovu orijentaciju na oružanu borbu i NOR, a ne na gerilu; strategijski koncept o oružanoj borbi na čitavom ratištu.

60. TITOVO STVARALAŠTVO — SVESTRANO KAO REVOLUCIJA / *Džemil Šarac*, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 1 (1977, januar/februar); str. 146—151

Razmatra se i ističe kompleksnost Titovog stvaralaštva. Autor posebno ističe da je Titovo stvaralaštvo sinteza revolucionarno-političke i vojne strategije, te državničke i posleratne vojne delatnosti. Ovakva kompleksnost proističe iz kompleksnosti naše revolucije.

61. TITOVA MISAO U STRATEGIJI ORUŽANE BORBE / *Ilija Radaković*, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 1 (1977, januar/februar); str. 152—157

Razmatraju se glavna obeležja Titovog shvatanja mesta i uloge strategije oružane borbe u sklopu celovite revolucionarne strategije. Za Tita je oružana borba glavno sredstvo revolucionarne strategije. Stoga on i poklanja toliku pažnju izgradnji oružanih snaga i celokupnim pripremama naroda za učešće u oružanoj borbi.

(Članak je u skraćenom obimu ponovo objavljen u »Vojnom delu« br. 6/1978).

62. UVIJEK JASNA NAREĐENJA / *Milutin Morača*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 1 (1977, januar/februar); str. 158—169

Radi što potpunije ilustracije i obrazloženja jasnoće Titovih naredenja, autor podrobno obraduje prodor prvih krupnih jedinica NOV u Srbiju, septembra 1943. godine i susret sa Titom pre prodora, procenu koju je rukovodstvu 5. krajiške udarne divizije saopštio pre polaska i tok događaja u prodoru koji je u celini potvrđio Titova predviđanja.

63. PODSTICAJ I POTREBA ZA CELOVITOM NAUČNOM OBRADOM TITOVOG STVARALAŠTVA / *Đuro Lončarević*, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 1 (1977, januar/februar); str. 170—176

Istaknute su glavne karakteristike Titovog vojnog dela sa stanovišta vojne nauke; karakteristike Titove politike koncepcije u stvaranju vojne organizacije; neke karakteristike Titovog stila rukovođenja i komandovanja.

(Članak je u skraćenom obimu ponovo objavljen u »Vojnom delu« — vanredno izdanje za mesec maj 1980).

64. TITO — STRATEG NAŠE REVOLUCIJE / *Dušan Pekić*, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 1 (1977, januar/februar); str. 177—186

U osnovne odlike Titove strategije u ovom članku se ubrajaju: od prvog dana orijentacija na oružanu borbu i oslobođilački rat; pravilan odnos prema nacionalnom pitanju i shodno tome izbor odgovarajućeg strategijskog koncepta oružane borbe na celom ratištu; narodni i revolucionarni karakter oružanih snaga; originalnost ratne veste i metoda ratovanja; izgradnja bratstva i jedinstva, bez čega nema oslobođenja ni revolucije; utemeljenje posebnog metoda i stila komandovanja.

(Članak je u skraćenom obimu ponovo objavljen u »Vojnom delu« — vanredno izdanje za mesec maj 1980).

65. SVESTRAN I TRAJAN ZNAČAJ TITOVOG VOJNOG DELA / *Vasko Karangeljski*, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 1 (1977, januar/februar); str. 187—190

Istiće se univerzalnost Titovog vojnog dela i njegova trajna vrednost za našu savremenu koncepciju i doktrinu ONO i DSZ.

66. STVARANJE I RAZVOJ RATNE MORNARICE I POMORSTVA — NERAZDVOJNI DIO TITOVOG STVARALAŠTVA / *Branko Mamula*, admiral. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 1 (1977, januar/februar); str. 191—199

Obraduje se razvojni put Jugoslovenske ratne mornarice kao sastavni deo Titove strategijske koncepcije i Titovog stvaralaštva. Posebno se ističe i obrađuje Titova briga za sve komponente pomorske moći, njihova međusobna uslovljenošć i uticaj na odbrambenu sposobnost naše zemlje.

67. TVORAC RATNOG VAZDUHOPLOVSTVA I PROTIVVAZDUŠNE OD-BRANE / *Enver Ćemalović*, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 1 (1977, januar/februar); str. 200—203

Istiće se zasluga druga Tita u formiranju i razvoju Ratnog vazduhoplovstva i protivvazdušne odbrane kao vida oružanih snaga. Takođe se ukratko skicira razvojni put RV i PVO.

(Članak je u skraćenom obimu ponovo objavljen u »Vojnom delu« — vanredno izdanje za mesec maj 1980).

68. TITOVE IDEJE, NAČELA I STAVOVI UTKANI SU U SVE OPERACIJE I BORBENE ZADATKE / *Franc Poglajn*, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 1 (1977, januar/februar); str. 204—209

Titova originalna doktrina utkana je u sva naša ratna i posleratna iskustva. Autor obrazlaže ogroman Titov doprinos našoj pobedi u ratu i posleratnom društvenom razvoju. Da bi ilustroval snagu Titovog delovanja, autor navodi dva primera iz NOR-a: primena Titovih sugestija za odbranu slobodne teritorije u Štajerskoj i dejstva 7. korpusa Slovenije u završnim operacijama.

69. TITOVO DELO JE OBELEŽILO EPOHU SAVREMENIH NARODNO-OSLOBODILAČKIH RATOVA I REVOLUCIJA / *Milorad Janković*, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 1 (1977, januar/februar); str. 210—216

Autor — nekada komandant Pratećeg bataljona Vrhovnog štaba — imao je prilike da često boravi u blizini Vrhovnog komandanta. Stoga su njegova sećanja i stavovi o Titovom delu obogaćena i ličnim doživljajima i impresijama. Istiće dubinu i širinu Titovog stvaralaštva; sveobuhvatnost njegove strategijske koncepcije; originalnost njegovih zamisli i rešenja; sposobnost predviđanja događaja.

(Članak je u skraćenom obimu ponovo objavljen u »Vojnom delu« — vanredno izdanje za mesec maj 1980).

70. DOPRINOS RAZVOJU VOJNOMEDICINSKE MISLI / *Đorđe Dragić*, general-potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 1 (1977, januar/februar); str. 217—222

Doprinos druga Tita konstituisanju naše vojnomedicinske misli, zasnovane na tradiciji medicinske misli uopšte i na iskustvima našeg NOR-a i revolucije.

71. TITO — TVORAC I KREATOR BEZBEDNOSTI I SAMOZAŠTITE / *Perica Vučetić*, general-major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 1 (1977, januar/februar); str. 223—227

Doprinos druga Tita zasnivanju i izgradnji celovitog sistema bezbednosti i samzaštite i to počev od formiranja te službe i njenih organa u NOR-u, formiranja OZNE i KNOJ-a kao specijalizovanih organa i snaga, sve do izgradnje sistema društvene samozaštite u savremenim uslovima.

72. TITOVA VOJNA MISAO — IZVOR I NADAHNUĆE U OBUČAVANJU I VASPITAVANJU MLADIH STAREŠINA / Tomislav Peruničić, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 1 (1977, januar/februar); str. 228—232

Obraduje se značaj Titove vojne misli kao izvora i nadahnuća za zasnivanje i realizaciju celokupnog sistema obrazovanja i vaspitanja u vojnim školama, a napose za vaspitanje mladih starešina.

73. TITOVO VOJNO DELO — DIJALEKTIČKO JEDINSTVO TEORIJE I PRAKSE / Radovan Radinović, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 1 (1977, januar/februar); str. 233—237

Titovo vojno delo obuhvata: pripremu, organizovanje i vođenje NOR-a i revolucije; koncipiranje i realizovanje politike odbrane koja će garantovati odbranu tekovina NOR-a i revolucije u stalno prisutnim zaoštravanjima i pretnjama našoj nezavisnosti i bezbednosti. Stoga je Titovo vojno delo dijalektička sinteza teorije — misaonog stvaralaštva i prakse — rukovođenja i komandovanja i raznih praktičnih odluka i naređenja koja su bitno usmeravala i oblikovala našu odbrambenu praksu i naše vojno delo u NOR-u i u posleratnom periodu.

(Članak je ponovo objavljen u »Vojnom delu« — vanredno izdanje za mesec maj 1980).

74. TITOVO DJELO — OSNOV VOJNOG OBRAZOVANJA / Miraš Stožić, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 1 (1977, januar/februar); str. 238—240

Titovo delo je osnov vojnog obrazovanja višestruko: Tito je lično formirao školstvo i o njemu stalno i neposredno brinuo; Titovo delo se izričito izučava u visokim vojnim školama; Titovo vojno delo je primer kako se pristupa izučavanju i istraživanju vojnih problema.

75. TITO O VOJNOJ NAUCI I PUBLICISTICI / M. V. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 1 (1977, januar/februar); str. 241—242

Vojna nauka i publicistika su uvek bili predmet interesovanja i posebne brige druga Tita. O tome svedoče njegove reči u intervjuu »Vojnom delu« decembra 1973. godine, ali i njegova mnogobrojna istupanja u raznim prilikama.

76. IZ TITOVIH DELA. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 1 (1977, januar/februar); str. 243—244

Pregled radova J. B. Tita koji neposredno tretiraju pitanja vojne nauke.

77. POLITIČKA I VOJNA STRATEGIJA NARODNOOSLOBODILAČKOG USTANKA I SOCIJALISTIČKE REVOLUCIJE U JUGOSLAVIJI I TITOVA STVARALAČKA ULOGA U NJENOM KONCIPIRANJU I REALIZOVANJU / *Edvard Kardelj*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 2 (1977, mart/april); str. 5—52

Društveno-istorijska suština revolucionarne strategije i taktike KPJ. Bitni elementi naše politike i vojne strategije. Narodnooslobodilački front i uloga KPJ u NOR-u. Društveno-istorijski izvori unutrašnjih otpora narodnooslobodilačkom ustanku. O učešću i ulozi seljaka i demokratske inteligencije u narodnooslobodilačkom ustanku. Narodnooslobodilački ustanak i socijalistička revolucija. Pokretanje narodnooslobodilačkog ustanka i socijalističke revolucije. Revolucionarna armija narodnooslobodilačkog ustanka. Istoriski značaj politike i vojne strategije narodnooslobodilačkog ustanka i socijalističke revolucije u Jugoslaviji. Pogrešno ocenjivanje pojedinih dokumenata KPJ. O sektaštvu i opor tunizmu.

(Članak je ponovo objavljen u »Vojnom delu« br. 6/1978. i u van rednom izdanju za mesec maj 1980).

78. TITO — ČETRDESET GODINA NA ČELU PARTIJE / *Dane Petkovski*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 3 (1977, maj/jun); str. 25—30

Uz jubilej 40 godina druga Tita na čelu KPJ (SKJ). Istiće se ogroman Titov doprinos izgradnji KPJ i SKJ, a s tim u vezi Titov doprinos našoj ukupnoj izgradnji. Takođe se izlaže plan svestranih aktivnosti u JNA koje će se realizovati povodom Titovog jubileja.

79. »TITOVO VOJNO DELO« / *Mihajlo Vučinić*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 3 (1977, maj/jun); str. 109—120

Osvrt na knjigu »Titovo vojno delo«, koju je objavila »Narodna armija«, 1977.godine.

80. TITOVO DJELO I RAZVOJ NAŠE NAUČNE MISLI / *Milivoje Oreb*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 4 (1977, jul/avgust); str. 5—16

Višestruki i višestrani doprinos druga Tita nauči. Teoretski i praktično-revolucionarni doprinos druga Tita nauči. Tito — strateg revolucije. Ofanzivnost Titove strategije. Titova konkretnizacija marksističke teorije. Drug Tito kao marksistički dijalektičar. Borba za samostalnost Partije i vraćanje njenog rukovodstva u zemlju, za njeno finansijsko, organizaciono, političko i idejno osamostaljivanje. Originalni koncept revolucionarnog prebražaja društva. Jedinstvo NOR-a i revolucije u Titovoj strategiji.

(Članak je u sažetom obimu ponovo objavljen u »Vojnom delu« br. 6/1978).

81. PRIZNANJE SVOM VRHOVНОM KOMANDANTU. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 5 (1977, septembar/oktobar); str. 9

Dodela Vrhovnom komandantu »Značke sposobnosti za vođenje ratnog broda u svim uslovima«. Značku je predao komandant Vojno-pomorske oblasti, admirал Branko Mamula.

82. NEPOKOLEBLJIVO SLIJEDIMO TITOВ PUT / Branko Mamula, admiral. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 5 (1977, septembar/oktobar); str. 10—15

Pozdravna zdravica komandanta VPO, admirala Branka Mamule, na svečanom ručku povodom 35-godišnjice osnivanja Ratne mornarice. Ističu se ogromne zasluge druga Tita u formiranju i izgradnji Ratne mornarice naših oružanih snaga.

83. TITOВ DELO — DOPRINOS VOJNOJ NAUCI / Mihajlo Vučinić, pu-kovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 5 (1977, septembar/oktobar); str. 16—47

Stvaralački pristup druga Tita marksističkom vojnom delu i teoriji. Tri perioda u razvojnem putu Titovog vojnog stvaralaštva: predratni period idejnog i organizacionog učvršćivanja Partije; vreme oružanog ustanka, NOR-a i revolucije; posleratni razvoj koncepcije ONO i DSZ. Titovo poverenje u radne mase i u narod. Povezanost NOB-a i socijalističke revolucije u Titovoj strategiji. Stanje opšte stagnacije Vojne misli kada je Tito stvarao koncepciju NOR-a i revolucije. Tito pred istorijskim raskršćima 1941. godine. Nestajanje strogih granica između politike i vojne strategije u Titovoj strategijskoj koncepciji. Titov izbor oblika rata kao jedno od osnovnih pitanja strategije. Odluka o oružanom ustanku. Jedinstvo nacionalnih i socijalnih interesa i afirmacija internacionalizma. Nov pristup strategiji i taktici koji odgovara jugoslovenskim uslovima: dati odgovor na pitanja strategijskog koncepta borbe protiv fašizma, domaćih izdajnika i planova saveznika. Titov izbor načina vođenja ratnih dejstava (oblik oružane borbe) — partizanska taktika. Dijalektički metod u analizi vojnih fenomena. Prerastanje partizanskog u kombinovani oblik oružane borbe i analogno tome izgradnja oružanih snaga. Novi pristup proceni situacije i utvrđivanju odnosa snaga. Čovek — odlučujući faktor Titove strategije. Ofanzivnost Titove strategije. Izbor strategijskih težišta. Nov kvalitet u poimanju manevra. Titov originalni pristup strategijskom komandovanju. Titov doprinos koncepciji ONO i DSZ, doktrini i ratnoj veštini ONOR-a. Definisanje društvene uloge i klasne suštine JNA i TO u Titovoj strategiji.

(Članak je u skraćenom obimu ponovo objavljen u »Vojnom delu« br. 6/1978).

84. TITO — STRATEG REVOLUCIJE NARODA I NARODNOSTI JUGOSLAVIJE / *Mihajlo Apostolski*, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29. br. 6 (1977, novembar/decembar); str. 5—18

Titov stvaralački odnos prema marksističkoj revolucionarnoj teoriji. Sposobnost realnog procenjivanja političke i vojne strategije. Jedinstvo Titove strategije na vojnom, državnom i političkom planu. Izgradnja revolucionarne strategije KPJ. Jedinstvo NOB-a i revolucije. Izgradnja originalne vojne organizacije. Način rešavanja pitanja savezništva. Ujedinjenje naroda i narodnosti Jugoslavije na novim osnovama. Nova narodna vlast. Neposredno komandovanje operativnom grupom Vrhovnog štaba. Stvaranje koncepcije opštenarodne odbrane.

(Članak je u skraćenom obimu ponovo objavljen u »Vojnom delu« — vanredno izdanje za mesec maj 1980).

85. TITO I REVOLUCIONARNA STRATEGIJA OPŠTENARODNOG RATA / *Dušan Dozet*, general-potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 6 (1977, novembar/decembar); str. 19—38

Vreme afirmacije revolucionarnih strategija i strategija narodnih ratova. Pojava Titove strategije opštenarodnog rata na početku procesa masovnih narodnih ratova. Teorijski oslonac ove strategije su klasici marksizma i najnapredniji mislioci buržoaske vojne teorije. Pojava Titove strategije kada na svim frontovima u drugom svetskom ratu dominira klasična strategija. Osporavanje revolucionarne strategije narodnog rata od strane dogmatičara i buržoaskih vojnih stvaralaca. Radikalnost ciljeva Titove strategije. Izrazita svojstva revolucionara u procesu donošenja odluka. Izbor oblika opštenarodnog rata. Stav prema prostoru jedan je od najvažnijih stavova ratne strategije. NOV — naoružani narod. Jedinstvo nacionalnog i socijalnog oslobođenja.

(Članak je preuzet iz časopisa »Pregled« br. 7—8/1977. godine a u skraćenom obimu ponovo objavljen u »Vojnom delu« — vanredno izdanje za mesec maj 1980).

86. TITOV TEORIJSKI KONCEPT MORALNE SNAGE OPŠTENARODNE ODBRANE / *Dr Mensur Ibrahimpašić*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 30, br. 3 (1978, maj/jun); str. 38—68

Društvena uloga naroda kao subjekta istorije — objektivna osnova moralne snage ONO. Dijalektika odnosa morala oružanih snaga i borbenog duha naroda. Čovek kao društveno-istorijsko i bio-psihološko biće. Borbeni moral kao pokretačka snaga društva, kolektiva i pojedinka. Situaciona uslovljenost borbenog morala.

87. MORAL KAO ELEMENAT TITOVE STRATEGIJE / Dr Zdravko Kolar, general-major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 30, br. 3 (1978, maj/jun); str. 69—84

Obrazlaže se teza da je moral jedan od osnovnih elemenata Titove strategije. Put kojim Tito uključuje ovaj faktor u svoju strategiju jeste preko uključivanja morala u kompleks odnosa snaga. Autor sa pravom zapaža da je Tito visokom borbenom moralu davao veoma visoko mesto u hijerarhiji faktora koji konstituišu odnos snaga ratujućih strana.

(Članak je u skraćenom obimu ponovo objavljen u »Vojnom delu« br. 6/1978).

88. EPOHALAN UDEO DRUGA TITA U SVIM PERIODIMA NAŠE REVOLUCIJE / Petar Stambolić. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 30, br. 5 (1978, septembar/oktobar); str. 12—15

Na XI kongresu SKJ, pozdravna reč predsedavajućeg na završnoj plenarnoj sednici delegata XI kongresa SKJ, na kojoj je u Statut SKJ uvedena odredba o doživotnom mandatu druga Tita na funkciji Predsednika SKJ. Daju se osnovna obrazloženja ove odluke i ističu bitni doprinosi druga Tita našoj istoriji, našoj sadašnjici i našoj sutrašnjici.

(Članak je u skraćenom obimu ponovo objavljen u »Vojnom delu« — vanredno izdanje za mesec maj 1980).

89. Tito: VOJNA DJELA: (pričaz povodom drugog izdanja) / Mihajlo Vučinić, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 1 (1979, januar/februar); str. 103—135

Titova vojna dela obuhvataju razdoblje od četiri decenije. Renesansa marksističke vojne misli u Titovim vojnim delima. Titov marksistički dijalektički metod. Društvene osnove Titove strategije. Titov oslonac na radničku klasu i narod. Originalan izbor oblika rata. Karakteristike opštenarodnog odbrambenog rata. Stvaranje i razvoj oružanih snaga. Obuka i vaspitanje. Faktori rata i oružane borbe i odnos snaga. Savremena teorija ratne veštine. Kontinuitet u razvoju koncepcije i doktrine ONO. Spoljna politika i odbrana. Nauka i kritička misao.

90. RUKOVODENJE VRHOVNOG KOMANDANTA N[ARODNO] O[SLOBODILAČKOM] V[OJSKOM] I P[ARTIZANSKIM] O[DREDIMA] J[U-GOSLAVIJE] OBAVEŠTAJNO-BEZBEDNOSNOM DELATNOŠĆU U ČETVRTOJ I PETOJ NEPRIJATELJSKOJ OFANZIVI / Radovan Babović, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 2 (1979, mart/april); str. 75—89

Titovo dosledno insistiranje na primeni »Uputstva o organizacionoj strukturi i osnovnim zadacima obaveštajne službe«. Titova naredenja potčinjenim štabovima u pogledu obaveštajnog obezbeđenja. Titova kritika slabosti obaveštajno-izviđačke delatnosti u NOV. Organizacija obaveštajno-izviđačke delatnosti u okviru pozadinske narodne i vojne vlasti. Detaljna organizaciona struktura obaveštajnih organa od Vrhovnog štaba do taktičkih jedinica. Uputstvo o radu obaveštajnih organa kao svojevrsna doktrina obaveštajne službe. Obaveštajna delatnost u organima vojnopolitičkog rukovođenja. Primeri dezinformacija koje je Tito primenio u IV ofanzivi.

91. ISTORIJSKA ULOGA DRUGA TITA U REVOLUCIONARNOJ BORBI S[AVEZA] K[OMUNISTA] J[UGOSLAVIJE] / Branko Mikulić. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 3 (1979, maj/jun); str. 40—42

Izlaganje na svečanosti povodom 60-godišnjice osnivanja KPJ. Daje se istorijska uloga druga Tita u izgradnji revolucionarne strategije KPJ, koja će odigrati presudnu ulogu u predvođenju naših naroda i naše radničke klase u NOR-u i posleratnoj izgradnji.

92. JOSIP BROZ TITO — VIZIJA, STRATEGIJA I POBEDA REVOLUCIJE / Kosta Nađ, general armije. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 3 (1979, maj/jun); str. 48—51

Izlaganje na simpozijumu o strategiji oružane borbe u NOR-u. Istiće se ogromna zasluga Tita kao stratega i vrhovnog komandanta, koji je vojno delo shvatao kao integralni deo svoga revolucionarnog stvaralaštva i prakse.

93. TITO ČOVEK PRINCIPIA: Pozdravni govor Seku Turea, predsednika Republike Gvineje, prilikom odavanja specijalnog priznanja Konferencije predsedniku Titu / Seku Ture. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 6 (1979, novembar/decembar); str. 5—7

Govor na 6. samitu prilikom podnošenja rezolucije o odavanju posebnog priznanja Josipu Brozu Titu za ogromni doprinos izgradnji i jačanju pokreta nesvrstanih kao svojevrsne političke snage u savremenom svetu.

94. REZOLUCIJA O SPECIJALNOM PRIZNANJU NJEGOVOJ EKSELENCIJI PREDSEDNIKU JOSIPU BROZU TITU. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 6 (1979, novembar/decembar); str. 8

Šesta konferencija šefova država ili vlada nesvrstanih zemalja jedno-dušno je usvojila rezoluciju o priznanju predsedniku Titu. U Rezoluciji se izražava duboka zahvalnost predsedniku Titu za njegov doprinos formulisanju principa i ciljeva nesvrstavanja, za njegove napore u očuvanju

i učvršćivanju jedinstva i solidarnosti nesvrstanih zemalja i za njegov lčni doprinos uspostavljanju ravnopravnijeg, pravednijeg i mirnog potretka u svetu.

95. TITO NA ISTORIJSKIM RASKRŠĆIMA / *Edvard Kardelj*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 32, br. 1—2 (1980, januar/april); str. 7—37

Sposobnost ljudi najizrazitije dolazi na odlučujućim raskršćima i prekretnicama istorije. Upravo to otkriva »tajnu« zašto je Tito već četiri decenije neprekidno na čelu našeg pokreta. Frakcionaška borba u Partiji i Titova odlučna akcija za jedinstvo u Partiji. Titova odlučna akcija za promenu stanja u Partiji. Kosmopolitska sekta ili revolucionarna avantgarda radničke klase naroda Jugoslavije. Borba protiv birokratsko-centralističkih tendencija. Defetizam ili odbrana nezavisnosti naroda Jugoslavije. O trenutku oružanog ustanka i njegovom obliku. Borbene parole Partije. Od partizanskih odreda do revolucionarne armije. Vlada Narodnooslobodilačkog fronta. Sporazum sa Šubašićem. Narodnooslobodilački rat i socijalistička revolucija. Godina 1948. Samoupravljanje i Titov doprinos njegovom razvoju.

96. PROGLAS CENTRALNOG KOMITETA SAVEZA KOMUNISTA JUGOSLAVIJE I PREDSEDNIŠTVA SOCIJALISTIČKE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE // U: Vojno delo. — Beograd. — [God. 32], vanredno izdanje (1980, maj); str. 5—11

Proglas Predsedništva CK SKJ i Predsedništva SFRJ povodom smrti Predsednika Republike i Predsednika Saveza komunista Jugoslavije Josipa Broza Tita.

97. ODLUČNI SMO I SPOSOBNI DA ČUVAMO I BRANIMO TITOVO DELO / *Lazar Koliševski*. // U: Vojno delo. — Beograd. — [God. 32], vanredno izdanje (1980, maj); str. 12—16

Oproštajni govor Lazara Koliševskog, predsednika Predsedništva SFRJ, na sahrani J. B. Tita.

98. BRATSTVO I JEDINSTVO, SAMOUPRAVLJANJE I NESVRSTANOST SU TEMELJI NA KOJIMA POČIVA I NA KOJIMA ĆE SE ODLUČNO RAZVIJATI SOCIJALISTIČKA JUGOSLAVIJA / *Stevan Doronjski*. // U: Vojno delo. — Beograd. — [God. 32], vanredno izdanje (1980, maj); str. 17—23

Oproštajni govor Stevana Doronjskog, predsedavajućeg Predsedništva CK SKJ, na sahrani J. B. Tita.

99. EPOHA SOCIJALISTIČKIH I NACIONALNOOSLOBODILAČKIH REVOLUCIJA NAŠLA JE U TITU SVOGA ČOVJEKA / Dr Vladimir Bakarić. // U: Vojno delo. — Beograd. — [God. 32], vanredno izdanje (1980, maj); str. 24—39

Govor na Centralnoj komemorativnoj sednici najviših organa i organizacija Federacije. Tito je od rane mладости pripadao radničkom pokretu. Vizionarski koncept jugoslovenske revolucije. Jugoslavija se svrstava u red zemalja s najbržim privrednim rastom u svetu. U središtu Titove revolucionarne strategije je SKJ (KPJ). Politika nesvrstavanja postala je i ostala činilac progresa čovečanstva. Dosledna borba za univerzalnost principa miroljubive koegzistencije. Jugoslavija stoji čvrsto na temeljima koje joj je Tito izgradio.

100. TITO SPADA U RED NAJZNAMENITIJIH VOJSKOVOĐA U ISTORIJI RATOVA / Nikola Ljubičić, general armije. // U: Vojno delo. — Beograd. — [God. 32], vanredno izdanje (1980, maj); str. 40—53

Govor na komemorativnoj sednici oružanih snaga. Titovo ime i delo živeće kroz vekove. Tito je bio najhumaniji ratnik svog vremena koji je rat nadvisio humanizmom. Tito je inicirao podruštvljavanje odbrane. Titova poslednja zapovest — razvijajte jedinstvo svojih redova i stremite ka višim dometima borbene spremnosti Armije.

101. TITO — HISTORIJSKI SIMBOL / Miroslav Krleža. // U: Vojno delo. — Beograd. — [God. 32], vanredno izdanje (1980, maj); str. 107—114

Titovo ime — simbol pokolenja svih naših naroda. Titova zasluga za emancipaciju naših naroda. Tito na čelu radničkog revolucionarnog pokreta. Tito — parafraza svih naših varijanti u borbi za slobodu i političku nezavisnost. Tito i Oktobar, Tito i Lenjin. Tito u predvečerju drugog svetskog rata. Smelost Titovog oslobođilačkog i revolucionarnog programa u uslovima fašističke okupacije. Tito u centru svih svetskih zbijanja više od četiri decenije. Tito — sinteza revolucionara, političara i vojskovođe. Odlučna borba protiv bilo kakve i bilo čije podele Jugoslavije na interesne sfere. Titov obračun sa staljinizmom. (Članak je povodom Krležine smrti ponovo objavljen u »Vojnom delu« br. 1/1982).

102. TITOVO IME JE POSTALO SIMBOL NOVE ETAPE U IZGRADNJI SOCIJALIZMA / Fadil Hodža. // U: Vojno delo. — Beograd. — [God. 32], vanredno izdanje (1980, maj); str. 115—119

Naglašava se Titovo ogromno revolucionarno delo, koje je sinteza mnogih strana njegove ličnosti i stvaralaštva: revolucionarnog, političkog, vojnog. Posebno se ukazuje na Titov doprinos emancipaciji naših naroda koji su bili vekovima ugnjetavani i potcenjivani u istorijskom smislu te reči.

103. BORBA DRUGA TITA ZA NEZAVISNOST, MIR I PROGRES U SVETU
I STVARANJE I RAZVOJ POKRETA I POLITIKE NESVRSTANOSTI
/ Miloš Minić. // U: Vojno delo. — Beograd. — [God. 32], vanredno izdanje
(1980, maj); str. 120—133

Titova uloga u trasiranju puta u samostalni socijalistički razvoj Jugoslavije i u njegovoj odbrani i odbrani njegovih tekovina. Titova borba za nezavisnost Jugoslavije. Borba za stvaranje i razvoj pokreta i politike nesvrstanosti nasuprot politici podele sveta na blokove i sfere interesa i uticaja velikih sila.

104. TITO — STRATEG MIRA / Kosta Nađ, general armije. // U: Vojno delo.
— Beograd. — [God. 32], vanredno izdanje (1980, maj); str. 134—146

Obrazlaže se Titova strategija ustanaka, novih revolucionarnih oružanih snaga i strategija pobeđe nad okupatorom, čime je izboren mir na našem prostoru. U svim našim pobedama istorijskog karaktera i značaja Tito je neposredno rukovodio i usmeravao sve njegove neposredne saradnike.

105. MANEVAR — OSNOVA TITOVE STRATEGIJE U NARODNOOSLOBOODILAČKOM RATU / Peko Dapčević, general-pukovnik. // U: Vojno delo.
— Beograd. — [God. 32], vanredno izdanje (1980, maj); str. 147—161

Dinamičnost narodnooslobodilačkih ratova uopšte, time i našeg NOR-a 1941—1945. godine. Izuzetno manevarski karakter NOR-a. Osnovni ciljevi manevra u Titovoj strategiji NOR-a: izbeći odlučujuću bitku; stvarati nadmoćnost na izabranim pravcima i prostorijama; doprinositi razvoju pokreta, oružane borbe u celini; stvarati i stvoriti uslove za konačno oslobođenje zemlje. Osnovne snage koje su izvodile manevar u Titovoj strategiji: ukupne snage NOV i POJ; operativna i operativno-strategijske grupe VS. Način ostvarivanja manevra u strategiji Vrhovnog komandanta u NOR-u: manevar po unutrašnjim pravcima; marš-manevar ili pohod operativnih grupacija; ubacivanje ili infiltracija u borbeni raspored neprijatelja. Manevar na suženom prostoru.

106. OSNOVNA OBILJEŽJA TITOVE STRATEGIJE ORUŽANE BORBE /
Branko Mamula, admirал. // U: Vojno delo. — Beograd. — [God. 32], vanredno izdanje (1980, maj); str. 162—174

Titov oslonac na snage naroda. Cela Jugoslavija — jedinstveno račište. Strategijsko težište je bilo na vangradskim područjima. Težište dejstava u pojedinim operacijama usmeravano je radi što doslednijeg ostvarivanja političke strategije Partije. Izbegavanje krutih frontova, stalna ofanzivnost i izvođenje bržih manevara. Centralizovano rukovođenje, ali na najširoj osnovi. Iznenadenje kao preduslov uspeha. Primena marksističke ideje o naoružanom narodu u posleratnom razvoju

oružanih snaga. Vojni i politički činioci koji su opredeljivali aktuelnu i trajnu potrebu stvaranja čvrstog i koherentnog sistema ONO. Klasna i ideološko-politička osnova Titove doktrine i vojne strategije. Veličina Titovog gesla o čoveku kao tvorcu istorije. Titova izuzetna briga za školovanje i život starešina. Oslonac na sopstvene snage — bitno Titovo opredeljenje. Briga o moralno-političkom jedinstvu oružanih snaga. Titovo insistiranje na korišćenju istorijskih iskustava.

107. TITO — GRADITELJ ORGANIZACIJE SAVEZA KOMUNISTA JUGOSLAVIJE U ORUŽANIM SNAGAMA / Dane Ćuić, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — [God. 32], vanredno izdanje (1980, maj); str. 175—185

Titova smrt težak gubitak za naš radnički pokret. Neimar samostalne revolucionarne avangarde. Tvorac oružanih snaga i njenog najsavesnijeg jezgra — organizacije KPJ — SKJ. Osnovne vrednosti na kojima je Tito utemeljio koncepciju ONO i DSZ. Čvrsta vojna disciplina ali i drugarstvo i poštovanje ličnosti svakog pojedinca, Titova su temeljna opredeljenja u procesu izgradnje oružanih snaga.

108. TITOVO DJELO POTVRDUJE ŽIVOTNU VRIJEDNOST I STVARALSKU MOĆ MARKSIZMA / Džemil Šarac, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — [God. 32], vanredno izdanje (1980, maj); str. 186—194

Titov doprinos u svim našim dostignućima poslednjih desetleća: osposobljavanje KPJ da uspešno obavi ulogu avangarde radničke klase; pokretanje i pobedonosno vođenje NOR-a i socijalističke revolucije; izgradnja samoupravljanja; izgradnja i produbljivanje bratstva i jedinstva; proglašavanje i dosledna primena principa politike nesvrstanosti; izgradnja i oživotvorenje koncepcije ONO i DSZ.

109. BORBENI MORAL NARODA I ORUŽANIH SNAGA — BITAN FAKTOR TITOVE STRATEGIJE / Dane Petkovski, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — [God. 32], vanredno izdanje (1980, maj); str. 195 — 203

Istiće se Titova stalna briga za moralno jedinstvo naroda; njegovo izgrađivanje na osnovama socijalističkog patriotizma, bratstva i jedinstva i ravnopravnosti, samoupravljanja i nesvrstanosti naše zemlje. Upravo su borbeni moral naroda i oružanih snaga bitni faktori Titove strategije.

110. TITO JE OLICENJE POSTOJANOSTI / Ilija Radaković, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — [God. 32], vanredno izdanje (1980, maj); str. 204 — 207

Ogroman ugled Titove ličnosti bio je uvek snažan motiv odvažnog i samopregornog savlađivanja svih teškoća na koje smo tako često nailazili u NOR-u. Kontinuitet koncepcije ONO, koja je nastala u NOR-u. Titova postojanost u rešavanju svih problema i njegova odlučnost da istraje na izabranom putu i to bez ikakvih dilema.

111. BITNE ODREDNICE TITOVE STRATEGIJE U NARODNOOSLOBODILAČKOM RATU / *Nikola Pejnović*, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — [God. 32], vanredno izdanje (1980, maj); str. 208 — 217

Bitne determinante revolucije i rata, njihovo povezano uzajamno delovanje. Presudna uloga ličnosti Vrhovnog komandanta u koncipiranju naše strategije. Titov doprinos našoj strategiji oružane borbe. Oslobođilački i partizanski rat u Titovoj strategiji; ostale determinante Titove strategije.

112. ČOVJEK NA RAZMEDU EPOHA / *Miraš Stožinić*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — [God. 32], vanredno izdanje (1980, maj); str. 331 — 348

Navode se izjave i zapisи pojedinih znamenitih ličnosti svetske scene, koje su nastale kao njihove impresije u susretima sa Titom. Ima tu političara, vojskovođa, državnika, umetnika, publicista... Sve te impresije autor je spojio vlastitim refleksijama o ogromnoj ulozi Tita, njegovom ugledu u svetu i u nas.

113. UZBUDLJIVO SVEDOČENJE O JEDNOM OD NAJAVAŽNIJIH PERIODA IZ ISTORIJE NAŠIH NARODA I NARODNOSTI / *Miloš Drulović*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 32, br. 3 (1980, maj/jun); str. 33 — 46

Drug Tito je svoja »Sabrana djela« označio kao prilog istoriji, a ne kao njenu konačnu reč. Pregled do sada urađenog na pripremi i izdavanju »Sabranih djela« J. B. Tita. Prikaz epoha, karakteristika i sastava devet tomova Titovih »Sabranih djela«. Titovo poverenje u sud vremena. Titova »Sabrana djela« za nas znače inspirativno i uzbudljivo delo koje govoriti o najveličanstvenijem periodu naše istorije.

114. »SABRANA DJELA« JOSIPA BROZA TITA ULIVAJU RESPEKT NA-UČNE OBJEKTIVNOSTI I STVARALAČKE SOLIDARNOSTI / *Nikola Pejnović*, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 32, br. 3 (1980, maj/jun); str. 47 — 57

Opširnija informacija o strukturi i karakteristikama »Sabranih djela« J. B. Tita i njihovom izvanrednom stručnom, vaspitnom, obrazovnom i naučnom značaju ovoga poduhvata. Dela imaju i izuzetnu bibliografsku vrednost.

115. KAKO SMO RADILI NA TITOVIDM »SABRANIM DJELIMA« / *Mišo Leković*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 32, br. 3 (1980, maj/jun); str. 58 — 64

Autor je jedan od priredivača Titovih »Sabranih djela« i pisac predgovora za neke od njihovih tomova. U članku detaljnije obrazlaže naučni i operativni postupak rada na ovom zadatku i probleme na koje su u radu nailazili i kako su ih rešavali.

116. TITOVO VOJNO DELO NAJDUBLJE IZRAŽAVA SVA DOSTIGNUĆA NJEGOVOG REVOLUCIONARNOG POSTUPKA / *Dr Milan Mali*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 32, br. 4 (1980, jul/avgust); str. 13 — 22

Služeći se marksističko-lenjinističkim postupkom i primenjujući ga u jugoslovenske uslove, drug Tito je otvorio nove stranice u vojnoj nauci i praksi. Tito dolazi do koncepcije opštenarodne odbrane i društvene samozaštite, zasnivajući odbrambene poslove i odbrambene snage zemlje na samoupravnim društvenim odnosima i pravima radnih ljudi i građana da odbranu i zaštitu uređuju kao svoje delatnosti.

117. TITO JE REAFIRMISAO MARKSISTIČKO UČENJE O NAORUŽANOM NARODU I RAZVIO GA DALJE KAO VOJNU MISAO NARODNOOSLOBODILAČKIH I REVOLUCIONARNIH POKRETA / *Milorad Janković*, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 32, br. 5 (1980, septembar/oktobar); str. 5—11

Titova sposobnost za predviđanje. Koncepcija rukovođenja Komunističkom partijom. Titova nastojanja da se prevlada stav da je Jugoslavija versajska tvorevina. Osamostaljivanje Partije. Izgradnja revolucionarne strategije. Na čelu KPJ i oružanih snaga. Oružane snage — jedno od najkrupnijih Titovih ostvarenja. Jedan od najvećih vojskovođa i stratega drugog svetskog rata. Reafirmacija marskističkog učenja o naoružanom narodu. Tvorac u svetu jedinstvene koncepcije ONO i DSZ i politike nesvrstavanja.

118. TITOVA KONCEPCIJA RUKOVOĐENJA I KOMANDOVANJA U NARODNOOSLOBODILAČKOM RATU / *Dr Gojko Miljanović*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 32, br. 6 (1980, novembar/decembar); str. 1—22

NOR i revolucija u Jugoslaviji razlikovali su se od drugih revolucionarnih i oslobođilačkih ratova po organizaciji i načinu funkcionisanja sistema RiK-a. Razlike su proizvod osobene ratne doktrine i strategije i izuzetne Titove lične nadarenosti i sposobnosti kao Vrhovnog komandanta i vojskovođe. Suština strategijskog rukovođenja u NOR-u zasnivala se na utvrđenom cilju i karakteru rata; na izboru oblika oružane borbe i na njima primerenom konceptu vojne organizacije. Principi rukovo-

đenja i komandovanja u NOR-u. Metod rada Vrhovnog štaba u rukovođenju i komandovanju sa posebnim osvrtom na metod savetovanja: vojna, politička i vojno-politička savetovanja. Glavni zonski i korpusni štabovi u sistemu rukovođenja.

119. JUGOSLAVIJA O TITU 1980. / Dobroslav Ćulafić. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 32, br. 6 (1980, novembar/decembar); str. 133—139

Uvodni članak u knjizi »Jugoslavija o Titu 1980.«

120. SVET O TITU 1980. / Josip Vrhovec. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 32, br. 6 (1980, novembar/decembar); str. 140—144

Uvodni članak u knjizi »Svet o Titu 1980.«,

121. TITO — NAJVEĆI VOĐA OTPORA ZA KOJEG JE ISTORIJA ZNALA / Ser Ficroy Maklejn. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 1 (1981, januar/februar); str. 27—36

Intervju koji su pukovnik Miraš Stožinić i potpukovnik Jovan Čanak vodili sa ser Ficrojem Maklejnom (Fitzroy Maclean) 9. januara 1981. godine u Beogradu, povodom 40-godišnjice ustanka i socijalističke revolucije naroda i narodnosti Jugoslavije.

122. TITOVA KONCEPCIJA MEĐUNARODNIH ODNOSA I POGLEDI NA PITANJA MIRA I RATA / Dr Mićo Ćušić, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 1 (1981, januar/februar); str. 37—55

Borba za nezavisnost, suverenitet i teritorijalni integritet Jugoslavije. Nesvrstanost i problemi svetskog mira. Novi odnosi među socijalističkim zemljama i u međunarodnom radničkom pokretu.

123. ISKUSTVA IZ NARODNOOSLOBODILAČKOG RATA I TITOVO STVARALAŠTVO — OKOSNICA SADRŽAJA NAŠEG ČASOPISA / Rade Suša, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 1 (1981, januar/februar); str. 140—142

Predsednik saveta časopisa podneo je ekspoze o sadržaju časopisa u narednoj godini. Rečeno je da će to biti iskustva NOR-a i Titovo stvaralaštvo. Na sednici je odlučeno da se organizuje »Okrugli sto« na temu »Titova koncepcija opštenarodnog oslobođilačkog ustanka 1941. godine« i za njegovu pripremu određena je radna grupa.

124. ISTORIJSKO DELO I NJEGOV VELIKI NEIMAR / *Mehmed Tockić*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 1 (1981, januar/februar); str. 146—151

Osvrt na knjigu »Tito vrhovni komandant« za koju su tekstove napisali Mensur Seferović i Vladimir Hlaić, a izdala ju je »Narodna armija« 1980. godine.

125. ŽIVI I ŽIVEĆE TITOVO DELO: // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 2 (1981, mart/april); str. 5—9

Redakcijski članak povodom godišnjice smrti Josipa Broza Tita. Istimje se ogromna žalost koja je zadesila narode Jugoslavije zbog Titove smrti, ali i zavet da će Titovo delo nastaviti da živi i da se dalje nadograđuje.

126. TITOV PUT JE ISTORIJSKI PROVJEREN I U NAŠOJ PRAKSI POTVRĐEN / *Cvijetin Mijatović*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 2 (1981, mart/april); str. 10—21

Govor predsednika Predsedništva SFRJ na komemorativnoj sednici organa i organizacija Federacije u Skupštini SFRJ. U članku se evociraju uspomene na životni put i delo Josipa Broza Tita na dan njegove smrti i velike žalosti naših naroda i narodnosti i svih radnih ljudi. Na kraju članka dat je zavet da ćemo čuvati tekovine revolucije, u koje je Tito ugradio sve svoje stvaralaštvo.

127. ODLUČNO KORAČAMO TITOVIDM PUTEM / *Nikola Ljubičić*, general armije. // U: Vojno delo. — Beograd. God. 33, br. 2 (1981, mart/april); str. 22—36

Iznevezena očekivanja neprijatelja da će ugled Jugoslavije posle Titova oslabiti u međunarodnim razmerama. Kontinuirano nastojanje neprijatelja da destabilizuje naš društveni sistem i da poremeti odnose na Balkanu. Titovi strategijski principi: oslonac na sopstvene snage; nepokolebljiva i odlučna odbrana svakog pedlja teritorije; potpuna nezavisnost i samostalnost u usmeravanju unutrašnjeg razvoja. Dopunjavanje i povezivanje ovih principa u jedinstvenu celinu. Izvori moralne snage ljudskog činioca naše odbrane, koje je Tito istakao na XI kongresu SKJ. Titova briga za jačanje ONO, a posebno za jačanje JNA kao udarne pesnice sistema ONO i DSZ. Titovo oslanjanje na narod.

128. Fitzroy Maclean: »JOSIP BROZ TITO« / [Nikola Pejnović, general-pukovnik]. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 2 (1981, mart/april); str. 149—153

Osvrt na knjigu ser Ficroja Maklejna »Josip Broz Tito«, koju su izdali »Mladost« iz Zagreba, »Jugoslovenska revija« iz Beograda i »Pobeda« iz Titograda 1980. godine.

129. **TITO I VOJNA PUBLICISTIKA:** Prilog proučavanja Titove delatnosti u oblasti vojne publicistike / *Srbislav Bukmirović*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 3 (1981, maj/jun); str. 127—134

Uloga druga Tita u razvoju naše vojne publicistike ogleda se u njegovoj plodnoj delatnosti kao vojnog pisca, mislioca i revolucionara, kao teoretičara i neposrednog inspiratora i organizatora.

130. **TITOVO VOJNO DJELO — ISTORIJSKI DOPRINOS REVOLUCIJI** (Prikaz edicije Titovih vojnih djela) / *Džemil Šarac*, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 4 (1981, jul/avgust); str. 41—49

Daje se prikaz nove edicije Titovih vojnih dela (od prve do šeste knjige), koja zahvataju period od 1941. do 1979. godine. Prikaz obuhvata: opšte napomene o tematiki svake od šest knjiga; Titov doprinos našim revolucionarnim dostignućima; kompleksnost Titove misli i dela; potreba i mogućnosti daljeg istraživanja Titovog vojnog dela.

131. **PRILOG RAZVOJU TEORIJSKO-HIPOTETIČKIH OKVIRA ZA ISTRAŽIVANJE TITOVOG SHVATANJA ODBRAMBENOG ORGANIZOVANJA SOCIJALISTIČKOG SAMOUPRAVNOG DRUŠTVA I NJEMU SVOJSTVENIH VOJNIH INSTITUCIJA** / Dr *Ejub Kučuk*, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 4 (1981, jul/avgust); str. 63—81

Teorijsko-metodološko polazište. Titov koncept odbrambenog organizovanja socijalističkog samoupravnog društva. Vojne institucije odbambene organizacije socijalističkog samoupravnog društva.

132. **NACIONALNO PITANJE I ODBRANA U TITOVOJ VOJNOM DELU** / *Žarko Šotra*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 4 (1981, jul/avgust); str. 82—94

Titovo izučavanje klasične i marksističke vojne teorije Tito povezuje odbambenu doktrinu i politiku sa bratstvom i jedinstvom, pri čemu je narod kao subjekt vlastite istorije istovremeno i subjekt njene odbrane. Titovo povezivanje klasnog i nacionalnog, pri čemu nacionalno postaje integralni deo klasnoredrevolucionarnog procesa. Bratstvo i jedinstvo i ravnopravnost naroda i narodnosti — garant naše stabilnosti i nezavisnosti. Uloga Armije u suzbijanju unutrašnje kontrarevolucije. Značaj delovanja SKJ u JNA.

133. PORUKE LJUBAVI I SVEDOČANSTVA PRIVRŽENOSTI / *Dane Ćuić, general-pukovnik.* // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 5 (1981, septembar/oktobar); str. 154—160

Osvrt na knjigu »Zaveti vrhovnom komandantu« koju su pripremili pukovnici Jovan Žarković, Ivan Srđanov i Šimun Živković, a izdala ju je redakcija posebnih izdanja NIU »Narodna armija« 1981. godine.

134. TITOVO VOJNO DJELO — TEORIJSKO UPORIŠTE NAŠE SAVREME-NE STRATEGIJE: Pozdravna riječ načelnika Generalštaba JNA / *Branko Mamula, admirал.* // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 6 (1981, novembar/decembar); str. 135—137

»Okrugli sto« na temu »Titova koncepcija opštenarodnog ustanka 1941.«

135. TITOVA KONCEPCIJA OPŠTENARODNOG USTANKA 1941. GODINE: Uvodno izlaganje / *Rade Suša, general-pukovnik.* // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 6 (1981, novembar/decembar); str. 139—151

»Okrugli sto« na temu: »Titova koncepcija opštenarodnog ustanka 1941.«

136. JOSIP BROZ TITO — VIZIONAR I VOĐA NARODNOOSLOBODILAČ-KOG RATA / *Kosta Nađ, general armije.* // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 6 (1981, novembar/decembar); str. 153—162

»Okrugli sto« na temu: »Titova koncepcija opštenarodnog ustanka 1941.«

137. ŠIRINA TITOVOG POGLEDA / *Stane Potočar, general-pukovnik.* // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 6 (1981, novembar/decembar); str. 163—171

»Okrugli sto« na temu: »Titova koncepcija opštenarodnog ustanka 1941.«

138. IZBOR OBLIKA RATA 1941 — VELIKO DELO JOSIPA BROZA TITA / *Rajko Tanasković, general-pukovnik.* // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 6 (1981, novembar/decembar); str. 185—202

»Okrugli sto« na temu: »Titova koncepcija opštenarodnog ustanka 1941.«

139. SPECIFIČNOST TITOVIH POGLEDA NA USTANAK / *Nikola Pejnović*, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 6 (1981, novembar/decembar); str. 223—232

»Okrugli sto« na temu: »Titova koncepcija opštenarodnog ustanka 1941.«.

140. NE SAMO POLITIČAR, NE SAMO VOJNIK: neki elementi Titove konцепције i doktrine revolucije koji su došli do izražaja u pripremama K [komunističke] P [partije] J [ugoslavije] za izvršavanje revolucionarnih zadataka koje je pred nju postavila revolucija / *Franc Šetinc*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 6 (1981, novembar/decembar); str. 233—239

»Okrugli sto« na temu: »Titova koncepcija opštenarodnog ustanka 1941.«

141. TITOV METOD RATNE VJEŠTINE U NAŠIM INTERPRETACIJAMA / *Stevo Ilić*, general-potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 6 (1981, novembar/decembar); str. 241—251

»Okrugli sto« na temu: »Titova koncepcija opštenarodnog ustanka 1941.«

142. TITOVO POIMANJE OPŠTEG I POSEBNOG U USTANKU 1941. GODINE / *Dr Zdravko Antonić*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 34, br. 1 (1982, januar/februar); str. 77—81

»Okrugli sto« na temu: »Titova koncepcija opštenarodnog ustanka 1941.«

143. TITU PRIPADA ISTAKNUTO MJESTO MEĐU MARKSISTIMA U SVEREMENOJ HISTORIJI / *Dr Dušan Dragosavac*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 34, br. 3 (1982, maj/jun); str. 3—15

Referat dr Dušana Dragosavca na svečanom skupu organa i organizacija Federacije u dvorani Petog kongresa KPJ u Beogradu 25. maja 1982. godine, povodom 90-godišnjice rođenja Josipa Broza Tita.

144. JOSIP BROZ TITO — REVOLUCIONAR I VOJSKOVOĐA NOVOG TIPOA / *Branko Mamula*, admirал. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 34, br. 3 (1982, maj/jun); str. 16—29

Reč admirala Branka Mamule na svečanom skupu u Domu JNA u Beogradu 24. maja 1982. godine, povodom 90-godišnjice rođenja Josipa Broza Tita.

145. JOSIP BROZ TITO / *Josip Vidmar*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 34, br. 3 (1982, maj/jun); str. 30—43

Autor izlaže vlastite impresije o ličnosti druga Tita i njegovo unutrašnjoj snazi da se nametne istoriji i pokretu kao njegov nepogrešivi lider. Posebno autor ističe utisak koji je na njega drug Tito ostavio za vreme Drugog zasedanja AVNOJ-a. Sličnih susreta je bilo mnogo i neki od njih su saopšteni u članku. Da bi ukazao na širinu Titove ličnosti i njegovo izuzetno zanimanje za kulturu, autor detaljnije opisuje Titov odnos prema Krleži.

146. PORUKE TITOVIH GOVORA PRIPADNICIMA RATNOG VAZDUHOPLOVSTVA I PROTIVVAZDUŠNE ODBRANE / *Predrag Pejčić*, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 34, br. 3 (1982, maj/jun); str. 67—79

Moralno-političko jedinstvo i idejna izgrađenost pripadnika RV i PVO. Čuvanje i ospozobljavanje kadrova i nužnost visoke tehničke obrazovanosti. Oslanjanje na sopstvene snage. Ratno vazduhoplovstvo i protivvazdušna odbrana u ONOR-u.

147. DESET TITOVIH RATNIH LETOVA / *R. Matović*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 35, br. 2 (1983, mart/april); str. 207—210

Osvrt na knjigu Milovana Dželebdžića i Dušana Otovića: »Titovi ratni letovi«, izdanje NIRO »Književne novine«, Beograd 1982.

148. JUGOSLAVIJA — DOSLEDNO NA TITOVOJ PUTU / *Milan Daljević*, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 35, br. 3 (1983, maj/jun); str. 5—21

Tekst povodom 91-godišnjice rođenja i trogodišnjice smrti J. B. Tita — vode Partije i originalne socijalističke revolucije. Titova misao samoupravljanja: samoupravljanje je najdemokratskiji i najpravilniji put razvijka. Titovo zaveštanje: »Čuvajte bratstvo i jedinstvo kao zjenicu oka svog«. Titova poslednja zapovest: »Neka armija i dalje bude uzdanica naših naroda i narodnosti«. Titova misao nesvrstavanja kao trajna osnova delovanja socijalističke Jugoslavije. Titov realni optimizam.

OPŠTENARODNA ODBRANA I DRUŠVENA SAMOZAŠTITA

KONCEPCIJA I SISTEM OPŠTENARODNE ODBRANE I DRUŠVENE SAMOZAŠTITE

149. NARODNA ODBRANA — SVEOPŠTI PROBLEM DRŽAVE / *Vekoslav Kolb*, general-major. // U: Vojno delo. Beograd. — God. 6, br. 5 (1954, maj); str. 1—11

Prevaziđenost gledišta da je priprema države za odbranu isključiva nadležnost oružanih snaga. Strategijska koncepcija o ratu jedne bitke — Šlifenova strategija obaranja Francuske — nasuprot njoj strategija iznuravanja. Odgovornost šefa države i ostalih vrhovnih organa SAD za odbranu: Predsednik republike, Savet narodne odbrane, Centralna obaveštajna agencija, Komitet za upravu zemaljskim izvorima. Organizacija odbrane u Francuskoj. Rukovodenja narodnom odbranom u Britanskoj zajednici naroda. Uloga Saveta narodne odbrane u SSSR-u. Specifičnost rukovodenja NOR-om u Jugoslaviji. Diferencijacija vojnih i društvenih funkcija u mirnodopskim uslovima. Odgovornost za mobilizacijske pripreme. Integriranost problema narodne odbrane u sve aktivnosti društva: privreda, urbanizam, građevinarstvo, hidroenergetski objekti. Protivavionska zaštita u nadležnosti građanskog sektora. Građanska teritorijalna odbrana postaje prvi odbrambeni ešelon i njome rukovodi građanski sektor. Narodnom odbranom se bave i vojne starešine. Neophodnost poznavanja građanskog sektora od strane starešina oružanih snaga — da bi se mogli baviti narodnom odbranom. Priprema kadrova za narodnu odbranu u posebnim školama i institutima (SAD i Francuske). Na našim univerzitetima je neophodno da predavanja budu protkana sadržajima narodne odbrane. Uloga vojnih časopisa u razvoju teorije narodne odbrane.

150. PROBLEM RADNE SNAGE U RATU / *Živan Nikolić*, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 6, br. 10 (1954, oktobar); str. 46—53

Obrazlaže se teza da vojnici na frontu, radnici u fabrikama, seljaci na poljima, službenici na svojim radnim mestima, đaci u školama — svi radni ljudi i građani — doprinose odbrambenoj moći svoje zemlje. Težište mu je na razmatranju problema nestašice radne snage i protivurečnog zahteva brzog ostvarivanja svih radnih zadataka u uslovima oskudice radne snage. U tom kontekstu autor obrađuje dva težišna pitanja: izvore i nestaćicu radne snage; organizaciju radne snage u ratu.

151. ODBRANA ZEMLJE — NEOTUDIVO PRAVO I DUŽNOST SVIH NARODA JUGOSLAVIJE / *Aleksandar Krajačević*, pukovnik // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 14, br. 12 (1962, decembar); str. 1—12

Odlučna odbrana nezavisnosti svakog naroda sastavni je deo borbe za mir. Borba za mir naroda Jugoslavije. Odbrana — neotudivo pravo i osnovni društveni interes naroda Jugoslavije. Opštenarodni karakter

odbrane. Odbrana — pravo i dužnost. Nadležnost Federacije na području narodne odbrane. Kompetencija društveno-političke zajednice i organizacija u pogledu narodne odbrane. Forme društvenog upravljanja narodnom odbranom.

152. INTEGRACIJA ZDRAVSTVENE SLUŽBE U ODBRANI ZEMLJE / Dr Đorđe Dragić, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 14, br. 12 (1962, decembar); str. 13—26

Problemi koje bi pred zdravstvenu zaštitu postavio nuklearni rat. Potreba za integrisanjem svih raspoloživih zdravstvenih kapaciteta (snaga i sredstava) u budućem ratu. Saradnja u predohrani od epidemija. Zbrinjavanje ranjenika i bolesnika. Sanitetsko snabdevanje. Iskustva iz NOR-a. Pripremljenost zdravstvene službe još u miru za jedinstveno funkcionisanje u ratu.

153. PROIZVODNJA I RASPODELA U OPŠTENARODNOM ODBRAMBENOM RATU / Ljubomir Petrović, major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 16, br. 2 (1964, mart/april); str. 83—92

Povezanost ratovanja i ratne proizvodnje. Problem ratne popune kvalitetnim kadrom i problem obezbeđenja kvalitetne radne snage za ratnu proizvodnju. Promena u strukturi proizvodnje u ratu. Klasifikacija svih kapaciteta prema kriterijumima vrednovanja važećih za rat. Decentralizacija proizvodnje u ratu — priprema i realizacija. Uloga radnika u proizvodnji i u borbi. Problem energije i pogona u ratnoj proizvodnji. Zalihe u reprodukcionom materijalu za ratnu proizvodnju. Pročuvanje proizvodnih procesa i tehničkih rešenja za ratnu proizvodnju. Raspodela postojećih materijalnih dobara i usluga: očuvanje i raspodela robnih fondova iz gradova; nabavka preko tajnih kanala; planska raspodela.

154. INTEGRACIJA U PRIVREDI SA GLEDIŠTA POTREBA ODBRANE / Mihajlo Kokoljević, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 16, br. 5 (1964, septembar/oktobar); str. 14—22

Razmatraju se mogućnosti povećavanja proizvodnje u privredi sa aspekta potreba opštenarodne odbrane ako se sprovedu mere integracije. Intergracija povećava produktivnost, rentabilnost i ekonomičnost. Ističu se i problemi osetljivosti integrisanih kapaciteta na udare avijacije, raketa i naročito nuklearne udare.

155. NARODNA ODBRANA U USTAVIMA NAŠIH SOCIJALISTIČKIH REPUBLIKA / Marko Kaloder, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 16, br. 5 (1964, septembar/oktobar); str. 62—72

Narodna odbrana u ustavnom sistemu Federacije. Ustavi naših socijalističkih republika i narodna odbrana. Ovlašćenja i odgovornosti društveno-političkih zajednica. Republički sekretarijati narodne odbrane.

156. NEKA PITANJA NARODNE ODBRANE U SAVREMENIM USLOVIMA / Đuro Lončarević, general-potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 18, br. 1 (1966, januar/februar); str. 3—15

(Članak je u skraćenom obimu ponovo objavljen u »Vojnom delu, br. 6/1978).

Sve izrazitija uloga pozadine u eventualnom ratu i sve manje vidljiva razlika između fronta i pozadine. Rat postaje totalan. Koncepcija opštenarodnog rata — jedina realna alternativa odbrane u savremenim uslovima. Značaj organizovanih, svestranih i pravovremenih priprema društva za odbranu, potreba izučavanja svih faktora od kojih zavisi fizičnom i karakter eventualnog rata. Suština priprema društva za rat je u njegovom prilagođavanju ratnim uslovima. Osnove i principi na kojima se zasnivaju pripreme zemlje za rat. Sadržaj priprema za narodnu odbranu: moralno-političko poverenje; organizovanje zaštite i spasavanja stanovništva i materijalnih dobara; priprema radnih organizacija za rad u ratu; pripreme društvenih delatnosti; priprema organa narodne odbrane; priprema oružanih snaga.

157. PRIPREME NARODA ZA ODBRANU / Aleksandar Jovanović, general-major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 18, br. 2 (1966, mart/april); str. 24—35

Razmatraju se pitanja sadržaja, oblika, metoda pripreme stanovništva za opštenarodni odbrambeni rat. Isti su pozitivni i negativni činioci koji olakšavaju ili otežavaju tu pripremu. Moralno-političke pripreme ljudskog faktora rata zauzimaju centralno mesto u ovom članku.

158. RATNE MATERIJALNE REZERVE / Mihajlo Kokoljević, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 18, br. 2 (1966, mart/april); str. 85—92

Razmatra se problem mogućnosti stvaranja, čuvanja, održavanja i korišćenja materijalnih rezervi za rat i u ratu, prema njihovoј strukturi i glavnim obeležjima, što je svakako jedno od ključnih pitanja ukupne pripremljenosti društva za opštenarodnu odbranu u budućem ratu.

159. NEKE IDEJE O UVEŽBAVANJU VOJNIH KOMANDI I ORGANA CI-VILNOG SEKTORA / Dušan Hršić, general-major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 19, br. 3 (1967, maj/jun); str. 102—108

Razmatraju se mere koje treba preduzeti u praksi da bi vojni i civilni sektor — koji u ratu čine jedinstvenu celinu — i u miru činili isto. Razmatranja se zasnivaju na nekim vežbama koje su održane u vremenu neposredno pre nego što je članak napisan.

160. BEZBEDNOST U NEKIM ELEMENTIMA RATNIH PRIPREMA / Stjepan Domankušić, general-major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 20, br. 1 (1968, januar/februar); str. 18—30

Značaj bezbednosti u sklopu ratnih priprema zemlje. Značaj mera bezbednosti u mobilizacijskim pripremama. Mere bezbednosti u vojnim ratnim planovima. Značaj bezbednosti u sklopu borbene gotovosti oružanih snaga. Cilj bezbednosti u borbenoj gotovosti. Bezbednost u komandovanju. Bezbednost obaveštajnog rada. Sistem vojne bezbednosti.

161. O NARODNOJ ODBRANI U SADAŠNJIM USLOVIMA SAMOUPRAVLJANJA / Aleksandar Jovanović, general-major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 20, br. 1 (1968, januar/februar); str. 44—59

Narodna armija i društveno-politički sistem: savezna skupština; savet narodne odbrane i zaštita i spasavanje stanovništva i dobara. Društveno-politički sistem i narodna odbrana: položaj čoveka u odbrani; društveno samoupravljanje i odbrana zemlje; uloga opštine u odbrani.

162. NEKI PROBLEMI CIVILNOG SEKTORA U PRVOM NUKLEARNU UDARU / Mato Blažević, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 20, br. 3 (1968, maj/juni); str. 47—57

Prvi nuklearni udar (PNU) u početnom periodu rata i njegov značaj i značaj suštine od njega. Problem zaštite stanovništva od PNU. Ublažavanje i otklanjanje posledica PNU. Priprema civilnog sektora za preživljavanje PNU.

163. NOSIOCI ORUŽANE BORBE U OPŠTENARODNOM ODBRAMBENOM RATU / Milojica Pantelić, general-major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 20, br. 5 (1968; septembar/oktobar); str. 33—41

Nosioci oružane borbe prema Ustavu SFRJ. Totalni karakter ONOR-a. Iskustva iz prvog i drugog svetskog rata u pogledu sveobuhvatnosti rata. Iskustva iz našeg NOR-a o sveobuhvatnosti. Društveno-politički cilj ONOR-a. Nužnost visokog stepena samostalnosti i inicijative i problem nosilaca oružane borbe. Odnos snaga i nosioci oružane borbe. Način vođenja i nosioci oružane borbe.

164. NAORUŽANI NAROD — OSNOV KONCEPCIJE OPŠTENARODNE ODBRANE / Mihajlo Vučinić, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 21, br. 1 (1969, januar/februar); str. 3—12

Razmatraju se glavna pitanja utemeljivanja koncepcije ONO u marksističkoj ideji o naoružanom narodu. Autor obrađuje osnovne stavove klasične marksističke teorije o naoružanom narodu i osnovne konцепције i vojnu organizaciju naoružanog naroda — JNA kao operativnu komponentu i teritorijalnu odbranu kao teritorijalnu komponentu.

165. O KONCEPCIJI OPŠTENARODNE ODBRANE / [Više autora]. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 21, br. 2 (1969, mart/april); str. 3—58

Redakcija časopisa »Vojno delo« organizovala je razgovor »O konceptiji opštenarodne odbrane«, s težnjom da se ukaže na neka suštinska pitanja. U ovom razgovoru učestvovali su: Mitja Ribičić, dr Laslo Rehak, Ivan Landripet, Bojan Polak, general-potpukovnici Branko Borojević i Milojica Pantelić, general-majori Nikola Pejnović, Dušan Dozet i Berislav Badurina, pukovnici Milisav Nikić, Stevo Dokmanović, Vasilije Cerović, Mihajlo Vučinić i kapetan bojnog broda Andelko Kalpić, potpukovnici dr Milan Vučinić i Dušan Smoljenović.
(Diskusija Mitje Ribičića u skraćenom obimu ponovo je objavljena u »Vojnom delu«, br. 6/1978).

166. O PRINCIPIMA I NAČINIMA BORBENIH DEJSTAVA U OPŠTENARODNOM ODBRAMBENOM RATU / [Više autora]. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 21, br. 3 (1969, maj/juni); str. 18—74

Nastavak razgovora »O koncepciji opštenarodne odbrane«, koji je organizovala redakcija časopisa »Vojno delo«, br. 2/1969. U nastavku razgovora učestvovali su: general-potpukovnik Mile Čalović, general-majori Mirko Vranić, Ivica Miličević, Stevo Ilić i Vasilije Bošković, pukovnici Milisav Nikić, Janko Skendžić, Aleksandar Janić, Živko Blagojev, Miloš Palija i Mihajlo Vučinić i potpukovnik Ljubomir Blagojević.

167. POMORSTVO I RATNA MORNARICA U SVIJETLU ZAKONA O NARODNOJ ODBRANI / Mate Jerković, admirал. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 21, br. 4 (1969, juli/avgust); str. 3—16

Teoretsko i praktično jezgro koncepcije nalazimo u proglašu CK KPJ iz 1941. godine i u praksi NOR-a. Neke karakteristike Zakona o narodnoj odbrani kao kodeksa koncepcijskih opredeljenja. Osnovna konceptijska opredeljenja od kojih polazi Zakon u kodifikovanju poslova ONO. O nekim specifičnim obavezama pomorstva. Odnos Ratne mornarice prema Teritorijalnoj odbrani.

168. NAUKA I NARODNA ODBRANA / Dr Srđan Hajduković, pukovnik i Bora Milenković, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 21, br. 4 (1969, juli/avgust); str. 17—26

Istupanje autora na Saboru nauke, koji je održan u Beogradu 1968. godine, na temu »Nauka radnom čoveku«. Autori su ponudili svoje viđenje sve izrazitije uloge nauke i naučnog istraživanja u realizaciji vojnih programa, ali i razvoju i jačanju svih komponenata ONO, a posebno njenog materijalnog faktora.

169. IDEJNO-POLITIČKI STAVOVI DEVETOG KONGRESA SKJ O OPŠTENARODNOJ ODBRANI / Drago Nikolić, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 21, br. 5 (1969, septembar/oktobar); str. 3—19

Deo šireg rada na temu »Deveti kongres SKJ i opštenarodna odbrana«, koji je objavljen u »Zborniku radova« Političke škole JNA (br. 2/69). Rad sadrži: kontinuitet u razvoju stavova KPJ (SKJ) o narodnoj odbrani; podruštvljavanje narodne odbrane na osnovama samoupravljanja — glavna karakteristika procesa razrade koncepcije ONO; koherentnost koncepcije ONO i naše politike u međunarodnim odnosima; ONO — najefikasniji oblik organizovanja svih snaga našeg društva za ONO. Neka pitanja kompatibilnosti sistema ONO i DPZ naše zemlje.

170. VIDOVI, RODOVI I SLUŽBE U OPŠTENARODNOM ODBRAMBENOM RATU / [Više autora]. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 21, br. 5 (1969, septembar/oktobar); str. 20—81

Nastavak razgovora koji je pokrenula Redakcija časopisa »Vojno delo« na temu »O koncepciji opštenarodne odbrane«, u kojem su učestvovali: admiral Mate Jerković, general-pukovnik Rajko Tanasković, general-potpukovnik Milorad Janković, general-majori Dušan Čorković, Stevan Bikić, Milivoj Gluhak, Miloš Manojlović i Dušan Brstina, pukovnik Mihajlo Vučinić i potpukovnik Dušan Smoljenović.

171. NEKA PITANJA KOMANDOVANJA U OPŠTENARODNOM ODBRAMBENOM RATU / Velimir Knežević, general-potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 21, br. 5 (1969, septembar/oktobar); str. 82—94

Načela komandovanja i upravljanja u koncepciji ONOR-a. Komandovanje operativnom vojskom. Specifičnosti rukovođenja i komandovanja Teritorijalnom odbranom. Odnosi štabova TO i društveno-političkih zajednica.

172. IDEJNO-POLITIČKI STAVOVI DEVETOG KONGRESA SKJ O DALJEM RAZVOJU ORUŽANIH SNAGA / Drago Nikolić, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 21, br. 6 (1969, novembar/decembar); str. 3—16

Članak je nastavak izlaganja istog autora na temu »Idejno-politički stavovi Devetog kongresa SKJ o opštenarodnoj odbrani« čiji je prvi deo objavljen u broju 5/69. U ovom delu se izlaže uloga SKJ u modernizaciji JNA i u izgradnji unutrašnjih međuljudskih odnosa i osnovni stavovi Devetog kongresa SKJ o izgradnji Saveza komunista u JNA.

173. IZVLAČENJE I PRESELJAVANJE MATERIJALNO-TEHNIČKIH SREDSTAVA / Petar Žonja, kapetan bojnog broda. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 21, br. 6 (1969, novembar/decembar); str. 59—65

Razmatra se problem izvlačenja i preseljavanja materijalno-tehničkih sredstava kao jedan u mnoštvu problema koji treba rešiti neposredno pre početka agresije ili u početnom periodu rata. Predlažu se rešenja, metodi i tehnika rešavanja ovog problema.

174. PROTIVVAZDUŠNA ODBRANA U MALIM ZEMLJAMA / Petar Trkulja, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 22, br. 1 (1970, januar/februar); str. 106—123

Specifičnosti koje u malim zemljama utiču na organizaciju PVO. Glavni ciljevi napadačeve avijacije u početnom periodu rata. Sredstva PVO koja su potrebna malim zemljama. Sredstva za osmatranje ciljeva u vazduhu. Lovačka avijacija. Protivavionske rakete srednjeg dometa. Protivavionske rakete za nisku PVO, SPAA, LPAA. Način organizovanja PVO. Organizacija VOJIN. Organizacija upotrebe LA. Organizacija upotrebe PAR srednjeg dometa. Organizacija upotrebe SPAA i LPAA.

175. SAMOUPRAVNO DRUŠTVENO UREĐENJE — IZBOR SUŠTINE KONCEPCIJE OPŠTENARODNE ODBRANE / Boško Stanić, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 22, br. 2 (1970, mart/april); str. 14—22

Miroljubivost naše spoljne politike i naše koncepcije odbrane. Činjenici koji omogućavaju maksimalno i intenzivno angažovanje naroda i narodnosti u izgradnji sistema odbrane i zaštite Jugoslavije. Društvena sadržina socijalističkog uređenja kao motor masovnog angažovanja svih snaga u ONOR-u. Narodna odbrana kao opštedruštvena funkcija. O moralno-političkom jedinstvu kao snazi odbrane.

176. ŠKOLOVANJE KADROVA ZA POTREBE NARODNE ODBRANE / Radule Butorović, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 22, br. 2 (1970, mart/april); str. 77—85

Potrebe za kadrovima sa višim i visokim obrazovanjem. Gde školovati kadrove za potrebe narodne odbrane. Broj i vrsta smerova za ove kadrove. Okvirna programska orientacija za ovaj studij. Doktorat vojnih nauka.

177. ZNAČAJ JADRANSKOG VOJIŠTA I ULOGA R[ATNE] M[ORNARICE] U OPŠTENARODNOM ODBRAMBENOM RATU / Dušan Miljanović, kapetan bojnog broda. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 22, br. 2 (1970, mart/april); str. 86—99

Značaj jadranskog pomorskog vojišta. O odnosu operativne i teritorijalne komponente na jadranskom pomorskom vojištu. O ofanzivnosti, načinu dejstva i tehničkom odnosu i profilu snaga.

178. ČOVEK U SISTEMU OPŠTENARODNE ODBRANE / [Više autora]. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 22, br. 3 (1970, maj/juni); str. 3—44

Da bi se sveobuhvatnije sagledao položaj čoveka u oružanim snagama, »Vojno delo« je organizovalo raspravu u kojoj su učestvovali: general-major Veljko Miladinović, pukovnik Zdravko Kolar, mr Zdravko

Munišić, poručnik Nedeljko Popara, pukovnik Vasilije Cerović, general-pukovnik dr Gojko Nikoliš, pukovnici Mensur Ibrahimpašić i Mihajlo Vučinić, i admirал Mate Jerković.

179. O NEKIM ASPEKTIMA KONCEPCIJE OPŠTENARODNE ODBRANE / *Viktor Bubanj*, general-pukovnik. // U: *Vojno delo*. — Beograd. — God. 22, br. 4 (1970, juli/avgust); str. 3—12

Izlaganje tadašnjeg načelnika Generalštaba JNA na simpozijumu »Teritorijalna odbrana u našem sistemu ONO«. Sadržaj: društveno-političke osnove koncepcije; uloga vojne organizacije u društvu i koncepcija ONO; spoljna politika i koncepcija ONO. Realizacija koncepcije u vezi sa stanjem u društvu i pripremama u miru. Koncepcija opštenarodne odbrane i oružane borbe.

180. O PROTIVVAZDUŠNOJ ODBRANI U MALIM ZEMLJAMA / *Abdurahman Hadžibegović*, potpukovnik avijacije. // U: *Vojno delo*. — Beograd. — God. 22, br. 5 (1970, septembar/oktobar); str. 81—94

Povodom iste teme članak je objavljen u br. 1/70 iz pera P. Trkulje, kome autor zamera za izvesne nedoslednosti, pa i proizvoljnosti u analizi borbenih mogućnosti nekih sredstava PVO. U članku su obrađena ova pitanja: sredstva za napad iz vazduha; karakteristike i manevri napada lovaca-bombardera; mogućnost sredstava PVO u zaštiti objekata; lovačka avijacija, protivavionske rakete, protivavionska artiljerija.

181. STRATEGIJA ORUŽANIH SNAGA U KONCEPCIJI OPŠTENARODNE ODBRANE / *Viktor Bubanj*, general-pukovnik. // U: *Vojno delo*. — Beograd. — God. 22, br. 6 (1970, novembar/decembar); str. 3—14

Pojam i sadržaj vojne strategije. Filozofsko-političke osnove na kojima se zasniva naša vojna strategija. Koncipiranje oružanih snaga SFRJ. Osnovni strategijski principi odbrambenog rata. Moralno-politički faktor u našoj strategiji. Neki principi operativno-taktičkih postupaka oružanih snaga.

182. OPŠTINE U SISTEMU OPŠTENARODNE ODBRANE / *Lazar Đurovski*, potpukovnik. // U: *Vojno delo*. — Beograd. — God. 22, br. 6 (1970, novembar/decembar); str. 84—93

Razmatraju se pitanja i problemi uloge opštine u organizovanju i funkcionisanju sistema ONO i DSZ. Autor s pravom posebno naglašava značaj uloge koju imaju opštine kao osnovne društveno-političke zajednice u našem društveno-političkom sistemu i shodno tome u našem sistemu odbrane.

183. O ODNOSU RATNE DOKTRINE I KONCEPCIJE OPŠTENARODNE ODBRANE / Dr Milan Vučinić, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 23, br. 1 (1971, januar/februar); str. 97—101

Učestalost rasprave o fundamentalnim pitanjima savremene vojne misli, a posebno o koncepciji ONO. Potreba da se eksplikite izloži odnos koncepcije i ratne doktrine. Pojam doktrine o ratu ili ratne doktrine. Pojam koncepcije ONO. Umesto »koncepcija ONO« autor je predložio termin »sistem ONO«. Odnos koncepcija i doktrine ONO. Autor smatra da je doktrina širi pojam od koncepcije. Sadržaj pojma »koncepcija« i sadržaj pojma »doktrina«.

184. NEKI SPOLJNOPOLITIČKI ASPEKTI KONCEPCIJE OPŠTENARODNE ODBRANE / Dr Gavro Perazić, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 23, br. 3 (1971, maj/juni); str. 21—33

Sistem odbrane jedne zemlje usko je povezan sa njenom spoljno-političkom pozicijom. Uslovjenost spoljne politike unutrašnjim društvenim odnosima. Složenost relacije politike nesvrstavanja i koncepcije ONO. Opštenarodna odbrana kao antipod blokovskom sistemu odbrane. Koncepcija ONO i novi kriterijumi ratnog savezništva. Koncepcija ONO i pojam ravnopravnosti naroda. Neranjivost koncepcije ONO poremećajem ravnoteže snaga na međunarodnom planu. Suprotnost koncepcije ONO i politike mira. Koncepcija ONO kao legitimna samoodbrana.

185. OPŠTINA U SISTEMU OPŠTENARODNE ODBRANE / Lazar Đurovski, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 23, br. 3 (1971, maj/juni); str. 34—48

Opštine — osnovne društveno-političke zajednice našeg političkog sistema. Međusobne razlike opština i njihov uticaj na ostvarivanje sistema ONO. Aktuelna sistemska pitanja uloge opština u sistemu ONO. Uloga organa opštine u usmeravanju odbrambenih aktivnosti i njihova dejatnost na tom planu.

(Nastavak razmatranja iste teme objavljenog u »Vojnom delu« br. 6/1970).

186. O NUKLEARNOJ (RADIOLOŠKOJ), HEMIJSKOJ I BIOLOŠKOJ KONTROLI TERITORIJE / Luka Zarić, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 23, br. 3 (1971, maj/juni); str. 130—137

Osnovni cilj i zadatak sistema nuklearne radiološke, hemijske i biološke kontrole teritorije (N/R/HB kontrola). Postojeća mreža kontrole u opštinama — osnova organizacije sistema N/R/HB kontrole teritorije. Sistem N/R/HB kontrole teritorije čine: vizuelne osmatračke stanice; glavna vizuelna osmatračka stanica; računsko-analitički organi opštine; potreban broj RHB laboratorija; ostali osmatrački organi iz sastava jedi-

nica i akcija samozaštite pri preduzećima i drugim ustanovama. Nuklearno-hemijska (specijalizovana) komponenta sistema. Radiološko-hemisko-biološka (opšta) komponenta sistema. Povezivanje sistema N/R/HB kontrole teritorije — šema sistema.

187. AKTUELNA IDEJNA I POLITIČKA PITANJA OPŠTENARODNE OD-BRANE: [Referat na 18. sednici Predsedništva SKJ] / Danilo Lekić. // U: Vojno delo. — Beograd. God. 23, br. 4 (1971, juli/avgust); str. 3—22

Referat Danila Lekića, predsednika Komisije Predsedništva SKJ za opštenarodnu odbranu, na 18. sednici Predsedništva SKJ, koja je održana 2. juna 1971. Sadrži: rezultate u realizaciji koncepcije ONO; težište budućih aktivnosti; Opštenarodna odbrana kao odraz realnosti savremenog sveta i odnosa u njemu; jedinstvo sistema ONO; uslovljenost obima aktivnosti na izgradnji sistema ONO našim materijalnim mogućnostima; uloga SKJ u izgradnji i daljem razvoju sistema opštenarodne odbrane.

188. ZAKLJUČCI PREDSEDNIŠTVA SKJ OD 2. JUNA O[VE] G[ODINE]: O aktuelnim idejnim i političkim pitanjima izgradnje i daljeg razvoja opštenarodne odbrane. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 23, br. 4 (1971, juli/avgust); str. 23—27

Na sednici, održanoj 2. juna 1971. godine, Predsedništvo SKJ, na osnovu materijala Komisije za opštenarodnu odbranu, razmatralo je aktuelna idejna i politička pitanja ostvarivanja koncepcije opštenarodne odbrane i donelo odgovarajuće zaključke.

189. NARODNA ODBRANA U NOVOM USTAVNOM SISTEMU SFRJ / Dr Milan Vučinić, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 23, br. 4 (1971, juli/avgust); str. 28—42

Razmatraju se ustavno pravno i političko polazište i rešenja sistema ONO i njihove bitne društvene, međunarodne i vojnoodbrambene karakteristike. Posebna pažnja se obraća ulozi društveno-političke zajednice u sistemu odbrane, a naročito Federacije kao subjekta društveno-političkog sistema i sistema opštenarodne odbrane i društvene samozaštite.

190. OSNOVI VOJNE DOKTRINE I STRATEGIJE ORUŽANIH SNAGA SFRJ / Viktor Bubanj, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 23, br. 5 (1971, septembar/oktobar); str. 3—23

Članak je rađen na osnovu predavanja generala Bubnja, NGŠ JNA — u VVA 2. aprila 1971. godine. Sadržaj: istorijat naše vojne doktrine; osnovni principi naše vojne doktrine: oružani otpor je osnovni oblik borbe i otpora u ONOR-u. Oružana borba se vodi svim sredstvima na celoj teritoriji i na sve načine; oružane snage moraju po načinu rato-

vanja i sadržini kako su koncipirane afirmisati društvo koje brane; odbrambeni sistem mora biti pripremljen još u miru; nepriznavanje poraza, kapitulacije ni okupacije. Upotreba svih sredstava koja čine sistem efikasnjim; izbor odgovarajućih oblika oružane borbe u skladu sa situacijom na ratištu; munjevitom ratu suprotstaviti dugotrajni i totalni rat; čovek je osnovni faktor rata i oružane borbe; jedinstvenost svih oblika borbe i otpora. Glavna pitanja operativno-strategijske problematike: način dejstva agresora; stepen opasnosti od agresije; uloga JNA; o liniji fronta; o zaprečavanju i fortifikaciji; o brzini donošenja i kompletnosti odluka; o oblicima rata.

(Članak je u skraćenom obimu ponovo objavljen u »Vojnom delu«, br. 6/1978).

191. SISTEM OPŠTENARODNE ODBRANE I BEZBEDNOST SAMOUPRAVNOG SOCIJALISTIČKOG DRUŠTVA / *Stjepan Domankušić*, general-major, *Milojko Pandak*, pukovnik i dr *Milivoje Levkov*, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 23, br. 5 (1971, septembar/oktobar); str. 24—40

Nužnost poimanja celovitosti i jedinstvenosti koncepcije ONO. Sadržina i karakter aktivnosti, kojima se ugrožava bezbednost i podriva suverenitet i potreba tretiranja bezbednosnog suprotstavljanja na najširim osnovama. Elementi društvene samozaštite i njen razvoj u sistemu ONO. Oružane snage i bezbednost kao društvena funkcija.

192. SVENARODNI OTPOR — SRŽ NAŠE KONCEPCIJE / *Albert Jakopič*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 23, br. 6 (1971, novembar/decembar); str. 89—92

Autorizovano izlaganje autora na 18. sednici Predsedništva SKJ. Istiće se da je koncepcija uistinu postala svest i praksa miliona radnih ljudi i građana, svih naroda i narodnosti naše zemlje.

193. OMLADINA U SISTEMU OPŠTENARODNE ODBRANE / *Tripo Vučinić*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 23, br. 6 (1971, novembar/decembar); str. 129—140

Potreba utvrđivanja osnovnih teorijskih i naučnih saznanja o načinima i oblicima organizovanja i angažovanja omladine u ONO i DSZ. Uloga i zadaci omladine u ONOR-u. Moralno-politički i stručni profil omladine. Oblici organizovanja omladine u miru i ratu.

194. ZNAČAJAN PRILOG TEORIJSKOJ RAZRADI KONCEPCIJE O[PŠTE] N[ARODNE] O[DBRANE]: [Treća sednica Konferencije SK u JNA] / *Mihajlo Vučinić*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God 24, br. 1 (1972, januar/februar); str. 25—35

Autor je na osnovu materijala pripremljenog za Treću konferenciju SK u JNA (1972) i na osnovu diskusija na toj Konferenciji napisao članak i posebno istakao: potrebu stalnog praćenja međunarodne situacije; bitne karakteristike našeg unutrašnjeg razvijanja i stvaralački napor svih društvenih snaga; potrebe optimalnog razvoja svih delova sistema ONO; vaspitanje u duhu jugoslovenskog socijalističkog patriotizma; usvajanje, dograđivanje i realizaciju koncepcije ONO; postignute rezultate u jačanju oružanih snaga; nauku koja mora biti u službi daljnog razvoja koncepcije opštenarodne odbrane.

195. JEDINSTVO MISLI I AKCIJE: [Treća sednica Konferencije SK u JNA] / *Nikola Ljubičić*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 1 (1972, januar/februar); str. 36—42

Istupanje na Trećoj konferenciji SK u JNA: principijelnost u spoljnoj politici; društveni razvoj i angažovanje SK u Armiji; odbrambena politika i zadaci SK u Armiji; izgradnja OS i zadaci Armije; značaj tehničkog faktora; značaj ljudskog faktora; lik našeg starešine.

196. PODRUŠTVLJAVANJE ODBRANE: [Treća sednica Konferencije SK u JNA] / *Džemil Šarac*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 1 (1972, januar/februar); str. 42—46

(Članak je u skraćenom obimu ponovo objavljen u »Vojnom delu«, br. 6/1978).

Izlaganje autora na Trećoj konferenciji SK u JNA, kojim je svestrano rasvetlio proces podruštvljavanja odbrane, a posebno njegovu društveno-političku i klasnu suštinu.

197. ZA PRAVILNO SHVATANJE I TUMAČENJE KONCEPCIJE O[PŠTE] N[ARODNE] O[DBRANE]: [Treća sednica Konferencije SK u JNA] / *Duro Lončarević*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 1 (1972, januar/februar); str. 46—52

Autor se zalaže za pravilno shvatanje duha naše koncepcije i njenih teorijskih (doktrinarnih) i praktičnih implikacija. Smatra da ima vulgarizacija, koje idu za tim da se izričito prepoznaju novine u obuci pojedinaca i odeljenja pod uticajem koncepcija a promašuju se mnoga bitnija pitanja i problemi. Autor postavlja i pitanje da li nam odgovaraju dva paralelna oblika vojne organizacije, kao što se po prilici danas (1972) ponašaju JNA i TO, i daje svestranu kritiku takvog stanovišta.

198. ODLUČAN OTPOR IDEJNIM DEVIJACIJAMA: [Treća sednica Konferencije SK u JNA] / *Rade Suša*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 1 (1972, januar/februar); str. 52—53

Diskusija na Trećoj sednici Konferencije SK u JNA. Autor se založio za organizovanje i odlučnije suprotstavljanje svim antikomunističkim i antisamoupravnim idejnim orijentacijama.

199. STANJE U DRUŠTVU I MORAL ARMIJE: [Treća sednica Konferencije SK u JNA] / *Milan Krdžić*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 1 (1972, januar/februar); str. 53—55

Diskusija na Trećoj sednici SK u JNA. Razmatra se međusobni uticaj morala društva i morala armije, na jednoj strani, i stanja u društvu i društvenim odnosima, na drugoj strani.

200. ZNAČAJ OPŠTE I ARMISKE ORGANIZOVANOSTI ZA USPEŠNO VOĐENJE RATA: [Treća sednica Konferencije SK u JNA] / *Ilija Radaković*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 1 (1972, januar/februar); str. 55—57

Diskusija na Trećoj konferenciji SK u JNA. Autor se založio za što bolju opštedruštvenu i armijsku organizovanost, jer je to glavni faktor uspešnog vođenja rata.

201. MATERIJALNI IZVORI ZA VOĐENJE OPŠTENARODNOG ODBRAMBENOG RATA / *Teufik Pletilić*, general-major, *Franjo Svinjarić*, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 2 (1972, mart/april); str. 51—65

Koncepcija ONO i materijalni izvori: samoupravni društveno-ekonomski i politički sistem i materijalni izvori ONOR-a. Namena, organizovanje i upotreba oružanih snaga i njihov uticaj na materijalne izvore. Materijalne rezerve. Podela materijalnih rezervi. Proizvodnja. Industrijska proizvodnja. Poljoprivredna proizvodnja. Ostali materijalni izvori.

202. ULOGA I KARAKTERISTIKE PROTIVVAZDUŠNE ODBRANE U NAŠEM SISTEMU ORUŽANE BORBE / *Miljenko Sršen*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 2 (1972, mart/april); str. 66—84

Veliki značaj i uloga PVO u našem sistemu oružane borbe. Zadaci PVO u sistemu oružane borbe. Osnovni faktori koji utiču na strukturu i organizovanje PVO. Struktura sistema PVO i njegovo mesto u sistemu oružane borbe. Neke karakteristike organizovanja PVO u opštenarodnoj obrani.

203. O NEKIM OSNOVNIM PITANJIMA NAŠE DOKTRINE I STRATEGIJE ORUŽANE BORBE / *Veljko Kadijević*, general-major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 3 (1972, maj/juni); str. 10—24

Faktori koji bitno opredeljuju našu strategiju oružane borbe: unutrašnja i spoljna politika zemlje; geostrategijski položaj SFRJ; mogući agresor i agresija; koncepcija odbrane zemlje i njeni fundamentalni zahtevi prema strategiji oružane borbe. Izbor oblika oružane borbe; nametanje sopstvene doktrine agresoru. O nekim specifičnim principima naše strategije. Vrste i rezultati provere vrednosti naše doktrine i strategije.

204. POVODOM ČLANKA »OPŠTINA U SISTEMU OPŠTENARODNE ODBRANE« / Milojica Pantelić, general-potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 3 (1972, maj/juni); str. 157—158

Osvrt na članak potpukovnika Lazara Đurovskog, koji je pod istim naslovom objavljen u »Vojnom delu« br. 3/1971.

205. DRUŠTVENO-POLITIČKE OSNOVE OPŠTENARODNE ODBRANE / Ivan Dolničar, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24 br. 4 (1972, juli/avgust); str. 3—13

Opštenarodna odbrana — kvalitativno nov pristup organizovanju društva za odbranu. Proces podruštvljavanja odbrambenih poslova. Osnovne determinante koncepcije ONO i DSZ. Proces samoorganizovanja za odbranu. Kontinuitet u razvoju koncepcije opštenarodne odbrane od NOR-a do danas (1972). Opštenarodna odbrana — briga svih subjekata društva. Osnovni subjekti društva — istovremeno i subjekti odbrane.

206. VOJNOPOMORSKE SNAGE U KONCEPCIJI OPŠTENARODNE ODBRANE / Viktor Bubanj, general-pukovnik avijacije. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 5 (1972, septembar/oktobar); str. 5—9

Značaj Jadranskog mora za SFRJ. Kako realizovati koncepciju opštenarodne odbrane i društvene samozaštite na području Jadranskog mora. Porast značaja vojnopolomorskih snaga. Operativno-taktička integracija vojnopolomorskih snaga u okviru vojnopolomorskih sektora. Flota kao glavni rod vojnopolomorskih snaga.

207. RATNO ISKUSTVO MORNARICE N[ARODNO] O[SLOBODILAČKE] V[OJSKE] J[UGOŠLAVIJE] U SVJETLU SAVREMENE KONCEPCIJE ODBRANE NA JADRANU / Branko Mamula, viceadmiral. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 5 (1972, septembar/oktobar); str. 10—22

Valorizacija našeg celokupnog iskustva iz NOR-a u našoj savremenoj koncepciji opštenarodne odbrane i NOB-a. Integracija snaga u odbrani na Jadranu. Jedinstveno rukovođenje svim dejstvima na pomorskom

vojištu. Gipkost organizacija, oblika i načina dejstva. Strategija odbrane na Jadranu. Trgovačka mornarica u strategiji odbrane. Ratna mornarica u koncepciji opštenarodne odbrane.

208. OČUVANJE I RAZVIJANJE POMORSKOG POTENCIJALA NAŠE ZEMLJE / *Marijan Cetinić*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 5 (1972, septembar/oktobar); str. 49—52

Razmatra se značaj daljeg razvoja pomorskog potencijala i proizvodnje i upotrebe brodova i brodarstva za jačanje odbrambenih potencijala zemlje i za njenu vezu sa svetom u slučaju rata.

209. POMORSKA PRIVREDA — TRAJAN IZVOR JAČANJA OPĆENARODNE ODBRANE NA JADRANU / *Andđelko Kolpić*, kapetan bojnog broda. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 5 (1972, septembar/oktobar); str. 53—57

Istiće se ogromni značaj koji za našu odbrambenu moć na Jadranu ima pomorska privreda, polazeći pri tome od tri faktora: trgovačke flote, luke i brodogradnje kao najbitnijih delova pomorske privrede; veliki efekti privrednih brodova za dejstva na JPV; potreba sveobuhvatnih priprema kapaciteta pomorske privrede na rat.

210. ZNAČAJ I ULOGA TRGOVAČKE MORNARICE U ODBRANI ZEMLJE / *Mladen Franičević*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 5 (1972, septembar/oktobar); str. 58—60

Istiće se značaj trgovačke mornarice u obalnom i prekomorskom saobraćaju i njena uloga u ONOR-u.

211. TRGOVAČKA MORNARICA U SISTEMU OPĆENARODNE ODBRANE / *Šime Matijašević*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 5 (1972, septembar/oktobar); str. 61—63

Aktivnost trgovačke mornarice u sistemu ONO i DSZ ogleda se u: stvaranju njene ratne organizacije i funkcionisanju ONOR-a; donošenju odgovarajućih propisa, odluka i uputstava za pravno regulisanje njenog mesta i uloge u slučaju rata u sistemu ONO; obezbeđenju neophodnih materijalnih rezervi u slučaju eventualnog rata i prilagođavanju njenog poslovanja tim uslovima.

212. SADEJSTVO CENTARA ZA OBAVEŠTAVANJE I UZBUNJVANJE SA JEDINICAMA R[ATNOG] V[AZDUHOPLOVSTVA] I P[ROTIV] V[AZDUŠNE] O[DBRANE] / *Radoljub Todorović*, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 5 (1972, septembar/oktobar); str. 98—103

Razmatra se mogućnost angažovanja centara za obaveštavanje i uzbunjivanje u sadejstvu RV i PVO i, u tom smislu, sadejstvo u borbi za prevlast u vazduhu i obezbeđenje preleta sopstvene avijacije.

213. OBLICI OTPORA AGRESORU VAN ORUŽANIH SNAGA / *Vladimir Valjan*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 6 (1972, novembar/decembar); str. 120—136

Skraćeni izvod iz studije istog autora, koju je obradio 1970. godine. Sadrži ova pitanja: oblici otpora; političko-propagandna aktivnost; oružana dejstva; diverzantsko-sabotažna dejstva; obaveštajna delatnost i samozaštita; zbrinjavanje ranjenika; proizvodno uslužne aktivnosti; značaj priprema u miru.

214. ZONSKI I OPŠTINSKI ŠTABOVI NARODNE ODBRANE / *Grgo Čičin Šain*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 6 (1972, novembar/decembar); str. 139—140

Razmatraju se zadaci zonskih i opštinskih štabova TO.

215. REŠENOST I SPREMNOST ZA ODBRANU SFRJ: [Smernice za odbranu SFRJ od agresije koje je Predsedništvo SFRJ utvrdilo na sednici od 14. novembra 1972]. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 25, br. 1 (1973, januar/februar); str. 3—16

Smernice za odbranu SFRJ od agresije ukazuju na stalnost i trajnost naše koncepcije ONO i DSZ. One sadrže ova poglavlja: analizu međunarodnih odnosa i položaja naše zemlje u svetu; suprotnosti savremenog sveta; krize i sukobi; trka u naoružavanju; jake i mirnodopske armije u svetu; lokalni ratovi i druge forme agresije; borba miroljubivih snaga za mir. Cilj agresije na SFRJ; oblici borbe i otpora agresoru. Osnovi naše doktrine: ONO je integralna i organska funkcija društva a koncepcija ONO i DSZ naš klasnosocijalni i politički pogled na rat, odnos prema ratu, forme organizovanja i pripremanja i osnovne principe njegovog vođenja; ONO je nužan, jedinstven i celovit oblik organizovanja jugoslovenskog samoupravnog socijalističkog društva za rat i odbranu od svih vrsta spoljne opasnosti; čovek je osnov naše doktrine; ONO je zasnovana na jedinstvenim ciljevima i interesima svih naroda i narodnosti Jugoslavije; visoka moralno-politička svest i brojna premoć ljudskog faktora — originalna ratna veština i sveopšta volja i spremnost naroda i narodnosti i njihovih oružanih snaga da se bore; ONO polazi od neuništivosti bilo kog naroda; oružana borba je glavni oblik ONO i glavni sadržaj borbe i otpora; oslonac na sopstvene snage; borba i otpor na celom prostoru SFRJ; ONO onemogućava agresoru da primeni doktrine munjevitog rata na našem ratištu; pomoć i podrška saveznika; doktrina mira i odvraćanja; odvraćanje od agresije. Osnovi strategije oružane borbe: oružana borba od same granice; primena svih oblika oružane

borbe i aktivnosti; primarni cilj je nanošenje što većih gubitaka u ljudstvu i ratnoj tehnici; strategijska inicijativa i ofanzivnost; cela teritorija — poprište dugotrajnog partizanskog rata, ako na to budemo prinuđeni u agresiji sa radikalnim ciljem; u agresiji sa ograničenim ciljem JNA ima da zaustavi napad i da energičnim ofanzivnim dejstvima izbaci agresora sa teritorije SFRJ. Funkcionisanje društveno-političkog sistema u ONOR-u. Funkcionisanje društveno-ekonomskog sistema u ONOR-u. Ratna proizvodnja. Sistem rukovodenja i finansiranja. Spremnost svih oblasti ekonomskog sistema. Bezbednost. Svestrana priprema svih struktura društva za ONOR još u miru — uslov njihovog uspešnog funkcioniranja u ratu.

216. O OBLICIMA OTPORA AGRESORU VAN ORUŽANIH SNAGA / *Todor Mirković*, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 25, br. 2 (1973, mart/april); str. 85—95

Osvrt na tekst V. Valjana na temu »Oblici otpora agresoru van oružanih snaga«, koji je objavljen u »Vojnom delu«, br. 6/72. Političko-propagandna aktivnost. Oružana dejstva. Diverzantsko-sabotažna dejstva. Obaveštajna delatnost i samozaštita. Autor ističe vrednost Valjanovih stavova ali i kritike sa onim delovima sa kojima se ne slaže.

217. NEKA ISKUSTVA TERITORIJALNE ODBRANE / *Mile Uzelac*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 25, br. 2 (1973, mart/april); str. 96—100

O štabu mesne zajednice. Struktura i formacija jedinica Teritorijalne odbrane. Značaj naseljenih mesta u ravnici u borbenim dejstvima.

218. OSNOVNI FAKTORI ORUŽANE BORBE U DOKTRINI OPŠTENARODNOG ODBRAMBENOG RATA / *Milan Drobac*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 25, br. 3 (1973, maj/juni); str. 20—34

Mesto, uloga i uzajamni odnos osnovnih faktora oružane borbe. Faktor ljudstvo. Materijalno-tehnički faktor. Prostor. Vreme. Faktori oružane borbe i odnos snaga.

219. OBLICI OTPORA AGRESORU VAN ORUŽANIH SNAGA / *Remko Matušan*, major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 25, br. 3 (1973, maj/juni); str. 128—135

Kritičke primedbe na tekst potpukovnika Valjana, koji je objavljen u »Vojnom delu«, br. 6/72 na istu temu. Autor članka obrađuje ova pitanja: o nekim metodološkim aspektima obrade problema oblika otpora; o oružanim dejstvima izvan oružanih snaga; o pojmu »naoružani narod«; o obaveštajnoj delatnosti kao obliku otpora; o demonstracijama kao obliku otpora.

220. O SISTEMU OBRAZOVANJA KADROVA I STANOVNIŠTVA ZA ZADATKE OPĆENARODNE ODBRANE: Iskustva iz Socijalističke Republike Hrvatske / Stjepan Borić, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 25, br. 3 (1973, maj/juni); str. 136—146

Karakteristike sistema obrazovanja kadrova i stanovništva za zadatke ONO. Organizacijske strukture — sistem centara i obrazovnih punktova. Finansiranje obrazovanja kadrova i stanovništva za zadatke ONO. Šta je do sada učinjeno na izgradnji sistema obrazovanja kadrova i stanovništva (1973).

221. O OBLICIMA OTPORA AGRESORU VAN ORUŽANIH SNAGA / Sava Čerečina, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 25, br. 4 (1973, juli/avgust); str. 68—76

Polemika sa člankom T. Mirkovića, koji je opet polemika sa pukovnikom Valjanom, koji je inicirao raspravu na ovu temu svojim tekstom u »Vojnom delu«, br. 6/72. Da bi obrazložio svoja neslaganja sa T. Mirkovićem, S. Čerečina u članku pokreće sledeća pitanja: nenaoružano stanovništvo i stalni sastav oružanih snaga; privremeno okupirana ili privremeno zaposednuta teritorija; Teritorijalne jedinice ili Teritorijalna odbrana; o oružanim dejstvima; o diverzijama i sabotažama; o civilnoj zaštiti; zbrinjavanje ranjenika i proizvodno-uslužne delatnosti.

222. NARODNA ODBRANA U NACRTU USTAVA SFRJ / Miloš Šumonja, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 25, br. 5 (1973, septembar/oktobar); str. 3—20

Ustavno-pravna određenost koncepcije ONO i DSZ u Nacrtu Ustava SFRJ. Odbrana — neotuđivo pravo radničke klase i svih naših naroda i narodnosti. Revolucionarni kontinuitet koncepcije ONO. Nacrt Ustava i osnovna načela sistema odbrane. Osnovi naše doktrine. Prava i dužnosti Federacije. Prava i dužnosti republika i pokrajina. Oružane snage SFRJ. Društveni status pripadnika oružanih snaga. Niko nema pravo da potpiše kapitulaciju. Nadležnosti Predsedništva SFRJ. Prava i dužnosti delegata. Doprinos jačanju sistema odbrane.

223. OPŠTENARODNA ODBRANA — TRAJAN INTERES RADNIČKE KLASE, NARODA I NARODNOSTI JUGOSLAVIJE / Mitja Ribičić. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 25, br. 6 (1973, novembar/decembar); str. 15—24

Obrađuju se društvena suština, klasni i politički karakter i sadržina koncepcije ONO i DSZ, koja predstavlja realizaciju marksističke ideje o naoružanom narodu u našim savremenim uslovima. Pored toga, autor ističe ogromne uspehe koje smo ostvarili u realizaciji koncepcije opštene narodne odbrane i društvene samozaštite.

224. OPŠTENARODNA ODBRANA JUGOSLAVIJE: Teorijski i praktični aspekt / *Nikola Ljubičić*, general armije. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 25, br. 6 (1973, novembar/decembar); str. 25—52

Osnovne karakteristike vojnog razvoja i razvoja vojnih doktrina posle drugog svetskog rata. Naš pogled na rat i mir. NOR — temelj konцепције ONO i DSZ. Stvaralački doprinos marksističkoj vojnoj teoriji: linija SKJ u organizaciji ONO. ONO kao sistem u razvoju. Podruštvljavanje odbrambenih poslova i politika nesvrstavanja kao faktor odvraćanja i odbrane. Osnovni cilj ONO. Krupni i značajni rezultati u razvoju i realizaciji koncepcije ONO. Neiscrpne razvojne mogućnosti opštena-rodne odbrane i društvene samozaštite.

225. ISKUSTVA SOCIJALISTIČKE REPUBLIKE MAKEDONIJE O RADU DRUŠTVENO-POLITIČKIH ZAJEDNICA U SPROVOĐENJU KONCEPCIJE OPŠTENARODNE ODBRANE / Dr Ksente Bogoev. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 25, br. 6 (1973, novembar/decembar); str. 81—85

Razmatra se proces realizacije opredeljenja koncepcije ONO i DSZ u konkretnim sistemskim, praktičnim rešenjima na teritoriji SR Makedonije.

226. NEKA ISKUSTVA U REALIZACIJI KONCEPCIJE OPŠTENARODNE ODBRANE U [SOCIJALISTIČKOJ] A[UTONOMNOJ] P[OKRAJINI] KOSOVO / *Mahmut Bakali*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 25, br. 6 (1973, novembar/decembar); str. 87—93

Realizacija koncepcije opštendarodne odbrane na teritoriji SAP Kosovo.

(Članak je u skraćenom obimu ponovo objavljen u »Vojnom delu«, br. 6/1978).

227. POLJOPRIVREDA U OPĆENARODNOJ ODBRANI / *Ivan Kuštrak*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 25, br. 6 (1973, novembar/decembar); str. 123—133

Procena uslova poljoprivredne proizvodnje u ratu. Komparativne prednosti pojedinih poljoprivrednih područja. Dogovor o razvoju poljoprivrede.

228. OSMATRAČKA SLUŽBA U DRUŠTVENO-POLITIČKOJ ZAJEDNICI I NJENA ULOGA U FUNKCIJI SLUŽBE IZVIDANJA, OBAVEŠTAVANJA I UZBUNJIVANJA / *Drago Breznik*, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 26, br. 1 (1974, januar/februar); str. 86—94

Problem osmatranja i obaveštavanja autor razmatra sa aspekta zadataka koje u tom domenu imaju društveno-političke zajednice i društvo uopšte i oružane snage.

229. KONCEPCIJA OPŠTENARODNE ODBRANE — REZULTATI I ZADACI / Stane Potočar, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 26, br. 2 (1974, mart/april); str. 5—26

Revolucionarni kontinuitet koncepcije ONO i DSZ. Dalja teorijska razrada koncepcije i doktrine. Ustavno i zakonodavno regulisanje poslova narodne odbrane. Usavršavanje organizacije i modernizacije oružanih snaga. Glavni pravci i domeni tehničke modernizacije. Zadaci u obuci i nastavi. Prednost idejno-političkog rada. Podruštvljavanje odbrane — trajan zadatak i prednost našeg sistema odbrane. Realno sagledavanje eventualnog rata. Osavremenjavanje i stvaralačka primena iskustva NOR-a u oružanoj borbi. Postignuti uspesi — garancija za dalje uspehe.

230. POZADINSKO OBEZBEDENJE: Neka iskustva i zapažanja sa vežbe »Kosovo 73« / Slobodan Radaković, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 26, br. 2 (1974, mart/april); str. 115—125

Iskustva i zapažanja o pozadinskom obezbeđenju oružanih snaga na vežbi »Kosovo 73«. Organizacija pozadinskog obezbeđenja oružanih snaga sa osloncem na teritoriju. Intendantsko obezbeđenje. Sanitetsko obezbeđenje.

231. O OSNOVNIM OBLICIMA OTPORA STANOVNIŠTVA / Petar Smolović, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 26, br. 2 (1974, mart/april); str. 126—141

O podeli i klasifikaciji oblika otpora stanovništva. Opšte napomene o oblicima otpora stanovništva. Oružani otpor. Moralno-politički i psihološki otpori. Ekonomski otpor. Otpor u oblasti kulture i prosvete. Pasivna rezistencija u uslovima ONOR-a. Civilna zaštita kao činilac otpora agresoru.

232. ODBRAMBENA SPOSOBNOST NAŠEG DRUŠTVA — GARANCIJA BEZBJEDNOSTI I DALJEG SAMOUPRAVNOG SOCIJALISTIČKOG RAZVITKA / Nikola Ljubičić, general armije. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 26, br. 4 (1974, jul/avgust); str. 11—17

Savezni sekretar za narodnu odbranu odslikao je međunarodnu situaciju, a potom je ukazao na sve oštiju trku u naoružavanju, što nas mora siliti da jačamo obrambenu moć društva. Analizirajući ovaj momenat, istakao je ogroman uspeh koji su postigle društveno-političke zajednice i drugi subjekti društva u jačanju sistema ONO. Posebno je istakao uspehe koje postižemo u modernizaciji oružanih snaga.

233. REZOLUCIJA DESETOG KONGRESA S[AVEZA] K[OMUNISTA] J[U-GOSLAVIJE]: zadaci Saveza komunista Jugoslavije u opštenarodnoj odbrani, bezbednosti i društvenoj samozaštiti. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 26, br. 4 (1974, jul/avgust); str. 18—24

Celovit integralni tekst Rezolucije X kongresa SKJ »Zadaci SKJ u ONO, bezbednosti i društvenoj samozaštiti«.

234. KONCEPCIJSKO-DOKTRINARNI STAVOVI I PRINCIPI RATNE VEŠTINE / *Milan Drobac*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 26, br. 4 (1974, jul/avgust); str. 38—51

Koncepcijsko-doktrinarni stavovi. Pojam doktrine ONO. Odnos konцепције i doktrine ONO. Koncepcijski stavovi. Doktrinarni stavovi. Principi ratne veštine. Zakonitost opštenarodnog rata: zavisnost konačnog ishoda rata od odnosa snaga; zavisnost mogućnosti otpočinjanja rata od mogućnosti odvraćanja. Zavisnost izolovane agresije od sve veće povezanosti savremenog sveta; zavisnost ishoda ONOR-a od mogućnosti njegovog pretvaranja u dugotrajni rat; odlučujuća uloga čoveka; maksimalno angažovanje ljudi u oružanoj borbi; povezanost faktora rata; povezanost različitih oblika borbe u ONOR-u.

235. RATNA MORNARICA I NAŠA ODBRANA NA JADRANSKOM MORU / *Branko Mamula*, admiral. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 26, br. 5 (1974, septembar/oktobar); str. 27—48

Skraćeni završni deo studije »Savremeni rat i mornarica«. Iskustva iz NOR-a u pogledu integracije snaga. Jedinstvo rukovođenja svim dejstvima na pomorskom vojištu. Gipkost organizacije, oblika i načina dejstva. Odbrana Visa. Iskustva iz završnih operacija. Neki aktuelni problemi realizacije doktrine ONO na Jadranu: vojnogeografski uslovi; uticaj Sredozemlja; osnovna obeležja dejstava na jadranskom pomorskom vojištu; oružana borba — glavni sadržaj i oblik ONO; snage odbrane na Jadranu; flota, obalska odbrana i jedinice KoV u odbrani obale.

236. STRATEGIJA OPŠTENARODNE ODBRANE / *Vlado Maričić*, general-major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 27, br. 1 (1975, januar/februar); str. 23—37

Mesto strategije u sistemu vojnih nauka. Odnos strategije prema operativi i taktici. Odnos strategije ONO i DSZ prema ostalim fundamentalnim i primenjenim društvenim i prirodnim naukama. Odnos doktrine i strategije: strategija i ratna doktrina; strategija i vojna doktrina. Podela strategije, njen predmet i sadržaj: strategija ONO; strategija oružane borbe.

237. O NEKIM ODBRAMBENIM PRIPREMAMA OPŠTINE NA PRIVREME-NO ZAPOSEDNUTOJ TERITORIJI / *Mihajlo Mihelić*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 27, br. 1 (1975, januar/februar); str. 47—60

Šta obuhvataju pripreme društva uopšte za ONOR. Opština kao subjekt društveno-političkog sistema i sistema ONO i DSZ. Pojam pri-

vremeno zaposednute teritorije. Vojne i političke pretpostavke. Prisustvo agresora na PZT. Uslovi za uspešno vođenje otpora na PZT opštine. Oblici otpora na PZT opštine.

238. OSNOVNE KARAKTERISTIKE SISTEMA RUKOVOĐENJA OPŠTENA-RODNOM ODBRANOM SFRJ / *Ivan Dolničar*, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 27, br. 2 (1975, mart/april); str. 29—50

Pojam i sadržaj rukovođenja, upravljanja i komandovanja. Društveni i politički činioci koji određuju sistem rukovođenja opštenarodnom odbranom. Bitne karakteristike sistema rukovođenja opštenarodnom odbranom. Opšti karakter sistema rukovođenja oružanim snagama i u oružanim snagama.

(Članak je u skraćenom obimu ponovo objavljen u »Vojnom delu«, br. 6/1978).

239. REZULTATI KOJI OBAVEZUJU / *Miloš Šumonja*, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 27, br. 4 (1975, jul/avgust); str. 5—24

Ocena X kongresa SKJ o postignutim rezultatima u jačanju odbrambene moći društva. Ocena složenosti i protivurečnosti odnosa u savremenom svetu. Jačanje uloge vojnog faktora u svetu. Strategija posrednog nastupanja. Uloga nesvrstanih i jačanje njihove odbrambene moći. Spremnost za odbranu kao garancija mira i bezbednosti naše zemlje. Socijalističko samoupravljanje — baza sistema ONO. Postignuti rezultati — solidna osnova za još brži razvoj. Priprema stanovništva i omladine za odbranu i zaštitu. Civilna zaštita. Podruštijevanje odbrane. Modernizacija sistema ONO i oružanih snaga. Karakter odnosa u oružanim snagama. Savremeni sistem obuke. Zadaci naučnoistraživačkog rada. Samozaštita kao aktuelni zadatak.

240. O NEKIM PITANJIMA OPŠTENARODNE ODBRANE U MJESNOJ ZAJEDNICI / *Boško Todorović*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 27, br. 6 (1975, novembar/decembar); str. 154—165

Uloga mesne zajednice (MZ) u našem društveno-političkom sistemu. Uloga mesne zajednice i ONO i DSZ. Organizacija oružane borbe u MZ. Oblici oružanog suprotstavljanja agresoru. Civilna zaštita u MZ. Uloga MZ u obezbeđenju funkcionsanja samoupravnog socijalističkog sistema u ratnim uslovima.

241. ŽELEZNICE U SISTEMU OPŠTENARODNE ODBRANE / *Milan Lah*, general-major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 28, br. 1 (1976, januar/februar); str. 34—50

Železnica kao jedna od najvitalnijih privrednih grana. Neki pokazatelji razvoja železnice u SFRJ od 1945 do 1975. godine. Organizacija rada na železnicama. Ratna organizacija na železnici. Neki problemi

organizacije Teritorijalne odbrane. Onesposobljavanje železničkih kapaciteta i objekata. Evakuacija, organizovanje mera i postupaka civilne zaštite. Upotreba rezervnih materijalnih sredstava.

242. POVEZIVANJE ORGANIZACIJA UDRUŽENOG RADA, RADNIH, INTERESNIH I MESNIH ZAJEDNICA NA PLANU NARODNE ODBRANE I DRUŠTVENE SAMOZAŠTITE PUTEM SAMOUPRAVNOG SPORAZUMEVANJA I DOGOVARANJA / *Milorad Bogdanović*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 28, br. 1 (1976, januar/februar); str. 72—84

Samoupravno sporazumevanje i dogovaranje kao metod društveno-ekonomskog i društveno-političkog povezivanja društvenih subjekata. Uloga mesne zajednice u obezbeđenju saradnje svih subjekata na njenoj teritoriji i ranije. Sadržaj sporazumevanja. Saradnja mesne zajednice sa OUR, SIZ-ovima, skupštinom opštine i drugim subjektima.

243. DRUŠTVENA SAMOZAŠTITA: Okrugli sto »Vojnog dela« / [Više autora]. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 28, br. 2 (1976, mart/april); str. 24—81

Redakcija časopisa »Vojno delo« organizovala je raspravu o društvenoj samozaštiti, u kojoj su učestvovali: Milisav Đurić Pavle, Milutin Damnjanović, Nikola Trbojević, pukovnici Milan Obradović, Mihajlo Mihelić, Simeon Bunčić, Dušan Vilić, dr Milivoje Levkov i Mihajlo Vučinić.

244. SAVEZ KOMUNISTA JUGOSLAVIJE U BORBI ZA OSTVARIVANJE OPŠTENARODNE ODBRANE / *Stane Dolanc*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 28, br. 3 (1976, maj/juni); str. 5—25

Prilog autora drugom dopunjrenom izdanju knjige »Opštenarodna odbrana u teoriji i praksi«. Članak obrađuje ova pitanja: idejno-političke osnove izgradivanja ONO; borba SKJ za dalji samoupravni preobražaj društva — osnova izgrađivanja ONO; SKJ u borbi za neposrednu izgradnju, razvoj i afirmaciju ONO. Bitne karakteristike ostvarenih rezulata u izgradnji ONO; aktuelni idejno-politički zadaci. SKJ na jačanju ONO; učvršćivanje vodeće idejne pozicije SKJ u ostvarivanju opštenarodne odbrane.

245. SAVEZ KOMUNISTA JUGOSLAVIJE U IZGRADNJI I JAČANJU OPŠTENARODNE ODBRANE I DRUŠTVENE SAMOZAŠTITE / *Ivan Kukoč*, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 28, br. 4 (1976, juli/avgust); str. 5—16

Opštenarodna odbrana i društvena samozaštita — značajni činioci daljeg socijalističkog samoupravnog preobražaja društva. ONO i DSZ na istim idejnim i političkim osnovama. Obaveze i zadaci SKJ u jačanju ONO i DSZ. Uloga radnog čoveka i građanina kao nosioca društvene samozaštite.

246. USTAVNI PRINCIP O NEPRIZNAVANJU OKUPACIJE I KAPITULACIJE / Boško Todorović, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 28, br. 5 (1976, septembar/oktobar); str. 79—88

Posledice okupacije i njena suština. Pojam okupacije u Ustavu SFRJ. Okupacija u Zakonu o narodnoj odbrani. Okupacija kao vojno-politička i pravna kategorija. Okupacija u Haškom pravilniku 1907. Neotudivo pravo na odbranu prema povelji UN. PZT kao nova kategorija koja nije sinonim ni zauzetoj ni okupiranoj teritoriji. Koncepcija i sistem ONO predviđaju vođenje oružane borbe i drugih oblika borbe i otpora u svim uslovima agresije — pa i kada je agresor ostvario izvesne prodore duž operativno-strategijskih pravaca. Oblici oružane borbe u našoj strategiji. Značaj planova odbrane koji se rade u DPZ. Polazne osnove planiranja funkcionisanja društveno-političkog sistema na PZT. Jačanje odbrambene svesti radnih ljudi i građana naše zemlje.

247. OBUKA ZA OPŠTENARODNU ODBRANU STRUKTURA VAN ORUŽANIH SNAGA / Tripo Vučinić, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 28, br. 6 (1976, novembar/decembar); str. 53—65

Struktura sistema obuke za ONO. Jedinstveni i celoviti sistem vaspitanja i obuke omladine. Cilj obuke i rezultati koji se postižu. Obuka kadra van oružanih snaga za ONO. Obuka jedinica i službi CZ. Obučavanje i ospozobljavanje posebne kategorije stanovništva.

248. PRIPREMA PRIOBALNOG POJASA ZA POZADINSKO OBEZBEĐENJE ORUŽANIH SNAGA / Petar Žonja, kapetan bojnog broda. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 2 (1977, mart/april); str. 86—107

Značaj obezbeđenja materijalnih uslova za vođenje rata. Koncepcionalno opredeljenje o obezbeđenju materijalnih prepostavki za vođenje rata i planovi DPZ. Uticaj opštih karakteristika savremenog rata na pozadinsko obezbeđenje. Osnove i načela sistema pozadinskog obezbeđenja u ratnim dejstvima. Vojno-geografske i ekonomski karakteristike zagorskog i otočnog dela našeg priobalnog pojasa. Mirnodopske pripreme za snabdevanje neborbenim potrebama.

249. ORUŽANA SNAGA — SAV NAROD / Stane Dolanc. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 3 (1977, maj/jun); str. 31—35

Diskusija autora na Konferenciji organizacije SK u JNA. Istakao je ogromne napore koje naše društvo ulaže u jačanje vlastite odbrambene moći, te da je, figurativno rečeno, svaki naš građanin vojnik — pripadnik oružanih snaga.

250. **SOCIJALISTIČKI SAVEZ U OPŠTENARODNOJ ODBRANI** / *Dušan Petrović Šane.* // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 4 (1977, jul/avgust); str. 17—26

Ideja opštenarodne odbrane i društvene samozaštite nikla je u revoluciji. ONO i DSZ — integralne funkcije samoupravnog društvenog sistema. JNA kao udarna snaga našeg odbrambenog sistema. Društveni smisao Titovog opredeljenja da se moramo pripremati tako da svaki građanin bude vojnik, a svaki vojnik građanin. Uspesi u ostvarivanju dugoročnog plana razvoja našeg odbrambenog sistema. Veliki uspesi u izgradnji sistema društvene samozaštite. Suzbijanje neprijateljske delatnosti. Orogomna uloga SSRNJ u podruštvljavanju odbrane i zaštite. Porast moralno-političke snage naše odbrane i uloga Socijalističkog saveza. Potreba jačanja društvene kontrole. Razvoj sistema informisanja građana i radnih ljudi. Posebna pažnja posvećuje se informisanju radnika na privremenom radu u inostranstvu. Širina platforme sa koje Socijalistički savez pristupa odbrambeno-samozaštitnoj problematici. Afirmacija Socijalističkog saveza kao širokog fronta organizovanih socijalističkih snaga u izgradnji opštenarodne odbrane i društvene samozaštite.

251. **ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE — NEPOSREDNI INTERES ODBRANE ZEMLJE** / *Nikola Ljubičić*, general armije. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 4 (1977, jul/avgust); str. 29—37

Izlaganje na savetovanju za zaštitu i unapređenje čovekove životne sredine, održanom u Kuparima 27. i 28. maja 1977. godine. Iсти су mere koje se preduzimaju u JNA za zaštitu i unapređenje životne sredine i značaj životne sredine za odbrambenu snagu društva.

252. **ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE OD ŠTETNOG DEJSTVA HEMIJSKIH I BIOLOŠKIH AGENSA** / *Dr Radojica Kljajić.* // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 4 (1977, jul/avgust); str. 38—49

Značaj zaštite životne sredine za rešavanje egzistencijalnih problema: ishrana, vodosnabdevanje i dr. Izvori i putevi zagađenja životne sredine hemijskim agensima. Sličnosti i razlike destruktivne i neracionalne primene hemijskih agensa. Sistem zaštite životne sredine i neka pitanja normativne regulative. Biološki agensi i zaštita životne sredine.

253. **ZDRAVSTVENE POSLEDICE DEGRADACIJE ČOVEKOVE SREDINE I NJIHOV UTICAJ NA ODBRAMBENU SPOSOBNOST DRUŠTVA** / *Dr Borivoj Vračarić*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 4 (1977, jul/avgust); str. 63—72

Uzroci degradacije i kontaminacije čovekove sredine i njene zdravstvene posledice. Primeri narušavanja i degradacije čovekove sredine u našim uslovima. Zagađenje vazduha. Zagađenje vode. Zaštita vodotokova i njen značaj za ONO. Zagađenje hrane i njegove posledice. Raznovrsnost zagađenja u komunalnoj sredini. Zagađenje radne sredine.

254. **ZAŠTITA ČOVEKOVE SREDINE — INTERES I SADRŽAJ NAŠE STRATEGIJE** / Mihajlo Vučinić, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 4 (1977, jul/avgust); str. 73—79

Ekološka kriza i njena suština. Problemi prevazilaženja ekološke krize. Vojnostrategijski značaj i dimenzija ekološke problematike: prostor i problemi njegovog uređenja i očuvanja od zagađenja; čuvanje šuma, parkova, zasada, ozelenjavanje ubranih sredina; zaštita i skupljanje vode; briga o rekama, savremena izgradnja naselja i uređenje gradova i saobraćajnica, itd. Uloga oružanih snaga u zaštiti životne sredine. Uloga zaštite čovekove sredine u očuvanju čoveka kao osnovnog faktora rata.

255. **ZAŠTITA PRIRODNE SREDINE JADRANA I OPŠTENARODNE ODBRANE** / Dr Milenko Tešić, kapetan bojnog broda. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 4 (1977, jul/avgust); str. 80—87

Zaštita morske mase i opštenarodna odbrana. Zaštita prirodne sredine primorja i ONO. Interesi ONO za očuvanje i stalno obogaćivanje biljnog i životinjskog sveta u primorju i na otocima. Zaštita vode za piće kao uslov opstanka u primorju. Uloga mesnih objekata (pećine, vrtače, uvale, jaruge), za život i otpor u primorju i na otocima.

256. **RAZVOJ VAZDUHOPLOVNO-TEORIJSKE MISLI I DOKTRINE UPO-TREBE R[ATNOG] V[AZDUHOPLOVSTVA] I P[ROTIV] V[AZDUŠNE] O[DBRANE] U OPŠTENARODNOJ ODBRANI** / Rade Suša, general-pot-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 4 (1977, jul/avgust); str. 88—95

Pojava aviona uvodi revolucije u sva područja teorije i prakse ratne veštine. Vazduhoplovne doktrine u drugom svetskom ratu i njihova praktična ratna provera. Osnovna ratna iskustva drugog svetskog rata u pogledu valjanosti vazduhoplovnih doktrina i odnos naše vazduhoplovne teorijske misli prema njima. Potreba izgradnje vlastite vazduhoplovne doktrine. Intenzivan razvoj naše vazduhoplovne teorije i doktrine od 1948. godine. Povezanost naše vazduhoplovne misli i naše strategije oružane borbe. Oblici oružane borbe i karakteristike borbe za prevlast u vazdušnom prostoru. Obeležja i principi naše vazduhoplovne teorije. Značaj aerodromske mreže i svih drugih objekata infrastrukture. Čovek

(pilot i pripadnik artiljerijsko-raketnih jedinica PVO) osnovni je faktor naše vazduhoplovne doktrine. Odnos naše vazduhoplovne doktrine prema vazduhoplovnoj tehnici.

(Članak je u skraćenom obimu ponovo objavljen u »Vojnom delu«, br. 6/1978).

257. RATNA MORNARICA I OSTALE SNAGE NA JADRANSKOM VOJIŠTU — BITAN ELEMENT BEZBJEDNOSTI ZEMLJE I ŠIREG REGIJONA SREDOZEMLJA / Josip Žužul, viceadmiral. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 5 (1977, septembar/oktobar); str. 59—63

Uloga Ratne mornarice na jadranskom pomorskom vojištu. Posebna strategijska uloga Jadrana za našu zemlju. Potreba modernizacije naših oružanih snaga i u tom sklopu Ratne mornarice. Veza Jugoslavije sa svetom preko Jadrana. 23% ukupnih državnih granica štiti Ratna mornarica.

258. DOKTRINA RATNE MORNARICE JE INTEGRALNI DEO JEDINSTVENE KONCEPCIJE I DOKTRINE OPŠTENARODNE ODBRANE / Ante Paić, kontraadmiral. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 5 (1977, septembar/oktobar); str. 73—75

Ukazuje se na doktrinu Ratne mornarice kao sastavni deo naše strategije oružane borbe i naše koncepcije ONO i DSZ, ali prilagođenu uslovima jadranskog pomorskog vojišta.

259. SAMOZAŠTITA KAO ZNAČAJAN ČINILAC BORBE PROTIV PROPAGANDNO-PSIHOLOŠKOG UTICAJA NEPRIJATELJA U ORUŽANIM SNAGAMA / Mirko Tomić, general-major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 5 (1977, septembar/oktobar); str 76—86

Sadržaj i težište samozaštite u odnosu na neprijateljsku propagandu. Neke bitne prepostavke uspešne borbe protiv neprijateljskih propagandnih uticaja u oružanim snagama. O ulozi i zadacima faktora samozaštite u oružanim snagama u borbi protiv neprijateljske propagande.

260. ULOGA I ZNAČAJ ZDRAVE I ČISTE VODE ZA OPŠTENARODNU ODBRANU / Dr Dušan Dukić. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 5 (1977, septembar/oktobar); str. 104—115

Resursi površinskih kopnenih voda. Bujične odlike naših reka. Bilans rečnih voda po klasama njihovog kvaliteta. Stanje i kvalitet voda u našim rekama i jezerima. Perspektive snabdevanja vodom do 1985. godine. Snabdevanje stanovništva vodom.

261. ULOGA I ZNAČAJ MIKROAKUMULACIJA ZA OPŠTENARODNU ODBRANU / Dr Slobodan Gavrilović. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 5 (1977, septembar/oktobar); str. 116—121

Štetne posledice bujica. Višenamenska svrha mikroakumulacije. Potreba preduzimanja širih akcija za stvaranje dokumentacije.

262. ULOGA I ZNAČAJ ŠUMA ZA OPŠTENARODNU ODBRANU / Dr Velizar Velašević, dr Milan Sapundžić. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 5 (1977, septembar/oktobar); str. 122—130

Neke karakteristike šumskog fonda u nas. Korisne funkcije šuma u opštenarodnoj odbrani: proizvodnja i njena uloga u privredi zemlje; zaštitna funkcija šuma; kulturna funkcija.

263. ŠUME SU IZVOR PRIRODNE HRANE U MIRU I RATU / Dr Perica Radmanović, dr Dušan Stanković. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 5 (1977, septembar/oktobar); str. 131—135

Ukazuje se na mogućnost korišćenja šumskih plodova i bilja za ishranu u miru i ratu.

264. SAMOUPRAVNI DRUŠTVENI ODNOSSI JAČAJU I ODBRAMBENU SNAGU NAŠEG DRUŠTVA / Nikola Ljubičić, general armije. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 30, br. 2 (1978, mart/april); str. 11—20

Govor prilikom primanja Povelje i Plakete »Crveni barjak samo-uprave« u Kragujevcu 15. 02. 1978. godine. Savezni sekretar je zahvalio na visokom priznanju i istakao njegov veliki značaj za sve pripadnike JNA kao narodne i revolucionarne vojske. Zatim je istakao doprinos naše NOB u pobedi nad fašizmom; ulogu druga Tita u svemu tome; karakter i društveno-klasnu suštinu oružanih snaga a posebno JNA; ubrzane pripreme agresivnih snaga za rat; zadaci na jačanju odbrambene moći društva i borbene gotovosti JNA.

265. ULOGA I GLAVNI PRAVCI AKCIJE SAVEZA KOMUNISTA U OPŠTENARODNOJ ODBRANI I DRUŠTVENOJ SAMOZAŠТИTI: iz osnovnih teza za pripremu stavova i dokumenata XI kongresa SKJ. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 30, br. 2 (1978, mart/april); str. 21—35

Članak je nastao na temelju »Osnovnih teza za pripremu stavova i dokumenata XI kongresa SKJ«. Sadrži rezime teza o opštenarodnoj odbrani i društvenoj samozaštiti, koji će služiti u radu XI kongresa po ovim pitanjima.

266. USKLADIŠENJE RATNIH MATERIJALNIH REZERVI / Petar Žonja, kapetan bojnog broda. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 30, br. 2 (1978, mart/april); str. 92—109

Značaj stvaranja materijalnih rezervi za vođenje rata. Uskladištenje materijalnih rezervi. Tajna skladišta. Uskladištenje zakopavanjem u zemlju i potapanjem u vodu. Razmeštaj i čuvanje materijalnih rezervi. Borbeno obezbeđenje.

267. KONTINUITET DRUŠTVENO-POLITIČKOG SISTEMA U BORBI U GRADOVIMA NA PRIVREMENO ZAPOSEDNUTOJ TERITORIJI / Milan Mali. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 30, br. 3 (1978, maj/jun); str. 121—138

Kontinuitet društveno-političkog sistema (DPS) — ustavna i društveno-politička osnova kontinuiteta. Borba za afirmaciju DPS socijalističkog samoupravljanja. Mogućnost prilagođavanja DPS promenama uslova u kojima sistem funkcioniše. Uloga SKJ u funkcionisanju DPS na privremeno zaposednutoj teritoriji.

268. ZBRINJAVANJE POVREĐENIH I OBOLELIH U GRADOVIMA NA PRIVREMENO ZAPOSEDNUTOJ TERITORIJI / Dr Đorđe Dragić, general-potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 30, br. 3 (1978, maj/jun); str. 139—147

Poteškoće i olakšavajuće okolnosti u zbrinjavanju povređenih i obolelih u gradovima na PZT. Varijante zbrinjavanja. Dalji tok lečenja povredenih i obolelih — način hospitalizacije.

269. ZNAČAJNI REZULTATI U IZGRADNJI I DALJEM JAČANJU OPŠTE-NARODNE ODBRANE I DRUŠTVENE SAMOZAŠTITE: Uvodno izlaganje u Komisiji za pitanja opštenarodne odbrane i društvene samozaštite. / Ivan Kukoč. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 30, br. 5 (1978, septembar/oktobar); str. 25—36

U uvodnom izlaganju ističu se glavna dostignuća u jačanju ONO i DSZ od X do XI kongresa i naredni zadaci SKJ u vezi sa tim i uopšte način i sadržaj ostvarivanja vodeće uloge SKJ u opštenarodnoj odbrani i društvenoj samozaštiti i u JNA.

270. ČVRST I JEDINSTVEN SISTEM OPŠTENARODNE ODBRANE I DRUŠTVENE SAMOZAŠTITE / Nikola Ljubičić. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 30, br. 5 (1978, septembar/oktobar); str. 37—45

Govor na XI kongresu. Ocena međunarodnih zbivanja sa gledišta delovanja vojnog faktora. Osnovne forme primene vojne sile i agresije u savremenim strategijskim koncepcijama. Neophodnost jačanja ONO i

DSZ i svih njenih komponenata u savremenim uslovima. Naš sistem ONO i DSZ temelji se na poverenju u radnog čoveka i doprinosi njegovoj punoj afirmaciji. Ocena uspeha u izgradnji sistema ONO i njegovih delova i naredni zadaci SKJ na tom planu.

271. SAMOUPRAVNO ORGANIZOVANA ODBRANA I ZAŠTITA OSNOVNIH ĆELIJA DRUŠTVA / *Franc Šetinc.* // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 30, br. 5 (1978, septembar/oktobar); str. 46—49

Na XI kongresu SKJ, autor ističe ulogu Socijalističkog saveza radnog naroda Jugoslavije u jačanju odbrambene moći društva. Kritikovao je praksu preteranog isticanja koordinirajuće, a zapostavljanja mobilizatorske uloge ove najmasovnije društveno-političke organizacije. Takođe je istakao široki demokratski karakter našeg odbrambeno-samozaštitnog sistema.

272. ODGOVORNOST S[AVEZA] K[OMUNISTA] J[UГOSLAVIJE] U PRIPREMI DRUŠTVA ZA ODBRANU / *Džemil Šarac.* // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 30, br. 5 (1978, septembar/oktobar); str. 50—56

Diskusija na XI kongresu SKJ. Autor je obradio način ostvarivanja vodeće uloge SKJ u pripremi društva za odbranu: u oblasti društveno-političkog, društveno-ekonomskog i sistema društvenih delatnosti, pripremi stanovništva i drugim aspektima odbrambeno-samozaštitnih prema društva.

273. ULOGA NAUKE U ODBRANI ZEMLJE / *Đuro Lončarević.* // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 30, br. 5 (1978, septembar/oktobar); str 61—65

Diskusija na XI kongresu SKJ. Potreba stalnog jačanja sistema ONO i DSZ. Odnos nauke prema odbrani zemlje u dokumentima SKJ i u našem Ustavu i zakonima. Značaj dokumenta »Osnove za naučnu politiku u SFRJ«. Sporost uključivanja nauke u razvoj odbrane i zadaci komunista.

274. ZNAČAJ POVEZIVANJA NAUKE I PRAKSE U SFERI OPŠTENARODNE ODBRANE / *Zlatko Rendulić.* // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 30, br. 5 (1978, septembar/oktobar); str. 66—69

Diskusija na XI kongresu SKJ. Autor pledira za tešnje povezivanje nauke i prakse jačanja ONO i za bolje usklađivanje fundamentalnih i primenjenih istraživanja.

275. JEDINSTVEN SISTEM ODBRANE I ZAŠTITE NA JADRANSKOM VOJIŠTU / *Branko Mamula, admiral.* // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 30, br. 6 (1978, novembar/decembar); str. 243—251

Titovi stavovi o značaju prostora na jadranskom vojištu. Složenost međunarodne situacije i potreba jačanja odbrane. Osnovna opredeljenja koncepcije odbrane na jadranskom prostoru. Uspesi koje smo postigli u oživotvorenju koncepcije ONO na jadranskom prostoru. Uloga brodogradnje u razvoju Ratne mornarice. Napor društva u daljnjoj izgradnji, pripremi i obučavanju oružanih snaga.

276. NAUČNI DOPRINOS RAZVOJU KONCEPCIJE OPŠTENARODNE OD-BRANE / *Stane Potočar*, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 1 (1979, januar/februar); str. 22—26

Istiće se doprinos Edvarda Kardelja u razradi i jačanju koncepcije ONO i DSZ. Pored Kardeljevog ogromnog praktičnog, svakodnevног angažovanja na ovom polju, značajna su i njegova teorijska dostignuća u ovoj oblasti, među kojima se izdvajaju »Socijalizam i rat« i »Politička i vojna strategija narodnooslobodilačkog ustanka i socijalističke revolucije u Jugoslaviji i Titova stvaralačka uloga u njenom koncipiranju i realizovanju«.

277. ZADACI U DALJOJ TEORIJSKOJ RAZRADI OPŠTENARODNE OD-BRANE I DRUŠTVENE SAMOZAŠTITE / *Nikola Ljubičić*, general armije. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 1 (1979, januar/fabruar); str. 34—38

Izlaganje povodom 30-godišnjice »Vojnog dela«. Savezni sekretar za narodnu odbranu je istakao ulogu i značaj »Vojnog dela« u razvoju naše vojne misli uopšte, u teorijskom oblikovanju koncepcije i doktrine ONO i DSZ. No, on je posebno istakao da je težišni zadatak časopisa izgradnja teorije ratne veštine, jer je on jedini časopis te vrste u zemlji. U realizaciji toga zadatka »Vojno delo« treba da se oslanja na visoke vojne škole i trupne komande.

278. KORJENI OBRAMBENE DOKTRINE I VANJSKE POLITIKE JUGOSLAVIJE / *Leo Mates*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 1 (1979, januar/februar); str. 46—50

Izlaganje na »Okruglom stolu« »Savremeni tokovi vojnoteorijske misli« koji je organizovalo »Vojno delo« 1978. godine. Razmatraju se međunarodni vojno-politički i međublokovski odnosi; naš položaj u tome i naše uporno i dosledno zalaganje za mir i naši napor na izgradnji sistema odbrane koji se temelji na vlastitim snagama.

279. OPŠTENARODNA ODBRANA U NAŠOJ POLITIČKOJ MISLI / *Vladimir Božović*, poručnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 1 (1979, januar/februar); str. 81—82

Izlaganje na »Okruglom stolu« »Savremeni tokovi vojnoteorijske misli« koji je organizovalo »Vojno delo«, povodom 30-godišnjice izlaženja. Razmatra se odnos politike odbrane prema politici i političkoj filozofiji društva i konstatiše njihova uzajamna povezanost i uslovljenost.

280. DRUŠTVENA ISHODIŠTA NAŠIH ISKUSTAVA IZ NOR-a [NARODNOOSLOBODILAČKOG RATA] I SADAŠNJE KONCEPCIJE OPŠTE-NARODNE ODBRANE / Dr Blažo Nikolovski, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 2 (1979, mart/april); str. 45—51

Izlaganje na »Okruglom stolu« »Savremeni tokovi vojnoteorijske misli« u »Vojnom delu« 1978. godine. Uloga vojne publicistike u izgradnji sistema ONO. O kontinuitetu revolucije i ONO se nedovoljno piše na stranicama »Vojnog dela«. Dijalektika političke i vojne strategije i oslanac na sopstvene snage naroda kao specifičnost našeg revolucionarnog preobražaja i naše odbrambene politike i doktrine. Opštenarodna odbrana — integralni deo političkog sistema socijalističkog samoupravljanja. Suština i interpretacija pojma — naoružani narod.

281. ULOGA POLJOPRIVREDNE MEHANIZACIJE U PRIPREMAMA ZA RAT / Sava Ličinić. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 2 (1979, mart/april); str. 61—65

Izlaganje na »Okruglom stolu« »Tokovi savremene vojnoteorijske misli« — u »Vojnom delu« 1978. godine. Značaj agroindustrijskog kompleksa za celokupni ekonomski razvoj zemlje. Značaj razvoja poljoprivredne mehanizacije za rat. Saradnja vojne nauke i drugih naučnih oblasti. Mogućnost primene poljoprivredne mehanizacije u pripremama za rat i u njegovom vođenju.

282. Dr Božidar Javorović: »DRUŠTVENO-EKONOMSKI ASPEKTI ULAGANJA U OPĆENARODNU ODBRANU / Dimitrije Baucal, Vuk Obrađović. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 2 (1979, mart/april); str. 123—126

Osvrt na knjigu dr Božidara Javorovića, koju je pod istim naslovom izdao Zavod za općenarodnu obranu i društvenu samozaštitu u Zagrebu.

283. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DELATNOST VISOKOG ŠKOLSTVA U OBLASTI OPŠTENARODNE ODBRANE / Dušan Lovrić. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 3 (1979, maj/jun); str. 126—130

Saopštenje na »Okruglom stolu« »Vojnog dela« o Tokovima savremene vojnoteorijske misli. Uloga visokog školstva u sistemu ONO: ospobljavanje studenata za obavljanje funkcije odbrane i zaštite; moguć-

nost angažovanja visokog školstva u naučnoistraživačkom radu u oblasti narodne odbrane. Osnovne postavke za naučnoistraživački rad u opšteno-narodnoj odbrani i društvenoj samozaštiti.

284. VOJNO-POLITIČKA I STRATEGIJSKA MISAO I DELO EDVARDA KARDELJA: Okrugli sto »Vojnog dela«. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 5 (1979, septembar/oktobar); str. 5—9

Redakcija »Vojnog dela« organizovala je raspravu o vojnoteorijskom stvaralaštvu Edvarda Kardelja. U ovom broju objavljeni su prilozi Mitje Ribičića, dr Jovana Đorđevića, dr Antona Vratuše, general-pukovnika: Nikole Pejnovića i Ivana Dolničara, general-potpukovnika: Dušana Dozeta i Fabijana Trga, dr Aleksandra Fire, dr Dušana Bilandžića, dr Nemanje Božića i pukovnika Mensura Ibrahimovića, Zdravka Klanjščeka i Mihajla Vučinića.

285. MARKSISTIČKA ANALIZA STRATEGIJE REVOLUCIJE / *Mitja Ribičić*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 5 (1979, septembar/oktobar); str. 9—18

Sa Simpozijuma o delu E. Kardelja. Kardelj je zajedno sa Titom, dao marksističku političku analizu strategije i taktike socijalističke revolucije: zašto je KPJ izgrađivala zakon strategije; u čemu je bila njena snaga; šta je od toga praktično potvrđeno a šta nije; način izgradnje čitave koncepcije NOR-a i revolucije; tri faze stvaranja i izgradnje JNA. Kardeljevo shvatanje odbrambene politike kao komponente političkog sistema i kao pokreta masa. Značaj Kardeljevog metoda izučavanja istorijskih iskustava. Uticaj Kardelja na izgradnju vojnih kadrova u Sloveniji. Plodna publicistička i teorijska delatnost. Vera u narodne mase kao bitna prepostavka Kardeljeve strategijske misli i dela. Kardeljeva neposredna praktična aktivnost na stvaranju oružanih snaga i usmeravanju oružanih snaga i usmeravanju aktivista i rukovodilaca pokreta.

286. KARDELJEVE IDEJE O OPŠTENARODNOJ ODBRANI I DRUŠTVENOJ SAMOZAŠТИ / *Jovan Đorđević*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 5 (1979, septembar/oktobar); str. 19—23

Sa Simpozijuma o Kardelju. Kardeljeva dela koja se izričito odnose na tematiku ONO. Kardeljevo shvatanje koncepcije ONO i DSZ kao organske funkcije društveno-političkog sistema. Kritičnost i motivaciona snaga Kardeljeve strategijske misli. Kardeljev koncept vojne organizacije u socijalizmu. Kardeljevo shvatanje društvene samozaštite kao lične i zajedničke odgovornosti. Kardeljevo nastojanje da u nove Ustave uvede odredbe o opštendarodnoj odbrani i društvenoj samozaštiti.

287. POLITIKA NESVRSTAVANJA I OPŠTENARODNA ODBRANA / *Anton Vratuša*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 5 (1979, septembar/oktobar); str. 23—28

Sa Simpozijuma o delu E. Kardelja. Problemi bezbednosti i samo-odbrane kao integralne politike nesvrstavanja. Kako da se stigne do nezavisnosti i kako da se ona očuva u kontekstu svetske antiimperijalističke revolucije naroda — dva bitna pitanja Kardeljeve strategijske misli. Bitni principi Kardeljevog poimanja političkog suvereniteta; oslanjanje na sopstvene snage naoružanog naroda. Snaga narodnih masa — omiljena Kardeljeva maksima. Kardeljevo uključivanje pokreta i politike nesvrstavanja u koncept klasne borbe u savremenim uslovima. Kardeljevo zalaganje za koncept aktivne i miroljubive koegzistencije, za samoupravne društvene odnose i za ravnopravnost naroda i narodnosti SFRJ. Kardeljeva svestrana ocena našeg sveukupnog razvoja.

288. SVETSKA ANTIIMPERIJALISTIČKA REVOLUCIJA NARODA I OPŠTENARODNA ODBRANA / Dušan Dozet. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 5 (1979, septembar/oktobar); str. 41—45

Sa Simpozijuma o E. Kardelju. Antiimperijalistička svetska revolucija naroda — uslovi i karakteristike NOR-a u kontekstu antiimperijalističke revolucije. Povezanost opštenarodne odbrane sa svetskom antiimperijalističkom revolucijom. Savremeni, novi tip naoružanog naroda kao proizvod antiimperijalističke revolucije. Kardeljevo zalaganje za široku antifašističku platformu borbe u NOR-u. Uzajamno delovanje spoljnih i unutrašnjih faktora u teoriji E. Kardelja.

289. KARDELJEVO STVARALAŠTVO — OSNOV ZA DALJA NAUČNA ISTRAŽIVANJA / Aleksandar Fira. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 5 (1979, septembar/oktobar); str. 45—48

Sa Simpozijuma o E. Kardelju. Istiće se jedinstvenost istorijskog ishodišta socijalističkog samoupravljanja, opštenarodne odbrane i društvene samozaštite, njihov povezani ali protivurečni razvoj. Kardeljeva izuzetna zasluga za podruštvljavanje ONO i DSZ i izgradnju takvog odbrambenog koncepta u kome je svaki subjekt društva istovremeno i subjekt odbrane i zaštite.

290. TEORETIČAR I PRAKTIČAR / Ivan Dolničar. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 5 (1979, septembar/oktobar); str. 52—55

Sa Simpozijuma o E. Kardelju. Teoretičar i praktičar opštenarodne odbrane. Kardeljevo celovito stanovište u opštenarodnoj odbrani i društvenoj samozaštiti kao dvema društvenim funkcijama.

291. Milan Vučinić: »UVOD U SISTEM NARODNE ODBRANE SFRJ« / Ivo Matović. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 5 (1979, septembar/oktobar); str. 180—184

Osvrt na knjigu pukovnika dr Milana Vučinića, koju je pod istim naslovom objavio Vojnoizdavački zavod 1978. godine.

292. ZNAČAJ KARDELJEVOG STVARALAŠTVA U OBLASTI NACIONALNOG PITANJA ZA JAČANJE ODBRAMBENE I ZAŠITNE SPOSOBNOSTI NAŠEG DRUŠTVA / Dr Blažo Nikolovski, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 32, br. 1—2 (1980, januar/april); str. 38—57

Kardeljevo bavljenje nacionalnim pitanjima. U susret velikim događajima. Nacionalno i socijalno oslobođenje — suština NOR-a i revolucije. Snaga odbrane se nalazi u jedinstvu i ravnopravnosti naših naroda i narodnosti.

293. ZADACI U DALJOJ TEORIJSKOJ RAZRADI KONCEPCIJE OPŠTE-NARODNE ODBRANE I DRUŠTVENE SAMOZAŠTITE / Radovan Radić, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 32, br. 1—2 (1980, januar/april); str. 65—76

Teorijske implikacije stavova naših najviših vojnih rukovodilaca iskazanih u javnim istupima krajem 1979. godine. Vojni faktor u savremenom svetu. Konceptacija ONO i DSZ sastavni je deo našeg mišljenja i delovanja. Opštenarodni odbrambeni rat je sinteza oružane borbe i svih drugih oblika borbe i otpora. Za još odlučnije i originalnije prodore u razvoju naše ratne veštine. Izgradnja teorije ratne veštine; zadaci ospobljavanja starešina i jedinica oružanih snaga.

294. KARDELJEVA VOJNA MISAO / Rahmija Kadenić, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 32, br. 1—2 (1980, januar/april); str. 157—173

Osvrt na knjigu Edvarda Kardelja »Revolucija i vojna misao«, koju je objavio Vojnoizdavački zavod 1979. godine.

295. DRUŠTVENA SAMOZAŠTITA I OPŠTENARODNA ODBRANA ČINE JEDINSTVO BEZBEDNOSTI SFRJ / Dr Miodrag Šakić. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 32, br. 4 (1980, jul/avgust); str. 32—47

Rezolucija XI kongresa o zadacima SKJ u razvoju i jačanju ONO i DSZ. Jedinstvenost ONO i DSZ. Neka neprihvatljiva gledišta izložena u udžbeniku »Opštenarodna odbrana i društvena samozaštita SFRJ« — II deo, o sistemu ONO i DSZ i o odnosu ove dve njegove podfunkcije. Pojam bezbednosti SFRJ u nauci. Podruštvljavanje odbrambeno-samozaštitne funkcije i jedinstvenost sistema bezbednosti. Agresija i ugrožavanje bezbednosti SFRJ u savremenim uslovima. Jedinstvo i nedeljivost funkcije u sistemu ONO i DSZ. Institucionalni elementi sistema. Snage sistema opštenarodne odbrane i društvene samozaštite.

296. METODOLOŠKI PRILAZ PLANIRANJU RAZVOJA SISTEMA OPŠTE-NARODNE ODBRANE / Dr Dušan Lovrić. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 32, br. 4 (1980, jul/avgust); str. 48—66

Potreba i značaj planiranja. Pretpostavke planiranja i osnovni stavaovi o planiranju kao funkciji. Planiranje razvoja. Utvrđivanje koncepcije i politike odbrane. Analiza dosadašnjeg razvoja, prikupljanje i obrađa informacija za planiranje razvoja. Utvrđivanje ciljeva i zadataka dugoročnog razvoja. Operativna razrada plana razvoja. Praćenje toka realizacije plana razvoja i analiza ostvarenih rezultata razvoja.

297. Mjesna zajednica u sistemu opštendarodne odbrane — suština i forma / Boško Todorović, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 32, br. 4 (1980, jul/avgust); str. 128—134

Osvrt na knjigu Milana Dakića »Mjesna zajednica u sistemu opštendarodne odbrane s posebnim osvrtom na primorski pojas« koju je izdalo Sveučilište u Rijeci 1979. godine.

298. Grupa autora: »Ishrana u prirodi« / Đorđe Ž. Jovanović. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 32, br. 4 (1980, jul/avgust); str. 135—138

Osvrt na drugo izdanje knjige »Ishrana u prirodi« u izdanju Vojno-izdavačkog zavoda i »Narodne knjige« 1977. iz Beograda.

299. Savez komunista Jugoslavije i opštendarodna odbrana i društvena samozaštita / Stevo Ilić, general-potpukovnik, Franjo Feldi, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 32, br. 6 (1980, novembar/decembar); str. 23—38

Složenost odbrane — tekovina revolucije u savremenim međunarodnim odnosima. Značaj oružane borbe u odbrambenim doktrinama nezavisnih zemalja. Odnos revolucionarne partije prema odbrambenom organizovanju i izgradnji oružanih snaga. Koreni koncepcije opštendarodne odbrane i društvene samozaštite u NOR-u i uloga KPJ u tome. Društveni i klasni karakter oružanih snaga, a posebno JNA. Proces podruštvljavanja odbrane. Komitet ONO i DSZ — struktura i uloga. Uloga SKJ u jačanju opštendarodne odbrane i društvene samozaštite.

300. Opštendarodni odbrambeni rat — jedini je rat koji bismo vodili / Stevo Ilić, general-potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 32, br. 6 (1980, novembar/decembar); str. 48—50

Jugoslavija će i sa vojnотехнолошког i sa društveno-političkog stanovašta voditi isključivo opštendarodni odbrambeni rat. Shodno ovome, agresiju na SFRJ treba klasifikovati prema cilju: na agresiju sa radikalnim i sa ograničenim ciljem. Načine suprotstavljanja različitim vrstama agresije treba nazvati oblicima oružane borbe. Autor se založio za uvođenje novog oblika suprotstavljanja agresiji, a to je društvena samozaštita od specijalnog rata u miru i ratu.

301. O VRSTAMA AGRESIJE / *Dušan Dozet*, general-potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 32, br. 6 (1980, novembar/decembar); str. 50—53

Značaj rasprave o mogućim vrstama agresije. Problem definisanja agresije. Vrsta ratova i vrste agresije nisu pitanja istovetnog smisla i sadržaja, pa ih treba razgraničiti. Vrste agresije koje je moguće očekivati. Kriterijum razvrstavanja agresije.

302. POIMANJE AGRESIJE U ŠIREM SMISLU / *Asim Hodžić*, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 32, br. 6 (1980, novembar/decembar); str. 53—55

Razmatraju se dve vrste agresije u savremenim uslovima i to: posredna agresija u okviru specijalnog rata i njegovih raznorodnih modaliteta i oružana agresija. Autor se založio da ove dve vrste agresija budu kriterijum za klasifikaciju ratova. U tom slučaju imali bismo posredni (specijalni) rat i direktni (oružani) rat.

303. BLOKOVSKA I NAŠA KLASIFIKACIJA AGRESIJE I RATA / *Mihajlo Vučinić*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 32, br. 6 (1980, novembar/decembar); str. 56—58

Izlaže se kako smo u našoj teoriji nekritički prihvatali stranu klasifikaciju ratova na svetski i lokalni, odnosno ograničeni. U ovoj podeli ima ideoološkog i blokovskog, pa mi to ne bi trebalo da prihvatimo. Autor se zalaže za potpunije definisanje agresije, koje bi, pored ciljeva, uključivalo i uslove, prostor, sredstva i dr. kriterijume razvrstavanja.

304. PRISTUP VRSTAMA AGRESIJE / *Žarko Šotra*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 32, br. 6 (1980, novembar/decembar); str. 58—63

Postavlja se pitanje da li nas može zadovoljiti stanovište po kome se agresija deli na agresiju u lokalnom i svetskom ratu ili moramo uvesti još neke momente. Autor predlaže da to budu ciljevi, način izvršavanja i različiti modaliteti snaga i sredstava. Istraživati stalno nove mogućnosti agresivnog ponašanja supersila i vojnih blokova.

305. OBLIK RATA I ORUŽANE BORBE / *Nikola Pejnović*, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 32, br. 6 (1980, novembar/decembar); str. 64—73

Modeli vojnog organizovanja. Iсторијска искуства из наше револуције у погледу стратешке употребе оруžаних снага. Различите интерпретације војних искустава NOR-а и његовог војног облика. Magistralni pravci vojnog razvoja u svetu: dramatična koncentracija vojne моћи, razvoj nu-

klearnih borbenih sredstava svih dimenzija i moći; diverzifikacija vojne noći. Argumenti u prilog i protiv klasifikacije oblika oružane borbe na frontalni, kombinovani i partizanski. Autor predlaže da se u strategiju uvede »frontalno-partizanski« oblik oružane borbe kao primereniji našoj strategijskoj koncepciji i jedinstvenom tipu rata (ONOR-u).

306. OSTVARIVANJE STAVOVA XI KONGRESA S[AVEZA] K[OMUNISTA] J[UGOSLAVIJE] O RAZVOJU SISTEMA OPŠTENARODNE ODBRANE I DRUŠTVENE SAMOZAŠTITE I JAČANJU ODBRAMBENE SNAGE NAŠEG DRUŠTVA: Izlaganje na 17. sednici Centralnog komiteta SKJ, 26. februara 1981. godine / *Nikola Ljubičić*, general armije. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 1 (1981, januar/februar); str. 7—26

Razvoj međunarodnih odnosa i njihov uticaj na odbrambeno organizovanje našeg društva. Podruštvljena odbrana i zaštita je jedinstvena funkcija društva. Dosledno ostvarivanje koncepcije naoružanog naroda. Koncepcija ONO i DSZ je koncepcija mira. Dalje organizaciono i borbeno osposobljavanje i jačanje oružanih snaga — naš neposredni zadatak.

307. BAZA DRUŠTVA JE POKRETAČKA SNAGA PODRUŠTVLJAVANJA ODBRANE I ZAŠTITE / *Dr Milan Mali*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 1 (1981, januar/februar); str. 70—83

Smisao i sadržaj priprema za ONO. Podruštvljavanje je izraz novog karaktera odbrambene koncepcije uslovljenog socijalističkim samoupravljanjem. Baza društva opredeljuje karakter podruštvljavanja i snagu odbrambenog sistema. Neka obeležja naše doktrine i koncepcije ONO i DSZ u vezi sa bazom društva.

308. VOJNA PUBLICISTIKA TREBA DA ODRAŽAVA JEDINSTVO TEORIJE I PRAKSE U OBLASTI OPŠTENARODNE ODBRANE I DRUŠTVENE SAMOZAŠTITE / *Branko Mamula*, admirал. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 1 (1981, januar/februar); str. 132—139

Izlaganje admirala Mamule na redovnoj godišnjoj sednici Saveta i Redakcijskog odbora časopisa »Vojno delo«, koja je održana 19. januara 1981. godine u Domu JNA u Beogradu.

309. ŽENE U SISTEMU OPŠTENARODNE ODBRANE I DRUŠTVENE SAMOZAŠTITE / *Rade Suša*, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 2 (1981, mart/april); str. 45—58

Sistem ONO i DSZ — stvar svakog građanina i radnog čoveka naše zemlje. Iskustva NOR-a u pogledu uključivanja žena. Položaj žena u

sistemu ONO i DZS kao posledice njenog društvenog položaja. Pripremanje i osposobljavanje žena za odbranu i zaštitu. Pripremanje žena za oružanu borbu.

310. PRIPREME ORGANIZACIJE UDRUŽENOG RADA ZA ODBRANU: definisanje i podela zadataka na podsisteme poslovног sistema / Dr Dušan Lovrić. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 2 (1981, mart/april); str. 110—123

Osnovni zadaci OUR u sistemu ONO. Raščlanjavanje osnovnih odbrambenih zadataka koji se izvršavaju u mirnodopskim uslovima. Podela odbrambenih zadataka između podsistema poslovног sistema.

311. NAŠ SISTEM ODBRANE GARANTIRA SLOBODU I INTEGRITET TITOVE JUGOSLAVIJE / Branko Mamula, admirал. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 6 (1981, novembar/decembar); str. 31—47

Slika savremenog sveta i jačanje naše odbrambene moći. Stvaranje i stasanje naših oružanih snaga u NOR-u i revoluciji. Stvaranje mirnodopske armije nove Jugoslavije. Klasni i narodni karakter naših oružanih snaga. Titova konцепција ONO i DSZ — oživotvorenje Marksove ideje o naoružanom narodu. JNA — udarni deo i zajednička oružana sila naših naroda i narodnosti. Teritorijalna odbrana — mnogomilionska armija branilaca socijalističkog samoupravnog društva. Naše oružane snage danas i perspektive njihovog daljeg razvoja.

312. HEROJSKA ARMIIJA — SLAVNA POSTIGNUĆA: Uz srdačne čestitke povodom 40-godišnjice osnutka Jugoslovenske narodne armije / Geng Biao; sa kineskog preveo Branko Merlin. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 6 (1981, novembar/decembar); str. 125—132

Prigodan članak potpredsednika vlade i ministra odbrane Narodne Republike Kine Geng Biao, povodom 40-godišnjice ustanka i revolucije naroda i narodnosti Jugoslavije.

313. OSNOVNI ČINIOCI MORALNE SNAGE OPŠTENARODNE ODBRANE I DRUŠTVENE SAMOZAŠТИTE I ZADACI SUBJEKTIVNIH SNAGA U NJIHOVOM IZGRAĐIVANJU / Bogdan Knežević, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 34, br. 2 (1982, mart/april); str. 77—89

Pojam i značaj moralne snage: moral društva; moral armije; moralno-politički-ljudski faktor. Neki činioци moralne snage: društveni, psihofizički i prirodni činioci. Zadaci subjekta društva i ONO i DSZ u izgrađivanju i održavanju moralne snage.

314. KOMITETI OPŠTENARODNE ODBRANE I DRUŠTVENE SAMOZAŠTITE U SISTEMU RUKOVOĐENJA ODBRANOM I ZAŠТИTOM / *Simeon Bunčić*, general-major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 34, br. 3 (1982, maj/jun); str. 90—105

Položaj i uloga komiteta u sistemu rukovođenja ONO i DSZ. Međusobni odnosi komiteta i drugih organa rukovođenja.

315. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA U SISTEMU OPŠTENARODNE ODBRANE I DRUŠTVENE SAMOZAŠTITE / *Dr Aleksandar Radić*, general-major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 34, br. 3 (1982, maj/jun); str. 106—112

Opšta ugroženost zdravlja ljudi u ratu. Očekivanja u pogledu razaranja komunalnih objekata. Potreba integracije zdravstvene zaštite. Uloga i zadaci sanitetske službe oružanih snaga. Uloga zdravstvene zaštite u podizanju psihofizičke kondicije i nivoa znanja ljudi. Bitne osobine integrisane zdravstvene zaštite.

316. ZADACI SAVEZA KOMUNISTA JUGOSLAVIJE U RAZVOJU I JАČANJU OPŠTENARODNE ODBRANE I DRUŠTVENE SAMOZAŠTITE: (Deo iz Rezolucije: Uloga i zadaci SKJ u borbi za razvoj socijalističkog samoupravljanja i za materijalni i društveni napredak zemlje). // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 34, br. 4 (1982, jul/avgust); str. 19—25

Međunarodni vojno-politički odnosi i njihovo stalno pogoršavanje. Izgrađivanje ONO i DSZ na najširoj društvenoj osnovi. Pronalaziti nove forme i puteve podruštvljavanja odbrambeno-samozaštitnih poslova. Unapređivanje sistema rukovođenja opštenarodnom odbranom i društvenom samozaštitom. Brže i svestranije samozaštitno organizovanje subjekata društva. Daljnja svestrana modernizacija oružanih snaga. Odgovarajuća kadrovska popuna oružanih snaga iz redova pripadnika svih naroda i narodnosti naše zemlje. Svestrano ospozobljavanje radnih ljudi i građana naše zemlje. Brže i efikasnije rešavanje svih pitanja od kojih zavisi funkcionsanje društveno-političkog i društveno-ekonomskog sistema.

317. BEZBJEDNOST NAŠE ZEMLJE NE ZAVISI OD NAMJERA POTENCIJALNIH PROTIVNIKA VEĆ OD NAŠEG USPJEŠNOG RAZVOJA, OD JEDINSTVA NAŠIH NARODA I NARODNOSTI I BORBENE SPOSOBNOSTI NAŠIH ORUŽANIH SNAGA / *Branko Mamula*, admirал. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 34, br. 4 (1982, jul/avgust); str. 26—35

Diskusija saveznog sekretara za narodnu odbranu admirala Branka Mamule na XII kongresu Saveza komunista Jugoslavije.

318. JUGOSLOVENSKA NARODNA ARMIJA DANAS PREDSTAVLJA SAVREMENU ORUŽANU SNAGU KOJA JE SPOSOBNA DA IZVRŠAVA I NAJSLOŽENIJE ZADATKE / Petar Gračanin, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 34, br. 4 (1982, jul/avgust); str. 36—41

Diskusija načelnika Generalštaba JNA general-pukovnika Petra Gračanina na XII kongresu Saveza komunista Jugoslavije.

319. NAUKA — ČINILAC ODBRAMBENE MOĆI DRUŠTVA / Avgust Vrtar, general-major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 34, br. 4 (1982, jul/avgust); str. 42—46

Diskusija predsednika Saveta za naučni rad u oružanim snagama general-majora Avgusta Vrtara na XII kongresu Saveza komunista Jugoslavije.

320. PRILOG SHVATANJU POJMOVA »OPŠTENARODNA ODBRANA« I »DRUŠTVENA SAMOZAŠTITA« / Ilija Nikezić, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 34, br. 4 (1982, jul/avgust); str. 65—76

Analiza značenja termina »opštenarodna odbrana« i »društvena samozaštita«. Sadržaj opštenarodne odbrane i društvene samozaštite. Konceptacija i doktrina ONO i DSZ. Izvori i razvoj koncepcije ONO i DSZ. Strategija opštenarodne odbrane i društvene samozaštite.

321. MORNARICA NARODNOOSLOBODILAČKE VOJSKE JUGOSLAVIJE PREDSTAVLJALA JE ZNAČAJNU SNAGU UKUPNE POLITIČKE I Vojne STRATEGIJE NAŠEG NOR-a [NARODNOOSLOBODILAČKOG RATA] I REVOLUCIJE / Branko Mamula, admirал. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 34, br. 5 (1982, septembar/oktobar); str. 5—15

Govor saveznog sekretara za narodnu odbranu admirala Branka Mamule u Podgori, 10. septembra 1982. godine, povodom 40-godišnjice stvaranja i razvoja Ratne mornarice, pomorstva i rečnog brodarstva SFRJ.

322. KONCEPCIJSKO-DOKTRINARNI ASPEKTI RAZVOJA RATNE MORNARICE JNA / Veljko Dokmanović, viceadmiral. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 34, br. 5 (1982, septembar/oktobar); str. 16—27

Razvoj Ratne mornarice u NOU-u. Posleratni razvoj i izgradnja Ratne mornarice. Osnovi koncepcije i doktrine upotrebe snaga Ratne mornarice. Izgradnja savremene RM. Uticaj spoljnih i unutrašnjih faktora na izgradnju RM. Obuka i školovanje kadrova RM. Razvoj proizvodnih i naučnih kapaciteta. Izgradnja infrastrukture za potrebe Ratne mornarice.

323. RAZVOJ OPŠTENARODNE ODBRANE U USLOVIMA OSTVARIVANJA POLITIKE EKONOMSKE STABILIZACIJE / Dr Nikola Čubra, general-major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 34, br. 5 (1982, septembar/oktobar); str. 28—46

Suština politike ekonomske stabilizacije i do sada postignuti rezultati. Osnovni principi ostvarivanja politike ekonomske stabilizacije. Međuzavisnost ekonomike i odbrane s posebnim osvrtom na naš dosadašnji razvoj. Mere i aktivnosti oružanih snaga u ostvarivanju politike ekonomske stabilizacije.

324. NEKI ASPEKTI PRIPREME PRIVREDNIH DELATNOSTI ZA FUNKCIONISANJE U RATU / Dr Lazo Antić. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 35, br. 3 (1983, maj/juni); str. 119—128

Značaj pripreme privrednih delatnosti za njihovo efikasno funkcionisanje u ratu. Pripreme privrednih delatnosti razmatraju se odvojeno po privrednim granama, koje su od naročitog značaja za ONO: poljoprivreda, industrija, zanatstvo, trgovina i saobraćaj.

325. TERITORIJALNA ODBRANA / Mirko Simić, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 8, br. 4—5 (1956 april/maj); str. 29—38

Potreba širih teorijskih razmatranja ovog pitanja. Teritorijalna odbrana u prvom i drugom svetskom ratu. Savremena borbena sredstva i organizacija Teritorijalne odbrane: mogućnost velikih razaranja podrazumeva opsežne mere za zaštitu i odbranu stanovništva teritorije i objekata; pojavljuju se nova do sada nepoznata napadna sredstva; pojava novih sredstava ukida granicu između fronta i pozadine, pa pozadina dobija na značaju; agresor će nastojati da slomi duh otpora masa, dezorganizuje pozadinu i ohrabri »petu kolonu«. Budući rat će biti totalan, pa će branilac morati da objedinjava sve materijalne, fizičke i umne snage svoga naroda u odbrani protiv agresije. Potreba svestranih priprema i mobilizacije svih potencijala zemlje. Pripreme moraju biti sastavni deo redovne radne delatnosti — i teći uporedo sa njom. Klasna suština pojma Teritorijalne odbrane. Povezivanje operativne i teritorijalne funkcije. Teritorijalna odbrana podrazumeva takvu organizaciju teritorijalne vojne uprave, koja je sposobna da u miru pripremi, a u ratu objedini, sve elemente odbrambene moći zemlje tako da bude osloanc operativnih snaga i funkcionisanja društveno-političkog sistema u ratu.

326. O BORBENOJ UPOTREBI JEDINICA TERITORIJALNE ODBRANE U ODBRAMBENIM ZONAMA / Sava Čerećina, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 21, br. 4 (1969, juli/avgust); str. 110—118

Članak je nastavak diskusije o koncepciji ONO. Autor je obradio ova pitanja: specifičnost organizacije TO; uloga TO u zonama dejstva; komandovanje i usklađivanje borbenih dejstava jedinica JNA i TO; način angažovanja jedinica TO u borbi i njihovi zadaci.

327. TERITORIJALNA ODBRANA: [Rasprava o temi »Teritorijalna odbrana u sistemu opštenarodne odbrane«] / [Više autora]. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 22, br. 1 (1970, januar/februar); str. 12—74

U raspravi su učestvovali: general-pukovnik Rajko Tanasković, general-potpukovnik u penziji Marko Peričin-Kamenjar, general-potpukovnici Velimir Knežević i Petar Pepeljugovski, general-majori: Bojan Polak, Mirko Novović i Stevo Ilić, pukovnici: Krsto Grozdanić, Đorđe Bogunović, Stevo Vučnović, Radko Kovačić i Mihajlo Vučinić, potpukovnici: dr Milan Vučinić i Dušan Smoljević.

328. POVODOM SIMPOZIJUMA O TERITORIJALNOJ ODBRANI / [uredništvo časopisa »Vojno delo«]. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 22, br. 4 (1970, juli/avgust); str. 13—17

Informacija o simpozijumu održanom u Beogradu od 13. do 15. maja 1970. godine na temu: »Teritorijalna odbrana u sistemu opštenarodne odbrane«, kome je prisustvovalo oko 500 stručnjaka iz građanstva i JNA, i podneta su 103 naučna i stručna rada.

329. TERITORIJALNE SNAGE NA JADRANSKOM POMORSKOM VOJIŠTU / Andelko Kalpić, kapetan bojnog broda. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 23, br. 1 (1971, januar/februar); str. 66—80

Operativna uloga i mesto teritorijalnih snaga na jadranskom vojištu. Jedinice Teritorijalne odbrane na jadranskom vojištu, njihovo naoružanje, oprema i zadaci: obalske i otočne jedinice; naoružani brodovi i čamci, plovne jedinice; pomorski diverzanti; protidiverzantske jedinice. Značaj zajedničkih programa, planskih priprema i realizacije.

330. VEZE U TERITORIJALNOJ ODBRANI / Đuro Jekić, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 23, br. 1 (1971, januar/februar); str. 82—96

Uticaj osobenosti rukovođenja. Teritorijalna odbrana na održavanju veze. Čemu treba da odgovori savremeno organizovana veza. Uloga radio-relejne veze u sistemu veza u Teritorijalnoj odbrani. Organizacija i funkcionisanje ove vrste veza. Radio-veza — organizacija i funkcionisanje, vrste radio-uređaja. Žična veza — uloga, sredstva i funkcionisanje. Kurirska i signalna veza. Signalna veza. Veze sadejstva Teritorijalne odbrane sa JNA.

331. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA TERITORIJALNE ODBRANE / *Toša Atanasovski*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 5 (1972, septembar/oktobar); str. 77—81

Teritorijalna odbrana kao komponenta jedinstvenog sistema oružanih snaga zemlje. Struktura organizacije Teritorijalne odbrane: prostorni deo; taktički i taktičko-operativni deo; operativno-strategijski deo. Organizacija komandovanja TO: sistem osnovnih štabova; sistem komandi jedinica.

332. JEDINSTVENI SISTEM TERITORIJALNE ODBRANE / *Stjepan Lakić*, general-major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 5 (1972, septembar/oktobar); str. 82—85

Razmatra se jedinstveni sistem Teritorijalne odbrane, sa posebnim osvrtom na ulogu mesnih zajednica u tom sistemu.

333. NAORUŽANJE I OBUČENOST TERITORIJALNE ODBRANE / *Radovan Krompić*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 6 (1972, novembar/decembar); str. 137—138

Povlači se paralela između naoružanja JNA i TO i smatra se da JNA mora biti bolje naoružana od TO, jer izvršava komplikovanije zadatke i vodi borbu protiv glavnih grupacija agresora. Naoružanje TO, smatra autor, treba da bude u skladu sa njenom borbenom namenom.

334. POMORSKO-MORNARIČKE SNAGE TERITORIJALNE ODBRANE / *Jere Šupe*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 6 (1972, novembar/decembar); str. 141—142

Pomorske jedinice — pomorski, otočni bataljoni i čete. Flotile naoružanih brodova. Diverzantske jedinice. Stanica SMOJ-a. Stražarske jedinice.

335. BIBLIOGRAFIJA O TERITORIJALNOJ ODBRANI / *Ilija Rukavina*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 27, br. 1 (1975, januar/februar); str. 191—192

Osvrt na anotiranu bibliografiju »Teritorijalna odbrana«, koju su pripremili Petar Smolović i Mirko Vojnović, a koju je objavio Vojnoizdavački zavod 1974. godine.

336. TERITORIJALNA ODBRANA / Više autora // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 27, br. 4 (1975, jul/avgust); str. 25—78

U raspravi o Teritorijalnoj odbrani su učestvovali: Rajko Tanasković, general-pukovnik, Milorad Janković, general-pukovnik, Josip Žužul, viceadmiral, Metodije Kotevski, general-major, Branko Jerkić, general-major, Branko Bosanac, pukovnik, Živko Blagojević, pukovnik, Sava Čerećina, pukovnik, Mihajlo Vučinić, pukovnik, Remko Matušan, potpukovnik.

337. KONKRETNije PLANIRANJE UPOTREBE NAŠIH SNAGA NA PRI-VREMENO ZAPOSEDNUTOJ TERITORIJI / *Ljubomir Blagojević*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 27, br. 5 (1975, septembar/oktobar); str. 90—96

Dejstva na PZT u našoj strategiji oružane borbe. Preciziranje zadataka snagama koje dejstvuju u pozadini neprijatelja. Obaveštajno-izviđačka delatnost snaga u pozadini neprijatelja. Borbeni zadaci koje TO izvršava u pozadini neprijatelja. Rukovođenje i komandovanje jedinicama koje dejstvuju u pozadini neprijatelja. Učešće jedinica na PZT u protivelektronskoj borbi.

338. TERITORIJALNA ODBRANA NA OBALSKOM PODRUČJU / *Tomislav Bolfek*, kapetan fregate. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 27, br. 6 (1975, novembar/decembar); str. 138—153

Nove specifičnosti obalskog područja. Organizacija i zadaci jedinica TO. Mesto i uloga u odbrani obale. Mesto i uloga jedinica TO u operacijama na JPV. Borbena dejstva na privremeno zaposednutim ostrvima i obali. Perspektive razvoja TO na obalskom području.

339. PODRUŠTVLJAVANJE i DALJI RAZVOJ TERITORIJALNE ODBRANE / *Boro Čaušev*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 30, br. 5 (1978, septembar/oktobar); str. 57—60

Diskusija na XI kongresu SKJ. Autor je obradio zadatke SKJ u procesu podruštvljavanja i daljnje izgradnje Teritorijalne odbrane u skladu sa opštim razvojem društvenih odnosa u svim delatnostima i svim sredinama. Posebno je apelovao na kohezionu snagu i kohezionu ulogu SKJ.

340. STRATEGIJSKA ULOGA TERITORIJALNE ODBRANE / *Rajko Tanasković*, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 30, br. 6 (1978, novembar/decembar); str. 230—242

Strategijska uloga Teritorijalne odbrane (TO) kao dela oružanih snaga. Izgrađenost naše teorije iz domena TO. Osnovne razlike između TO u našem sistemu odbrane i sistemima odbrane stranih zemalja. Zadaci TO. Pokrivenost cele državne teritorije snagama TO. Fleksibilnost

organizacije i formacije TO. Obučenost i borbena sposobljenost TO. Specifičnosti rukovođenja i komandovanja Teritorijalnom odbranom i u njoj.

341. RAZVOJNI PUT TERITORIJALNE ODBRANE / *Asim Hodžić, general-pukovnik* // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 6 (1981, novembar/decembar); str. 67—84

Teritorijalna odbrana kao oblik masovnog oružanog organizovanja jugoslovenskog socijalističkog samoupravnog društva. Partizansko-teritorijalni oblik vojne organizacije u NOR-u. Posleratni razvoj TO. Tendencija daljeg razvoja TO: dogradnja u bazi; veće uključivanje žena; dogradnja sistema rukovođenja i komandovanja; nastavak tehničke modernizacije; dalja dogradnja sistema pozadinskog obezbeđenja; osavremenjivanje sistema obučavanja; naučnoistraživački rad za potrebe Teritorijalne odbrane.

342. CIVILNA ZAŠTITA — VAŽNA KOMPONENTA NARODNE ODBRANE / *Branko Pavlović*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 14, br. 4—5 (1962, april/maj); str. 64—71

Razmatraju se problemi organizovanja i funkcionisanja Civilne zaštite u našem sistemu odbrane u svetlu sve razornije ratne tehnike i sve očitije verovatnoće promene sredstava za masovno uništavanje. Autor nešto detaljnije obrazlaže zadatke Civilne zaštite.

343. TERITORIJALNI KAPACITETI U PNHBO / *Luka Zarić, potpukovnik*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 22, br. 4 (1970, juli/avgust); str. 50—61

Evidencija radova koji su izvedeni i objekata koji su izgrađeni za teritorijalni sistem NHB kontrole SFRJ. Evidencija prirodnih i veštačkih objekata koji se predviđaju za kolektivnu zaštitu od NHB borbenih sredstava. Evidencija javnih i drugih kupatila i raznih servisa za dekontaminaciju ljudi i odeće. Evidencija podataka o rekama, veštačkim jezerima i drugim vodoobjektima. Evidencija laboratorijske opreme koja se mogu koristiti za potrebe PNHBO. Evidencija proizvodnih kapaciteta fabrika i preduzeća za izradu opreme za zaštitu od NHB borbenih sredstava. Evidencija zaliha i kapaciteta za proizvodnju materijala za dekontaminaciju. Evidencija jedinica RHB zaštite Civilne zaštite.

344. CIVILNA ZAŠTITA / [Više autora]. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 22, br. 4 (1970, juli/avgust); str. 79—99

Redakcije časopisa »Vojno delo« i »Obrana i zaštita« organizovale su razgovor o ulozi i zadacima civilne zaštite, a učestvovali su: general-major Stevo Ilić, dr Jovan Cekić, Ante Nodilo, pukovnici: dr Alimpije

Andđelski, Franjo Kranj, Dušan Pešić, Ante Sponza, Vladimir Valjan, Radko Kovačić i Mihajlo Vučinić.

345. CIVILNA ZAŠTITA — PRIMARAN STRATEGIJSKI ZADATAK / Nikola Ljubičić, general armije. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 28, br. 5 (1976, septembar/oktobar); str. 5—14

Intervju generala armije Nikole Ljubičića, saveznog sekretara za narodnu odbranu, dat pukovniku Radku Kovačiću, odgovornom uredniku časopisa »Odbrana i zaštita«. Obraduju se ova pitanja: uloga, namena i zadaci CZ u sistemu ONO i DSZ; vrsta zaštite u sistemu ONO i DSZ; zadaci na dalnjem razvoju i unapređenju CZ. Planovi razvoja CZ. Dosađašnji tempo razvoja CZ. Potreba i mogućnosti izradnje skloništa. Problemi evakuacije i kako ih rešavati; priprema i osposobljavanje za CZ. Proveravanje osposobljenosti CZ. Pravci daljeg angažovanja odgovornih organa DPZ i štabova Civilne zaštite.

KONCEPCIJE ODBRANE INOSTRANIH ZEMALJA

346. ODBRAMBENI NAPORI ŠVEDSKE // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 6, br. 1 (1954, januar); str. 98—99

Prema podacima časopisa »The Economist« od 22. avgusta 1953.

347. MASKIRANJE INDUSTRIJSKIH POSTROJENJA // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 6, br. 3 (1954, mart); str. 78

Prema podacima časopisa »Military Review« od decembra 1953.

348. U BELGIJI JE DONESEN STATUT ORUŽANOG OTPORA // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 6, br. 5 (1954, maj); str. 79—80

Prema podacima »La Libre Belgique« od 2. februara 1954.

349. PROBLEM ŠVAJCARSKE NARODNE ODBRANE / D. L. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 8, br. 1 (1956, januar); str. 66—70

Osvrt na članak »Probleme der Landesverteidigung«, koji je napisao Paul Chaudet u časopisu »Allgemeine Schweizerische Militärzeitschrift« od juna 1955.

350. »AKO DOĐE DO RATA« / M. Nik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 11, br. 6 (1959, jun); str. 349—354

Osvrt na brošuru koju je pod istim naslovom izdala Uprava za civilnu odbranu Švedske.

351. Paul M. Strande: NORVEŠKA ODBRANA / M.S.M. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 11, br. 9 (1959, septembar); str. 538—541

Osvrt na članak »Norwegens Verteidigung«, koji je napisao Paul M. Strande u časopisu »Wehrwissenschaftliche Rundschau« od maja 1959.

352. O REORGANIZACIJI NARODNE ODBRANE U FRANCUSKOJ / V. H. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 12, br. 1—2 (1960, januar/februar); str. 86—89

Osvrt na članke »La nouvelle organisation générale de la Défense« od J. Dours-a i J. Duboc-a i »Le service national« od Genevey-a, iz časopisa »Revue de défense nationale«, od februara i marta 1959. i »Le Figaro«, od 31. decembra 1958. i 31. januara 1959. godine. Članak je vrlo instruktivan za rešenje problema uključivanja što većeg broja stanovništva u ratne napore zemlje.

353. Rodžer Simons: PROBLEMI ODBRANE ŠVEDSKE // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 12, br. 7—8 (1960, jul/avgust); str. 433—436

Osvrt na članak »Sweden's Defense Problem«, koji je napisao Rodger L. Simons u časopisu »United States Naval Institute Proceedings«, broj 11/1958.

354. Sam Mirman: TOTALNA ODBRANA ŠVEDSKE / J. Man. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 14, br. 1—2 (1962, januar/februar); str. 81—84

Osvrt na članak »Swedish total defense« koji je napisao Sam Myhrman u časopisu »Military Review« od septembra 1961.

355. General Ajre: »USMERENA« ODBRANA FRANCUSKE ILI ODBRANA »NA SVE STRANE« / V. H. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 20, br. 2 (1968, mart/april); str. 128—134

Osvrt na članak »Défense dirigée« ou defense »tous azimuts«, koji je napisao Ajre u časopisu »Revue de défense nationale« od decembra 1967.

356. NACIONALNA ZEMALJSKA ODBRANA SAVEZNE REPUBLIKE NE-MAČKE / V. K. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 20, br. 3 (1968, maj/juni); str. 131—144

Osvrt na knjigu »Nationale Verteidigung«, koju su 1966, napisali K. Bauer i D. Schössler, i knjigu »Taschenbuch für Wehrfragen«, koju su iste godine napisali H. Johan, K. Neher i L. Roske.

357. [Hans Kissel]: AUSTRIJSKI BUNDESHER I NJEGOVI PROBLEMI / M. Jov. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 20, br. 4 (1968, juli/avgust); str. 151—157

Osvrt na članak »Das österreichische Bundesheer und seine Probleme«, koji je napisao general-major Hans Kissel u časopisu »Allgemeine Schweizerische Militärzeitschrift« od decembra 1967.

358. UREĐENJE TERITORIJE I CIVILNA INFRASTRUKTURA OD ZNAČAJA ZA ARMITU / M. Jov. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 20, br. 5 (1968, septembar/oktobar); str. 145—152

Osvrt na članak »Zivilschutz und Raumordnung«, koji je napisao Herbert Bartik, u časopisu Österreichische militärische Zeitschrift, br. 5/1967, i na članak »Zivile Infrastruktur von militärischem Interesse« koji je napisao major Hugo Schnell u časopisu »Truppenpraxis« broj 1/1968.

359. [Furke]: UPOTREBA RAZLIČITIH SISTEMA SNAGA U OKVIRU STRATEGIJE ODVRAĆANJA / V. S. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 21, br. 5 (1969, septembar/oktobar); str. 131—137

Osvrt na članak »Emploi des différents systèmes de forces dans le cadre de la stratégie de dissuasion«, koji je napisao general Furke u časopisu »Revue de défense nationale« od maja 1969.

360. [Vladimiro Durante]: RAZMIŠLJANJA O SAVREMENOJ ODBRANI OBALE / A. R. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 21, br. 5 (1969, septembar/oktobar); str. 150—153

Osvrt na članak »La difesa costiera. Idee per una moderna impostazione concettuale ed una efficace organizzazione« koji je napisao Vladimiro Durante u časopisu »Rivista militare« od februara 1969.

361. VAZDUHOPLOVNA PODRŠKA KoV BUNDESVERA / Dragoslav Janković, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 21, br. 6 (1969, novembar/decembar); str. 117—128

Osvrt na više članaka anonymnih autora objavljenih u časopisima: »Truppenpraxis«, br. 8 i 9/1966. i 1, 2 i 3/1967, »Wehrtechnische Monatschafte«, br. 10/1967, »Wehr und Wirtschaft«, br. 1/1969, i »Österreichische militärische Zeitschrift«, za januar-februar 1969.

362. [Jacques Sorbets]: ŠVEDSKA NEUTRALNOST IZMEĐU ISTOKA I ZAPADA / V. H. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 22, br. 1 (1970, januar/februar); str. 149—154

Osvrt na članak »La neutralité suédoise entre l'Est et l'Ouest«, koji je napisao Jacques Sorbets u časopisu »La revue maritime« za avgust/septembar 1969.

363. [G. Simca]: NACIONALNA ODBRANA KAO EKONOMSKI PROBLEM / P. M. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 22, br. 1 (1970, januar/februar); str. 155—160

Osvrt na članak »Ethiki Amina os ikonomikon provlima« koji je napisao kapetan bojnog broda Mar. G. Simca u grčkom časopisu »Geniki stratotiki epitheorisis« od septembra 1968.

364. VOJNOSTRATEGIJSKE KONCEPCIJE SUSEDNIH ZEMALJA I NJIHOVE ORUŽANE SNAGE: (Italija i Grčka) / Branko Panjak, potpukovnik, Nikola Grubišić, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 22, br. 5 (1970, septembar/oktobar); str. 123—136

Na osnovu zvanične vojne literature »Vojno delo« donosi sažete materijale o vojnostrategijskim koncepcijama i karakteristikama oružanih snaga Italije i Grčke.

365. NEKI ASPEKTI ZEMALJSKE ODBRANE ŠVAJCARSKE / V. K. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 22, br. 6 (1970, novembar/decembar); str. 111—123

U članku, koji je sastavljen iz više članaka, izlažu se osnovna opredeljenja švajcarske zemaljske odbrane, organizacija oružanih snaga i komandovanje njima, vojnoteritorijalna podela i druga interesantna pitanja ovoga odbrambenog koncepta.

366. VOJNOSTRATEGIJSKE KONCEPCIJE SUSEDNIH ZEMALJA I NJIHOVE ORUŽANE SNAGE: (Bugarska i Mađarska) / Branko Panjak, potpukovnik, Nikola Grubišić, potpukovnik // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 22, br. 6 (1970, novembar/decembar); str. 124—134

Razmatraju se neka pitanja odbrambenih doktrina Bugarske i Mađarske. Od značajnijih pitanja obrađuju se: geostrategijski položaj Bugarske i Mađarske i karakteristike oružanih snaga.

367. VOJNOSTRATEGIJSKE KONCEPCIJE SUSEDNIH ZEMALJA I NJIHOVE ORUŽANE SNAGE (Rumunija i Albanija) / Branko Panjak, potpukovnik i Nikola Grubišić, potpukovnik // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 23, br. 1 (1971, januar/februar); str. 138—144

Koristeći se stranom literaturom, štampom i agencijskim vestima, autori su dali prikaz geostrategijskih položaja i nekih karakteristika oružanih snaga navedenih susednih zemalja.

368. VOJNOSTRATEGIJSKE KONCEPCIJE SUSEDNIH ZEMALJA I NJIHOVE ORUŽANE SNAGE: [Austrija] / Nikola Grubišić, potpukovnik i Branko Panjak, potpukovnik // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 23, br. 2 (1971, mart/april); str. 94—99

Dat je širi prikaz vojnostrategijskog položaja Austrije i neke karakteristike austrijskih oružanih snaga, pri čemu su autori koristili i našu i stranu vojnu literaturu.

369. [Pukovnik Paul Lestien]: OPERATIVNA ODBRANA TERITORIJE FRANCUSKE / V. H. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 23, br. 4 (1971, juli/avgust); str. 145—151

Osvrt na članak »La défense operationnelle du territoire«, koji je napisao Paul Lestien u časopisu »Revue militaire générale« od marta 1971.

370. [Michel Debré]: FRANCUSKA I NJENA ODBRANA / V. H. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 3 (1972, maj/juni); str. 159—168

Osvrt na predavanje »La France et sa défense«, koje je Michel Debré, francuski ministar za nacionalnu odbranu, održao u Institutu za visoke studije nacionalne odbrane u Parizu, a koje je objavljeno u časopisu »Revue de défense nationale« od januara 1972.

371. KINESKA NUKLEARNA STRATEGIJA / M. D. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 25, br. 4 (1973, juli/avgust); str. 153—161

Članak je napisan na osnovu materijala objavljenih u raznim inozemnim publikacijama.

372. [Stiga Strembeka]: SKANDINAVSKA STRATEGIJA I ODBRANA ŠVEDSKE / V. H. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 25, br. 4 (1973, juli/avgust); str. 162—170

Skraćeni prevod članka o koncepciji švedske odbrane koji je napisao kapetan bojnog broda Stiga Strembeka za francuski časopis »Défense nationale« od aprila 1973.

373. [Jasques Chirac]: NAČELA I SREDSTVA FRANCUSKE ODBRAMBENE POLITIKE / S. J. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 28, br. 3 (1976, maj/juni); str. 153—157

Osvrt na predavanje predsednika francuske vlade Žaka Širaka: »Principes et moyens de la politique de défense de la France«, koje je održao slušaocima Instituta za visoke vojne studije nacionalne odbrane 1975. godine, objavljeno u časopisu »Défense nationale« od novembra 1975.

374. AKTUELNA PITANJA FRANCUSKE VOJNE POLITIKE / M. V. Ž. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 2 (1979, mart/april); str. 101—109

Osvrt na predavanje generala Merya, načelnika Generalštaba francuskih oružanih snaga, koje je objavljeno u časopisu »Défense nationale« od juna 1978. godine.

375. NEKA INOSTRANA GLEDANJA NA TERITORIJALNU ODBRANU / J. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 12, br. 4—5 (1960, april/maj); str. 263—268

Prema podacima: »Ordu Dergisi« (Turska), br. 174, od juna 1955; »De Militaire Spectator« (Holandija), br. 3 od marta 1956; »L'Armée — La Nation« (Belgija), br. 1/1957; »Wehrkunde« (SR Nemačka), br. 2/1958; »Revue militaire générale« (Francuska) od februara i decembra 1957; »Revue de défense nationale« (Francuska) od jula 1958; »Military Review« (SAD), br. 5/1958.

376. Potpukovnik Mikele Lela: SLUŽBA RADA NA MOSTOVIMA I CES-TAMA U NOVIM USLOVIMA / SeŠ. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 12, br. 4—5 (1960, april/maj); str. 268—270

Osvrt na članak »Il servizio lavori ponti e strade in ambiente nuovo« koji je napisao Michele Lella u časopisu »Rivista militare« od juna 1959.

377. TERITORIJALNA ODBRANA ZAPADNE NEMAČKE / V. K. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 14, br. 6 (1962, jun); str. 91—96

Razmatraju se uloga, struktura, zadaci i odnosi rukovođenja ovim delom oružanih snaga.

378. H. Mihalski: STRATEGIJA I TAKTIKA TERITORIJALNE ODBRANE / Mihajlo Vučinić, pukovnik // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 22, br. 1 (1970, januar/februar); str. 141—148

Osvrt na knjigu »Strategija i taktika Teritorijalne odbrane«, poljskog autora H. Mihalskog, koja je prevedena na srpskohrvatski jezik, a u kojoj se razmatraju aktuelni zadaci i organizacija Teritorijalne odbrane u Poljskoj i u nekim drugim zemljama.

379. O TERRITORIJALNOJ ODBRANI I CIVILNOJ ZAŠTITI U DANSKOJ I FINSKOJ / P. B. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 22, br. 4 (1970, juli/avgust); str. 130—137

Organizacija Teritorijalne odbrane (TO) Danske. Šema čete TO. Služenje i obuka TO u Danskoj. Taktički postupci jedinica TO. Civilna zaštita Finske: cilj, zadaci, podela i organizacijska struktura.

380. TERRITORIJALNA ODBRANA U INDONEZIJI / M. V. Ž. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 2 (1977, mart/april); str. 132—139

Osvrt na članak »Territorial Defense in Indonesia«, koji je napisao general-potpukovnik Sayidiman Suryohadiprojo, u časopisu »Army« od septembra 1974.

381. TERRITORIJALNA ODBRANA NORVEŠKE / M. V. Ž. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 3 (1977, maj/jun); str. 150—158

Uloga Teritorijalne odbrane u odbrambenoj politici i doktrini Norveške. Spoljno-politička orijentacija Norveške. Geostrategijski položaj Norveške. Ekonomski snaga Norveške. Oružane snage Norveške. Organizacija Teritorijalne odbrane Norveške. Služenje u Teritorijalnoj odbrani. Uloga odbrane kopna. Mornarička TO. Protivavionske jedinice TO. Mobilizacija teritorijalne odbrane.

382. Potpukovnik F. O. Mikše: PROBLEM EVAKUACIJE STANOVNIŠTVA / M. P. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 4, br. 1 (1952, januar/februar); str. 111—113

Osvrt na članak »The Refugee Problem« koji je napisao potpukovnik F. O. Miksche u časopisu »Military Review« od oktobra 1951. godine.

383. ZEMLJE BRITANSKE ZAJEDNICE NARODA: CIVILNA ODBRANA // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 5, br. 9—10 (1953, septembar/oktobar); str. 115—119

Prema podacima »Journal Royal United Service Institution«, od maja 1953, generalni direktor Civilne odbrane u Velikoj Britaniji održao je predavanje na temu »O civilnoj odbrani u Britaniji i drugim zemljama«, u kojem je, pored ostalog, istakao da organizacija Civilne odbrane predstavlja jedan od najvažnijih uslova za vođenje savremenog rata.

384. CIVILNA ODBRANA U SAVREMENOM RATU / Andrija Božović, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 6, br. 12 (1954, decembar); str. 37—49

Razmatraju se istorijska iskustva, praktični i doktrinarno-teorijski razlozi, mogućnosti organizovanja i funkcionalisanja civilne zaštite, koja se u članku zove »Civilna odbrana«. Analizirajući iskustva i doktrinarna opredeljenja na Zapadu i u svetu uopšte, autor sugerije ovaj model civilne odbrane, odnosno civilne zaštite; izvršiti odgovarajuću podelu državne teritorije prema određenoj regionalnoj podeli u okviru političkog sistema; organizovati efikasnu kontrolu teritorije; uspostaviti sistem uzbunjivanja; koordinirati rad civilne zaštite i najbližih jedinica Armije; obezbediti aktivna dejstva civilnog stanovništva.

385. Ž. Fotrijer: CIVILNA ZAŠTITA I VOJNE OPERACIJE /P. P. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 9, br. 4—5 (1957, april/maj); str. 331—333

Osvrt na članak »La protection civile et opérations militaires«, koji je napisao J. Fautrière u časopisu »Revue militaire générale (Francuska) od januara 1957.

386. NEKA ITALIJANSKA MIŠLJENJA O CIVILNOJ ZAŠTITI U ATOMSKO DOBA / SeŠ. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 9, br. 12 (1957, decembar); str. 898—903

Osvrt na članak »La protezione civile nell'era nucleare«, koji je napisao Ezio Pistotti u časopisu »Rivista militare«, od juna i oktobra 1957, kao i neke druge članke objavljene u istom časopisu, od septembra i novembra 1957.

387. General-major Erih Hampe: CIVILNA ODBRANA I ZAŠTITA OD ATOMSKOG ORUŽJA / M. N. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 10, br. 7—8 (1958, jul/avgust); str. 618—620

Osvrt na članak »Zivilverteidigung und Schutz vor Atomwaffen«, koji je napisao Erich Hampe u časopisu »Wehrwissenschaftliche Rundschau« od februara 1958.

388. PASIVNA CIVILNA ZAŠTITA U SAD / F. S. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 11, br. 7—8 (1959, jul/avgust); str. 440—443

Osvrt na članak »Paos ver revölkerungsschutz«, koji je objavljen u časopisu »Wehrkunde« od marta 1959.

389. CIVILNA ZAŠTITA U NEKIM EVROPSKIM ZEMLJAMA. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 12, br. 12 (1960, decembar); str. 719—724

Pregled obuhvata razvoj i stanje Civilne zaštite, zaključno sa 1958. godinom, a rađen je na osnovu objavljenih izveštaja pojedinih zemalja sa Zapada i podataka iz štampe. Civilna zaštita u Velikoj Britaniji. Civilna zaštita u SR Nemačkoj. Civilna zaštita u Norveškoj, Belgiji i Danskoj. Civilna zaštita u Holandiji, Francuskoj, Švedskoj i Švajcarskoj. Civilna zaštita u Sovjetskom Savezu.

390. SISTEM CIVILNE ODBRANE U SAD / Č. Dj. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 14, br. 3 (1962, mart); str. 65—71

Razmatraju se problemi organizovanja i funkcionisanja Civilne zaštite kao jedne od značajnih aktivnosti i elemenata američke doctrine i globalne strategije. Osnovna pitanja koja se pokreću su: problemi evakuacije stanovništva; problemi stvaranja i čuvanja sanitetskih i drugih materijalnih rezervi i problemi obuke i vaspitanja stanovništva i posebnih snaga za Civilnu zaštitu.

391. [Josef Schneeberger]: CIVILNA ZAŠTITA U ŠVAJCARSKOJ / M. Dj. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 21, br. 2 (1969, mart/april; str. 142—147

Osvrt na članak »Zivilschutz in der Schweiz«, koji je napisao Josef Schneeberger u časopisu »Österreichische Militärische Zeitschrift« br. 2/1968.

392. CIVILNA ZAŠTITA ŠVAJCARSKE / V. K. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 22, br. 3 (1970, maj/juni); str. 130—137

Članak je sastavljen na osnovu više članaka na ovu temu, objavljenih od 1963. do 1968. godine. Obraduju se ova pitanja: cilj Civilne zaštite (CZ), organizacija CZ, rukovođenje CZ; popuna CZ; obuka CZ; prava pripadnika CZ; kućna zaštita i zaštita preduzeća kao osnova CZ; budžetska sredstva za potrebe Civilne zaštite.

393. [Paul Réchin]: O ZAŠTITI STANOVNIŠTVA U DOBA RATA / V. H. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 2 (1972, mart/april); str. 160—164

Osvrt na članak »Protéger les populations en temps de guerre», koji je napisao Paul Réchin u časopisu »Revue militaire générale« od decembra 1971.

394. [Siegfried Lammich]: CIVILNA ODBRANA U POLJSKOJ / M. Dj. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 25, br. 3 (1973, maj/juni); str. 159—164

Osvrt na članak »Die Zivilverteidigung in Polen«, koji je napisao Siegfried Lammich u časopisu »Wehrkunde«, br. 1/1972, kao i na neke druge strane izvore koji tretiraju isto pitanje.

395. CIVILNA ZAŠTITA I STRATEGIJA ODVRAĆANJA FRANCUSKE / V. H. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 26, br. 2 (1974, mart/april); str. 151—157

Osvrt na članak »Défence civile et stratégie de dissuasion«, koji je napisao B. Usureau u časopisu »Défense nationale« za avgust/septembar 1973.

TEORIJA O RATU

396. O NEKIM GLAVNIM OSOBENOSTIMA I KARAKTERU NAŠE ARMIJE / Duro Kladarin, general-major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 1. br. 1 (1949, januar/februar); str. 21—37

Osnovne osobine naše armije su: Jugoslovenska armija je delo narodnog ustanka, stvorena i oformljena od Komunističke partije Jugoslavije u toku NOR-a; naša armija je armija oslobođenih radnika i seljaka, armija nove narodne vlasti, nove demokratije kao posebna forma diktature proletarijata; naša armija je armija bratstva i jedinstva naroda Jugoslavije; naša armija je internacionalistička po svom vaspitanju u duhu oslobođenja svih radnih ljudi sveta i po ulozi koju je odigrala u ratu; rad naše armije je usmeren na usavršavanje organizacije, savlađivanje nove ratne tehnike i moderne vojne nauke i nauke marksizma-lenjinizma.

397. PRILOG SREĐIVANJU TERMINA IZ TEORIJE RATA / Dušan Kveder, general-lajtnant. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 2, br. 3 (1950, maj/juni); str. 94—103

U tekstu su definisani ovi pojmovi: strategija; operatika; taktika; rat; etape rata; kampanja; operacija; bitka; boj; borba; cilj rata; cilj etape rata; cilj kampanje; operativni cilj; taktički cilj; politički cilj; strategijski, operativni i taktički zadatak; strategijski objekat; operativni objekat; taktički objekat; strategijski, operativni i taktički pravac; ratište, vojište i bojište.

Većina definicija je nominalnog karaktera. Neke definicije su i deskriptivnog karaktera sa dosta detalja: npr. definicije operacije koja

sadrži potpunu deskripciju podele operacija po kriterijumima značaja, obima snaga i cilja i zadatka, definicije cilja rata, kampanje, operativnog, taktičkog, političkog cilja, strategijskog i taktičkog objekta.

398. OBAVEZNA VOJNA SLUŽBA I SAVREMENA ARMIJA / Vekoslav Kolb, general-major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 4, br. 6 (1952, novembar/decembar); str. 1—12

Autor polemiše sa tezom generala Fon Sekta, organizatora Rajhsvera i utemeljivača nemačke ratne mašine za drugi svetski rat, da opšta vojna obaveza daje masovne armije koje se ne mogu obučiti i osposobiti kao savremene. Tu tezu, po mišljenju pristalica ovog mislioca (Fulev, Lidel Hart, De Gol itd.), dokazuje dejstvo Nemačke na Belgiju, Holandiju i Francusku, gde je relativno malobrojna, ali oklopljena i brzo pokretna nemačka armija lako tukla masovne armije ovih zemalja. Očito je da ova teza zagovara profesionalnu vojsku. Autor članka opovrgava ovu tezu, navodeći primere NOVJ i drugih oslobođilačkih armija (SSSR). No, da bi ove armije bile efikasne, treba kombinovati kvantitet i kvalitet, preduzeti mnoštvo mera radi usavršavanja sistema mobilizacije i podizanja borbene gotovosti.

399. BIOLOŠKI RAT / Dr Đorđe Dragić, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 4, br. 6 (1952, novembar/decembar); str. 41—51

Osnovne karakteristike dejstva bakterioloških sredstava. Napad biološkim sredstvima: osobine koje moraju da imaju zarazne klice da bi se mogle upotrebiti kao sredstvo biološkog napada; osnovne vrste klica koje se mogu upotrebiti kao sredstvo biološkog napada. Odbrana od biološkog napada: higijensko-epidemiološka služba je najefikasnija zaštita; priprema za odbranu od biološkog rata i stvaranje sanitetskog kadra, stvaranje materijalne baze, podizanje higijenske svesti mase i masovna zaštitna cepljenja; profilaktičke mere i mere zaštite za vreme i neposredno posle napada.

400. ODNOS POLITIKE I STRATEGIJE / Petar Tomac, general-major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 5, br. 2 (1953, februar); str. 1—22

Analiza Klauzeviceve teorije o odnosu rata i politike, te o odnosu politike i strategije. Analiza odnosa politike i strategije na primeru francusko-austrijskog rata 1792. godine. Odnos politike i strategije u američkom građanskom ratu. Odnos politike i strategije u neustavnim monarhijama. Rasprave u nemačkoj vojnoj misli o odnosu rata i politike na osnovu nesporazuma između Bizmarka i Moltkea (predsednika vlade i načelnika generalštaba) — radikalni stav Fon der Golca o isključivanju politike u doba rata — kada grme topovi politika čuti. Raskorak politike i strategije u Francuskoj u vreme rata 1870. Iskustvo poraza i promene francuskog gledišta da politika određuje ciljeve

rata i strategije i da je sredstvo za ostvarenje njegovih ciljeva. U Srbiji preovladava nemačko gledište o odnosu rata i politike. Nesklad politike i strategije pred prvi svetski rat i u toku samog rata. Ludendorfov revidiranje Klauzevica. Tendencija izjednačavanja politike i strategije u drugom svetskom ratu. Strategija je sredstvo državne politike tamo gde vladajuća klasa ima širu podršku masa. Strategija kao skup svih vojnih aktivnosti ima svoju posebnu oblast delovanja. No, profesionalni vojnici u tome ne mogu biti potpuno autonomni od državne politike. Česti su sukobi između političara i vojskovođa. Političke i krupne vojno-političke odluke donose političari, a operacije vode vojskovođe — to je pravi model odnosa politike i strategije, odnosno državnici vode rat a generali operacije. To znači da će državnik biti prinuđen da rešava strategijska pitanja a vojnik politička — povezivanje strategije i politike, potreba da strategija kao oblast znanja ulazi u intelektualnu spremu državnika, kako bi oni mogli uspešno da rešavaju krupna strategijska pitanja.

Autor završava raspravu interesantnim stavom da strategija ima uticaja na sve sektore rada države i društva, ali je i ona sama pod njihovim uticajem i u miru i u ratu.

401. TERITORIJALNI RAT / *Dušan Kveder*, general-potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 5, br. 6 (1953, jun); str. 1—25

Drugi svetski rat je pokazao da su sve zemlje pripremile odbranu u vidu frontalnog otpora, što je agresor vešto iskoristio i jednu za drugom ih osvajao. Spregom avijacije sa jakim motorizovanim kolonama i upotreboru jake agenture »pete kolone«. Većina naroda je prihvatala okupaciju kao nužno zlo. Karakteristike pokreta otpora u okupiranim zemljama. Danas (1953) nekoliko zemalja može da izvodi odbranu na frontalni način, a među njima je i Jugoslavija, no mnoge zemlje to ne mogu. Te zemlje moraju primeniti drugu formu rata: klasični frontalni rat mora da ustupi mesto mobilnom, teritorijalnom ratu. Načelno, ovoj vrsti rata pribegava slabiji. Ne postoji u istoriji primer prelaska frontalnog u teritorijalni rat. Jugoslovensko iskustvo da je teritorijalni rat »veliki« a ne »mali rat«, kao što se to često znalo tumačiti. Teritorijalni rat i njegova regularnost. Način izvođenja dejstava u teritorijalnom ratu. Organizovano, plansko i centralizovano vođenje teritorijalnog rata. Naglašeni politički karakter teritorijalnog rata. Odlučujuća uloga moralnog faktora u tome ratu. Značaj borbe protiv »pete kolone« u oslobođilačkim ratovima. Teritorijalni rat i teror i represalije okupatora. Značaj tačne procene mogućnosti okupatora za kontrolu okupirane teritorije i vlastite oslobođilačke borbe. Operativna osnovica teritorijalnog rata su vangradska područja. Netačnost tvrdnje da je naš teritorijalni rat bio uspešan zbog povoljne konfiguracije terena. Teorije na Zapadu da je u razvijenim zemljama, sa visokom gustinom stanovništva i gustinom naselja, otežano voditi teritorijalni rat, što je naš NOR demantovao. Pogrešnost teorija sa Zapada da je za teritorijalni rat potrebno stanovništvo na nižem stupnju civilizovanog razvoja.

Vrste oružja primerene teritorijalnom ratu. Uloga avijacije i problem snabdevanja municijom u teritorijalnom ratu. Potcenjivanje na Zapadu vojničkog, strategijskog značaja otpora naroda koji bi mogli da budu okupirani. Jugoslovensko iskustvo o značaju široko organizovanog oslobođilačkog rata. Teritorijalni rat podrazumeva sposobljenost čitave armije za frontalna i za teritorijalna dejstva, a ne formiranje isključivo specijalnih jedinica za teritorijalni rat. Značaj psiholoških pojava. Neophodnost visokog stepena stručnosti u vođenju teritorijalnog rata.

402. NEKE MISLI O VOJNOJ DOKTRINI / *Velimir Terzić*, general-potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 5, br. 7 (1953, juli); str. 1—17

Ratna veština ima svoja teorijska načela. Zadatak vojne nauke u istraživanju svoga predmeta i u predviđanju tokova i procesa ratnih dejstava. Doktrina je veran odraz državne politike i ciljeva koje ona treba da ostvari. Državnici i vojna doktrina. Bitne karakteristike sавremenог rata i operacija kao određujući činilac doktrinarskih opredelenja. Uticaj klasne suštine državne politike na oblik i karakteristike rata. Mogućnosti i ograničenja u korišćenju ratnih iskustava. Osnova vojne doktrine svake države je njena vojno-politička situacija, pa svaka država treba da ima svoju vojnu doktrinu. Promenljivost stava vojne doktrine sa promenom uslova i činioca koji je određen. Osnov naše vojne doktrine: revolucionarna klasna suština naše države i armije, politika naše vlade, socijalna ekonomika i privreda zemlje, ratni potencijal, geografski položaj, ratna tradicija i fizionomija budućeg rata. Doktrina je odgovor na pitanje kako voditi budući rat. Povezanost ratne veštine sa vremenom u kome nastaje. Opštost i posebnost ratne veštine. Relativnost u važenju iskustava vlastite ratne prošlosti zbog nepodudarnosti uslova u budućnosti radi koje se ta prošlost istražuje.

403. SUPROTNA MIŠLJENJA O PARTIZANSKOM RATU / *Miroslav Nežmah*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 5, br. 11 (1953, novembar); str. 24—30

Kritika tekstova koji se pojavljuju u inostranoj literaturi na ovu temu i koji tvrde da je partizansko ratovanje oblik neregularnog rata, a da njegovi borci ne podležu zaštiti odredaba Međunarodnog ratnog prava. Autor dokazuje da i ovaj rat ima sva obeležja regularnog rata.

404. KARAKTER RATA U NOVIJOJ ISTORIJI / *Petar Tomac*, general-majstor. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 6, br. 2 (1954, februar); str. 23—37

Klauzevicev apsolutni rat kao ideja koja se nikad ne ostvaruje. Žominićevo stanovište o uticaju politike na rat. Marksistička klasifikacija rata kao teorijsko objašnjenje o uticaju politike na strategiju.

Dvostruki politički cilj rata u dve strategije: strategija obaranja i strategija iznuravanja. Nemački Generalstab tvrdi da postoji samo jedna strategija i to strategija obaranja (Aleksandar, Napoleon, Cezar). Napoleonovi ratovi — ratovi obaranja; krimski ratovi — ratovi iznuravanja. Razlika između strategije obaranja i strategije uništavanja. Karakter rata (njegova procena) utiče na pripremu za rat — svi su smatrali da će prvi svetski rat kratko trajati, pa su se spremali na jedan odlučujući sudar, ali je u prvom svetskom ratu bilo i jedne i druge strategije. Agresija se uvek počinje strategijom obaranja. Narasle proizvodne snage su dovele do toga da se prvi svetski rat nazove materijalni rat. Ludendorfov totalni rat — Nemačka bi dobila rat da se maksimalno napregla. To će dovesti do drugog svetskog rata, računajući da će revanš sigurno uspeti. Nacistička strategija je školski primer kako je strategija sredstvo politike — munjeviti rat. Strategijski prepad — uvod u munjeviti rat. Nemačka je koncepcijom munjevitog rata nameravala da osvoji Evropu i tome je podredila politiku, ekonomiku i oružane snage. Evropa uopšte nije imala koncepciju o karakteru rata. Francuska koncepcija — strategijski doček, ali ni jedna pretpostavka za to nije ispunjena. Naprotiv, Francuzi su to nastojali da ostvare ofanzivnim strategijskim ciljem, pa su se razbili u velikoj susretnoj bici u Belgiji. Specifičnost britanske ratne doktrine — pomorska prevlast i očuvanje Belgije i Holandije da ne bi poslužili kao odskočna daska za invaziju Engleske. Defanzivni karakter doktrine bivše jugoslovenske vojske prema svim protivnicima, izuzev ofanzive prema Albaniji. Ni Sovjeti nemaju jasnou strategijsku koncepciju na početku drugog svetskog rata. Japan je 1941. dao savršeni primer strategijskog prepada. NOR — školski primer izbora ispravne strategijske koncepcije. Iznuravajući karakter drugog svetskog rata u njegovoj drugoj polovini. Pomorska prevlast saveznika jedna je od presudnih karakteristika drugog svetskog rata i uzrok nemačkog poraza — pocepana dejstva na dva odvojena ratišta: evropsko i dalekoistočno. Svaka država stvara svoju strategijsku koncepciju, iz nje niču ratni, početni i docnije operativni planovi. Nedostatak strategijske koncepcije ničim se ne može nadoknaditi, a njena pogrešnost dovodi do nepopravljivih katastrofa.

405. NEŠTO O STRATEGIJSKOM KARAKTERU BUDUĆEG RATA / Petar Tomac, general-major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 6, br. 4 (1954, april); str. 15—29

Fenomen koalicione strategije kao posledice vojno-političkog grupisanja sveta. Rat još uvek nije stigao do apsolutnog rata kao što je tvrdio Klauzevic. Duetovu koncepciju o dovoljnosti prevlasti u vazduhu za pobedu nije potvrdio drugi svetski rat, ali ona je opet nakon rata zavladala vojnom teorijom. Strategijska teorija o bombarderskoj avijaciji kao glavnoj strategijskoj snazi. Nakon gubitka atomskog monopolija — zaokret u strategijskoj koncepciji. NATO-sadejstvo sva tri vida oružanih snaga. Uticaj avijacije na dobijanje prevlasti na moru. Visoka cena vazdušnog transporta, ali i visoka efikasnost. Geostrategijski značaj Evrope u svetskim strategijskim razmerama i grupisa-

nje snaga na centralnoevropskom vojištu. Manevarska sposobnost jedinica u upravnoj je srazmeri sa prevlašću u vazduhu. Različite konцепције o sadejstvu avijacije i ostalih vidova oružanih snaga. Moskva-Berlin-Pariz: linija i pravac glavnih sudara. Politička defanziva Zapada u posleratnom periodu i defanzivnost Trumanove doktrine, ali aktivna strategija bombardovanja industrijskih i energetskih postrojenja SSSR-a sa kružne osnove. Značaj strategijske avijacije u budućem svetskom ratu. Zapostavljenost teorije o navodnom ratu na Zapadu, a afirmacija tzv. »malog« i »podzemnog« rata. Razlike u strukturi vojske između malih zemalja i supersila sve se više uočavaju. Tendencija motorizacije i mehanizacije vojske. Odnos čovek — masa i tehnika u savremenim (1954) strategijskim koncepcijama. Operativna pokretljivost nije zbir već sinteza ova tri elementa. Teorije o ratu pritiskom na dugme. Prevlast ofanzive nad defanzivom u savremenim koncepцијama kao posledica dostignuća u proizvodnji naoružanja i vojne opreme. Budući rat — rat iznuravanja — dugotrajni rat. Lokalni rati biće česti, ali je nemoguće utvrditi njihove opšte i zajedničke strategijske karakteristike.

406. METEOROLOŠKI RAT / Bogoljub Đorđević, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 7, br. 12 (1955, decembar); str. 1—10

Članak postavlja i obrazlaže tezu da je moguća još jedna vrsta rata — meteorološki rat. Njegov cilj bio bi — menjati klimatski lik onih područja koja predstavljaju osnovu ekonomске moći one zemlje protiv koje se takav rat vodi. Autor razmatra mogućnosti ostvarivanja ovakve doktrine osloncem, pre svega, na dostignuće meteoroloških i nekih drugih prirodnih nauka. U prilog tezi o mogućnosti vođenja meteorološkog rata autor izlaže mnoštvo činjenica.

407. UTICAJ ATOMSKOG ORUŽJA NA VOĐENJE RATA NA KOPNU / Živko Stanisavljević, general. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 7, br. 12 (1955, decembar); str. 11—16

Uticaj atomskog oružja na vođenje rata uopšte: ogromna razaranja; vrlo brzo menjanje odnosa snaga; promena načina otpočinjanja rata; pojačane mere borbene gotovosti; pogrešnost shvatanja o gubljenju značaja kopnene vojske u atomskom ratu. Uticaj atomskog oružja na izvođenje ratnih radnji na kopnu: operacije na kopnu moraju biti brzi pokreti radi izvršavanja što celishodnijih manevra; veliki gubici; teški psihološki stresovi, veća dubina bojišta, prekidi u borbenim procesima, kontaminacija i nemogućnost korišćenja prostora za duže vreme itd. Mere za smanjenje posledica od atomskih udara: mehanizacija kopnene vojske, borba u vazduhu sa nosačima atomskih bombi; dobro poznavanje dejstva atomskog oružja; tajnost ratnih priprema; rastresiti raspored trupa; sve pokrete izvoditi noću; fortifikacijski vodovi; organizacija sanitetske službe.

408. PERSPEKTIVA PRIMENE PARTIZANSKOG RATA / Petar Kleut, general-major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 9, br. 1—2 (1957, januar/februar); str. 3—9

Interesovanje vojne teorije za partizanski rat, pod uticajem iskustava iz drugog svetskog rata. Partizanski način borbe bio je poznat od davnina, ali je kao sistematski oblik rata tekovina modernog doba. Za partizanski način borbe neophodna je visoka svest o cilju borbe i spremnost na neograničene žrtve. Revolucionarna gibanja i partizanski rat. Partizanski rat se vodi na okupiranoj teritoriji (ako nije građanski rat). Različitost prilaza teoriji i pripremi partizanskog rata u raznim zemljama: prilaz malih zemalja i imperialističkih sila. Raznovrnost organizacionih oblika u kojima se javlja partizanski pokret i različitost partizanske taktike i strategije od epohe do epohe. Uticaj ratne tehnike na fizionomiju, ulogu, zadatke i taktiku partizanskih jedinica. Odnos partizanskog i teritorijalnog rata.

409. O VOJNOM DELU LENJINA / Pavle Jakšić, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 10, br. 1—2 (1958, januar/februar); str. 3—19

Lenjin kao marksistički vojni mislilac. Lenjinov odnos prema Klauevicu i povezivanje definicije rata kao produženja politike drugim sredstvima sa unutrašnjom politikom i borbom klasa. Lenjinova teorijska aktivnost na razvoju marksističkog učenja o ratu i oružanim snagama i Lenjinova praktična vojna aktivnost za vreme građanskog rata. Lenjinov model političkog i vojnog rukovođenja. Lenjinovo opределjenje za glavni front u vreme intervencije (leto 1918) — dalekoistočni front protiv čehoslovačkog korpusa. Prenošenje težišta dejstava na jug u jesen 1918. Aprilske teze iz 1919. kao opšti program vojno-političke akcije za razbijanje novog pohoda intervencionista i kontrarevolucije. Lenjinova operativna zamisao za razbijanje Kolčakovih armija. Promene u vrhovnom komandovanju na osnovu Lenjinove inicijative i procene stanja. Lenjinovo zalaganje za odlučna dejstva bez odlaganja i bez dvoumljenja, što je za komandovanje veoma loše.

Lenjinov plan opsežnih mera za odbranu zemlje oktobra 1919. Sve direktive koje je Politbiro upućivao Glavnoj komandi išle su pod punim Lenjinovim nadzorom. Osnovni teorijski i metodološki postulat Lenjinovog vojnog delovanja jeste da su narodne mase ta borbena snaga na kojoj treba graditi odbrambenu moć zemlje. Lenjinovo poimanje uloge ličnosti u društvenim kretanjima i njenog odnosa prema masama. Ratna veština izvire iz delovanja narodnih masa u kojima rukovodioci uzimaju istaknuto mesto, a ne iz slobodnog stvaralaštva velikih vojskovođa — govori Lenjin. Lenjinovo vojno stvaralaštvo kao primer povezivanja marksističke teorije i prakse. Vojna pitanja kojima se bavi Lenjin: teorija rata, oružane snage, mobilizacija naroda i ekonomskih resursa za vođenje rata, procena vojno-političke situacije u svetu; priprema i izvođenje svih značajnih operacija u građanskom ratu.

410. O UTICAJU NOVOG NAORUŽANJA NA PRIPREME ZA RAT / *Viktor Bubanj*, general-potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 10, br. 1—2 (1958, januar/februar); str. 20—27

Kako ratovati — nije samo vojnostručno pitanje već i najbitnije društveno opredeljenje. Za rat treba pripremiti ceo narod. Savremena ratna tehnika pitanja doktrine i strategije postavljaju u prvi red važnosti. Odnos čovek — tehnika u svetlu nove ratne tehnike. Mogućnost neutralisanja neprijateljeve tehničke prednosti izborom odgovarajućeg oblika rata. Regularni pripremljeni partizanski rat kao jedan od oblika rata. Psihološko moralno dejstvo novih sredstava na ljude i način njihovog saniranja. Nove dimenzije u shvatanju pojma »savremena armija«, savremenost kao pojam koji obuhvata onu tehniku i one oružane snage koje odgovaraju potrebama odbrane zemlje, a ne samo koje su najnovija tehničko-tehnološka dostignuća.

411. DOBRA I KORISNA STUDIJA O PARTIZANSKOM RATU / *Rade Bulat*, general-major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 11, br. 6 (1959, jun); str. 345—348

Osvrt na knjigu »Rat protiv rata«, pukovnika Franje Tuđmana u izdanju »Zora« Zagreb, 1957. godine.

412. FORTIFIKACIJA U BUDUĆEM RATU / *Mirko Vranić*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 11, br. 9 (1959, septembar); str. 463—476

Mesto i značaj fortifikacije do pojave atomskog oružja. Uticaj savremenog naoružanja na fortifikacijske objekte. Mesto i vidovi fortifikacije u budućem ratu. Neka pitanja fortifikacijskog obezbeđenja operacije i boja. Neka pitanja fortifikacijskog obezbeđenja odbrane taktičkih jedinica. Neke napomene o problemu zaštite industrijskih rejonova, građeva i komunikacija.

413. OSNOVNI FAKTORI RATA I NJIHOVA ULOGA / *Ilija Kosanović*, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 12, br. 1—2 (1960, januar/februar); str. 3—23

Članak je deo pogлавља »O ratu i armiji« iz knjige »Istorijski materializam«. Autor razmatra ova pitanja: uslovjenost vojne doktrine opštim uslovima epohe društveno-ekonomskim i društveno-političkim i vojnim odnosima snaga opštim karakterom rata i naoružanja, konkretnim uslovima date zemlje, osobinama i tradicijama i opštom kulturom; vođenje rata u savremenim uslovima — svenarodni rat kao novi oblik rata; uloga ljudskog i ekonomsko-tehničkog faktora i elementi koji ove činioce konstituišu u savremenim uslovima. Autor svoje izlaganje završava konstatacijom da je danas više nego ikada ranije postala očita necelishodnost rata kao sredstva politike. Ovu svoju konstataciju autor

zasniva na analizi promena u faktorima rata, a pre svega u materijalno-tenhičkom faktoru i na analizi iskustava mnogih ratova vođenih u novejkoj istoriji.

414. O NARODNOM RATU / Aleksandar Vojinović, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 12, br. 3 (1960, mart); str. 99—110

Nova razorna oružja i očekivane promene u teoriji rata. Realnost mogućnosti odbrane malih naroda i zemalja u savremenim uslovima. Način na koji mala zemlja može da vodi uspešnu odbranu protiv nadmoćnijeg agresora — pitanje je koje odavno zaokuplja vojnu teoriju. Izvanredan značaj jugoslovenskih iskustava u tom pogledu. Protivrećnost težnji za brzo slamanje agresora i realnih mogućnosti za to — stvar koja se mora rešiti procenom obostranih činilaca rata: čovek, tehnika, prostor i vreme — opasnost od usvajanja koncepcija frontalne odbrane. Neefikasnost koncepcija frontalne odbrane u prošlosti. Nemoćnost odbrane male zemlje ako se pred nju postavi cilj odbrane teritorije. Odbrana žive sile kao najvažnijeg faktora rata — cilj odbrane male zemlje. Odnos žive sile, zemljišta i vremena — suštinsko pitanje od koga zavisi koncepcija odbrane male zemlje. Rat malog naroda protiv nadmoćnije sile bio bi pravedan odbrambeni rat — rat na sopstvenoj teritoriji, uz odlaganje odlučujućih bitki. Osvajanje teritorije od strane agresora ima prividan karakter — u pozadini neprijatelja ostaju snage branjoca koje stalno dejstvuju. Po formi to je ofanzivan rat. Značenje i obeležja narodnog rata. Način vođenja narodnog rata. Neizbežne slabosti agresora koji ratuje protiv snaga koje vode narodni rat. Teškoće koje narodni rat nameće svakom branjocu: snabdevanje armije i stanovništva, zbrinjavanje i lečenje ranjenika i ostali problemi.

415. OPŠTENARODNI OBLIK RATA I BORBENI MORAL ARMIJE I NARODA — MEDUSOBNI UTICAJ I ZAVISNOST / Veljko Kadijević, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 13, br. 1—2 (1961, januar/februar); str. 3—26

Uticaj oblika rata na borbeni moral je presudan. Pojam i suština opštenarodnog oblika rata — kriterijumi podele ratova prema oblicima njihovog vođenja: partizanski, frontalni, i kombinovani. Razlika između oblika vođenja rata kao kategorije ratne veštine i opštenarodnog oblika kao kategorije političke strategije i doktrine. Neki osnovni uslovi koji opredeljuju i omogućuju vođenje opštenarodnog rata — njihova međuzavisnost sa borbenim moralom armije i naroda: odbrana sopstvene zemlje; moralno-političko jedinstvo čitavog naroda; odnos snaga; svestrana priprema i organizacija naroda i teritorije za opštenarodni rat. Specifičnost ratne veštine opštenarodnog oblika rata i njihova međuzavisnost sa borbenim moralom armije i naroda: masovno učešće naroda u oružanoj borbi i rešenje problema pokretljivosti strategijsko-taktičkim postupcima i organizacijskim merama, a ne tehnikom; tempo

operacija zasnivaće se na jednovremenom udaru po neprijateljevom poretku na celoj dubini rasporeda udarima snaga u pozadini neprijatelja; puna inicijativa i lična odgovornost starešinskog sastava.

416. NEKA PITANJA BOJNE GOTOVOSTI / Željko Gerbec, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 13, br. 7—8 (1961, juli/avgust); str. 455—466

Borbena gotovost u miru i u ratu. Istoriski razvoj ovog pojma. Potreba održavanja stalne borbene gotovosti u miru. Osnovne mere i sadržaj borbene gotovosti: organizacijsko-formacijska struktura jedinica i ustanova i njen uticaj na borbenu gotovost; opšte mobilizacijske pripreme, popuna oružanih snaga; borbena obućenost sastava armije i spremnost naroda. Autor detaljno obrazlaže kako se unapređivanjem stanja u svakoj od ove tri oblasti delovanja vojske može pozitivno uticati na jačanje borbene gotovosti.

417. RATNA TEHNIKA I MEĐUNARODNI ODNOSI / Andro Gabelić, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 14, br. 1—2 (1962, januar/februar); str. 45—57

Različitost uticaja vojnih faktora na svetska zbivanja. Politički stavori zasnovani na nuklearnoj podlozi. Domet nuklearnih projektila i politika. Mogućnost obrnutog uticaja ratne tehnike. Problem nametnut veštačkim satelitima, interkontinentalnim i interplanetarnim projektima. Smisao ravnoteže snaga u svetu mogućnosti savremene ratne tehnike. Isključivanje elemenata ratne tehnike iz međunarodnog života — jedina realna alternativa.

418. PROBLEMI PARTIZANSKOG RATOVANJA I SAVREMENA BORBENA SREDSTVA / Mirko Jovanović, general-major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 14, br. 1—2 (1962, januar/februar); str. 64—69

Osvrt na knjigu Rajka Tanaskovića »Pitanja partizanskog ratovanja«, koju je izdao Vojnoizdavački zavod JNA »Vojno delo«, 1961. godine.

419. KARAKTER RATA U SVETLU SAVREMENE TEHNIKE / Petar Matić, general-potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 14, br. 6 (1962, jun); str. 1—20

Potreba sagledavanja bitnih pitanja eventualnog rata: mogućnost izbjeganja rata i faktori koji ga uslovjavaju; osnovni uticaji na karakter budućeg rata. Uticaj savremene tehnike na rat: nuklearno i termonuklearno oružje, hemijsko i biološko oružje; raketno oružje; ostalo savremeno naoružanje. Zaključak o uticaju savremene ratne tehnike

na karakter rata. Uticaj ratne tehnike na organizaciju oružanih snaga; organizacijske promene oružanih snaga; uloga vidova oružanih snaga; formacije divizija. Bitne karakteristike budućeg rata: atomski ili konvencionalni rat; globalni ili lokalni rat; dugotrajan ili kratkotrajan rat; mogućnost i značaj iznenađenja; značaj i način ostvarivanja strategijske inicijative. Zaključak o opštoj prirodi savremenog rata i osobnosti na perifernim područjima.

420. RAT I CIVILIZACIJA / *Milan Daljević*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 14, br. 7—8 (1962, jul/avgust); str. 60—75

Šta je civilizacija? Šta je rat i kako se gleda na njega. Karakter ratova, odnos rata i civilizacije kroz istoriju: negativan uticaj rata na civilizaciju; uticaj civilizacije na razvitak rata i ratne (vojne) veštine. Rat i civilizacija u savremenim uslovima.

421. SUŠTINA VOJNE SILE / *Branko Borojević*, general-major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 14, br. 10—11 (1962, oktobar/novembar); str. 60—71

Prikaz knjige »Vojni aspekti borbe za svetski mir, nacionalnu nezavisnost i socijalizam« general-pukovnika Bogdana Oreščanina, koju je objavio Vojnoizdavački zavod JNA »Vojno delo«, 1962. godine.

422. LENJIN I NAUČNI METOD IZUČAVANJA VOJNIH PITANJA / *Jefto Šašić*, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 15, br. 1 (1963, januar/februar); str. 21—39

Učestalost vojnотеoretskih izdanja koja omogućavaju svestrano izučavanje najbitnijih vojnih pitanja. Značaj izučavanja Lenjinovih shvatanja vojnih pitanja. Lenjinova teorijska vojna delatnost do prvog svetskog rata. Lenjinova teorijska i praktična vojna delatnost u toku prvog svetskog rata. Lenjinova učenja o oružanom ustanku. Vojne mere protiv kontrarevolucije. Stvaranje nove armije. Lenjinovo učenje o ratu. Lenjin u borbi protiv dogmatizma. Lenjinova aktivna borba za mir.

423. UTICAJ DEMOGRAFSKOG FAKTORA NA ARMIJU / *Ilija Jovanović*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 15, br. 1 (1963, januar/februar); str. 88—95

Različiti faktori koji utiču na veličinu i kvalitet armije. Godišnji kontingenat regruta — činoci koji ga konstituišu i njegov značaj za oružane snage. Dužina vojnog roka. Jačina ratne armije. Struktura stanovništva po različitim obeležjima i uticaj toga na oružane snage.

424. MATERIJALNA BAZA I PRIRODA RATA U SAVREMENIM USLOVIMA / Ljubomir Petrović, major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 15, br. 1 (1963, januar/februar); str. 96—108

Univerzalnost rata. Totalnost rata. Brisanje granice između fronta i pozadine, povećavanje troškova rata. Apsolutno i relativno osiromušenje ratujućih zemalja pod uticajem rata. Koalicioni karakter rata. Problem naknade troškovâ rata. Deformacija ratnog cilja, rezultati i konsekvene rata. Evolucija u načinu ratovanja. Povećanje snage, brzine i intenziteta operacije. Vatreni udar po velikim prostranstvima i sa ogromne daljine. Tehničko iznenadenje. Manevar u proizvodnji. Podela stanovništva između »operativne« i »proizvodne« armije. Logistika kao novi deo ratne veštine. Povećana uloga nauke u planiranju i izvođenju operacija. Izmena strukture i obima oružanih snaga. Pojačani uticaj vojne organizacije na ekonomski i politički život zemalja sveta. Kvalitativno nov odnos strategije i ekonomike. Ratna veština nije više pretežno vojna delatnost. Nov kvalitativni odnos žive sile i ratne tehnike. Povećanje vojnog sektora privrede u ratu i u miru. Ratna ekonomika — nova disciplina vojne nauke. Problemi usklađivanja tri osnovna sektora u ratu: vojnog, ekonomskog i političkog.

425. PITANJA PARTIZANSKOG RATOVANJA / R. Đ. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 16, br. 6 (1964, novembar/decembar); str. 122—126

Osvrt na drugo izdanje knjige general-pukovnika Rajka Tanaskovića »Pitanja partizanskog ratovanja«, koju je izdao Vojnoizdavački zavod, 1964. godine.

426. STRANA GLEDANJA O FAKTORIMA KOJI UTIČU NA TEMPO NAPADA / Jovan Manasijević, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 17, br. 3 (1965, maj/jun); str. 111—120

Autorov prilog diskusiji o temi: »Tempo napada u savremenim uslovima«. Autor je razmatrao ova pitanja: organizacijsko-formacijska struktura; metod i način izvođenja napada; komandovanje i obnova; pozadinsko obezbeđenje napada.

427. PARTIZANSKA TAKTIKA I ORGANIZACIJA / R. Đ. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 17, br. 5 (1965, septembar/oktobar); str. 154—155

Osvrt na drugo dopunjeno izdanje knjige dr Petra Kleuta »Partizanska taktika i organizacija«, koju je objavio Vojnoizdavački zavod, 1965. godine.

428. KLASIFIKACIJA SAVREMENIH RATOVA I OSNOVNI STRATEGIJSKI POGLEDI NA NJIHOVO VODENJE / Dušan Dozet, general-major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 18, br. 3 (1966, maj/jun); str. 71—81

Evolucija američkih pogleda na vrste ratova i njihove strategijske koncepcije: »hladni rat«, lokalni rat, ograničeni rat i opšti nuklearni rat. Struktura oružanih snaga SAD primerena ovom pogledu na rat. Neuspeh strategije »elastičnog odgovora« u Vijetnamu. Mogućnost vođenja ograničenog rata u Evropi. Svetski termonuklearni rat ili opšti nuklearni rat: strategija protiv vojnih ciljeva; strategija protiv građeva i strategija ograničene štete. Reorganizacija oružanih snaga u skladu sa ovim strategijskim koncepcijama. Sovjetski pogledi o klasifikaciji ratova i strategija vođenja rata. Naša shvatanja o ovim klasifikacijama i pripreme za odbranu u sklopu ratne doktrine opštenarodnog odbrambenog rata.

429. LOKALNI RATOVI U TEORIJI I PRAKSI NEKIH ZEMALJA ZAPADA / Berislav Badurina, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 18, br. 4 (1966, jul/avgust); str. 51—64

Osnovne kategorije lokalnih ratova prema ciljevima i snagama koje su ih vodile. Promene u svetu koje su se desile nakon drugog svetskog rata. Američka gledišta na lokalne ratove. Intervencionistički rat SAD u Vijetnamu. Gledišta nekih drugih zemalja Zapada na lokalne ratove.

430. VREME KAO FAKTOR RATA I ORUŽANE BORBE / Luka Despenjić, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 19, br. 3 (1967, maj/jun); str. 7—22

Vreme kao prirodni faktor sukoba strana koji se odvija u prostoru i vremenu. Uticaj materijalno-tehničkog faktora na odvijanje borbenih dejstava u vremenu. Problemi vremenskih težišta rata i oružane borbe. Trajanje kao vremenska kategorija rata.

431. O UZROCIMA I MOGUĆNOSTIMA RATA / Dušan Pekić, general-potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 20, br. 4 (1968, juli/avgust); str. 106—113

Razmatraju se mogućnosti izbijanja svetskog nuklearnog rata, pre svega u svetu odnosa velikih sila. Razmatra se i pozicija malih novooslobođenih zemalja u kontekstu odnosa i mogućih sukoba među super силама i recidivima kolonijalnog ropsstva.

432. O POJMU, SUŠTINI I OBLICIMA VOJNE ORGANIZACIJE / Miloš Z. Prelević, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 21, br. 1 (1969, januar/februar); str. 13—22

Na osnovu marksističke teorije i metodologije autor obrazlaže osnovna pitanja pojma, suštine i oblika vojne organizacije. U tom kontekstu, ističe klasnu suštinu vojne organizacije i njene različite tipove,

s obzirom na tip društveno-ekonomске (dakle klasne) formacije. Na osnovama marksistički zasnovanog pojma vojne organizacije, izlaze bitne osobenosti stajaće vojske i vojne organizacije naoružanog naroda.

433. MALE POMORSKE ZEMLJE U LOKALNIM RATOVIMA / Milan Drotka, kapetan bojnog broda. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 21, br. 1 (1969, januar/februar); str. 23—35

Klasifikacija ratova i lokalni rat u tom kontekstu. Iskustva iz kojanskog rata u pogledu uloge RM i pomorskih snaga. Pomorske snage SAD i Severnog Vijetnama u vietnamskom ratu. Osobenosti dejstva ratne mornarice u intervenciji na Suecki kanal 1956. godine. Izraelsko-arapski rat 1967. godine. Razvoj odnosa pomorskih snaga SAD i SSSR u Sredozemlju po završetku arapsko-izraelskog sukoba.

434. LENJIN O ODBRANI TEKOVINA SOCIJALIZMA / Voja Vukićević, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 22, br. 2 (1970, mart/april); str. 3—13

Značaj i značenje Lenjinovog učenja o odbrani tekovina socijalizma. Pouke Pariske komune. Koncepcija odbrane tekovina oktobarske revolucije. Ofanziva i pritisci kontrarevolucije. Lenjinovo učenje i naša stvarnost.

435. O »NEKONVENCIONALNOM« RATOVANJU NA TERITORIJI JUGOSLAVIJE: vojnopolitički komentar / Miloš Petrić, pukovnik, Dušan Vilić, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 22, br. 3 (1970, maj/juni); str. 107—116

Misterija oko plana »10-1«. Porast značaja specijalnog ratovanja u koncepciji SAD i NATO. Neki podaci iz plana »10-1« o »nekonvencionalnom ratovanju u Evropi«. Osnovne karakteristike plana »10-1«. Analiza delovanja vojnoobaveštajnih službi NATO prema nama.

436. O NEKIM FAKTORIMA KOJI UTIČU NA POBEDU U RATU / Obrad Bjelica, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 22, br. 6 (1970, novembar/decembar); str. 75—83

Faktor odnosa snaga. Angažovanje celokupnog ljudskog faktora u ratu. Podrška stanovništva i primena raznovrsnih formi otpora.

437. O OBLIKU RATA / Drago Rakočević, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 4 (1972, juli/avgust); str. 98—102

Klasifikacija rata uopšte, polazeći od vojnotehnoloških i društvenih kriterijuma. Opštenarodni odbrambeni rat kao posebni i originalni oblik rata za koji se mi pripremamo.

438. DA LI JE OPŠTENARODNI ODBRAMBENI RAT OBLIK RATA? / *To-mislav Bolfek*, kapetan fregate. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 4 (1972, juli/avgust); str. 103—107

Da li je ONOR oblik rata ili nije, pita se autor, i dajući negativan odgovor nudi ove argumente: oblici rata su partizanski, kombinovani i frontalni; oblik rata je preovlađujući način njegovog vođenja, ali ne i rat u celini. Prema tome ONOR nije oblik, već tip, vrsta rata. Autor izričito tvrdi da frontalni, kombinovani i partizanski način vođenja rata nisu oblici oružane borbe, nego oblici rata.

439. NEKA ISKUSTVA IZ OSLOBODILAČKIH RATOVA VOĐENIH POSLE DRUGOG SVETSKOG RATA / *Mihajlo Vučinić*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 25, br. 1 (1973, januar/februar); str. 64—77

U glavna iskustva ovih ratova autor ubraja: antikolonijalni i revolucionarni karakter ovih ratova; vođeni su na principima partizanskog ratovanja; oslonac na sopstvene snage i postepena izgradnja oružanih snaga; agresorova doktrina je imperijalna, bez obzira na modalitete; oslonac agresora na klasičnu vojnu silu; suština vojne strategije oslobođilačkih pokreta; dugotrajan i iscrpljujući rat; odlučujuća uloga mora boraca i naroda; paralizovati udarnu moć agresora; partizanski način ratovanja. Originalna organizacija oružanih snaga: operativne jedinice; teritorijalne jedinice; regionalni gerilski odredi; organizacija i angažovanje čitavog naroda u borbi za slobodu.

440. NAORUŽANI NAROD U PREDMARKSOVOJ DRUŠTVENOJ MISLI / *Dr Anton Bebler*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 26, br. 6 (1974, novembar/decembar); str. 16—22

Teorija o vojništvu je veoma stara — koliko i ljudsko društvo (prve studije još u VI veku pre naše ere u Kinji). Rasprave o naoružanom narodu u Rimu i Grčkoj. Platon je žestoko kritikovao svaku pomisao na naoružani narod. Makijavelijev stanovište o građaninu-vojniku. Milicijske oružane snage u Zapadnoj Evropi u srednjem veku. Milicijski sistem u Švajcarskoj. Buržoaska revolucija i demokratizacija vojništva. Hamiltonovo stanovište o dvojnosti vojne organizacije. Milicijski koncept u američkom Ustavu. Shvatnja o vojnoj organizaciji kod revolucionara francuske revolucije.

441. PROSTOR I VREME KAO FAKTOR RATA I ORUŽANE BORBE / *Živko Blagojev*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 28, br. 4 (1976, juli/avgust); str. 34—46

Prostor kao činilac rata i oružane borbe: značenje termina »prostor« u vojnoj teoriji: analize karakteristika prostora sa stanovišta njegovog uticaja na ratna dejstva; značaj i međusobni odnos pojedinih ambijentalnih karakteristika, njihova uslovljenost geostrategijskim položajem protivnika i njegovim načinom vođenja rata; činioci od kojih zavisi uloga prostora u ratu i oružanoj borbi; ratna tehnika i prostor; uticaj prostora na savremene operacije; relativna vrednost i značaj prostora kao faktora rata i oružane borbe. Uticaj faktora vreme na rat i oružanu borbu: stanovište sa kojeg se razmatra faktor vreme.

442. GUBICI ŽIVE SILE U RATOVIMA IMPERIJALISTIČKE EPOHE / *Tone Žabkar*, kapetan fregate. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 28, br. 5 (1976, septembar/oktobar); str. 124—133

Osnovni metodološki problemi u analizi gubitaka u minulim ratovima. Gubici u lokalnim ratovima pre prvog svetskog rata. Gubici u prvom svetskom ratu. Gubici u lokalnim ratovima između dva svetska rata. Gubici u drugom svetskom ratu. Gubici u lokalnim ratovima vodenim posle drugog svetskog rata.

443. KLAUSEWITZ U SVETLOSTI SAVREMENE VOJNO-TEORIJSKE MISLI / Dr Zlatko Rendulić, general-potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 30, br. 1 (1978, januar/februar); str. 72—103

Bitne osobine Klauzevica kao mislioca i kao vojnika. Ocene Klauzevicevog dela u vojnoj teoriji. Klauzevic i narodni odbrambeni rat. Klauzevic i Hegel o dijalektičkom učenju. Relevantnost Klauzevicevog učenja u današnjem vremenu.

444. TEROR I VOJNA STRATEGIJA / *Tone Žabkar*, kapetan fregate. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 30, br. 1 (1978, januar/februar); str. 114—130

Pojam terora u vojnoj i vojno-političkoj teoriji. Granice između nasilja i sile. Teror do tridesetih godina XX veka. Duetova deviza »što veći teror — to bliže pobedi«. Drugi svetski rat — najšira primena i ograničen domen vazdušnog terora. »Distancioni« teror u strategiji. Deterent — teror kao karika između vojne strategije i politike. Tendenциja razvoja i ishodi.

445. Mensur Ibrahimpašić: »DRUŠTVENA PRIRODA OPŠTENARODNOG ODBRAMBENOG RATA« / *Dimitrije Baucal*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 30, br. 2 (1978, mart/april); str. 156—162

Osvrt na knjigu pukovnika Mensura Ibrahimpašića, koju je pod istim naslovom objavio Vojnoizdavački zavod, 1977. godine.

446. METEOROLOŠKI ASPEKTI SAVREMENOG RATA / Dr Đuro Radinović. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 30, br. 4 (1978, jul/avgust); str. 192—200

Primeri istraživanja iz domena meteoroloških aspekata rata i praktično korišćenje njihovih rezultata. Mogućnost čovekovog veštačkog uticaja na meteorološke prilike. Taktički i strategijski značaj uticaja na meteorološke prilike.

447. MOGUĆNOST KORIŠĆENJA PROMENA ŽIVOTNE SREDINE U RATNE SVRHE / Mihajlo Vučinić, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 30, br. 5 (1978, septembar/oktobar); str. 145—159

Rezultati u razvoju savremene nauke i tehnike koji su omogućili čoveku da utiče na promenu životne sredine. Sve češća razmatranja mogućnosti korišćenja prirodnih sila u ratne svrhe. Promene vremena i klime. Napor za zabranu promene životne sredine u ratne svrhe.

448. EPOHALAN DOPRINOS TEORIJI RATA I REVOLUCIJE / Nikola Pejnović, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 1 (1979, januar/februar); str. 26—33

Istiće se ogroman teorijski doprinos Edvarda Kardelja teoriji rata i revolucije i to na osnovama stvaralačke primene marksističke teorije i metoda, a u skladu sa konkretnim društvenim, političkim, vojnim i drugim uslovima i odnosima.

449. O NEKIM SAVREMENIM TOKOVIMA VOJNE MISLI / Nikola Pejnović, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 2 (1979, mart/april); str. 5—14

Izlaganje na »Okruglom stolu« na temu »Tokovi savremene vojnotekničke misli«, koji je organizovalo »Vojno delo« povodom 30-godišnjice izlaženja. Promene vojne misli uslovljene su fantastičnim tehničko-tehnološkim inovacijama. Vojna misao sve više izlazi iz uskih profesionalnih okvira i postaje predmet interesovanja širokog kruga misilaca. Afirmacija revolucionarne misli narodnih ratova. Nastojanje vojne misli da u procepu između nuklearnog i konvencionalnog rata razradi koherentnu teoriju ratne veštine. Nuklearna pretnja zamagljuje ogromno naraslu moć konvencionalnog oružja.

450. GEOFIZIČKI ASPEKTI SAVREMENOG RATA / Đorđe Novosel, general-major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 2 (1979, mart/april); str. 38—41

Izlaganje na »Okruglom stolu« na temu »Savremeni tokovi vojnotekničke misli« u organizaciji »Vojnog dela«, 1978. godine. Pojam geofizičkog oružja. Uspesi u razvoju vojne tehnike i tehnologije. Mogućnost

uticanja na promene životne sredine. Mogućnost tajnog delovanja na čovekovu sredinu. Podela oružja prema ustaljenim šemama podele. Delovanje »geofizičkog oružja« u ratu.

451. SAVREMENI POSREDNIČKI RATOVI / *Dušan Dozeti*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 3 (1979, maj/jun); str. 96—107

Izlaganje na »Okruglom stolu« na temu »Savremeni faktori vojnoteorijske misli« — u »Vojnom delu«, 1978. godine. Posrednički ratovi kao nova vrsta ratova, osobena za savremeni razvoj međunarodnih odnosa. Odnos velikih sila prema posredničkim ratovima. Mesto i uloga posredničkih ratova u svetu evolucije globalnih strategija. Mogućnost i nemogućnost savremenih ratova. Posrednički ratovi i odnosi sa susedima.

452. O POJMU, OBLICIMA I SREDSTVIMA EKOCIDA / *Dr Ljubomir Berberović*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 4 (1979, jul/avgust); str. 79—91

O pojmu »ekološki rat«. Oblici ekološkog ratovanja. Sredstva ekološkog ratovanja /ekocida/: konvencionalno oružje; nuklearno oružje; hemijsko oružje; biološko oružje. Geofizički i meteorološki rat: seizmološki oblici; hidrološki oblici; klimatometeoroški oblici.

453. EDWARD KARDELJ I MARKSISTIČKA TEORIJA O VOJNOJ ORGANIZACIJI / *Mensur Ibrahimpašić*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 5 (1979, septembar/oktobar); str. 61—67

Sa simpozijuma o E. Kardelju. Autor ističe Kardeljev ogromni doprinos definisanju gotovo svih bitnih odluka o izgradnji oružanih snaga SFRJ kao konkretnog oblika primene marksističke ideje o naoružanom narodu.

454. DOSLEDNOST I REALISTIČNOST / *Nemanja Božić*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 5 (1979, septembar/oktobar); str. 72—75

Sa simpozijuma o E. Kardelju. U članku se obrazlaže Kardeljev doprinos našoj vojnoj misli, a osobito u oblasti teorije o ratu. Autor apostrofira Kardeljevu analizu klasifikacije rata u savremenim uslovima.

455. O PRAVEDNIM I NEPRAVEDNIM RATOVIMA SAVREMENE EPOHE / *Mihajlo Vučinić*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 5 (1979, septembar/oktobar); str. 75—82

Sa simpozijuma o E. Kardelju. U članku se razmatraju podeli i karakteristike savremenih ratova i to pravednih i nepravednih. Autor ističe da se Kardelj uvek zalagao protiv bilo kakvog agresivnog rata, makar i pod izgovorom revolucionarnog rata.

456. SAVREMENI RAZVOJ I PROBLEMI NAUČNE MISLI O RATU / *Luka Despenjić*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 5 (1979, septembar/oktobar); str. 83—100

Rat kao predmet naučnog posmatranja. Poimanje nauke o ratu. O sadržaju i formama spoznaje rata. Subjekti i saznanje u nauci o ratu. Jedinstvo i suprotnosti nauke o ratu i samoga rata kao predmet naučnog istraživanja.

457. STRATEGIJA ODVRAĆANJA OD AGRESIJE U SAVREMENIM MEĐUNARODNIM ODNOSIMA / *Dušan Miljanović*, kapetan bojnog broda. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 6 (1979, novembar/decembar); str. 52—68

Geneza i suština teorije odvraćanja. Faktori rizika preuzimanja agresije. Neizvesnost ishoda rata koja proistiće iz odnosa snaga. Opasnost od proširenja ratnog sukoba. Reagovanje svetskog javnog mnenja. Reagovanje unutrašnjeg javnog mnenja zemlje agresora. Odnos političkih ciljeva i uloženih ratnih napora. Vremenska dimenzija rata.

458. RAZMATRANJE O EKONOMSKOM RATU / *Todor Mirković*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 32, br. 4 (1980, jul/avgust); str. 67—83

Nedovoljno jasno određenje pojma ekonomskog rata. Cilj i sredstva ekonomskog rata. Pojam ekonomskog rata. Oblici ekonomskog rata. Oblici ekonomskog rata prema Jugoslaviji. Odbrambene mere u ekonomskom ratu.

459. DA LI JE I OPŠTI TERMONUKLEARNI OBOSTRANO UNIŠTAVAJUĆI RAT PRODUŽETAK POLITIKE / *Božidar Lukić*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 2 (1981, mart/april); str. 59—68

Razmatra se odnos politike i rata, polazeći od poznate definicije rata kao produžetka politike drugim sredstvima, ali i od toga da se rat može oteti od politike i prerasti u absurd. U svojoj analizi autor dolazi do zaključka da termonuklearni rat nije produžetak politike, jer je sve uništavajući, pa se njime ne mogu postići ratni ciljevi.

460. VREME KAO FAKTOR ORUŽANE BORBE / Stevan Stojanović, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 2 (1981, mart/april); str. 140—148

Osvrt na članak »Vreme kao faktor oružane borbe« koji je u časopisu »Vojno delo« br. 5/1980. objavio pukovnik M. Samardžić.

461. [OSVRT] NA ČLANAK BOŽIDARA LUKIĆA »DA LI JE OPŠTI TER-MONUKLEARNI OBOSTRANO UNIŠTAVAJUĆI RAT PRODUŽETAK POLITIKE« / Alekса Zejak, poručnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 5 (1981, septembar/oktobar); str. 135—137

Osvrt na navedeni članak Božidara Lukića, koji je objavljen u »Vojnom delu«, broj 2/1981.

462. RAT KAO SASTAVNI DEO POLITIKE / Dr Mensur Ibrahimpašić, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 34, br. 2 (1982, mart/april); str. 161—182

Savremenost i dovoljnost Klauzeviceve definicije o odnosu rata i politike i definicije rata kao produžetka politike drugim sredstvima. Titova shvatanja o ratu kao sastavnom delu politike. Uzroci ispoljavanja rata kao sastavnog dela politike. Oblici rata koji se javljaju kao sastavni deo miroljubive politike. Da li je termonuklearni rat produžetak politike.

463. PRILOG RAZUMEVANJU SFERE VOJNOG DELOVANJA U GRADANSKOM DRUŠTVU / Dr Radivoje Jovadžić, kapetan fregate. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 34, br. 4 (1982, jul/avgust); str. 110—127

Marksizam i građanska filozofija o sferi vojnog delovanja. Priroda i suština vojne sfere građanskog društva. Odnos ove sfere prema temelju građanskog društva i prema njegovim drugim sferama. Otudenost i agresivnost kao bitne odrednice vojne sfere građanskog društva. Čovek i vojno delovanje u građanskom društву.

464. VOJNA MOĆ SAMOUPRAVNOG DRUŠTVA KAO ORGANIZOVANA SNAGA NARODA / Dr Radivoje Jovadžić, kapetan fregate. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 34, br. 5 (1982, septembar/oktobar); str. 47—64

Vojno delovanje i samoupravna praksa. Naoružani narod, »vojska« i samoupravna praksa. Izvori moći naoružanog naroda u odbrani socijalističkog samoupravnog društva. Odbrana samoupravljanja — egzistencijalna potreba i moralna obaveza čoveka — revolucionara.

465. INTERVENCIONISTIČKI RATOVI NISU NOVINA DANAŠNJEG SVE-TA / *Marijan Možgor*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 34, br. 5 (1982, septembar/oktobar); str. 111—117

U analizi problema učestalosti intervencionističkih ratova danas autor polazi sa tezom da ovaj oblik primene sile nije nikakva novina, već da se odavno praktikuje; da ovim ratovima danas pogoduje sve izrazitija podela sveta na interesne sfere i da nesvrstane zemlje mogu znatno doprineti da se ovi ratovi prevaziđu.

466. PRILOG MARKSISTIČKOM ISTRAŽIVANJU RATA / *Milosav Simić*, kapetan fregate. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 34, br. 6 (1982, novembar/decembar); str. 43—58

Pojam rata. Rat — fenomen klasnog društva. Društvena suština sukoba u prvoj zabitnoj zajednici. Teritorijalizacija ljudskih zajednica i rat. Društvena uloga rata.

467. OSVRT NA NEKA STANOVIŠTA U ČLANKU »RAT KAO SASTAVNI DEO POLITIKE« / *Božidar Lukić*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 34, br. 6 (1982, novembar/decembar); str. 115—126

Osvrt na članak pukovnika dr Mensura Ibrahimpavića »Rat kao sastavni deo politike«, koji je objavljen u časopisu »Vojno delo«, broj 2/1982.

468. RAT — SREDSTVO I PRODUŽETAK POLITIKE / *Mihajlo Vučinić*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 34, br. 6 (1982, novembar/decembar); str. 127—140

Osvrt na članak pukovnika dr Mensura Ibrahimpavića »Rat kao sastavni deo politike«, koji je objavljen u časopisu »Vojno delo«, broj 2/1982.

469. OSVRT NA ČLANAK MENSURA IBRAHIMPAVIĆA: »RAT KAO SASTAVNI DEO POLITIKE« / *Nikola Pejnović*, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 35, br. 1 (1983, januar/februar); str. 161—170

Kritički osvrt na tekst pukovnika dr Mensura Ibrahimpavića, objavljenog u »Vojnom delu«, br. 2/1982.

470. MARKS I PREVAZILAŽENJE VOJNOTRADICIONALISTIČKOG MIŠ-LJENJA I DELOVANJA / *Dr Mensur Ibrahimpavić*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 35, br. 2 (1983, mart/april); str. 17—36

Marksovo mišljenje — ishodište revolucionarne vojne teorije. Vojnotradicionalističko mišljenje i delovanje danas. Smerom Marksovog mišljenja i metoda. Titov odnos kao vojskovode prema Marksу: Titovo delo — istinska kritika u Marksovom smislu; Tito je kao i Marks stvaralač revolucije; Tito teži prevladavanju vojne sfere kao posebne sfere društvenog života; Titovo shvatanje dijalektike odnosa među faktorima rata i oružane borbe.

471. IZOSTALA JE RASPRAVA O STVARNOM TEORIJSKOM PROBLEMU: (Odgovor drugovima Božidarom Lukiću, Mihajlu Vučiniću i Nikoli Pejnoviću) / Dr Mensur Ibrahimpašić, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 35, br. 3 (1983, maj/juni); str. 129—144

Odgovor navedenim autorima odnosi se na njihove kritičke osvrte na članak dr Mensura Ibrahimpašića: »Rat kao sastavni deo politike«, koji je objavljen u »Vojnom delu«, br. 2/1982.

472. Pietro Melano: BITNE CRTE MODERNOG RATA / P. T. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 3, br. 1 (1951, januar/februar); str. 126—128

Osvrt na članak pukovnika italijanske armije P. Melana (Pietro Mellano), objavljenog u časopisu »Rivista Militare«, od oktobra 1950. godine.

473. Kamil Ružeron: RAT R PLANINI / R. P. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 3, br. 1 (1951, januar/februar); str. 128—130

Osvrt na članak Kamila Ružerona (Camille Rougeron), objavljenog u švajcarskom časopisu »Revue Militaire suisse«, za mesec avgust 1950. godine.

474. General-major B. T. Vilson: NEKE IDEJE O ODBRANI U MODERNOM RATU / P. T. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 3, br. 1 (1951, januar/februar); str. 130—133

Osvrt na članak generala Vilsona (Wilson. B. T.), objavljenog u časopisu »The Army Quarterly«, za mesec oktobar 1950. godine.

475. Potpukovnik F. O. Mikše: TAJNE SNAGE: (TEHNIKA PODZEMNIH POKRETA) / R. I. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 3, br. 2 (1951, mart/april); str. 133—140

Za vreme 2. svetskog rata autor je bio načelnik operativnog odeljenja De Golovog pokreta otpora. U knjizi govori o drugom svetskom ratu. Pokret otpora i »tajne snage« tretira u savremenim uslovima.

476. General L. M. Šasen: ANTOLOGIJA FRANCUSKIH VOJNIH KLASIČARA / M. J. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 3, br. 3 (1951, maj/juni); str. 115—120

Osvrt na knjigu francuskog generala (L. M. Chassin: *Antologie des classiques militaires français*, Paris, 1950), u kojoj su obuhvaćeni francuski vojni klasičari od 16. veka do generala De Gola.

477. Dr Vanevar Buš: SAVREMENO NAORUŽANJE I SLOBODNI LJUDI / V. K. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 4, br. 1 (1952, januar/februar); str. 94—103

Osvrt na knjigu »Modern arms and free men«, koju je napisao američki naučnik Vannevar Bush 1949. godine. Prikazivač ukazuje na istorijat pronalazaka o kojima se govori u knjizi; na nove pronalaska (1949), radiolokatorski upaljač, aeronautički pronalasci; tehnika artiljerije, duboka minska polja, protivtenkovska borba, pomorsko-santne-amfibijске operacije, desantna sredstva, pomorske operacije i nosač aviona, strategijsko bombardovanje, raketna tehnika, podmornice, dirigovani projektili, totalnost rata, subverzivna dejstva, bojni otrovi, biološka sredstva, pronalazak novih lekova. Na kraju prikaza, komentariše dileme i kritički stav autora, prema kome svetu preti totalitarizam i diktatura, što se može suzbiti samo svestranim razvojem demokratije.

478. General Žerardo: EVROPSKI I AZIJSKI RATOVI / N. N. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 4, br. 1 (1952, januar/februar); str. 117—120

Osvrt na članak »Les Guerres europeenes et les Guerres asiatiques«, koji je u časopisu »Revue de Defense Nationale«, od juna 1951. godine, napisao general Gérardot. Prikazani tekst obuhvata ove ratove: zapadni i istočni front 1945. godine, vazdušni rat 1945. godine, rat u Koreji.

479. J. F. C. Fuler: NAORUŽANJE I ISTORIJA / V. K. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 4, br. 2 (1952, mart/april); str. 101—107

Osvrt na knjigu »Armament and History«, koju je napisao engleski general-major J. F. C. Fuller, 1945. godine, u kojoj je prikazan razvoj naoružanja kroz vekove i njegov uticaj na ratnu veštinsku. Autor prikazane knjige analizira: potrebu izgrađivanja vojne organizacije oko dominantnog oružja i uslove za ocenu vrednosti oružja; važnost postojanja dela za frontalna i za manevarska dejstva u oružanim snagama; obezbeđenje pokretljivosti u vojnoj organizaciji; principi izgradnje oružanih snaga na kvalitativnom i kvantitativnom planu; važnost materijalnih faktora u savremenoj armiji.

480. Džems Fini Bekster: NAUČNICI U BORBI SA VREMENOM / M. K. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 4, br. 6 (1952, novembar/decembar); str. 90—91

Osvrt na knjigu »Scientists Against Time«, koju je napisao profesor Harvardskog univerziteta James Phinney Baxter, 1947. godine. Knjiga je zvanična istorija Nacionalnog komiteta za naučna istraživanja i razvoj u periodu drugog svetskog rata.

481. Pukovnik Ajre: DA LI ĆE PONOVO DOĆI DO HEMIJSKOG RATA / R. P. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 4, br. 6 (1952, novembar/decembar); str. 102—104

Osvrt na članak »Reverrons-nous la guerre des gaz«, koji je napisao pukovnik Ailleret u časopisu »Revue Militaire d'Information« od jula 1952. godine.

482. Lidel Hart: CILJ U RATU — BITKA ILI MANEVAR / S. K. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 5, br. 8 (1953, avgust); str. 85—87

Osvrt na članak »Das Ziel im Kriege, Schlacht oder Manöver?« koji je napisao Liddell Hart u časopisu »Wehrwissenschaftliche Rundschau« od marta 1953.

483. Viceadmiral R. Konoli: NAČELA RATOVANJA / S. P. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 5, br. 8 (1953, avgust); str. 88—91

Osvrt na članak »The Principles of War«, koji je napisao Richard L. Conolly u časopisu »Military Review«, od maja 1953. Neprihvatljivost teze o nepromenljivosti načela ratovanja. Promenljivost cilja rata i uslovi i uzroci te promenljivosti. Jednostavnost, sadejstvo, ofanzivnost, manevr, ekonomija snaga, iznenađenje, bezbednost, gotovost su osnovni principi načela ratovodstva.

484. AMERIČKI NAUČNIK O BAKTERIOLOŠKOM RATU. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 5, br. 11 (1953, novembar); str. 81—82

Prema podacima »United Press«, od 12. avgusta 1953. godine.

485. Potpukovnik Muralt: ŠVAJCARSKA I PARTIZANSKI RAT / N. G. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 6, br. 4 (1954, april); str. 93—94

Osvrt na članak »Partisanenkrieg und seine Bedeutung für die Verteidigung der Schweiz«, koji je napisao Muralt u časopisu »Der Schweizer Soldat« br. 21—24/1953.

486. Potpukovnik Gabrijel Bone: RAT I TEHNIKA / Lj. H. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 6, br. 9 (1954, septembar); str. 74—79

Osvrt na članak »Guerre et Technique«, koji je napisao Gabriel Bonnet u časopisu »Revne de défence nationale« od maja 1954.

487. BRITANSKO VOJNO RUKOVODSTVO O SAVREMENOM RATU. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 6, br. 11 (1954, novembar); str. 73

Prema podacima »La Flandre Liberale«, od 24. avgusta 1954.

488. General Ode: POSLEDICE RAZVOJA NAORUŽANJA / V. H. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 7, br. 1 (1955, januar); str. 86—91

Osvrt na članak »Conséquences des progrés de l'armement«, koji je napisao general Audet u časopisu »Revne de défence nationale« od oktobra 1954.

489. Potpukovnik Frederik Vilkins: PARTIZANSKI RAT / N. G. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 7, br. 1 (1955, januar); str. 91—94

Osvrt na članak »Guerrilla Warfare«, koji je napisao Frederick Wilkins u časopisu »United States Naval Institute Proceedings« od marta 1954.

490. Major L. Makfaden Proser: PREDNOST OBRASCA ZA BUDUĆNOST / St. P. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 7, br. 2 (1955, februar); str. 85—87

Osvrt na članak »Preliminary Draft for a chart of the future«, koji je napisao Lamar McFadden u časopisu »Armor« za septembar—oktobar 1954, a koji se odnosi na vođenje operacija u eventualnom »atomskom ratu«.

491. MIŠLJENJE GENERALA GIJOMA O KARAKTERU BUDUĆEG RATA. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 7, br. 4 (1955, april); str. 79—80

Prema podacima »Combat«, od 16. decembra 1954.

492. General A. Nisel: METEOROLOGIJA I RAT / D. L. // U: Vojno delo — Beograd. — God. 7, br. 5 (1955, maj); str. 95—97

Osvrt na članak »La Météorologie et la Guerre«, koji je napisao general A. Niessel u časopisu »L'Armée — La National« od novembra 1954.

493. GENERAL RIDŽVEJ O ČOVEKU, KAO GLAVNOM ORUĐU RATA. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 7, br. 6 (1955, juni); str. 75—77

Osvrt na izlaganje američkog generala Metju Ridžveja, koji smatra da je čovek jedino apsolutno oruđe rata, bez obzira na izvanredan razvoj i napredak vojne tehnike. Pored ostalog, general Ridžvej smatra da kopnene armije predstavljaju bitan elemenat mogućnosti uspešnog vođenja rata, bez obzira da li taj rat uključuje dejstvo atomskim oružjem ili ne. (Izlaganje generala Ridžveja donosi »The Army Combat Forces Journal«, od marta 1955).

494. ODZIV NA MIŠLJENJE LIDELO HARTA O NEPOTREBNOSTI KLASIČNOG NAORUŽANJA / Lj. H. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 7, br. 6 (1955, jun); str. 77—78

Prema podacima lista »The Times«, od 8. januara 1955, navedena su tri mišljenja koja »Vojno delo« donosi u izvodu i bez komentara. U većini, ovi odzivi kritikuju Lidel Hartovu tezu o gubitku značaja klasičnog oružja.

495. MIŠLJENJE GENERALA BETUARA O ARMIIJAMA U ATOMSKO DOBA / V. H. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 7, br. 6 (1955, jun); str. 79—80

Prema podacima: »Figaro«, od 12. januara 1955.

496. Potpukovnik R. L. Arpirt: SAVREMENO VAZDUHOPLOVSTVO PRED ATOMSKOM PRETNJOM / S. B. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 7, br. 6 (1955, jun); str. 82—84

Osvrt na članak »Les Forces Aériennes devant la menace atomique«, koji je napisao R. J. Arpurt u časopisu »Revue de Défence Nationale« od februara 1955.

497. Potpukovnik F. O. Mikše: ANALIZA ATOMSKE BITKE / T. Č. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 7, br. 6 (1955, jun); str. 84—90

Osvrt na članak »Analyse d'une bataille atomique«, koji je napisao F. O. Miksche u časopisu »Revue de défense nationale« od marta 1955. Članak je deo knjige autora pod naslovom »Taktika atomskog rata«. U izlaganju svog pogleda na ovaj problem, autor članka se služi teorijskim eksperimentom — modelom atomske bitke. Eksperiment realizuje na taj način što odgovara na pitanje — kakav bi bio izgled i tok rata 1940. da su obe strane raspolagale nuklearnim naoružanjem i da su ga upotrebile.

498. Pukovnik Ajre: RAZMATRANJA O METODU PROUČAVANJA PROBLEMA TAKTIKE I STRATEGIJE ATOMSKOG RATOVANJA / R. P. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 7, br. 6 (1955, jun); str. 90—92

Osvrt na članak »Considérations sur la méthode d'étude des problèmes de tactique et de stratégie atomiques«, koji je napisao pukovnik Ailleret u časopisu »Revue militaire d'information« od 10—25. decembra 1954.

499. Ž. Pere — Žantij: UTICAJ ATOMSKE MOĆI NA PREOBRAŽAJ DOKTRINA I VOJNU ORGANIZACIJU / D. L. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 7, br. 7—8 (1955, juli/avgust); str. 145—149

Osvrt na članak »La puissance atomique et la refonte des doctrines et de l'organisation militaire«, koji je napisao J. Perret — Gentil u časopisu »L'Armée La Nation« od februara 1955.

500. Potpukovnik Pjetro Palota: ATOMSKI I KONVENCIONALNI RAT / S. K. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 7, br. 12 (1955, decembar); str. 73—75

Osvrt na članak »Guerra Atomica e Guerra Convenzionale«, koji je napisao Pietro Pallotta u časopisu »Rivista Militare« od jula/avgusta 1955.

501. General Paolo Supino: POGLEDI NA MODERNI RAT / V. Kl. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 8, br. 1 (1956, januar); str. 74—76

Osvrt na knjigu »Aspetti della guerra moderna«, koju je napisao general Paolo Supino, 1952. Autor knjige je tadašnji komandant italijanske ratne škole. On razmatra faktore za koje smatra da su čvorni za razumevanje savremenog rata.

502. ABC [ATOMSKO-BIOLOŠKO-HEMIJSKI] RAT I ŠVAJCARSKA / Z. B. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 8, br. 2 (1956, februar); str. 72—73

Prema podacima iz švajcarske literature.

503. POVODOM NEPREKIDNIH FRONTOVA U ATOMSKOM RATU / M. B. J. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 8, br. 3 (1956, mart); str. 84—85

Osvrt na članak »A propos des fronts continus en guerre atomique« koji je napisao Charles Ledard u časopisu »Revue militaire d'information« od 25. novembra 1955.

504. »Musketir«: POLITIKA, VELIKA STRATEGIJA I RATNA NAČELA / S. B. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 8, br. 4—5 (1956, april/maj); str. 105—107

Osvrt na članak »Policy, Grand Strategy, and Principles«, koji je napisao anonimni pisac »Musketeer« u časopisu »Journal Royal United Service Institution« od novembra 1955. Nepoznati autor ovoga članka obraduje ova pitanja: cilj i sredstva rata; strategija; viša strategija u ratu posle 1918. godine; primena strategije 1939—1945. godine; ratna politika i velika strategija 1939—1945. godine; javno mnenje, jednostavnost i vreme.

505. PROBLEM EVAKUACIJE U USLOVIMA PRIMENE NUKLEARNIH ORUŽJA / Z. B. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 8, br. 6 (1956, juni); str. 75—76

Prema podacima: »Ziviler Luftschutz«, od novembra 1955. i februara 1956.

506. MIR ZBOG UZAJAMNOG STRAHA / M. P. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 8, br. 6 (1956, juni); str. 83—86

Osvrt na članak »La Paix des Terreurs Mutuelles«, koji je objavljen u belgijskom časopisu »L'Armée — La Nation«, od januara 1956. Ceo broj navedenog časopisa posvećen je problemima nuklearnog naoružanja i budućeg rata.

507. Potpukovnik Pere-Žantij: PRILAGOĐAVANJA ATOMSKOM RATU / M. B. J. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 8, br. 7—8 (1956, juli/avgust); str. 93—96

Osvrt na članak »Adaptation à la guerre atomique«, koji je napisao Perret-Gentil u časopisu »Revue militaire suisse«, od februara/marta 1956.

508. Žan Moreti: MORALNI PROBLEM NAMETNUT PRONALASKOM ATOMSKOG ORUŽJA / B. K. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 8, br. 7—8 (1956, juli/avgust); str. 97—98

Osvrt na članak »Le problème moral posé par les armes atomiques«, koji je napisao Jean Moretti u časopisu »Revue de défense nationale« od januara 1956.

509. Potpukovnik Leserf: ZA JEDNU VOJNU DOKTRINU / M. Č. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 8, br. 9 (1956, septembar); str. 79—82

Osvrt na članak »Pour une doctrine militaire«, koji je napisao Lecerf u časopisu »Forces aériennes françaises« od februara 1956.

510. Pukovnik M. Tardan: NEŠTO O POSTOJEĆOJ ZBRCI U VOJNOJ MISLI / Š. H. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 8, br. 10—11 (1956, oktobar/novembar); str. 113—115

Osvrt na članak »Note sur le désarroi actuel de la pensée militaire«, koji je napisao M. Tardent u časopisu »Revue militaire suisse«, od jula 1956.

511. Gaston Butul: ELEMENTI NAUKE O RATU / M. B. J. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 8, br. 12 (1956, septembar); str. 150—151

Osvrt na knjigu »Les Guerres Eléments de Polémologie«, koju je napisao Gaston Bouthoul.

512. Šiczak: INTEGRACIJA VOJNE I CIVILNE ODBRANE / K. A. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 8, br. 12 (1956, decembar); str. 159—161

Osvrt na članak »Die Integration von militärischer und zivilerVerteidigung«, koji je napisao Schützsack u časopisu »ZivilerLuftschutz« br. 4, od aprila 1956.

513. General Maksvel Tejlor: BEZBEDNOST LEŽI U TAKTIČKOM I TEHNIČKOM NAPRETKU / S. M. B. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 9, br. 4—5 (1957, april/maj); str. 315—316

Osvrt na članak »Safety lies forward — technologically andTactically«, koji je napisao Maxwell D. Taylor u časopisu »Army« (SAD), od decembra 1956.

514. Pukovnik Nemo: MESTO GERILE U RATU / M. Č. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 9, br. 7—8 (1957, jul/avgust); str. 548—553

Osvrt na članak »La place de la guerilla dans la guerre«, koji je napisao pukovnik Nemo u časopisu »Revue militaire générale« (Francuska) od januara 1957.

515. Mao Ce Tung: IZABRANA DELA / Milisav Perišić, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 9, br. 9 (1957, septembar); str. 643—647

Osvrt na »Izabrana dela« Mao Ce Tunga, koja je objavio Vojnoizdavački zavod JNA, »Vojno delo«, 1957. godine.

516. General Paolo Supino: TEHNIČKI ČINIOCI VOJNE POLITIKE / SeŠ. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 9, br. 10—11 (1957, oktobar/novembar); str. 774—777

Osvrt na članak »I determinanti tecnici di una politica militare«, koji je napisao C. A. Paolo Supino u časopisu »Rivista militare« (Italija) od juna 1957.

517. General Šarl Ajre: ILUZIJA ILI STVARNOST APSOLUTNOG ORUŽJA / V. H. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 9, br. 10—11 (1957, oktobar/novembar); str. 777—781

Osvrt na članak »Illustion ou réalité de l'arme absolue«, koji je napisao Charles Ailleret u časopisu »Revue de défense nationale« (Francuska) od jula 1957.

518. Kapetan H. Marten: GERILA, TERITORIJALNI RAT, REVOLUCIONARNI RAT / V. Kos. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 10, br. 4—5 (1958, april/maj); str. 343—350

Osvrt na članak »Guerilla, guerre en surface, guerre révolutionnaire«, koji je napisao H. Martin u časopisu »Revue militaire d'information« od avgusta i novembra 1957. U članku se razmatraju ova pitanja: gerila kao oblik ratne veštine; sredstva i metode gerile; kontragerila i njeno vodenje; regularna armija u kontragerili; komandovanje u kontragerili; pacifikacija i ujedinjavanje ustaničkog stanovništva pod okriljem metropole i njegova samozaštita; opsadno stanje kao pravni osnov za ukidanje redovne vlasti i njeno koncentrisanje u ruke komandanata; humanizacija kontragerile.

519. Vazduhoplovni maršal R. Sondbi: VAZDUHOPLOVSTVO U OGRANIČENOM RATU / M. Val. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 10, br 10—11 (1958, oktobar/novembar); str. 789—791

Osvrt na članak »Air power in limited wars«, koji je napisao Robert Saundby u časopisu »Journal of the Royal United Service Institution«, od avgusta 1958.

520. General Karter Magruder: LOGISTIKA U ATOMSKOJ ERI / M. Čet. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 10, br. 12 (1958, decembar); str. 884—887

Osvrt na članak »Logistics in the atomic era«, koji je napisao Carter B. Magruder u časopisu »The Quartermaster Review«, od aprila 1958.

521. Pukovnik Lambre: PRILAGOĐAVANJE LOGISTIKE ATOMSKOM RATU / J. Z. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 11, br. 7—8 (1959, jul/avgust); str. 456—459

Osvrt na članak »Adaptation de la logistique à la guerre atomique«, koji je napisao Lambret u časopisu »Revue militaire suisse«, od aprila 1959.

522. Potpukovnik Alba Latrop: PRINCIPI RATA U ATOMSKOJ ERI / Z. Ž. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 11, br. 9 (1959, septembar); str. 548—551

Osvrt na članak »Principles of War in a Nuclear Age«, koji je napisao Alba B. Lathrop u časopisu »Military Review«, od juna 1959.

523. NEKA GLEDANJA INOSTRANIH PISACA NA PRIMENU PARTIZANSKOG NAČINA RATOVANJA U SAVREMENIM USLOVIMA / D. Bil. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 12, br. 3 (1960, mart); str. 166—169

Osvrt na članak »Incursori, guerriglieri e partigiani«, koji je, u časopisu »Rivista militare« od januara 1959, napisao Franco Falcone, i na članak »The Neglected Deterrent« R. W. van de Velde-a iz časopisa »Military Review«, od avgusta 1958.

524. Pukovnik Demanž: GERILA / P. L. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 12, br. 7—8 (1960, jul/avgust); str. 421—424

Osvrt na članak »La guérilla«, koji je napisao Demange u časopisu »Revue militaire générale«, od februara i maja 1960.

525. Valter Algever: TEHNIKA POBEDUJE RAT. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 12, br. 9 (1960, septembar); str. 542—543

Osvrt na knjigu »Technik besiegt den Krieg« Walther-a Allgöwer-a, koja je izdata u Frankfurtu/M, 1959. godine.

526. General Frančesko Mereu: RAZMIŠLJANJA O MOGUĆNIM OBLICIMA EVENTUALNOG RATA / SeŠ. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 13, br. 4—5 (1961, april/maj); str. 297—301

Osvrt na članak »Considerazioni sulle possibili forme di un conflitto eventuale«, koji je napisao Francesco Mereu u časopisu »Revista militare«, od marta 1961.

527. Potpukovnik Emil Edmond: PRVI PRINCIP RATA / Z. Ž. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 13, br. 6 (1961, juni); str. 391—393

Osvrt na članak »The first principle of war«, koji je napisao Emil V. B. Edmond u časopisu »Military Review«, od februara 1961.

528. Ernesto Gevara: GERILSKI RAT / J. Man. // U: Vojno delo. — Beograd, — God. 13, br. 9 (1961, septembar); str. 574—582

Osvrt na knjigu »Guerilla warfare«, koju je napisao Ernesto Gevara, 1960. godine. Autor je svoja iskustva i saznanja, vezana za kubansku revoluciju i narodnooslobodilačku borbu, podelio na četiri poglavlja: opšti principi gerilskog rata; gerilska grupa; organizacija gerilskog fronta, a četvrto poglavlje je poseban dodatak, u kome on razmatra tajnost organizacije prve gerilske grupe i odbranu revolucije.

529. Vilhelm Riter fon Šram: DA LI NAM JE POTREBNA ODBRAMBENA TEORIJA? / B. Z. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 14, br. 1—2 (1962, januar/februar); str. 90—93

Osvrt na članak »Brauchen wir eine Wehrtheorie?«, koji je napisao Wilhelm Titter von Schramm u časopisu »Wehrkunde«, od septembra 1961.

530. Herbert Golc: ODBRANA OD DEJSTAVA SNAGA MALOG RATA / S. P. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 14, br. 3 (1962, mart); str. 82—85

Osvrt na članak »Kleinkrieg und Heimatverteidigung — Sichern gegen Kleinkriegs — Unternehmen und Kampf gegen Banden«, koji je napisao Herbert Golz u časopisu »Wehrkunde«, od novembra 1961.

531. O KARAKTERISTIKAMA I FAKTORIMA EVENTUALNOG BUDUĆEG RATA / SAP. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 14, br. 4—5 (1962, april/maj); str. 86—97

Veliki teorijski interes pokazuje vojna teorija SSSR-a za sagledavanje fizionomije i karakteristika budućeg rata, jer od toga zavisi razvoj oružanih snaga SSSR-a. Sovjetska vojna teorija ističe ove karakteristike budućeg rata: termo-nuklearni karakter; sveobuhvatni i interkontinentalni rat; jednovremeni udari po celoj teritoriji protivnika; ogromni gubici i razaranja; povećanje manevarske sposobnosti, tempo i zamah dejstava; rat će biti dugotrajan; skraćivanje trajanja operacija i borbenih dejstava uopšte; masovno učešće ljudi u oružanim snagama; savremeni rat obuhvata, pored oružane borbe, i sve druge vidove borbe i otpora. Predmet vojne nauke su faktori oružane borbe i uslovi koji utiču neposredno na njen tok i ishod. Faktori rata i oružane borbe: društveno-politički i državni sistem; materijalno-tehnička baza društva; broj i kvalitet stanovništva; njegov klasni i nacionalni sastav; međunarodni odnosi, unutrašnja i spoljna politika, karakter rata, vladajuća ideologija, politička svest i moralni duh armije i naroda; broj i kvalitet oružanih snaga, broj i kvalitet nuklearnih i raketnih jedinica, obučenost ličnog sastava, stanje vojne nauke i ratne doktrine, geostrategijski položaj zemlje i plan

rata, iznenađenje i inicijativa, borbena gotovost oružanih snaga i spremnost zemlje za rat, dejstvo saveznika, vreme itd. U članku se detaljno obrazlaže svaki od ovih faktora.

532. IZ ITALIJANSKE VOJNE TEORIJE I PRAKSE /SeŠ. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 14, br. 6 (1962, jun); str. 75—91

Članak je napisan na osnovu članaka objavljenih u časopisu »Rivista militare«, u toku 1961. godine. U prvom delu se obrađuje italijansko gledanje na fizionomiju — sadržaj i karakteristike budućeg rata, a u drugom delu analiziraju se borbeno dejstvo na planinskom zemljишtu, zimi i noću.

533. MESTO, ULOGA I TAKTIKA PARTIZANSKOG RATA /D. I. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 15, br. 3 (1963, maj/jun); str. 126—135

Regularni i partizanski rat u grčkoj vojnoj teoriji. Osnovna načela za vođenje partizanskog rata. Značaj i uloga slobodnih teritorija u razvoju partizanskog rata. Upotreba rezervi. Pozadina i snabdevanje. Organizacijski razvoj partizanskih snaga. Uslovi uspešnog razvoja partizanskog rata. Taktika partizanskih jedinica. Pravni položaj partizanskih snaga.

534. OBLICI BUDUĆEG RATA I ARMIJE /M. Jov. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 15, br. 3 (1963, maj/jun); str. 136—146

Osvrt na članak »Les formes de la guerre et de l'armée future«, koji je napisao Jean Noiret u časopisu »Revue de défense nationale«, od januara/februara 1963.

535. REVOLUCIONARNE PROMENE U VOJNOJ MISLI /B. // U: Vojno delo. — Beograd. — God 16, br. 1 (1964, januar/februar); str. 115—122

Osvrt na članake »Novoe oružie i harakter vojny« i »Osnonye položenija sovetskoj voennoj doktriny«, od general-pukovnika N. Lomova, i na članak »Novoe trebovanija k obščevojoskovomu komandiru«, od general-pukovnika S. M. Štemenka, koji su objavljeni u listu »Krasnaja Zvezda«.

536. STRATEGIJA PORAZA // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 17, br. 4 (1965, jul/avgust); str. 114—121

Osvrt na knjigu »Strategie der Niederlage«, koju je napisao Wolfgang Punsche, a objavljena je u Berlinu 1961. godine. Autor želi da prikaže neminovnost poraza nemačkih imperialista iz političkih razloga

i iz vojnoteoretskih i doktrinarnih razloga i postavki nemačkog ratovodstva. Knjiga ima više odeljaka: o karakteru i sadržaju imperijalističke nemačke vojne teorije pre drugog svetskog rata; predmet, klasifikacija i najvažniji problemi imperijalističke nemačke vojne nauke; o teoriji totalnog rata. Knjigu je napisao autor iz DR Nemačke, pa je nastojao da se obraćuna sa ideološkim glorifikacijama nemačke vojne misli koje datiraju još od prvog svetskog rata.

537. NEKE PROMENE U RAZVOJU VOJNE MISLI / G. V. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 17, br. 6 (1965, novembar/decembar); str. 113—124

Prikaz članaka »Naučno-tehničeskij progress i ego vlijanje na razvitie voennogs dela«, od general-pukovnika S. M. Štemenko-a, »Taktika na sovremenom etape«, od general-majora V. G. Rezničenko-a i pukovnika A. A. Sidorenko-a, i »Vojsokovo tyl v sovremenom boju«, od general-pukovnika F. M. Malyhin-a, koji su objavljeni u knjizi »Problemy revoljuci v voennom dele«, 1965. godine.

538. PROBLEMI NUKLEARNOG RATA / Z. V. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 17, br. 6 (1965, novembar/decembar); str. 125—132

Osvrt na članak »Probleme des Atomkrieges«, koji je napisao D. Lothar Rendulic u časopisu »Österreichische militärische zeitschrift« broj 3/1965.

539. IZVORI I KARAKTER SAVREMENE REVOLUCIJE U VOJNOM DELU / N. D. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 19, br. 2 (1967, mart/april); str. 127—134

Osvrt na članak »Savremennaja revoljucija v voennom dele: istočniki i karakter«, koji je napisao pukovnik S. Tjuškevič u časopisu »Kommunist vooruzennyh sil« broj 20, od oktobra 1966.

540. STRATEGIJA REGIONALNIH RATOVA U SLEDEĆOJ DECENIJI / T. M. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 19, br. 6 (1967, novembar/decembar); str. 132—137

Osvrt na članak »Regional war strategy in the 1970's«, koji je napisao potpukovnik J. K. Braton u časopisu »Military Review«, od jula 1967.

541. [Jay Durst]: O OGRANIČENOM KONVENCIJALNOM RATU / M. Dj. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 22, br. 5 (1970, septembar/oktobar); str. 137—141

Osvrt na članak »Limited Conventional War — Can it be successful«, koji je u časopisu »Military Review«, od januara 1970, napisao pukovnik Jay Durst.

542. OGRANIČENI RAT — IDEJE I POUKE / Mihajlo Vučinić, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 23, br. 1 (1971, januar/februar); str. 130—137

Osvrt na više članaka koje je objavio Institut za strategijska proučavanja u Londonu u ediciji »Adelphi Papers«, br. 54 i 55, za februar i mart 1969, i na članak »Warum sie nicht siegten?«, koji je u časopisu »Österreichische militärische Zeitschrift«, br. 6/1969, napisao Gustav Däniker.

543. [General William C. Westmoreland]: BUDUĆE BOJIŠTE / P. M. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 23, br. 1 (1971, januar/februar); str. 145—148

Osvrt na članak »Battlefield of the future«, koji je napisao general Westmoreland u časopisu »U. S. Army Aviation Digest«, od februara 1970.

544. NACIONALNA GARDA PARISKE KOMUNE — ISTORIJSKI OBLIK NAORUŽANOM NARODU / Miloš Prelević, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 25, br. 3 (1973, maj/juni); str. 59—71

Autor obrazlaže karakteristiku i suštinu nacionalne garde Pariske komune kao istorijskog oblika naoružanog naroda.

545. [Werner Hahlweg]: O MALOM RATU / M. H. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 25, br. 3 (1973, maj/juni); str. 147—158

Osvrt na članak »Lehrmeister des kleinen krieges«, koji je napisao Werner Hahlweg.

546. MAO CE TUNGOVA GLEDIŠTA O DRUŠTVENIM I VOJNOSTRATEGIJSKIM OSNOVAMA ORUŽANOG ORGANIZOVANJA KINESKE REVOLUCIJE / Dr Miloš Prelević, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 26, br. 4 (1974, jul/avgust); str. 130—144

Autor u članku razmatra glavna pitanja teorije Mao Ce Tungove vojne konцепције kineske revolucije, koju je Mao gradio na osnovu brojnih specifičnosti kineskog društva i uslova u kojima je revolucija izvedena.

547. GEOFIZIČKI RAT / N. B. D. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 26, br. 5 (1974, septembar/oktobar); str. 173—176

Osvrt na članak »Geofizičeskaja vojna«, koji je napisao G. Radčenko u časopisu »Morskoy zbornik«, broj 9/1973.

548. SVEDOČENJE O KUBANSKOM ISKUSTVU / *Savo Čerečina*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 27, br. 1 (1975, januar/februar); str. 186—190
- Osvrt na knjigu Če Gevare »Partizansko ratovanje i revolucija«, koju je objavio Vojnoizdavački zavod, 1974. godine.
549. LOKALNI RATOVI I NJIHOVO MESTO U GLOBALNOJ STRATEGIJI IMPERIJALIZMA / G. V. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 27, br. 5 (1975, septembar/oktobar); str. 154—167
- Osvrt na članak »Lokalnie vojni i ih mesto v globalnoj strategii imperializma«, koji je napisao general-armije J. Šavrov u časopisu »Voenno-istoričeskij žurnal«, broj 3 i 4 za 1975. godinu.
550. NEKA SHVATANJA O GERILSKOM RATU / M. V. Ž. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 5 (1977, septembar/oktobar); str. 165—170
- Osvrt na članak »The Guerrilla Problem in Retrospect«, koji je napisao George H. Quester u časopisu »Military Review«, od avgusta 1976.
551. David Cortright: VOJNICI U POBUNI / B. M. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 5 (1977, septembar/oktobar); str. 171—177
- Osvrt na knjigu »Soldiers in revolt«, koja je objavljena u Njujorku 1975. godine.
552. Gén. Callet Jean: NUŽNA ODBRANA / M. D. B. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 5 (1977, septembar/oktobar); str. 178—182
- Osvrt na knjigu »Lègitime défense«, koja je objavljena 1976. godine.
553. BUDUĆNOST MUNJEVITOG RATA I NUKLEARNA STRATEGIJA / *Mihajlo Vučinić*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 6 (1977, novembar/decembar); str. 160—175
- Razmišljanja na Zapadu o ratu budućnosti. Vernost Vašingtona konceptu »Isturene odbrane Evrope«. Mišljenje Moskve da SAD lansiraju strategiju »realistične odmazde«. Iskustva iz arapsko-izraelskog rata 1973. godine. Ojačanje odbrane kao vida dejstva. Izvori sa Zapada o sovjetskim mogućnostima. Načela organizacije odbrane. Promene koje se mogu očekivati u nekim armijama na Zapadu i Istoku. Nuklearno oružje danas /1977/.

554. TEORIJA »KRATKOTRAJNOG RATA« / N. B. D. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 6 (1977, novembar/decembar); str. 176—181

Osvrt na članak »Amerikanskaja teorija »korotkoj vojny«, koji je napisao general-major N. Petrov u časopisu »Zarubežnoje voennoje obozrenije«, broj 6/1977.

555. ODBRANA I BEZBEDNOST / S. J. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 6 (1977, novembar/decembar); str. 182—189

Osvrt na članak »Défense et sécurité«, koji je napisao Claude La-chaux u časopisu »Défense nationale«, od maja 1977.

556. NAORUŽANI NAROD / B. P. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 3 (1979, maj/jun); str. 172—175

Osvrt na knjigu »Nations in Arms: Theory and Practice of Territorial Defense«, koju je napisao Adam Roberts, a izdata je u Londonu 1976. godine.

557. [N. Petrov i B. Andreev]: PRINCIPI VOĐENJA SAVREMENOG RATA / Angel Ončevski. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 1 (1981, januar/februar); str. 160—164

Osvrt na članak »Principi vedenija sovremennoj vojni«, koji su napisali general-potpukovnik N. Petrov i pukovnik B. Andreev u časopisu »Zarubežnoe voennoe obozrenie«, broj 1/1980.

558. POGLEDI NA RAT I STRATEGIJU / Anton Malić. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 2 (1981, mart/april); str. 165—173

Osvrt na članak generala Miltjadisa Ksifijasa »Strategija«, koji je objavljen u časopisu »Stratioitiki Epitheoris«, broj 6—7 za 1980. godinu.

559. MASKIRANJE U ORUŽANIM SNAGAMA ZEMALJA NATO PAKTA / A. Ončevski. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 34, br. 5 (1982, septembar/oktobar); str. 181—186

Osvrt na članak »Maskirovka v vooruzhennyh silah stran NATO«, koji je napisao pukovnik A. Koljev u časopisu »Zarubežnoe voennoe obozrenie«, broj 2/1982.

SPECIJALNI RAT

560. PREMISE METODOLOGIJE RATNE PROPAGANDE / *Mihailo Stanišić*, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 15, br. 4 (1963, jul/avgust); str. 65—76

Elementarni uslovi od kojih zavisi ratna propaganda poznavanja ciljeva politike. Poznavanje načela ratne propagande. Procena situacije kao uslov uspešne organizacije i realizacije propagandne delatnosti. Poznavanje objekata propagande: opšti činioci; politički subjekt; oružane snage; faze propagande. Prilagođavanje savremene ratne propagande. Metodologija propagande. Uslovljenost propagandnog rada.

561. SUŠTINA I ZNAČAJ »PSIHOLOŠKOG RATA« / *Aleksandar Vukotić*, general-major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 17, br. 2 (1965, mart/april); str. 3—15

»Psihološki rat« se pojavljuje pre drugog svetskog rata u terminologiji fašističke Nemačke. Nekoliko tumačenja izraza »Psihološki rat«. Pokušaj umanjivanja značaja propagande kao komponente »psihološkog rata«. Suština »psihološkog rata«. Priprema za »psihološki rat« većine zemalja. Primeri primene »psihološkog rata« u drugom svetskom ratu. Propaganda u predratnoj Nemačkoj. Značaj »psihološkog rata« u budućem ratu. Ponašanje čoveka u kriznim situacijama je glavna tema protagonistista »psihološkog rata«. ABH sredstva i povećavanje razorne moći ostalog naoružanja pogoduje »psihološkom ratu«. »Psihološki rat« u sklopu osvajačkih doktrina potencijalnih agresora. Podrivanje i slabljenje jedinstva naroda i armije — cilj »psihološkog rata«. Podsticanje netrpeljivosti među narodima — metod »psihološkog rata«. Uticaj na neprijateljske snage i sprega sa njima u vodenju »psihološkog rata«. Sinhronizacija »psihološkog rata« i svih ratnih dejstava.

562. SREDSTVA I METODE PROPAGANDE U »PSIHOLOŠKOM RATU« / *Aleksandar Vukotić*, general-major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 17, br. 6 (1965, novembar/decembar); str. 38—52

Propaganda kao integralni deo »psihološkog rata«. Vrste propagande: bela, siva i crna propaganda. Usavršavanje tehničkih sredstava za vođenje »psihološkog rata«: radio i televizija; upotreba letaka; upotreba glasnogovornika; korišćenje ratnih zarobljenika; širenje glasina.

563. NAČINI I MOGUĆNOSTI SUZBIJANJA PROPAGANDE U »PSIHOLOŠKOM RATU« / *Aleksandar Vukotić*, general-major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 19, br. 1 (1967, januar/februar); str. 40—52

Potreba proučavanja psiholoških posledica nuklearnog oružja. Svestrano proučavanje ofanzivnih i defanzivnih komponenti i manifestacija »psihološkog rata«. Uređenje specijalnih organa i ustanova za odbranu

od »psihološkog rata« u nekim zemljama u svetu. Razvoj doktrine odbrane od »psihološkog rata« u nekim zemljama Zapada. Mere za suzbijanje uticaja ratne propagande protiv oružanih snaga. Vaspitno-politička i informativno-propagandna delatnost među stanovništvom sopstvene zemlje — osnovni metod borbe protiv »psihološkog rata«. Iskustva drugog svetskog rata u borbi protiv ratne propagande. Metode i oblici pariranja propagandi. Subjektivni i materijalni činioci u pariranju propagandi. Osnovni izvori i metodi informativno-propagandnog delovanja — radio, glasnogovornici, štampana propagandna sredstva, proturanje glasina.

564. NEKI ASPEKTI EKONOMSKOG RATA / Todor Mirković, major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 3 (1972, maj/jun); str. 124—134

Pojam ekonomskog rata. Sredstva ekonomskog rata. Oblici ekonomskog rata: ograničenja zabrane izvoza i uvoza, zabrana izvoza i uvoza, ekonomske blokade, bojkot, ekonomska i vojna pomoć inostranstvu, uništavanje materijalnih dobara i razaranje privrednih potencijala, trka u naoružavanju. Odbrambene mere u ekonomskom ratu: zaštitne carine, ograničenje i zabrana uvoza, oslobođanje zavisnosti od inostrane pomoći, razvoj privrednih grana od strategijskog značaja, stvaranje zaliha strategijskih sirovina i materijala, zaštita izvora ekonomskog i ratnog potencijala.

565. »SPECIJALNI RAT« U VIJETNAMU / Mihajlo Vučinić, pukovnik, Dušan Vilić, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 25, br. 5 (1973, septembar/oktobar); str. 120—146

U okviru tribine »Opštenarodna odbrana« Dom JNA u Beogradu nastavio je sa temama iz rata u Vijetnamu. U raspravi o ovoj temi učestvovali su pukovnici Mihajlo Vučinić i Dušan Vilić, čiji su prilozi objavljeni u ovom broju časopisa.

566. »SPECIJALNI RAT« / više autora. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 26, br. 3 (1974, maj/jun); str. 24—89

Redakcija »Vojnog dela« je organizovala diskusiju o temi »Specijalni rat«, u kojoj su učestvovali: dr Milivoje Levkov, pukovnik, Ante Begović, potpukovnik, Marko Trbović, pukovnik, Dušan Vilić, pukovnik, Dušan Miljanić, kapetan bojnog broda, dr Ivo Paić, major Gligorije Pešović, Dušan Vukadinović, pukovnik i Mihajlo Vučinić, pukovnik.

567. SPECIJALNI RAT — MEĐUNARODNOPRAVNI ASPEKT I NASTANAK DOKTRINE / Petar Knežević, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 4 (1977, jul/avgust); str. 120—128

Međunarodnopravni aspekt rata kao društveni sukob. Nastavak doktrine specijalnog rata. Specijalni rat kao oblik primene sile. Specijalni rat i strategija posrednog nastupanja.

568. Petar Knežević: »SPECIJALNI RAT U INDKINI« / *Radosav Ilić*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 2 (1979, mart/april); str. 127—131

Osvrt na knjigu Petra Kneževića, koju je pod gornjim naslovom objavio Vojnoizdavački zavod 1978. godine.

569. MESTO I TRETMAN SPECIJALNOG RATA U VOJNOSTRATEGIJSKOJ MISLI / Petar Knežević. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 4 (1979, jul/avgust); str. 156—158

Izlaganje na »Okruglom stolu« »Vojnog dela« na temu »Tokovi sa vremene vojne misli«. Autor polemiše sa nekim stavovima o »specijalnom ratu« datim u udžbeniku »Osnovi opštenarodne odbrane SFRJ«.

570. SUBVERZIJA I PROPAGANDNA KOMPONENTA STRATEGIJE POSREDNOG NASTUPANJA / Zlatko Isaković. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 32, br. 3 (1980, maj/jun); str. 119—135

Pojam strategije posrednog nastupanja. Odnos propagande prema ostalim oblicima specijalnog rata. Pacifikacija Južnog Vijetnama. Tumačenje značaja propagandnih postupaka u kontekstu postojećih društvenih odnosa. Subverzija u specijalnom ratu i problemi naše odbrane i bezbednosti. Uloga interesnih grupa i grupa za pritisak. Delegatski sistem kao prepreka posrednoj dominaciji.

571. PRIMENA TEORIJE I PRAKSE SPECIJALNOG RATA U POKUŠAJIMA IZVOĐENJA KONTRAREVOLUCIJE / Dušan Vilić, pukovnik, Marko Trbović, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 3 (1981, maj/jun); str. 98—112

Nacionalizam i ireditizam — idejna platforma kontrarevolucije. Nacionalistička indoktrinacija. Infiltzacija kao metod pripreme kontrarevolucije. Izbor momenta i taktike kontrarevolucije.

572. USAVRŠAVANJE TELEVIZIJSKE TEHNIKE I MOGUĆNOSTI KOJE TELEVIZIJA PRUŽA ZA PROPAGANDNO DELOVANJE U SAVREMENIM MEĐUNARODnim ODNOsim / Dr Zlatko Isaković. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 4 (1981, jul/avgust); str. 147—167

Preobraćanje propagande iz metoda za ubedjivanje ljudi u metod za njihovo prinuđivanje. Televizija kao propagandni medij. Značaj novih tehničkih dostignuća za povećavanje efikasnosti televizije kao propa-

gandnog medija. Društvena i pojedinačna samozaštitna od propagandnog delovanja iz inostranstva preko televizije. Međunarodno regulisanje uspostavljanja direktnih programa preko satelita.

573. POVRATNA VEZA U PROCESU VODENJA POSREDNOG RATA U SAVREMENIM MEĐUNARODNIM ODНОSIMA I ULOGA OBAVEŠTAJNE DELATNOSTI / Dr Zlatko Isaković. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 34, br. 6 (1982, novembar/decembar); str. 59—72

Pojam i osnovni razlozi korišćenja povratne veze u vođenju posebnog rata. Metodi prikupljanja i obrade činjenica. Vođenje posrednog rata kao kontinuirana ciklična delatnost. Uloga obaveštajne delatnosti u procesu vođenja posrednog rata.

574. SUZBIJANJE PSIHOLOŠKO-PROPAGANDNE DELATNOSTI AGRESORA KAO OBLIK NEORUŽANOG OTPORA / Dragan Simeunović. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 34, br. 6 (1982, novembar/decembar); str. 109—114

U razmatranju ovoga pitanja autor dolazi do ovih saznanja: da treba sistematski podizati nivo bezbednosne i samozaštitne kulture stanovništva i stalno ga ospozobljavati da se samoinicijativno i organizovano suprotstavlja psihološko-propagandnoj delatnosti; jače koordinirati delovanje subjekata preventivnog kontrapropagandnog rada na svim nivoima, a posebno na nivou Federacije.

575. SPECIJALNI RAT KAO SUPSTANCIJA ORUŽANE AGRESIJE: / Okrugli sto »Vojnog dela«. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 35, br. 1 (1983, januar/februar); str. 27—29

Okrugli sto »Vojnog dela« održan je 26. oktobra 1982. godine u Beogradu. Polazeći od činjenice da je specijalni rat veoma proširena pojava koja permanentno prati savremene tokove međunarodnih odnosa, Redakcija »Vojnog dela« je organizovala raspravu o specijalnom ratu, sglasno dvogodišnjoj programskoj orientaciji časopisa.

576. SPECIJALNI RAT — SREDSTVO POLITIKE SILE / Petar Gračanin, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 35, br. 1 (1983, januar/februar); str. 30—41

Razlozi zbog kojih je »Vojno delo« postavilo ovakvu temu na »Okrugli sto«. Društvene, političke i vojne pretpostavke koje pogoduju sve češćoj primeni specijalnog rata kao sredstva globalne politike i strategije. U čemu je suština specijalnog rata. Šta se očekuje od ove rasprave na »Okruglom stolu«.

577. TEORIJSKO-METODOLOŠKI PRISTUP IZUČAVANJU FENOMENA SPECIJALNOG RATA: Uvodno izlaganje / Rade Suša, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 35, br. 1 (1983, januar/februar); str. 42—60

Identifikacija pojave koju nazivamo specijalni rat. Pojam, nastanak i opšte obeležje specijalnog rata. Neki aspekti specijalnog rata. Vođenje specijalnog rata protiv SFRJ.

578. SPECIJALNI RAT POSTAJE SVE IZRASITIJI OBLIK PRIMENE SILE U SAVREMENIM MEĐUNARODNIM ODНОSIMA / Miloš Minić. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 35, br. 1 (1983, januar/februar); str. 61—69

Specijalni rat postaje sve izrazitiji oblik i metod primene sile u savremenim međunarodnim odnosima. Sve osnovanja postaje pretpostavka da će se specijalni rat sve više ispoljavati kao supstitucija oružane agresije. Primena specijalnog rata doživljava ekspanziju nakon drugog svetskog rata. Naša iskustva u delovanju specijalnog rata protiv Jugoslavije. Prepostavke odbrane i zaštite od specijalnog rata. Opasnosti od specijalnog rata ubuduće rastu: opšti otpor prema otvorenoj agresiji i u zemljama agresorima; teško ekonomsko i političko stanje u mnogim nesvrstanim zemljama.

579. SPECIJALNI RAT — NEKI ELEMENTI NJEGOVOG PSIHOLOŠKO-PROPAGANDNOG ASPEKTA / Dane Petkovski, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 35, br. 1 (1983, januar/februar); str. 70—75

Problem jasne identifikacije specijalnog rata. Titovi stavovi o propagandnim ciljevima i oblicima. Osnovne karakteristike psihološko-propagandne aktivnosti prema našoj zemlji. Informacija kao jedan od značajnih izvora moralne snage i uticaja na javno mnenje. Velika rastresitost borbenog poretka i dinamičnosti borbenih dejstava, uz postojanje savremenih sredstava masovnih komunikacija, pružaju raznovrsne mogućnosti psihološko-propagandnih uticaja na pojedine delove borbenog poretka. Izvesnost primene psihološko-propagandnih dejstava prema našoj zemlji. Organizovana borba protiv specijalnog rata — uslov jačanja moralne snage opštenarodne odbrane.

580. O IDEOLOŠKOJ PENETRACIJI KAO OBLIKU SPECIJALNOG RATA / Dr Stipe Šuvak. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 35, br. 1 (1983, januar/februar); str. 76—79

Termin kako nazvati specijalni rat nije najvažnije pitanje našeg angažovanja. Kompleks inferiornosti koji demonstriramo u odnosu prema drugima je pogodno tlo za specijalni rat. Tome pogoduje: lansiranje nauke, obrazovanja, informacija, potrošnje, zabave itd. iz svetskih me-

tropola i naše nekritičko preuzimanje sistema vrednosti potrošačkog društva, negativno delovanje brojnih i raznovrsnih društvenih elita. Uslovi koji pogoduju specijalnom ratu: ekomska kriza u zemlji; visoka stopa nezaposlenosti; izvesna preorganizovanost na svim nivoima; suvišna okrenutost ka razvijenom svetu.

581. »SPECIJALNI RAT« — TERMINOLOGIJA I SUŠTINA / Dr Vojin Dimitrijević. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 35, br. 1 (1983, januar/februar); str. 80—90

Adekvatnost termina »specijalni rat« da označi ono što se pod tim podrazumeva. Po čemu treba izdvojiti pojave u sastavu specijalnog rata. Subverzivni ciljevi specijalnog rata kao kriterijum razlikovanja prema drugim odnosima i drugih zemalja prema nekoj zemlji. Posrednost nastupanja u strategiji specijalnog rata. Vrednosno u definiciji specijalnog rata.

582. RATNA VEŠTINA KAO PODRUČJE SPECIJALNOG RATA / Boško Ratitović, general-potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 35, br. 1 (1983, januar/februar); str. 91—95

Razmatra se korišćenje ratne veštine kao metoda i sredstava specijalnog rata: preterano isticanje uloge i značaja materijalno-tehničkog faktora, a time i širenje neverice u mogućnost suprotstavljanja tehnički superiornijem protivniku; obezvredivanje taktičkih postupaka kojim se kompenziraju nedostaci u tehničkoj opremljenosti; isticanje samo ofanzivnih mogućnosti savremenog naoružanja i druge ratne tehnike, a prenaglašavaju se problemi zaštite; preterivanje sa visokim tempom napada; korišćenje vežbi i manevra za širenje vesti o vlastitoj vojnoj nadmoći. Vezivanje putem tehnološke zavisnosti.

583. POLITIČKA BORBA DRUGIM (NEPOLITIČKIM) SREDSTVIMA / Dr Ejub Kučuk, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 35, br. 1 (1983, januar/februar); str. 96—111

Vrste borbe. »Psihološko ratovanje«: politička suština i psihološka sredstva. Unutrašnje i spoljno »psihološko ratovanje«. Delotvornost strategije »psihološkog ratovanja«.

584. NAŠE ZAJEDNIŠTVO, BRATSTVO I JEDINSTVO I SPECIJALNI RAT / Dr Muhamed Kešetović. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 35, br. 1 (1983, januar/februar); str. 112—127

Sve učestalija primena specijalnog rata uopšte i protiv SFRJ. Unutrašnja i spoljna dimenzija našeg zajedništva. Osnovna ostvarenja u društvenom razvoju i nerešena pitanja — faktori koji pozitivno i negativno utiču na uspeh specijalnog rata protiv SFRJ.

585. TEORIJSKI PRISTUP EKONOMSKIM ASPEKTIMA SPECIJALNOG RATA / Dr Ljubiša Adamović. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 35, br. 1 (1983, januar/februar); str. 128—143

Zavisnost — međuzavisnost i specijalni rat. Merenje ekonomske zavisnosti. Ekonomска zavisnost — promenljiva kategorija.

586. NEKI ASPEKTI I AKTUELNI PROBLEMI DRUŠTVE SAMOZAŠTITE SA STANOVIŠTA ODBRANE OD SPECIJALNOG RATA / Boško Todorović, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 35, br. 1 (1983, januar/februar); str. 144—160

Nužnost angažovanja svih subjekata društvene samozaštite u razvijanju samosvesti radnih ljudi i građana, svih naših naroda i narodnosti. Zavisnost stanja društveno-političkog i društveno-ekonomskog sistema i stanja sistema društvene samozaštite.

587. ISTORIJSKI, POLITIČKI I VOJNI USLOVI KOJI SU DOVELI DO NASTANKA POSREDNOG RATA / Dr Zlatko Isaković. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 35, br. 2 (1983, mart/april); str. 59—78

Promene uslova za vođenje spoljne politike. Promene uslova za postizanje spoljнополитичких циљева оруžаном силом. Razvoj posredno-demokratskih odnosa unutar određenih društava u posleratnoj međunarodnoj zajednici.

588. O POJMU I SADRŽAJU SPECIJALNOG RATA / Sead Hadžović, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 35, br. 2 (1983, mart/april); str. 79—87

Suština specijalnog rata kao društvene pojave. Specijalna dejstva. Specijalni rat — posredna strategija. Odnos posredna strategija — strategija specijalnog rata. O terminu specijalni rat. Neka mišljenja o različitom tumačenju oblika i metoda specijalnog rata.

589. SPECIJALNI RAT I ORUŽANA AGRESIJA SA ASPEKTA MEĐUNARODNIH ODNOSA / Milutin Civić, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 35, br. 2 (1983, mart/april); str. 88—92

Pojam specijalni rat. Specijalni rat kao supstitucija oružane agresije — argumenti za i protiv. Međunarodno-politički aspekt specijalnog rata.

590. SVEST U FUNKCIJI OTKRIVANJA I SUZBIJANJA SPECIJALNOG RATA PROTIV S[OCIJALISTIČKE] F[EDEERATIVNE] R[EPUBLIKE] J[UGOVLAVIJE] / Dr Jordan Spaseski. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 35, br. 2 (1983, mart/april); str. 93—108

Svest o socijalističkom samoupravljanju i samoupravnom odbrambeno-zaštitnom sistemu. Pojedini oblici svesti značajni za sistem društvene samozaštite. Značajni činioци za razvijanje samoupravne svesti o društvenoj samozaštiti.

591. SOCIOKULTURNI ASPEKTI SPECIJALNOG RATA / *Vojislav Vukićević*, potpukovnik. // U: *Vojno delo*. — Beograd. — God. 35, br. 2 (1983, mart/april); str. 109—125

Najbrutalniji vid otuđenja u kulturi. Razlozi posebnog interesovanja. Školski primer specijalnog rata. Militarističko-blokovski koncept kulture.

592. MOGUĆNOSTI UPOTREBE MASOVNIH MEDIJUMA U FUNKCIJI SPECIJALNOG RATA / *Dr Toma Đorđević*. // U: *Vojno delo*. — Beograd. — God. 35, br. 2 (1983, mart/april); str. 126—141

Funkcije specijalnog rata. Komunikativne tehnike u funkciji specijalnog rata. Poruka — razvodni mehanizam fluidnih oblika agresije.

593. NEKE SLABOSTI U FUNKCIONISANJU DRUŠTVENO-POLITIČKOG I EKONOMSKOG SISTEMA OTVARAJU PROSTOR ZA DELOVANJE SNAGA SPECIJALNOG RATA / *Ilija Jovović, Branko Panjak*. // U: *Vojno delo*. — Beograd. — God. 35, br. 2 (1983, mart/april); str. 142—150

Neke slabosti koje neprijatelj posredno i neposredno koristi u vodenju specijalnog rata protiv naše zemlje. Ekonomске teškoće u zemlji i oblasti ekonomskih odnosa sa inostranstvom. Ostvarenje ekonomske stabilizacije — najefikasniji vid borbe protiv snaga specijalnog rata. Moralna snaga naroda primeran faktor suprotstavljanja specijalnom ratu.

594. PROPAGANDNA DELATNOST SASTAVNI DEO SPECIJALNOG RATA PROTIV S[OCIJALISTIČKE] F[EDERATIVNE] R[EPUBLIKE] J[U-GOSLAVIJE] / *Dr Aleksandar Spasić*. // U: *Vojno delo*. — Beograd. — God. 35, br. 3 (1983, maj/juni); str. 22—41

Upotreba informativno-propagandne delatnosti u funkciji specijalnog rata. Analiza socijalne strukture našeg društva — uslov razumevanja informativno-propagandne delatnosti inostranih centara prema Jugoslaviji. Titove reči na 21. sednici CK SKJ o postojanju kontrarevolucije u našoj sredini. Shvatanja inostranih centara mogućih izvora naših sukoba i nesporazuma i njihova analiza naše društvene stvarnosti. Sprega informativno-propagandne delatnosti i opozicionih snaga u zemlji. Predmet napada informativno-propagandne delatnosti.

595. SPECIJALNI RAT I ZAŠTITA PODATAKA U ZNANSTVENOM I RAZVOJNO-ISTRAŽIVAČKOM RADU / Dr Milan Benc. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 35, br. 3 (1983, maj/juni); str. 42—49
- Nekoliko napomena o interesu stranaca za istraživanja u SFRJ. Interesi u ostvarivanju međunarodne saradnje i razmena u oblasti naučno-istraživačkog rada. Društvena samozaštita u ostvarivanju međunarodne saradnje i razmena u oblasti naučnog i razvojnog rada.
596. DRUŠTVENO-EKONOMSKI ASPEKTI SPECIJALNOG RATA / Todor Mirković, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 35, br. 3 (1983, maj/juni); str. 50—59
- Korišćenje ekonomskih sredstava specijalnog rata u političke i vojne svrhe. Ograničenje, zabrana i kontrola izvoza i uvoza. Ekomska, tehnička i vojna pomoć. Ekomska blokada. Trka u naoružavanju. Ekonomsko i tehnološko potičinjavanje. Vođenje specijalnog rata ekonomskim sredstvima protiv SFRJ. Budući razvoj međunarodnih ekonomskih odnosa i suprotstavljanje ekonomskim sredstvima specijalnog rata.
597. ULOGA VOJNOG FAKTORA U STRATEGIJI SPECIJALNOG RATA / Dr Petar Knežević, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 35, br. 3 (1983, maj/juni); str. 60—63
- Dosadašnja saznanja o specijalnom ratu kao svojevrsnoj društveno-istorijskoj pojavi. Specijalni oblici primene vojne sile u strategiji specijalnog rata. Vojne vežbe i manevri kao specifični oblici ispoljavanja vojne sile i pretnje silom.
598. SNAGE ZA VOĐENJE SPECIJALNOG RATA / Vladimir Brdar, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 35, br. 3 (1983, maj/juni); str. 69—74
- Različitost mišljenja o snagama specijalnog rata. Institucije u nekim zemljama za »pomoć inostranstvu«. Princip stroge centralizacije u vođenju specijalnog rata. Državni organi u vođenju specijalnog rata. Obaveštajne službe. Korišćenje i raznih drugih organizacija i institucija. Korišćenje specijalnih jedinica, neprijateljske emigracije i unutrašnjeg neprijatelja.
599. GERILSKA DEJSTVA U PROGRAMIMA I PLANOVIMA NEPRIJATELJSKE EMIGRACIJE KAO JEDAN OD OBLIKA SPECIJALNOG RATA PROTIV S[OCIJALISTIČKE] F[EDERATIVNE] R[EPUBLIKE] J[UGOVLAVIJE] / Dr Milo Bošković. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 35, br. 3 (1983, maj/juni); str. 75—83

Razmatraju se priprema i korišćenje gerilskih dejstava kao oblika primene specijalnog rata. U planovima i programima protagonista specijalnog rata osobitu ulogu igra politička emigracija zemlje protiv koje se vodi specijalni rat. Pripadnici emigracije ulaze u sastav operativnih timova za specijalna dejstva, a nastoji se organizovati »pokret otpora« vladajućem sistemu ili revolucionarnim snagama.

600. D. Lerner: PSIHOLOŠKI RAT / Dj. J. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 3, br. 5 (1951, septembar/oktobar); str. 106—111

Osvrt na knjigu »Sykewar«, koju je napisao Daniel Lerner 1949. godine. Knjiga govori o tome kako su Amerikanci na zapadnom frontu organizovali psihološki rat u drugom svetskom ratu, te koji su ih sve podaci interesovali, kojim su metodama do njih dolazili. Daje prikaz strukture knjige i osnovnih opredeljenja njenog autora u oblasti psiholoških dejstava ili, kako to on naziva, u oblasti psihološkog ratovanja.

601. Major Martin Herc: BORBENI LETAK — ORUĐE UBEDIJANJA / B. P. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 4, br. 6 (1952, novembar/decembar); str. 106—107

Osvrt na članak »The combat Leaflet weapon of persuasion«, koji je napisao major Martin Herz u časopisu »Army Information Digest«, od juna 1950. godine.

602. PSIHOLOŠKO RATOVANJE. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 5, br. 3 (1953, mart); str. 77—78

Prema podacima časopisa »Army Navy Force Journal«, od novembra 1952, već na početku korejskog rata, Armija SAD počela je da primenjuje psihološko ratovanje.

603. GLASNOGOVORNIK ZA POTREBE PSIHOLOŠKOG RATOVANJA. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 6, br. 9 (1954, septembar); str. 65

Prema podacima časopisa »Military Review«, od juna 1954, u SAD usavršava se glasnogovornik koji će se primenjivati u psihološkom ratovanju.

604. Major A. Dirije: PSIHOLOŠKI RAT / S. C. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 8, br. 9 (1956, septembar); str. 82—85

Osvrt na članak »La Guerre psychologique«, koji je u časopisu »L'Armée — La Nation«, od juna 1956, napisao A. Durieux.

605. Major R. D. Konoli: PRINCIPI RATA I PSIHOLOŠKI RAT / S. C. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 9, br. 6 (1957, jun); str. 420—422
Osvrt na članak »The principles of War and Psywar«, koji je napisao R. D. Connolly u časopisu »Military Riview«, od marta 1957.
606. [Otto Heilbrunn]: O PROTIVGERILSKIM DEJSTVIMA / M. Dj. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 22, br. 3 (1970, maj/juni); str. 138—142
Osvrt na članak »When the Counter — Insurgents Cannot Win«, koji je napisao Otto Heilbrunn u časopisu »Journal of the Royal United Service Institution«, od marta 1969.
607. BORBA PROTIV TERORIZMA / M. Dj. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 26, br. 2 (1974, mart/april); str. 158—170
Osvrt na brošuru »Counter terrorism«, koju je napisao Robert Moss, a objavljena je u V. Britaniji 1972. godine.
608. PSIHOLOŠKI RAT U PLANOVIMA BUNDESVERA / M. Borojević. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 30, br. 5 (1978, septembar/oktobar); str. 206—211
Osvrt na članak pukovnika O. Rubcova, koji je pod istim naslovom objavljen u časopisu »Zarubežnoja voenoja obozrenije« broj 1/1976.

GLOBALNE STRATEGIJE

609. I. L. C.: POMORSKA POLITIKA SAD / S. P. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 3, br. 5 (1951, septembar/oktobar); str. 134—135
Osvrt na članak »La Politique navale américaine«, koji je, u časopisu »La Revue Maritime«, napisan na osnovu izjave admirala Šermana, bivšeg komandanta Ratne mornarice SAD.
610. REMILITARIZACIJA ZAPADNE I ISTOČNE NEMAČKE / Alojz Grčar, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 3, br. 6 (1951, novembar/decembar); str. 75—82
Pokušaj da se objasni ponovno naoružavanje SR i DR Nemačke. Autor izlaže osnovne uslove: uzroke toga naoružavanja. On uočava položaj i jedne i druge Nemačke i njihovu ulogu u globalnoj politici i strategiji i jedne i druge supersile.

611. AMERIČKI ZAJAM JUŽNOAFRIČKOJ UNIJI // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 5, br. 2 (1953, februar); str. 85

Prema podacima časopisa »Military Review«, od novembra 1952. godine, SAD su dale zajam od 19,5 miliona dolara za pojačanje kapaciteta južnoafričke proizvodnje uranijuma.

612. NEŠTO O EVROPSKOJ ODBRAMBENOJ ZAJEDNICI / S. P. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 5, br. 4 (1953, april); str. 76—79

Prema podacima iz: »Supplement to the NATO Handbook«, 1952; »The Army Quarterly«, april i oktobar 1952. i »The Times«, od 7. januara 1953. Članak obrađuje značaj evropske odbrambene zajednice u okviru globalne strategije Zapada, pored postojanja NATO kao izrazito vojnog saveza — pakta. Članak sadrži mnoge pojedinosti o toku konferencije o evropskoj odbrambenoj zajednici i sastavnim delovima ugovora koji je potpisana 27. maja 1952.

613. SEVEROATLANTSKI PAKT I ODBRANA EVROPE: General Grinter o vrhovnom štabu savezničkih snaga u Evropi // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 5, br. 9—10 (1953, septembar/oktobar); str. 107—108

Prema podacima časopisa »Revue de défense nationale«, od juna 1953.

614. U DANSKOJ ZA SADA NEĆE BITI AMERIČKIH BAZA // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 5, br. 9—10 (1953, septembar/oktobar); str. 121—122

Prema podacima lista »The Times«, od 24. i 29. juna 1953.

615. Hju Skonfield: SUECKI KANAL U SVETSKOJ POLITICI / P. T. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 5, br. 12 (1953, decembar); str. 89—91

Osvrt na knjigu »The Suez Canal in World Affairs«, koju je napisao Hugh J. Schonfield, 1952.

616. A. L. Ratklif: ŽARIŠTA STRATEGIJSKIH INTERESA / S. K. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 5, br. 12 (1953, decembar); str. 92—93

Osvrt na članak »Brennpunkte strategischen Interesses«, koji je napisao A. L. Ratcliffe u časopisu »Wehrwissenschaftliche Rundschau«, od jula 1953.

617. POJAČANA IZGRADNJA AERODROMA U OKVIRU NATO-a // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 6, br. 1 (1954, januar); str. 88

Prema podacima lista »Le Figaro«, od 26. septembra 1953.

618. AMERIČKE VAZDUHOPLOVNE BAZE U ARKTIKU // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 6, br. 1 (1954, januar); str. 88—89

Prema podacima »United States Information Service«, od 10. oktobra 1953.

619. NOVA ERA U POMORSKIM DEJSTVIMA // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 6, br. 1 (1954, januar); str. 89

Prema podacima »Army Navy Air Force Journal«, od 19. septembra 1953, u SAD počela je izgradnja atomske podmornice Sea Wolf /morski vuk/.

620. Dru Midlton: ODBRANA ZAPADNE EVROPE / Lj. V. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 6, br. 1 (1954, januar); str. 100—101

Osvrt na knjigu »The Defence of Western Europe«, koju je napisao Drew Middleton, 1952.

621. SREDOZEMLJE I AMERIČKA STRATEGIJA // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 6, br. 3 (1954, mart); str. 82—83

Prema podacima lista »Le Figaro«, od 27. oktobra 1953.

622. BRITANSKI PROGRAM NAORUŽANJA // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 6, br. 4 (1954, april); str. 77—78

Prema podacima lista »The Times«, od 28. januara 1953.

623. NACIONALNA ODBRANA ŠVAJCARSKE // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 6, br. 4 (1954, april); str. 79—81

Prema podacima lista »Gazette de Lausanne«, od 2. februara 1954.

624. DOPRINOS KANADE EVROPSKOJ ODBRANI // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 6, br. 5 (1954, maj); str. 76—77

Prema podacima »Britanske informativne službe«, od 6. februara 1954.

625. ŠVEDSKA I ATOMSKO NAORUŽANJE // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 6, br. 5 (1954, maj); str. 81

Prema podacima »St. Galler Tagblatt«, od 5. februara 1954.

626. SEVEROATLANTSKI PAKT I ODBRANA EVROPE: Feldmaršal Montgomeri o raznim problemima odbrane Zapadne Evrope // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 6, br. 6 (1954, juni); str. 74—75

Prema podacima »Revue de défense nationale«, od marta 1954.

627. ŠVEDSKA I ODBRANA SKANDINAVIJE // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 6, br. 6 (1954, juni); str. 78—79

Prema podacima »New York Herald Tribune«, od 19. marta 1954.

628. ŠVEDSKA NE ŽELI DA KAPITULIRA PRED HIDROGENSKOM BOMBOM // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 6, br. 9 (1954, septembar); str. 70—72

Prema podacima »Die Tat«, od 2. juna 1954.

629. JOŠ NEŠTO O PROBLEMIMA ŠVAJCARSKE NACIONALNE ODBRANE // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 6, br. 10 (1954, oktobar); str. 76—77

Prema podacima »Gazette de Lausanne«, od 29. maja 1954. Ističu se ovi problemi: nadmoćnost eventualnog neprijatelja; potreba manevrovanja; atomsko oružje; smanjenje vojnog budžeta; povećanje broja regruta.

630. POJAČANJE ODBRANE AUSTRALIJE // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 7, br. 2 (1955, februar); str. 71—72

Prema podacima »Neue Zürcher Zeitung«, od 30. oktobra 1954.

631. JOŠ NEKI PODACI O ODBRANI ŠVEDSKE: [ŠVEDSKA ŽELI DA BRANI SVOJU NEUTRALNOST: ŠVEDSKA SE UKOPAVA] // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 7, br. 3 (1955, mart); str. 74—75

Prema podacima »Tribune de Lausanne«, od 7. novembra 1954. i »US Naval Institute proceedings«, od novembra 1954.

632. FFRANCUSKA NEĆE PROIZVODITI HIDROGENSKU BOMBU // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 7, br. 6 (1955, juni); str. 80—81

Prema podacima »Le Monde«, od 8. marta 1955.

633. PROBLEM NAORUŽANJA JAPANA // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 7, br. 9 (1955, septembar); str. 83—84

Prema podacima »Manchester Guardian«, od 30. aprila 1955.

634. NOVE BRITANSKE BAZE NA ANTARKTIKU // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 7, br. 11 (1955, novembar); str. 68

Prema podacima »United States Naval Institute Proceedings«, od avgusta 1955.

635. Ser Džon Slesor: STRATEGIJA ZAPADA / P. T. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 7, br. 12 (1955, decembar); str. 70—73

Osvrt na knjigu »Strategy for the West«, koju je napisao Sir John Slessor, 1954.

636. JUŽNOAMERIČKE DRŽAVE I PACIFIK // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 8, br. 1 (1956, januar); str. 64—65

Prema podacima časopisa »Military Review«, od oktobra 1955, očekuje se da će se Kolumbija i Kostarika pridružiti tripartitnom paktu u okviru kojeg Čile, Ekvador i Peru pretenduju na pomorsku granicu, udaljenu od njihovih obala čitavih 200 milja, čemu se suprotstavljaju SAD i Velika Britanija.

637. General Ž. Revol: NEKI ELEMENTI FRANCUSKE TERITORIJALNE STRATEGIJE / V. H. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 8, br. 1 (1956, januar); str. 80—84

Osvrt na članak »Eléments d'une stratégie territoriale française«, koji je napisao general J. Revol u časopisu »Revue militare suisse«, od oktobra 1955.

638. BRAZILLJA IZGRAĐUJE POMORSKE BAZE // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 8, br. 2 (1956, februar); str. 67

Prema podacima: »The New York Times«, od 6. novembra 1955.

639. General L. M. Šasen: ZA SAVREMENU PROTIVAVIONSku ODBRANU ZEMLJE / M. P. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 8, br. 2 (1956, februar); str. 89—92

Osvrt na članak »Plaidoyer pour la défense«, koji je napisao L. M. Chassin u časopisu »Revue de Défense Nationale«, od oktobra 1955.

640. P [ROTIV] A [VIONSKA] ODBRANA ZAPADNE EVROPE // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 8, br. 4—5 (1956, april/maj); str. 92—93

Prema podacima »Revue de défense nationale«, od februara 1956.

641. AMERIČKE BAZE U ŠPANIJI // U: Vojno delo. — Beograd. — God 8, br. 4—5 (1956, april/maj); str. 95

Prema podacima »Revue militaire d'information«, od 10. februara 1956.

642. SAVREMENA VAZDUHOPLOVNA BAZA U ITALIJI // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 8, br. 6 (1956, juni); str. 75

Prema podacima »Military Review«, od aprila 1956.

643. VESTI IZ ORGANIZACIJE NATO: VOJNI BUDŽETI ZEMALJA — ČLANICA: BAZE NA ISLANDU: MANEVRI NATO-a // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 8, br. 10—11 (1956, oktobar/novembar); str. 101—102

Prema podacima »Revue de défense nationale«, od avgusta/septembra 1956.

644. PROBLEMI EVAKUACIJE U SAD / Z. B. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 8, br. 12 (1956, decembar); str. 140—141

Prema podacima »Ziviler Luftschutz«, br. 10/1956.

645. AMERIČKE BAZE U ŠPANIJI // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 9, br. 1—2 (1957, januar/februar); str. 85

Prema podacima »Military Review«, od decembra 1956.

646. Urs Švarc: ODBRANA ŠVAJCARSKE U ATOMSKO DOBA / T. L. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 9, br. 3 (1957, mart); str. 220—222

Osvrt na članak »Swiss National Defense in the Atomic Age«, koji je napisao Urs Schwarz u časopisu »Military Review«, od januara 1957.

647. ORGANIZACIJA UNUTRAŠNJE ODBRANE FRANCUSKE // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 9, br. 4—5 (1957, april/maj); str. 308—309

Prema podacima »Revue de défense nationale«, Francuska, od marta 1957.

648. Pukovnik Ž. Blok: PROTIVAVIJSKA ODBRANA ZAPADNE EVROPE / J. H. D. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 9, br. 4—5 (1957, april/maj); str. 329—331

Osvrt na članak »Die Luftverteidigung in Westeuropa«, koji je napisao Jean Bloch u časopisu »Wehrkunde« (Z. Nemačka), od januara 1957.

649. AMERIČKI NAFTOVOD U ŠPANJI // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 9, br. 6 (1957, jun); str. 414

Prema podacima »Military Review«, SAD, od marta 1957.

650. BRITANSKA BELA KNJIGA O NOVOJ ODBRAMBENOJ POLITICI / P. Č. P. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 9, br. 6 (1957, jun); str. 414—416

Osvrt na knjigu »Defence«, Outline of Future Policy«, objavljene aprila 1957.

651. Vojni ing. Ž. Lavoazije: NAFTA ZA RAT I RAT ZA NAFTU / V. H. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 9, br. 6 (1957, jun); str. 427—429

Osvrt na članak »Pétrole de guerre et guerre du pétrole«, koji je napisao G. Lavoisier u časopisu »Revue de défense nationale« /Francuska/, od marta 1957.

652. BRITANIJA POVLAČI POSLEDNU VAZDUHOPLOVNU BAZU IZ PAKISTANA. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 9, br. 7—8 (1957, jul/avgust); str. 537

Prema podacima »Military Review«, SAD, od aprila 1957.

653. ISTRAŽIVANJA NA ANTARKTIKU // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 9, br. 9 (1957, septembar); str. 649—650

Prema podacima »Military Review«, SAD, od maja 1957.

654. AMERIČKE BAZE U ŠPANIJI / M. Val. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 10, br. 7—8 (1958, jul/avgust); str. 591

Prema podacima »Air Power«, broj 2/1957—58.

655. STRATEGIJSKI ZNAČAJ ŠVAJCARSKE U DANAŠNJE DOBA / S. O. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 12, br. 1—2 (1960, januar/februar); str. 89—91

Osvrt na nekoliko članaka na navedenu temu iz časopisa »Revue militaire suisse«, od januara, februara, marta i aprila 1959, i »Revue militaire générale«, broj 3/1959.

656. V. L. Tjagunenko: RAT I KOLONIJE // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 12, br. 9 (1960, septembar); str. 538—542

Osvrt na knjigu (prevod sa ruskog) »Krieg und Kolonien« V. L. Tjagunenko-a, koja je izdata u Berlinu 1959.

657. NAJNOVIJE IDEJE U VOJNOJ POLITICI SAD / N. P. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 14, br. 3 (1962, mart); str. 59—65

Razmatraju se promene koje su nastupile u američkoj globalnoj strategiji i doktrini nakon dolaska na vlast Kenedijeve administracije. Te promene su usledile na osnovu: porasta vojne moći protivnika; zaostajanje na planu vojnотehnološkog razvoja; afirmacija vanblokovskog faktora. Glavne promene su: izgradnja KoV-a; korekcija u vojnoj politici blokovskih partnera; povećanje i modernizacija vazdušnog i pomorskih transporta; ubrzana izgradnja strategijskih projektila kao zamena strategijskim bombarderima; usavršavanje sistema rukovođenja i komandovanja.

658. PLANOVI RAZVOJA I UPOTREBE KOPNENE VOJSKE ZAPADNIH ZEMALJA / J. Man. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 14, br. 4—5 (1962, april/maj); str. 97—104

Početkom septembra 1961. u Vašingtonu je održana godišnja konferencija Udruženja pripadnika KoV SAD, na kojoj su uzeli učešća predstavnici SR Nemačke, Francuske i Italije. Razmatrani su: opšta situacija u svetu, uspesi koje je postigla KoV, mere koje treba preduzeti na jačanju KoV i zadaci koji stoje pred KoV u pojedinim delovima sveta. Ta područja su: područje NATO i Srednji istok, pacifičko — azijsko, latinskoameričko, kao i područje Arktika. Posebno su u članku obrađena ova pitanja: KoV SAD i NATO; SR Nemačka i NATO; Francuska armija i NATO; Italija i NATO; Srednji istok; Daleki istok; latinskoameričko područje; Arktik.

659. Kingston Maklafri: BRITANSKA POLITIKA I STRATEGIJA ODBRANE. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 14, br. 7—8 (1962, jul/avgust); str. 108—114

Osvrt na knjigu »Defence Policy and Strategy«, koju je napisao britanski general-major avijacije E. J. Kingston McCoughry, a objavio Atlantic Books Stevans and Sons 1960. godine.

660. KORIŠĆENJE VASIONE U VOJNE SVRHE / V. Matović // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 14, br. 10—11 (1962, oktobar/novembar); str. 72—84

Kosmički prostor — strateška pozornica sutrašnjice. Vojno-političke posledice usavršavanja vojnih vasionih sredstava. Vojna primena veštačkih Zemljinih satelita. Defanzivni sateliti, ofanzivni sateliti, vasionska sredstva za podršku operacija. Sateliti za vezu. Pasivni telekomunikacioni sateliti. Aktivni sateliti. Prvi pasivni telekomunikacioni sateliti. Prvi aktivni telekomunikacioni sateliti. Meteorološki sateliti. Defanzivni i ofanzivni borbeni sateliti. Korišćenje Meseca u vojne svrhe.

661. VOJNO-POLITIČKI ASPEKT INTEGRACIJE ZEMALJA ZAPADNE EVROPE / Berislav Badurina, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd, — God. 15, br. 1 (1963, januar/februar); str. 74—87

Vojnostrategijski značaj zemalja zajedničkog tržišta. Tabelarni pregled broja vojnika, iznosa vojnog budžeta i broja stanovnika, te efektiva RV i Ratne mornarice u zemljama Zapada. Evropa u prvim posleratnim godinama. Neke karakteristike kretanja u zapadnoj Evropi u toku poslednje decenije. Dugoročni interesi vodećih zemalja zapadne Evrope.

662. STRATEGIJA I STRUKTURA NATO: Diskusija na stranicama časopisa Wehrkunde / S. P. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 15, br. 2 (1963, mart/april); str. 133—142

Osnovni strategijski problemi u NATO-u, o kojima se diskutovalo na stranicama ovog zapadnonemačkog vojnog časopisa, jesu: nacionalne armije i strategija NATO; objedinjavanje atomskih snaga u NATO; način odbrane Evrope; pitanje upotrebe atomskih snaga na budućem evropskom ratištu; uticaj politike SAD na vojnu strategiju NATO.

663. ATOMSKE SNAGE ATLANTSKOG PAKTA I ZASEDANJE U OTAVI / Ramiz Ramusović, potpukovnik // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 15, br. 3 (1963, maj/jun); str. 76—88

Atomski monopol i koncepcija štita i mača. Nova borbena sredstva i promene vojne politike zapada. Atomske snage NATO. Zasedanje NATO. Zasedanje NATO u Otavi.

664. NACIONALNA ODBRANA SAVEZNE REPUBLIKE NEMAČKE / S. P. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 15, br. 4 (1963, jul/avgust); str. 122—128

Osvrt na članak »Die Voraussetzungen für eine wirksame nationale Landsverteidigung«, koji je, u časopisu »Wehrkunde«, broj 1/63, napisao Hans-Jörg Monitor, i na članak »Die Landesverteidigung in der Bundesrepublik«, koji je, u časopisu »Revue militaire générale«, od marta 1963, napisao Emil Schuler.

665. ZNAČAJ JUŽNOG KRILA NATO-a / J. Man. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 15, br. 4 (1963, jul/avgust); str. 129—135

Dati su podaci i stavovi o organizacionoj strukturi NATO; o ulozi, značaju i strukturi njegovog južnog krila; o mestu, ulozi i vidovima oružanih snaga zemalja koje ta krila sačinjavaju.

666. NACIONALNA ODBRANA SAVEZNE REPUBLIKE NEMAČKE / S. P. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 16, br. 1 (1964, januar/februar); str. 135—147

Podela uloga snaga NATO i zapadnonemačke nacionalne odbrane. Teritorijalna rezerva. Snabdevanje Bundesvera. Nemački vojni saobraćaj. O nekim pitanjima zaštite objekata i pozadine. Mogućnost upotrebe snaga Bundesvera u slučaju unutrašnjeg vanrednog stanja. Sistem regрутovanja. Korpus civilne zaštite. Nemačka i školovanje u civilnoj odbrani. Visoke škole i zemaljska odbrana. Infrastruktura postrojenja za snabdevanje neophodnim životnim potrebama. Civilna skloništa.

667. ZNAČAJ ŠPANIJE U STRATEGIJI SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA / V. H. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 16, br. 4 (1964, jul/avgust); str. 119—126

Osvrt na članak »L'importance de l'Espagne dans la stratégie des États — Unis«, koji je napisao Francois Blanc u časopisu »Revue de défense nationale«, od marta 1964.

668. General Bofr: UVOD U STRATEGIJU / Iv. Mil. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 17, br. 5 (1965, septembar/oktobar); str. 93—102

Osvrt na knjigu generala Beaufre-a »Introduction à la stratégie«, koja je objavljena 1963. godine u Parizu.

669. ULOGA VOJNIH BAZA NA TUĐIM TERITORIJAMA : Politički aspekt / Dr Gavro Perazić, potpukovnik // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 18, br. 4 (1966, jul/avgust); str. 65—74

Istorijat boravka trupa na tuđoj teritoriji. Vojne baze na karti sveta posle drugog svetskog rata. Vojne organizacije i vojne baze. Vojne baze u funkciji očuvanja kolonijalnih interesa. Vojne baze kao osnova za oružanu intervenciju ili pretnju silom u određenom regionu. Baze kao otpor svim procesima demokratizacije. Borba novooslobođenih zemalja za likvidaciju vojnih baza kao ostataka kolonijalnih sistema.

670. FRANCUSKA I NATO / *Nikola Pejnović*, general-major // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 18, br. 4 (1966, jul/avgust); str. 101—110

Ed-memoar Francuske svim članicama NATO, od 9. marta 1966, ko-jim ona sužava svoje obaveze prema paktu. De Golova vizija o Evropi od Atlantika do Urala i organizaciji zapadne Evrope kao treće svetske sile. »Evropska strategija« Francuske. Stav Francuske prema ograni-čenom ratu u Evropi. Mirnodopska organizacija i priprema oružanih snaga. Način strategijske upotrebe oružane sile.

671. BRITANSKA BELA KNJIGA / *R. Vuk.* // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 19, br. 1 (1967, januar/februar); str. 126—135

Uloga britanskih snaga u Evropi. Uloga britanskih snaga izvan Ev-rope. Sredozemlje. Srednji istok. Naoružanje britanskih snaga. Disloka-cija britanskih oružanih snaga: u Britaniji; na Srednjem i Bliskom is-toku; na Dalekom istoku. Elementi budžeta za 1966—67. godinu. Borbene snage: nuklearne strategijske snage; kopnene snage na evropskom ra-tisu; pomorske snage za opštu namenu; kopnene snage za opštu namenu; ratno vazduhoplovstvo za opštu namenu; transportna avijacija.

672. NEKE SAVREMENE STRATEGIJSKE DILEME SR NEMAČKE / *B. Z.* // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 19, br. 3 (1967, maj/jun); str. 125—133

Razvoj SR Nemačke u svetu evropskih i svetskih političkih kre-tanja. Borba Evrope za poziciju u NATO-u. Promene u strategijskim koncepcijama supersila pod uticajem nuklearnog balansa. Ekonomski prosperitet Nemačke. Postepeno »isturanje linije isturene odbrane« za-padne Evrope, saobrazno ekonomskoj snazi SR Nemačke i njenoj ulozi u strategiji NATO. Suština strategije isturene odbrane i nemački zahtev za upotrebu taktičkih nuklearnih projektila od same granice. Nemačka opsesija od sovjetskog napada. Dva oprečna strategijska koncepta u ne-mačkoj vojnoj publicistici. Zapadnonemačka nuklearna strategija i po-litika.

673. NEKE KARAKTERISTIKE VOJNE POLITIKE I ORUŽANIH SNAGA ITALIJE / *N.* // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 19, br. 5 (1967, sep-tembar/oktobar); str. 135—143

Razmatraju se osnovne karakteristike vojne politike Italije, polazeći od osnovnih komponenata njenog ekonomskog razvoja posle rata; politike koalicije centar-levica i njenog odnosa prema NATO paktu. Autor razmatra specifičnosti geostrategijskog položaja Italije u NATO-u i u Sredozemlju, naročito nakon izlaska iz NATO-a takve pomorske vojne sile kakva je Francuska.

674. NA STRAŽI MIRA / A. A. Grečko, maršal Sovjetskog Saveza // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 19, br. 6 (1967, novembar/decembar); str. 11—17

Članak je posvećen 50-godišnjici oktobarske revolucije, a napisao ga je maršal Sovjetskog Saveza A. A. Grečko. Redakcija ga je preuzeila iz knjige »SSSR — zemlja Oktobra«.

675. [Pierre Messmer] : ATOM, RAZLOG I SREDSTVO NEZAVISNE FRANCUSKE VOJNE POLITIKE / V. H. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 20, br. 4 (1968, juli/avgust); str. 145—150

Osvrt na članak »L'atome, cause et moyen d'une politique militaire autonome«, koji je napisao Pierre Messmer u časopisu »Revue de défense nationale«, od marta 1968.

676. VOJNI POLOŽAJ I ORUŽANE SNAGE NR KINE / Ćiro I. Sikavica, pukovnik // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 21, br. 2 (1969, mart/april); str. 91—104

Geostrategijski položaj NR Kine. Vojno-političke koncepcije i pogledi na rat NR Kine. Struktura i jačina oružanih snaga NR Kine. Vojnoteritorijalna podela NR Kine. Vojna aktivnost na spoljnem planu. Nuklearno naoružanje. Osnovni pravac razvoja.

677. [Giulio Macri] : JUŽNI BOK NATO-a / A. R. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 21, br. 3 (1969, maj/juni); str. 145—149

Osvrt na članak »Il fianco meridionale della NATO«, koji je napisao Giulio Macri u časopisu »Rivista militare«, od oktobra 1968.

678. [Michel Garder] : NAČELA UPOTREBE SOVJETSKIH VAZDUŠNO-KOPNENIH SNAGA / S. C. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 21, br. 5 (1969, septembar/oktobar); str. 144—149

Osvrt na članak »La doctrine d'emploi du corps de bataille aéro-terrestre soviétique«, koji je napisao Michel Garder u časopisu »Stratégie«, br. 17/1969.

679. IZDACI SAD ZA REALIZACIJU STRATEGIJE »ELASTIČNOG REAGOVANJA / Branko Panjak, potpukovnik, Ramiz Ramusović, potpukovnik // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 22, br. 2 (1970, mart/april); str. 138—144

Daljnje jačanje oružanih snaga — nastavak trke u naoružanju. Naučni rad, istraživanje i razvoj u 1970. godini. Budžet za snage opšte namene. Budžet za strategijske snage. Povećanje novčanih sredstava za strategijsku pokretljivost — vazdušni i pomorski transport. Budžet za lične rashode.

680. STRATEGIJA »REALISTIČKOG ODVRAĆANJA« / Milan Drobac, pukovnik i Nikola Grubišić, potpukovnik. // U: Vojno delo. Beograd. — God. 23, br. 4 (1971, juli/avgust); str. 116—125

Opšta društvena kretanja koja su SAD izbacila na svetsku scenu. Uzroci promene u vojnoj strategiji SAD. Nova strategija »realističkog odvraćanja«. Uticaj nove američke strategije na NATO.

681. [Bernard Brodi] : STVARANJE AMERIČKE STRATEGIJSKE POLITIKE / B. P. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 23, br. 5 (1971, septembar/oktobar); str. 158—165

Osvrt na članak »United States strategic policies«, koji je napisao Bernard Brodie u časopisu »Revue militaire générale«, od novembra i decembra 1970.

682. NATO-PAKT I VARŠAVSKI UGOVOR / Ćiro Sikavica, pukovnik // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 23, br. 5 (1971, septembar/oktobar); str. 174—180

Osvrt na više napisa i članaka objavljenih u vojnoj publicistici Zajorda, štampi i agencijskim vestima u periodu 1968—1971.

683. POMORSKA MOĆ SSSR-a / Damjan Bratić, kapetan fregate // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 23, br. 6 (1971, novembar/decembar); str. 161—172

Autor obrađuje problematiku pomorskih snaga SSSR, a koristio je obiman materijal inostrane i naše vojne literature, objavljene u periodu 1967—1971.

684. NEKA VOJNA GLEDIŠTA VOJNE TEORIJE SSSR-a I VARŠAVSKOG UGOVORA / D. M. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 2 (1972, mart/april); str. 150—159

Polazne osnove savremene /1972/ ratne doktrine SSSR-a. Doktrina i strategija raketno-nuklearnog rata. Kritika apsolutizacije raketno-nuklearnog oružja. Najnovija gledišta vojne teorije. Uloga oružanih snaga VU. Kritike nacionalne vojne orientacije.

685. NA MARGINAMA AMERIČKE NOVE STRATEGIJE / J. G. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 24, br. 5 (1972, septembar/oktobar); str. 136—143

Članak je napisan na osnovu izveštaja ministra odbrane SAD Melvin-a R. Laird-a, podnetog Kongresu pod naslovom »Fiscal Year 1972—76, Defense programme and the 1972 Defense Budget«, od 9. marta 1971, kao i na osnovu nekih drugih materijala štampanih u SAD.

686. STRATEGIJSKI POLOŽAJ VIJETNAMA U JUGOISTOČNOJ AZIJI I INTERESI S[JEDINJENIH] A[MERIČKIH] D[RŽAVA] U TOM PODRUČJU :[Diskusija o iskustvima iz rata u Vijetnamu] / Milan Stjepanović, pukovnik // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 25, br. 4 (1973, juli/avgust); str. 103—108

Razmatra se položaj Vijetnama u kontekstu američkih strategijskih interesa i interesa ostalih svetskih sila.

687. AMERIČKI VOJNOSTRATEGIJSKI KONCEPT: [Diskusija o iskustvima iz rata u Vijetnamu] / Nikola Anić, pukovnik // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 25, br. 4 (1973, juli/avgust); str. 108—111

Osnovne karakteristike vojnostrategijskog koncepta SAD u vijetnamskom ratu bile su: izolovati oslobođilačke snage od naroda, a potom ih razbiti i uništiti. Koncept nije uspeo zbog snažnog političkog delovanja FNO u masama. Osnovna karakteristika operacija bila je u tome što su to bile operacije »kratkog dometa«, koje su dovodile do rasipanja snaga.

688. OKEANSKA STRATEGIJA SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA / Aleksandar Gajić, kapetan fregate // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 26, br. 3 (1974, maj/jun); str. 168—180

Pomeranje težišta nuklearne ravnoteže. Elastičnost upotrebe snaga Ratne mornarice. Ekonomski i bezbednosni aspekti okeanske strategije. Uticaj okeanske strategije na opšte vojnu strategiju. Izgledi daljeg realizovanja okeanske strategije u svetlu budžetskih mogućnosti.

689. AMERIČKA VOJNA STRATEGIJA POSLE VIJETNAMA / V. H. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 26, br. 4 (1974, jul/avgust); str. 151—160

Osvrt na članak »La stratégie militaire américaine après le Vietnam«, koji je napisao Michael T. Klare u časopisu »Le monde diplomatique«, od marta 1974.

690. POSLERATNA GLOBALNA STRATEGIJA SAD / Dr Nemanja Božić. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 26, br. 6 (1974, novembar/decembar); str. 111—152

Dom JNA u Beogradu, u okviru tribine »O vojnim publikacijama«, organizovao je raspravu o knjizi dr Nemanje Božića »Posleratna globalna strategija SAD«, u izdanju Instituta za međunarodnu politiku i privredu, Beograd, 1974. godine. Od učesnika u raspravi objavljeni su prilozi: dr Nemanje Božića; pukovnika, Draga Rakočevića i Blagoja Živkova, kapetana fregate Staneta Broveta i pukovnika Mihajla Vučinića.

691. INDIJSKI OKEAN U PLANOVIMA PENTAGONA / Tone Žabkar, kapetan fregate. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 27, br. 4 (1975, jul/avgust); str. 180—194

Razmatra se geostrategijski položaj, ekonomsko bogatstvo i ekonomski značaj Indijskog okeana, zbog čega on ulazi u zonu vitalnih strategijskih interesa američke globalne strategije.

692. VOJNA POLITIKA SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA ZA 1975. GODINU / M. V. Ž. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 27, br. 6 (1975, novembar/decembar); str. 172—179

Osvrt na godišnji izveštaj Ministarstva odbrane »American Defence Policy 1975«, koji je napisao državni sekretar za odbranu SAD R. Schlesinger u časopisu »Survival«, za maj/jun 1975.

693. [Denis Caplin]: NATO I ODBRANA PO DUBINI — ZAGONETKA ILI IZAZOV / M. V. Ž. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 28, br. 3 (1976, maj/juni); str. 158—161

Osvrt na članak »NATO's Defense in Depth-Conundrum or Challenge«, koji je napisao Dennis Chaplin u časopisu »Military Review«, od decembra 1975.

694. »DILEME« OBAVEŠTAJNIH SLUŽBI S[JEDINJENIH] A[MERIČKIH] D[RŽAVA] U PROCENI ORUŽANIH SNAGA PROTIVNIKA / B. V. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 28, br. 6 (1976, novembar/decembar); str. 168—180

Razmatraju se dileme dve obaveštajne službe — CIA i DIA, koje svojim procenama utiču na oblikovanje američke globalne strategije. Te dileme se odnose na procenu obe strane o efektivima sovjetske oružane sile i budžetskim sredstvima koje SSSR troši za vojne svrhe.

695. ŠIRENJE URBANIZACIJE I NATO — ODBRANA / M. V. Ž. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 4 (1977, jul/avgust); str. 181—188

Osvrt na članak »Urban Sprawl and NATO Defence«, koji je napisao Paul Bracken u časopisu »Survival«, za novembar/decembar 1976.

696. ULOGA OBAVEŠTAJNO — BEZBEDNOSNOG SISTEMA U SPOLJNOJ POLITICI SAD / Pavić Kostić, major // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 5 (1977, septembar/oktobar); str. 156—164

Bitni činioci koji su doveli do uspostavljanja obaveštajno-bezbednosnog sistema SAD. Promene u razvoju američke obaveštajne službe nakon drugog svetskog rata. Centralna obaveštajna agencija — CIA: organizaciono ustrojstvo i uloga.

697. UTICAJ RATNIH DOKTRINA VELIKIH SILA NA TRKU U NAORUŽANJU / Stanislav Ocokoljić, general-major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 6 (1977, novembar/decembar); str. 52—72

Činioci koji opredeljujuće utiču na usvajanje i primenu ratne doktrine i vojne strategije. Opasnost po mir od sve razvijenije vojne sile. Odlučujući sadržaj vojne sile danas. Odnosi supersila i njihov uticaj na razvoj oružanih snaga. Priroda detanta i njegovi učinci. Odnos vojnih snaga supersila. Trka u naoružavanju i njene posledice. Postojanje blokova i njihov uticaj na vojne doktrine supersila. Sličnosti i razlike vojnih doktrina supersila. Uticaj društvenih promena u novooslobođenim zemljama na razvoj vojnih doktrina supersila.

698. RAZVOJNI PROGRAMI MATERIJALIZACIJE VOJNIH DOKTRINA VELIKIH SILA I PERSPEKTIVE RAZVOJA NOVIH VRSTA ORUŽJA / Stane Brovet, kapetan bojnog broda // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 6 (1977, novembar/decembar); str. 73—92

Razvojni programi oružanih snaga supersila. Strategijske nuklearne snage SAD i SSSR. Snage opšte namene SAD i SSSR — kopnena vojska, ratno vazduhoplovstvo i ratna mornarica. Razvoj novih vrsta oružja: geofizička nervnoparalitička i genetska oružja.

699. STRANE TRUPE I VOJNE BAZE NA TUĐIM TERITORIJAMA / Stevo Krivokapić // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 6 (1977, novembar/decembar); str. 99—112

Vojni značaj boravka stranih trupa na tuđim teritorijama i vojne baze kao sredstva globalne strategije supersila. Baze KoV, RM i RV. Raketno-nuklearne i vasijske baze. Politički i pravni aspekt vojnog prisustva na tuđim teritorijama. Mogućnost postepenog povlačenja stranih trupa i vojnih baza sa tuđih teritorija.

700. RAVNOTEŽA SILE U VOJNOPOLITIČKOJ MISLI U SAD / Dr Nemanja Božić // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 1 (1979, januar/februar); str. 59—69

Izlaganje na »Okruglom stolu« »Tokovi savremene vojnoteorijske misli«, koje je organizovalo »Vojno delo« povodom 30-godišnjice izlaženja. Obraduju se ova pitanja: četiri kamena temeljca vojno-političke misli SAD, u kojoj svest o vojnoj sili kao prevashodnom činiocu međunarodnog položaja igra izuzetni značaj; shvatanje problematike razoružanja u vojnostrategijskoj i političkoj misli u SAD; teorija odvraćanja i uloga oružja za masovno uništavanje; američko shvatanje trke u naružavanju.

701. STRATEGIJA »REALISTIČKOG ODVRAĆANJA« / N. B. D. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 1 (1979, januar/februar); str. 172—178

Osvrt na članak »Amerikanskaja strategija realističeskogo ustrašenija«, koji su napisali general-major P. Sergejev i pukovnik V. Trunenkov u časopisu »Zarubežnoe voennoe obozrenie«.

702. DRUŠTVENI OSNOVI I KARAKTERISTIKE SAVREMENIH VOJNO-STRATEGIJSKIH KONCEPCIJA / Mihajlo Vučinić, pukovnik // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 2 (1979, mart/april); str. 18—26

Izlaganje na »Okruglom stolu« »Tokovi savremene vojnoteorijske misli«, što ga je organizovalo »Vojno delo« povodom 30-godišnjice postojanja. Napredak materijalnim proizvodnim snagama i odraz na razvoj vojnoteorijske misli. Dva puta i dve politike u međunarodnim odnosima: put mira; put primene sile. Dve globalne strategijske koncepcije u svetu: strategija opštenarodne odbrane; tehnokratska strategija; posrednička strategija.

703. ILUZIJE O RAVNOTEŽI SNAGA / S. J. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 3 (1979, maj/jun); str. 167—171

Osvrt na knjigu »Illusions dans l'équilibre des puissances«, koju je napisao Brzezinski Zbignew, a izdata je u Parizu 1977. godine.

704. O NEKIM TENDENCIJAMA U DOKTRINI UPOTREBE VOJNE SILE U EVROPI / Dušan Miljanović // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 4 (1979, jul/avgust); str. 148—155

Saopštenje na »Okruglom stolu« »Vojnog dela« na temu »Tokovi savremene vojnoteorijske misli«. Karakteristični pogledi na upotrebu vojne sile u Evropi. Uticaj konfrontacije vojnih blokova na njihovu vojno-političku doktrinu. Vojno-političke doktrine i proizvodnja novih oružja. Posledice novih doktrina i oružja.

705. PLANIRANJE UPOTREBE NUKLEARNOG ORUŽJA / M. M. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 32, br. 1—2 (1980, januar/april); str. 209—213

Osvrt na članak general-majora V. Eleksandrova »Planiranje primenjivanja jedernog oružja«, koji je objavljen u časopisu »Zarubežnoe voennoe obozrenie«, broj 7/1979.

706. KARTEROVA ADMINISTRACIJA I POLITIKA ODBRANE (I) / B. R. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 32, br. 4 (1980, jul/avgust); str. 139—144

Osvrt na članak »L'administration Carter et la Politique défense«, koji je napisao Janet Finkelstein u časopisu »Stratégique«, broj 1/1979.

707. SVESTRANOST LIČNOSTI DRUGA TITA — SREĆAN SPOJ IZUZETNIH SPOSOBNOSTI POLITIČKOG I VOJNOG RUKOVODIOCA / Sergej Georgijevič Gorškov, admiral flote // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 6 (1981, novembar/decembar); str. 111—123

Razgovor glavnog i odgovornog urednika »Vojnog dela« pukovnika Miraša Stožinića sa zamenikom ministra odbrane SSSR-a i komandantom Ratne mornarice, admiralom flote Sovjetskog Saveza Sergejem Georgijevićem Gorškovom, povodom 40-godišnjice ustanka i socijalističke revolucije naroda i narodnosti Jugoslavije.

708. MOGUĆNOSTI UPOTREBE NUKLEARNOG I HEMIJSKOG ORUŽJA NA EVROPSKOM RATIŠTU / Mato Mandić, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 34, br. 2 (1982, mart/april); str. 195—202

Razmatraju se opredeljenja doktrina supersila u pogledu upotrebe sredstava masovnog uništavanja. Ta opredeljenja su delom istovetna, a delom različita. Interesantno je pratiti razmišljanja u ovom članku o stavovima ovih doktrina o mogućnosti vođenja ograničenog nuklearnog rata u Evropi.

709. KRIZA STRATEGIJE ODVRAĆANJA / Nikola Pejnović, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 34, br. 6 (1982, novembar/decembar); str. 141—164

Stanje u međunarodnim odnosima. Pojam strategije odvraćanja. Skica dosadašnjeg razvoja strategije odvraćanja. Osnovni uzroci i oblici krize strategije odvraćanja: materijalno-tehnički odnosi vojne moći supersila i promene koje se tu očekuju; ideja strategije vojnih ciljeva; pojava regionalnih strategija.

710. SNAGE ZA BRZE INTERVENCIJE — ČINJENICA ILI FIKCIJA / R. T. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 34, br. 6 (1982, novembar/decembar); str. 206—214

Osvrt na članak »The Rapid Deployment Force-Fact or Fiction«, koji je napisao pukovnik dr E. A. Bates u časopisu »Journal of the Royal United Services Institute for Defence Studies«, broj 2/1981.

711. SAUDIJSKA ARABIJA KAO ČINILAC SVETSKE NAFTNE POZORNICE / M. Tešić. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 35, br. 3 (1983, maj/juni); str. 168—171

Osvrt na članak (Sreedhar, Global Oil Scene — Saudi Factor), objavljen u indijskom časopisu »Strategic Analysis«, vol. V, br. 7, od oktobra 1981. godine.

METODOLOGIJA VOJNE NAUKE

712. KRITIKA I VOJNA MISAO / Mihailo Čukić, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 5, br. 8 (1953, avgust); str. 20—31

Potreba negovanja uljudne, argumentovane i konstruktivne kritike. Tri bitna uslova stvaralačke uloge kritike kao aktivnog društvenog odnosa. Pravo na kritiku kao političko pravo. Kritika i vojna subordinacija. Konkretnost kritike, njena istoričnost i istraživački karakter. Principijelnost kritike. Demokratičnost kritike i po sadržini i po obliku. Odgovornost i ozbiljnosc kritike. Borba protiv negativne kritike argumentima, a ne njenim onemogućavanjem. Odnos prema kritici kao merilo zrelosti mase i pojedinca.

713. O VOJNONAUČNOM RADU / Boško Ranitović, pukovnik, Veljko Kadijević, pukovnik, Milisav Nikić, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 16, br. 3 (1964, maj/jun); str. 91—96

Članak je sačinjen na osnovu izlaganja pukovnika Ranitovića, Kadijevića i Nikića u diskusiji o vojnonaučnom radu. To znači da je članak skup njihovih naknadno autorizovanih diskusija.

714. O PREDMETU I USLOVIMA VOJNONAUČNOG RADA / *Dušan Miljanović*, kapetan bojnog broda. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 16, br. 5 (1964, septembar/oktobar); str. 73—81

Članak je nastao kao odziv autora na prilog trojice autora (B. Ranić, V. Kadijević i M. Nikić) o istoj temi u »Vojnom delu«, br. 3/1964. godine. Ovaj autor razmatra sledeća pitanja: predmet vojne nauke; organizaciju rada, angažovanje i odabiranje kadrova; određivanje jasnih ciljeva, realnih programa i planova vojnonaučnog istraživačkog rada; ustanove za vojno-stručnu naučnu dokumentaciju i informacije.

715. PROCES SCIJENTIZACIJE ARMIJE / *Toma Beriša*, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 20, br. 2 (1968, mart/april); str. 77—80

Članak obrazlaže potrebu pripremanja i organizovanja svih armija sveta (pa i naše) da spremne dočekaju rastući proces sve snažnijeg uključivanja nauke i njenih metoda u celokupni život i rad vojne organizacije.

716. O VOJNOJ NAUCI / [Više autora]. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 20, br. 3 (1968, maj/juni); str. 3—35

Redakcija časopisa »Vojno delo« pokrenula je diskusiju o vojnoj nauci /pojmu, predmetu, sadržaju, klasifikaciji i metodologiji/ i vojnonaučnom radu, u kojoj su učestvovali: dr Andrija Stojković, general-majori Nikola Pejnović i Dušan Dozet, pukovnici Jovan Manasijević, Drago Rakočević, Tomo Nižić, Mihajlo Vučinić i potpukovnik Ljubomir Blagojević.

717. O VOJNOJ NAUCI / [Više autora]. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 20, br. 4 (1968, juli/avgust); str. 3—16

Redakcija časopisa »Vojno delo« je u br. 3/1968 pokrenula diskusiju o vojnoj nauci koja se u ovom broju nastavlja. Učesnici, čije se diskusije u ovom broju objavljaju, jesu: dr Radomir Lukić, dr Bogdan Šešić, general-major Petar Tomac i pukovnik Vlado Maričić.

/Diskusija dr Radomira Lukića ponovo je objavljena u skraćenom obliku u »Vojnom delu«, br. 6/1978./

718. O VOJNONAUČNOM RADU U JNA / [Više autora]. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 20, br. 4 (1968, juli/avgust); str. 17—33

Redakcija časopisa »Vojno delo« pokrenula je diskusiju »o vojnonaučnom radu u JNA« u kojoj su učestvovali: general-potpukovnik Ivan Dolničar, general-potpukovnik Vlado Šćekić, pukovnik Dragoslav Rađislavljević i potpukovnik dr Rajko Vukosavljević.

719. O OBJAŠNJENJIMA NEKIH TERMINA I POJMOVA U VOJNOM REČNIKU / Pero Vučević, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 20, br. 4 (1968, juli/avgust); str. 114—118

Autor razmatra određenja i odrednice nekoliko termina, koja su data u »Vojnom rečniku«, dajući svoj doprinos razvoju i izgradnji teorije značenja vojne teorije kao jednog od značajnih uslova izgradnje metodologije vojne nauke.

720. O VOJNOJ NAUCI I VOJNONAUČNOM RADU / [Više autora]. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 20, br. 5 (1968, septembar/oktobar); str. 83—101

Nastavak diskusije »O vojnoj nauci i vojnonaučnom radu« u kojoj su učestvovali: dr Ilija Mrmak, pukovnik, Milivoj Oreš, potpukovnik, Milan Đurić, pukovnik i dr Predrag Mirić, potpukovnik.

721. O NEKIM SHVATANJIMA POJMA VOJNONAUČNOG RADA / Vuko Mihailović, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 21, br. 1 (1969, januar/februar); str. 79—82

Razmatra se pojam vojnonaučnog rada i izlažu nekoliko pogrešnih tumačenja ovoga pojma: neopravdano proširivanje i neopravdano sužavanje pojma vojnonaučnog rada.

722. ULOGA TRUPNIH KOMANDI I STAREŠINA U VOJNONAUČNOM RADU / Dušan Pekić, general-potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 21, br. 1 (1969, januar/februar); str. 83—85

Razmatra se uloga naučnog prilaza u radu komandi i razlika naučnog rada i naučnog prilaza u svakodnevnom radu. Autor se zalaže za jasno utvrđivanje kriterijuma naučnog rada i za stimulisanje kadrova koji se bave NIR-om.

723. O VOJNOJ NAUCI / [Više autora]. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 22, br. 5 (1970, septembar/oktobar); str. 3—48

Viša vojna akademija JNA organizovala je simpozijum »O vojnoj nauci«, na kome su učestvovali: general-major Stevo Ilić, pukovnik dr Ilija Mrmak, pukovnik Luka Despenjić, general-major Dušan Dozet, pukovnik Savo Popović, dr Radomir Lukić, dr Radoslav Ratković, dr Vuko Pavićević, general-potpukovnik Nikola Pejnović, general-pukovnik dr Gojko Nikolić, pukovnik dr Željko Fuks, general-potpukovnik Milija Stanišić i dr Andrija Stojković.

724. TRADICIONALIZAM U MODERNOJ KONCEPCIJI VOJNE NAUKE / Dr Franjo Kožul. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 22, br. 6 (1970, novembar/decembar); str. 15—21

Tri modela vojnika, odnosno vojske u čitavom postantičkom periodu — vojnik kao sluga, privilegovani vojnik i vojnik kao obveznik. Simbioza vojnih znanja i tehničkih nauka protiv društvenih nauka koje oferiraju zakonomernosti društvenih gibanja. Tradicionalizam u koncipiranju vojnog fenomena. Nauka i agresivne doktrine i strategije i uloga nauke u doktrini i strategiji u kojoj se brani sloboda čoveka i za čoveka. Nauka i veština u vojnoj strukturi nisu u koliziji — radi se o dva nivoa analize.

725. VOJNA NAUKA — NAUKA ILI VEŠTINA / Mihajlo Vučinić, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 22, br. 6 (1970, novembar/decembar); str. 21—28

Autor raspravlja o odnosu vojne nauke i vojne veštine, pri čemu navodi mnoštvo argumenata u prilog tezi za konstituisanje vojne nauke. Osnovni argumenat je taj što i u vojnoj sferi postoje zakonomernosti koje treba otkrivati, a ta otkrića i objašnjenja i čine osnovne sadržaje nauke. Na kraju je autor izložio šemu na kojoj je predstavio sistem vojnih nauka.

726. O PREDMETU I KLASIFIKACIJI VOJNE NAUKE / Marin Pekorari, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 22, br. 6 (1970, novembar/decembar); str. 42—47

Polazi se od stava da je vojna nauka naučna osnova za vojnu veštinsku. Težišni deo članka posvećen je izlaganju strukture vojne nauke i ratne veštine.

727. ORGANIZOVANJE NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA U ORUŽANIM SNAGAMA / Dr Srđan Hajduković, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 23, br. 2 (1971, mart/april); str. 27—32

U razmatranju problema organizovanja NIR-a u OS autor je došao do ovih zaključaka: treba izgraditi koncepciju NIR-a u OS; na zajedničkim projektima integrisati NIR u OS i u društvu povećati ulaganja u nauku; unaprediti rad saveta za NIR; razmotriti status naučnih ustanova.

728. EGZAKTNE METODE PLANIRANJA MOBILIZACIJE / Stevo Tankosić, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 25, br. 2 (1973, mart/april); str. 44—62

Obrađena je primena egzaktnih metoda u okviru planiranja mobilizacije, sa osloncem na matematiku i statistiku, a manje na primenu deskriptivnog jezika i metoda.

729. O ZNAČAJU VOJNE PISANE REČI KAO IZVORU INFORMACIJA I SREDSTVU KOMUNICIRANJA U OBLASTI VOJNE NAUKE, VOJNO-STRUČNOG I IDEOLOŠKO-POLITIČKOG RADA / *Srbislav Bukumirović*. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 26, br. 6 (1974, novembar/decembar); str. 99—110

Značaj vojne pisane reči za NIR i za idejno-politički rad. Obim vojnoizdavačke delatnosti. Vojna periodika. Pregled vojnoizdavačke delatnosti u pojedinim zemljama. Komparativni podaci o stanju vojnoizdavačke delatnosti u nas u odnosu na neke druge zemlje.

730. O VOJNOJ STATISTICI I EVIDENCIJI / *Tomislav Trošelj*, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 27, br. 1 (1975, januar/februar); str. 78—94

Dosadašnja teorija vojne statistike. Faktori koji utiču na razvoj vojne statistike. Odnos sadržaja opšte i vojne statistike. Pojam vojne statistike. Pojam vojnog statističkog informacionog sistema. Činioци od kojih zavisi razvoj vojne statistike. Predmet vojne statistike: masovne pojave unutar sopstvenih oružanih snaga; masovne pojave u ljudskom i materijalnom faktoru; masovne pojave kod eventualnog protivnika. Područje vojne statistike. Osavremenjivanje sistema vojne evidencije.

731. O TITOVRIM GOVORIMA RATNIM JEDINICAMA / *Dr Ivo Paić*, major. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 27, br. 5 (1975, septembar/oktobar); str. 24—41

Razmatra se metod čitanja Titovih govora ratnim jedinicama radi otkrivanja odnosa ideja, reči i dela, čemu je Tito inače uvek težio. Taj postupak čitanja autor obrazlaže: između slušanja i čitanja govora; razvoj sadržaja i smisla jedne izreke; sposobnost i umeće osmišljavanja konkretnog; ideja i delo; nepobedivost naroda i njegove vojske; bratstvo i jedinstvo u borbi; govor kao odgovor na bitna pitanja oslobođilačke borbe i socijalističke revolucije.

(Članak je u sažetom obliku ponovo objavljen u »Vojnom delu« — vanredno izdanje za mesec maj 1980).

732. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD U ORUŽANIM SNAGAMA PRED NOVIM ZADACIMA / *Duro Lončarević*, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 28, br. 1 (1976, januar/februar); str. 5—12

Uvodna reč predsednika Saveta za NIR u OS na sednici Saveta o zadacima NIR-a u OS na bazi stavova i sugestija koje je drug Tito izneo prilikom referisanja SSNO i drugih najviših vojnih starešina u OS na Brionima 7. oktobra 1975. godine.

733. MARKSISTIČKI METOD I SAVREMENA VOJNOSTRATEGIJSKA MI-
SAO / Dr Mensur Ibrahimpašić, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd.
— God. 31, br. 2 (1979, mart/april); str. 14—17

Izlaganje na »Okruglom stolu« »Tokovi savremene vojnoteorijske misli«, koji je organizovalo »Vojno delo« povodom 30-godišnjice izlaženja. Istiće se da je ograničavajući činilac razvoja vojne teorije nedostatak teorijsko-metodoloških rasprava o fenomenima rata, te da je potrebno njihovo pokretanje.

734. OSPOSOBLJAVANJE STAREŠINA ZA MARKSISTIČKI PRISTUP
STVARNOSTI / Avgust Vrtar, general-major. // U: Vojno delo. — Beo-
grad. — God. 31, br. 2 (1979, mart/april); str. 41—44

Izlaganje na »Okruglom stolu« »Tokovi savremene vojnoteorijske misli« u organizaciji »Vojnog dela« 1978. godine. Pretpostavke marksističkog pristupa stvarnosti: klasno-revolucionarna osveštenost; vojno-istručna obrazovanost; materijalno-tehnička opremljenost. Značaj neprekidne idejne borbe za izgradnju marksističkog pristupa. Potreba prihvatanja idejno-političke suštine koncepcije ONO. Uloga »Vojnog dela« u osposobljavanju starešina za marksistički pristup stvarnosti.

735. NEKI TEORIJSKO-METODOLOŠKI PROBLEMI ISTRAŽIVANJA IS-
KUSTAVA NOR-a [NARODNOOSLOBODILAČKOG RATA] / Radovan
Radinović, potpukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 5
(1979, septembar/oktobar); str. 143—149

Dva zahteva u pogledu istraživanja iskustava NOR-a. Uloga istoriografskih istraživanja u procesu sticanja saznanja o NOR-u. Problemi nastanka izvora podataka i njihove pouzdanosti i problemi interpretacije podataka. Teorijsko uopštavanje istorijskih iskustava. Načelna struktura — kategorijalni aparat teorije ratne veštine NOR-a. Struktura teoretskog polja »strategije oružane borbe u NOR-u«.

736. METODOLOŠKI PRISTUP ISTRAŽIVANJU TITOVOG VOJNOG DELA
/ Nikola Pejnović, general-pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. —
God. 33, br. 4 (1981, jul/avgust); str. 50—62

U okviru projekta »Titovo vojno delo« istražuje se: Titov doprinos razvoju marksističke vojne teorije i prakse i doprinos kao vojskovođe i stratega. Neka opšta obeležja Titovog vojnog dela. Opšti pred-

međni okvir Titovog stvaralaštva: vojni oblik NOR-a; ratna veština; organizacija oružanih snaga; izgradnja borbenog morala oružanih snaga i naroda; organizacija materijalnog snabdevanja oružanih snaga; vojno-politički odnosi sa saveznicima u drugom svetskom ratu; koncepcija ONO u duhu marksističke ideje o naoružanom narodu; posleratna organizacija oružanih snaga; oružana borba i drugi vidovi otpora u ONOR-u. Osnovni metodološki i teorijski problemi vrednovanja Titovog vojnog stvaralaštva marksističke nauke i teorije. Titovo kritičko vrednovanje iskustava partizanskog ratovanja i njemu primerene vojne organizacije — doprinos marksističkom poimanju vojnih problema rata i odbrane. Titovo uvažavanje materijalne snage — vojne moći, ali putem koncepcije ONO on uvodi radnog čoveka u samo središte odbrambene problematike.

Ovaj članak je nagrađen nagradom »22. decembar« za 1981. godinu.

737. REVOLUCIONARNA IDEJA KAO ISHODIŠTE RATNE VEŠTINE / Dr Mensur Ibrahimpašić, pukovnik // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 33, br. 6 (1981, novembar/decembar); str. 269—282

»Okrugli sto« na temu: »Titova koncepcija opštenarodnog ustanka 1941.«.

738. NEKI PROBLEMI ODREĐIVANJA SADRŽAJA ZAPOVESTI / Janko Berglez, pukovnik // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 34, br. 5 (1982, septembar/oktobar); str. 65—83

Pristup problemu istraživanja borbene dokumentacije. Neka metodološka pitanja ovoga istraživanja. Opis kategorije analize: namena sadržaja; važnost sadržaja; preciznost sadržaja; izvor sadržaja; vreme spoznaje sadržaja. Jedinica analize. Određivanje neprimernih sadržaja. Rezultati analize sadržaja zapovesti prema odrednicama datim u delu »Opis kategorija analize«. Teorijsko uopštavanje rezultata istraživanja.

739. UPOREDNI REČNIK VOJNIH POJMOMA: (srpskohrvatski, makedonski, slovenački, albanski, mađarski) / B. Jovović // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 35, br. 2 (1983, mart/april); str. 211—213

Osvrt na knjigu »Uporedni rečnik vojnih pojmoveva«, koji je izdao Vojnoizdavački zavod, Beograd, 1983.

740. O NEMAČKOJ VOJNO-NAUČNOJ LITERATURI / Milan Zelenika, general-lajtnant. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 3, br. 3 (1951, maj/juni); str. 74—82

Društveni, istorijski i teorijski uslovi istorijskog razvoja nemačke vojnonaučne misli od Pruske do danas /1951/ — velike vojskovođe i

vojni mislioci 19. veka. Pruski »duh« u vojnom obrazovanju i u vojnoj nauci i njegov pozitivni i negativni uticaj na razvoj vojne nauke u Nemačkoj. Nemačke prilike i nemačka vojska odmah posle Versajskog mira /1919/ — uloga fon Sekta u obnovi armije Drugog Rajha i njene vojne nauke na odavno uhodanoj pruskoj tradiciji. Emancipovanje vojnonaučnog rada od generalštaba i njegov procvat, ali pod uticajem nacističke ideologije. Onako brz razvoj oružane sile Nemačke od 1934. do 1939. mogućan je bio zato što je on u teoriji bio već davno pripremljen. Izvanredna stručna sprema vojnih rukovodilaca bila je glavni faktor uspeha Nemačke u prvoj fazi drugog svetskog rata. Autor insistira na svestranom proučavanju vojne nauke Nemačke i njenog uticaja na druge vojske.

741. Pukovnik E. M. Parker i potpukovnik D. B. Parker: OPERACIJSKA ISTRAŽIVANJA U ARMII / A. T. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 3, br. 4 (1951, juli/avgust); str. 112—115

Osvrt na članak »Operations Research for the Army«, koji su napisali Edward M. Parker i David B. Parker u časopisu »Combat forces journal«, za maj 1951.

742. Major A. Argu: TENK I OPERACIJSKA ISTRAŽIVANJA / R. P. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 5, br. 5 (1953, maj); str. 102—106

Osvrt na članak »Le char et la recherche operationnelle«, koji je napisao A. Argoud u časopisu »Revue militaire d'Information«, od 25. januara 1953. Razvoj naoružanja i oklopne zaštite; pokretljivost u taktičkim i strategijskim namerama; teškoće oko snabdevanja i održavanja.

743. General de la Šapel: DA LI SE VOĐENJE RATA MOŽE UČITI? / M. J. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 6, br. 6 (1954, juni); str. 86—90

Osvrt na članak »La Guerre peut-elle être enseignée«, koji je napisao de la Chapelle u časopisu »Revue militaire d'Information«, od 25. januara 1954. Po mišljenju pisca, studiranje rata treba da obuhvati: teoriju rata, poznavanje neprijatelja, poznavanje sopstvenih snaga i sredstava, određivanje karaktera savremenog rata.

744. Potpukovnik Tomas Šanli: PROUČAVANJE NAORUŽANJA U VEZI TAKTIČKIH I ORGANIZACIONIH PROBLEMA / T. L. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 6, br. 12 (1954, decembar); str. 90—93

Osvrt na članak »Evaluation of Weapons, Tactics And Organizational Concepts«, koji je napisao Thomas J. B. Shanley u časopisu »Military Review«, od jula 1954. Članak obuhvata istraživačku delatnost, usavršavanje borbenih dejstava i opite na zemljištu.

745. Dr F. C. Bruks i pukovnik L. V. Merijem: GRUPA ZA BORBENA ISTRAŽIVANJA VEĆ DANAS PLANIRA ARMITU BUDUĆNOSTI / D. B. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 8, br. 7—8 (1956, juli/avgust); str. 105—106

Osvrt na članak »Combat Organizations Research Group — CORG Plans Tomorrow's Army Today«, koji su napisali dr F. C. Brooks i pukovnik L. W. Merriam u časopisu »Army« od februara 1956. Članak obrađuje rad grupe za borbena istraživanja i to sa stanovišta njenog raznorodnog sastava, metoda rada i rezultata istraživanja.

746. Maršal P. Rotmistrov: ZA STVARALAČKU RAZRADU SOVJETSKE VOJNE NAUKE / L. D. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 8, br. 7—8 (1956, juli/avgust); str. 107—108

Osvrt na članak »Za tvorčeskuju razrbotku Voprosov sovetskoj Voenoj nauki«, koji je napisao maršal P. Rotmistrov u listu »Krasnaja Zvezda«, od 24. marta 1955.

747. SAVREMENA ZAPADNONEMAČKA VOJNONAUČNA MISAO / B. Z. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 14, br. 9 (1962, septembar); str. 80—85

U SR Nemačkoj sve vojne nauke dele na tri grupe: vojnoteoretske nauke; vojnotehničke nauke; vojnomedicinske nauke. Detaljno se obrazlaže zadatak i podela vojnih nauka i uloga svake od grupa i pojedinačno uzev nauka.

748. O SOVJETSKOJ VOJNOJ NAUCI I RATNOJ VEŠTINI / S. Popović. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 14, br. 12 (1962, decembar); str. 80—96

Izlažu se osnovni stavovi sovjetske vojne teorije o vojnoj nauci i ratnoj veštini. Tu se vrlo opsežno elaboriraju njihova shvatanja o poreklu, suštini i karakteristikama rata kao društvenog sukoba i o naukama koje ga izučavaju. Podela vojne nauke: opšta teorija vojne nauke; teorija ratne veštine; vojna strategija i vidovi strategijskih dejstava; operativna veština; taktika.

749. ELEMENTI ORGANIZACIJE VOJNONAUČNOG RADA U STRANIM ARMIJAMA / Mirko Tomić, pukovnik. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 16, br. 6 (1964, novembar/decembar); str. 79—82

Priklučujući se diskusijama o vojnonaučnom radu, autor razmatra neke probleme naučnog rada u stranim armijama i zaključuje sledeće: da se povećava broj organa koji se bave vojnonaučnim radom i broj ljudi u njima i do nekoliko hiljada; da u tim organima postoji uža specijalizacija u okviru pojedinih grana nauke.

750. [Svjatoslav Kozlov]: SOVJETSKA VOJNA NAUKA, RATNA VEŠTINA I STRATEGIJA / M. Dj. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 25, br. 5 (1973, septembar/oktobar); str. 163—168

Osvrt na članak »Militärwissenschaft, Kriegskunst und Strategie«, koji je napisao sovjetski general Svjatoslav Kozlov, a objavio austrijski časopis »Österreichische Militärische Zeitschrift«, za mart/april 1973.

751. SOVJETSKA I ZAPADNA VOJNA NAUKA / M. Dj. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 26, br. 4 (1974, jul/avgust); str. 145—150

Osvrt na članak »Die Sowjetische und die westeiche Militärwissenschaft«, koji je napisao potpukovnik J. Kiršin u časopisu »Österreichische Militärische Zeitschrift«, broj 2/1973.

752. NAUKA I ODBRAMBENA SPOSOBNOST / N. B. D. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 27, br. 4 (1975, jul/avgust); str. 195—201

Osvrt na članak »Sovetskaja nauka i ukreplenie oborony strany«, koji je napisao pukovnik V. Bondarenko u časopisu »Kommunist vooruzhennyh sil«, broj 18/1974.

753. SISTEM VOJNONAUČNIH ISTRAŽIVANJA U SAD / N. B. D. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 29, br. 2 (1977, mart/april); str. 152—158

Osvrt na članak »Sistema voenno-naučnih issledovanii v SSSR«, koji je napisao general-major V. Aleksandrov u časopisu »Zarubežnoe voennoe obozrenie«, broj 8/1976.

754. MATEMATIČKI MODELI BORBENIH DEJSTAVA / N. B. D. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 30, br. 5 (1978, septembar/oktobar); str. 212—217

Prikaz članka pukovnika sovjetske armije N. Andrejeva na temu: »Ispolzovanie istoričeskogo opyta pri modelivovanii boevyh dejstvij«, objavljenog u »Zarubežnoe voennoe obozrenije« br. 6/1978.

755. SAVREMENA NAUKA I RAZVOJ VOJNOG DELA / S. J. // U: Vojno delo. — Beograd. — God. 31, br. 2 (1979, mart/april); str. 132—136

Osvrt na knjigu Vladimira Matveeviča Bondarenka »Sovremennaja nauka i razvitie voennogo dela«, koja je objavljena u Moskvi 1976. godine.